

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\C_S_Forester-Stastny_navrat.pdb

PDB Name: Stastny navrat
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 19.5.2004
Modification Date: 19.5.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

C. S. FORESTER
ŠTASTNÝ NÁVRAT

KAPITOLA I.

Zrovna začalo svítat, když kapitán Hornblower vyšel na záďovou palubu fregaty Lydie. První důstojník Bush, velitel denní směny, se jen zlehka dotkl klobouku, ale neoslovil jej. Na této plavbě, která bez jediného přistání trvala již sedm měsíců, si již ledaco vštípil o náladách svého kapitána. První ranní hodinu na něj nebylo radno mluvit ani jinak přerušovat tok jeho myšlenek. V souladu s vydanými rozkazy - posvěcenými nyní tradicí, jež se zpravidla vytvoří během tak neuvěřitelně dlouhé plavby - se kapitánův člunař Brown postaral o to, aby návětrná strana velitelské záďové paluby byla vydrhnuta již za ranního rozbřesku pemzou a pískem. Bush spolu s kadetem, který s ním měl službu, se uklidili na závětrnou stranu, jakmile se Hornblower objevil. Kapitán se okamžitě vydal na svou denní hodinovou procházku. Sem a tam, tam a sem, měřil dlouhými kroky šestimetrovou rozlohu paluby, jež pro něj byla do běla vypískována. Na jedné straně byla jeho procházka ohraničena lafetami lodních karonád,

[Železné lité 12-68 liberní dělo dlouhé kolem 1,5 metru. Konstrukce R. Melvilla a Ch. Gascoigneho z padesátých let 18. stol., vyráběná ve skotské firmě Carron & Cie. ve Falkirku. Dělo bylo umístěno na rámové lafetě umožňující odměr, náměr se nastavoval šroubem. Děla tohoto typu se užívala převážně na lodích a pro střelbu kartáči na kratší vzdálenosti. Sloužila jako doplňková dělostřelecká výzbroj. Na lodích se karonáda stavěla na točnu, s níž se mohlo natáčet v rozsahu 360°.]

na druhé straně řadou úchyťů, zašroubovaných v palubě, jimiž byly provlečeny lafetové provazce. Prostor paluby, v němž si kapitán Hornblower zvykl po ránu vykonávat svou každodenní hodinovou rozevíčku, tak byl půldruhého metru široký a šest metrů dlouhý.

Sem a tam, tam a sem rázoval kapitán Hornblower. Ačkoliv byl zcela pohroužen do svých myšlenek, podřízení ze zkušenosti věděli, že jeho námořnický instinkt je ve střehu. Jeho mysl podvědomě zaznamenávala stíny lanoví na palubě i vaneč na tváři, takže sebemenší nepozornost kormidelníka u kola měla okamžitě za následek kapitánovo nevrle pokárání - o to příkřejší, že byl vyrušen v této pro něj nejdůležitější hodině dne. Stejným způsobem zaznamenával, aniž jim zdánlivě věnoval pozornost, povahu podmínek, jaké právě panovaly. Když se ráno probudil na lůžku, odečetl mechanicky z kompasu připevněného k palubnímu nosníku nad jeho hlavou, že plují severovýchodním kursem - stejně jako v posledních třech dnech. Když se objevil na palubě, bezděky zaznamenal, že vítr vane ze západu a stačí sotva na to, aby se loď se všemi plachtami včetně královských dala jakž takž řídit, že obloha bez mráčku je jedna modř a že moře je téměř nehybné. Jen nepatrně se kolébalo a Lydie se po něm plavně vznášela a zanechávala za sebou pravidelnou brázdou bez sebemenšího vybočení.

První Hornblowerova myšlenka dnes ráno patřila Tichému oceánu. Oceán po ránu byl kolem lodi temně modrý a na obzoru přecházel do stříbřitého nádechu. Hornblowerovi jaksi připomínal heraldický štít dělený na stříbro a azur - a pak se sám sobě málem usmál, neboť tenhle příměr ho napadal posledních čtrnáct dní každé ráno. Myšlenka a úsměv okamžitě spustily přímočarou a rychlou reakci mozku. Přelétl pohledem palubní ochozy, jež muži drhli pemzou. Když přišel k okraji záďové paluby, dohlédl na hlavní palubu, kde se jiná parta věnovala stejné práci. Chlapi spolu tiše klábosili. Dvakrát zaslechl smích. Tak to se mu líbilo. Chlapi, kteří se takhle bavili a smáli, nemohli chystat vzpouru - a taková myšlenka se kapitánu Hornblowerovi poslední dny stále honila hlavou. Sedm měsíců na moři téměř vyčerpalo lodní zásoby. Před týdnem omezil denní dávky vody na tři pinty denně a tři pinty denně stěží stačilo mužům, živěným v severní zeměpisné šířce deset stupňů nasoleným masem a suchary, zvláště když voda skladovaná sedm měsíců v bečkách byla tak prorostlá zelení, že se skoro dala krájet.

Před týdnem se také vydávaly poslední kapky citrónové šťávy, takže do měsíce mohl očekávat kurděje - a na palubě nebyl žádný doktor. Ten mastičkář Hankey zemřel na následky chlastu a syfilidy u Hornova mysu. Tabák byl již měsíc přidělován po troškách, půlka unce týdně. Hornblower si teď blahořečil, že si vzal tabák na starosti výhradně sám. Kdyby to byl neudělal, ti pošetilí blázni by rychle spotřebovali veškeré zásoby a chlapům, kterým je odepřen tabák, není radno věřit. Bylo mu jasné, že posádce dělal větší starosti nedostatek tabáku než nedostatek topiva do kuchyně, ačkoliv následkem toho dostávali každý den svou porci naloženého vepřového ohřátého v mořské vodě skoro vlažnou.

Nouze o tabák, vodu a palivo však nebyla ničím ve srovnání s hrozícím nedostatkem grogu. Neodvážil se zkrátit denní přiděly a na lodi bylo rumu už jen na deset dní. Ani ta nejlepší posádka na světě nebyla spolehlivá, pokud nedostala svůj pravidelný přiděl rumu. Nalézali se uprostřed Jižního moře a na dva tisíce mil kolem se nevyskytovala ani jedna královská loď. Někde na západ odtud ležely pohádkové ostrovy s krásnými ženami, kde pečení holubi létají do úst. Na dosah ruky se jim nabízel život plný sladkého nicnedělání. V posádce bylo pár dobře informovaných darebáků, kteří o tom jistě zpravili ostatní. Ti tomu teď ještě nebudou věnovat pozornost, ale pokud by snad v budoucnu měli přijít o požehnanou polední přestávku na grog, určitě jim popřejí sluchu. Od té doby, co se vzbouřila posádka Bountu, svedená půvaby Tichomoří, kapitán každé lodi Jeho britského Veličenstva, kterého sem přivedly služební povinnosti, byl pronásledován strachem z podobné lapálie.

Hornblower, rázující po palubě, znovu vrhl na posádku pátravý pohled. Sedm měsíců na moři bez jediného přistání představovalo záviděníhodnou příležitost vycvičit z tlupy kriminálníků a chlapů odvlčených na loď násilím námořníky, ale byli již příliš dlouho bez rozptýlení. Čím dříve dopluje k břehům Nikaraguy, tím lépe. Přistání napětí mužů rozptýlí, budou se moci starat o vodu, čerstvé jídlo, tabák a kořalku. Hornblower začal v duchu znovu vypočítávat pozici lodi. Byl si jist zeměpisnou šířkou a noční lunární měření mu potvrdilo to, co se z údajů chronometru dalo odvodit o zeměpisné délce - i když se nechtělo věřit, že by se na chronometr mohl spolehnout po sedmi měsících plavby. Tichomořské pobřeží Jižní Ameriky se rozkládalo pravděpodobně stovku mil před nimi, nanejvýš tři sta mil. Navigační důstojník Crystal pochybovačně kroutil hlavou nad Hornblowerovou sebejistotou, ale Crystal byl starý blázen a jako navigátor nestál za nic. Za dva nebo za tři dny bude beztoho jasné, kdo měl pravdu.

Hornblowerova mysl okamžitě začala řešit problém, jak příští dva tři dny strávit. Musí chlapy nějak zaměstnat. Nic tak nenahrávalo vzpouře jako dlouhé dny nečinnosti. Když se po deset týdnů zběsile prodírali kolem Hornova mysu, obava ze vzpoury Hornblowerovi ani nepřišla na mysl. Při odpolední hlídce nechá vyhlásit bojovou pohotovost a procvičí chlapy u děl, pět náloží na každé z nich. Kvůli otřesům plachty možná ztratí trochu větru, ale nedalo se nic dělat. Bude to patrně poslední příležitost vyzkoušet děla, než se dostanou doopravdy ke slovu.

Hlavou mu probíhaly další výpočty. Pět dělových výstřelů z každého děla spotřebuje více než tunu prachu a kulí. Lydie se už teď lehce nadnášela, neboť skladiště byla téměř prázdná. Hornblower si v duchu promítl před očima lodní nákladový prostor a umístění skladišť. Bylo na čase, aby se opět zamyslel nad podélným vyvážením lodě. Až se muži naobědvají, vyrazí v záďovém člunu a loď obepluje. Ted' už bude mít Lydie asi trochu těžší záď, uvažoval. To se snadno vyřeší hned zítra ráno přestěhováním dvou karonád na předním kastelu dopředu, na jejich původní stanoviště. A protože loď stejně bude muset skasat plachty, až bude v záďovém člunu, mohl by už manévrování s plachtami dotáhnout do konce a dát Bushovi volnou ruku ve výcviku posádky v lanoví. Bush měl pro tuhle část námořnického řemesla opravdovou vášeň, tak jak se od prvního důstojníka také po právu očekávalo. Dnes by mohla posádka zlepšit svůj stávající rekord jedenáct minut a padesát jedna vteřin pro zvednutí ráhen a čtyřicet šest minut a sedm vteřin pro napnutí všech plachet, zajištěním ráhen počínaje. Hornblower souhlasil s Bushem, že ani jeden z těchto časů nebyl zdaleka uspokojivý. Hodně posádek dosahovalo lepších časů - přinejmenším to jejich kapitáni tvrdili.

Hornblower si povšiml, že vítr poněkud zesílil, alespoň natolik, že vyvolal lehké švelení v lanoví. Podle závanu, jež ucítil na zátylku a tvářích, usoudil, že také musel změnit o jednu až dvě čárky směr. Současně s tím, jak jeho mozek tento závěr registroval a začal přemýšlet, kdy si změny všimne Bush, uslyšel povely pro směnu. Clay, kadet přidělený na záďovou palubu, hulákal jako býk na záďovou službu. Hlas toho kluka zesílil od té doby, co vyplul z Anglie. Naučil se jej pořádně používat, místo aby střídavě pištěl a krákal. Hornblower, stále ještě bez vizuální kontroly nad tím, co se dělo na palubě, nepřestával měřit kroky záďovou nástavbu a naslouchat důvěrně známým zvukům denní směny, která se vrhla na záď k otěžím.

[Otěže jsou lana, kterými se řídila poloha plachet vzhledem ke směru větru. Zpravidla byly přichyceny ke koncům ráhna nebo k volnému cípu trojúhelníkových plachet.]

Prásknutí a jakot mu prozradily, že bocman Harrison švihl svou rákoskou přes záď nějakého loudavého chlapa, který se mu nešťastně připlétl do rány. Harrison byl skvělý námořník, ale měl slabost pro švihání rákoskou přes dobře vyvinutá pozadí. Kterýkoliv chlap, jehož kalhoty byly dostatečně vypnuté, riskoval, že utrpí na zadku podlitinu čistě jen z tohoto důvodu. Tím spíš, měl-li tu smůlu, že se zabýval nějakou činností vyžadující předklon, zrovna když šel Harrison kolem.

Hornblowerovi zabraly úvahy o Harrisonově slabosti téměř všechny čas potřebný pro seřízení plachet. Právě když je pouštěl z hlavy, Harrison zařval: "Končit!" a směna klusala zpátky ke své předchozí práci. Cink-cink, cink-cink, cink-cink, cink ozval se zvon. Sedm úderů oznamovalo, že do konce směny chybí půl hodiny.

[Nepřetržitá směna na lodi je rozdělena po čtyřech hodinách odměřovaných vždy po půl hodině údery lodního zvonu. Sedm úderů znamenalo, že uplynuly tři a půl hodiny ranní směny a je tedy půl osmé. Část námořníků (polovina či třetina) je po čtyři hodiny ve službě na palubě a v podpalubí a tyto služby se nepřetržitě střídají. (Aby námořníci nedrželi pořád stejné směny, je tzv. "psí hlídka" rozdělena po dvou hodinách.) Členové směny obstarávají řízení a údržbu lodi, pozorování ze strážního koše, obsluhu lanoví a plachtoví a všechny další potřebné práce. Jednotlivé "hlídky" mají své názvy: tak od půlnoci do čtyř hodin ráno je tzv. prostřední hlídka, od 4 do 8 ranní hlídka, od 8 do 12 dopolední hlídka, od 12 do 16 hodin odpolední hlídka, od 16 do 18 hodin první psí hlídka, od 18 do 20 hodin druhá (poslední) psí hlídka a od 20 hodin do půlnoci je první hlídka.]

Hornblowerova procházka se již protáhla přes stanovený hodinový závazek a on si s uspokojením uvědomoval

svrbění potu pod košilí. Zamířil k Bushovi stojícímu u kormidla.

"Dobré ráno, pane Bushi," promluvil kapitán Hornblower.

"Dobré ráno, pane," odpověděl Bush, jako kdyby Hornblower nerážoval poslední hodinu a čtvrt necelé čtyři metry od něj.

Hornblower vrhl pohled na břidlicovou tabulku se zběžnými poznámkami za uplynulých dvacet čtyři hodin. Nic pozoruhodného tu nebylo zaznamenáno. Pravidelné měření hloubky každou hodinu udávalo rychlost tři uzle, čtyři a půl uzle, čtyři uzle a tak podobně, zatímco kruhová deska s větrnou růžicí, na níž se kolíčky vyznačovala trasa uplutá během směny, svědčila o tom, že loď dokázala udržovat svůj severovýchodní kurs. Hornblower si uvědomoval, že první důstojník z něj nespustí oči a že uvnitř překypuje otázkami. Na palubě lodi byl pouze jediný člověk, který věděl, kam má Lydie namířeno, a to byl právě kapitán. Plavil se se zapečetěnými rozkazy, a když si je na 30. stupni severní šířky a 20. stupni západní délky podle instrukcí přečetl, neodvážil se s jejich obsahem seznámit ani svého zástupce. Nekonečných sedm měsíců musel první důstojník Bush udržet jazyk za zuby a na nic se neptat. Následky tohoto úsilí však již na něm začínaly být patrné.

"He - ehm," odkašlal si Hornblower nezávazně. Beze slova pověsil tabulku na místo, sestoupil po schůdcích a vešel do lůžkové části kajuty.

Bush měl opravdu smůlu, že musel za těchto okolností tápat v nejistotě, ale Hornblower s ním o rozkazech nehovořil nikoliv ze strachu z užvaněnosti prvního důstojníka, nýbrž z obav z užvaněnosti vlastní. Když se před pěti lety plavil jako kapitán poprvé, otevřel stavidla své výmluvnosti naplno a jeho tehdejší první důstojník z toho těžil takovým způsobem, že Hornblower nakonec nemohl vydat jediný rozkaz, aniž by jej předem společně prodiskutovali. Při předchozí plavbě se snažil udržet rozmluvy s prvním důstojníkem v mezích obvyklé zdvořilosti, zjistil však, že tyto meze neustále překračuje. Pokaždé, když otevřel pusu, uniklo mu nějaké to slovíčko navíc a nakonec toho vždycky litoval. Tuto plavbu zahájil s pevným odhodláním (jako piják, který si nevěří, že dokáže pít umírněně), že svým důstojníkům nefekne nic víc, než co vyžaduje obvyklá služební rutina. Jeho rozhodnutí bylo ještě utvrzeno břemenem, jakým byl požadavek zachovat rozkazy v nejpřísnější tajnosti. Držel se svého rozhodnutí již sedm měsíců, každý den byl zamlklejší a zamlklejší, až se tento nepřirozený stav věcí stal jeho druhou přirozeností. V Atlantském oceánu ještě sem a tam prohodil s Bushem pár slov o počasí. Na vlnách oceánu Tichého už se snižoval jenom k občasnému odkašlání. Kajuta na spaní byla malinkým kousíčkem prostoru odděleného od hlavní kajuty přepážkou. Půlku místnosti zabíralo osmnáctiliberní dělo. Zbytek byl téměř zaplněn kapitánovým lůžkem, psacím stolem a truhlicí. Stevard Polwheal právě kladl na poličku pod uzounkým zrcátkem na přepážce břitvu a misku s mýdlem. Bylo tu jen tolik volného místa, aby se sem oba ve stoje vešli. Polwheal se protáhl kolem stolu, aby umožnil svému kapitánovi vejít. Přitom vůbec nepromluvil. Polwheal byl málomluvný chlap, což Hornblower považoval za požehnání. Vybral si ho právě pro tuhle vlastnost, protože se musel mít na pozoru před svým zlozvykem dokonce i v případě služebníků.

Hornblower si stáhl propocenou košili a kalhoty, stoupl si před zrcátko a oholil se. Tvář, kterou v zrcadle zkoumal, nebyla ani hezká ani ošklivá, ani stará ani mladá. Hleděl na něj pár melancholických hnědých očí s uspokojivě vysokým čelem a dostatečně rovným nosem. Laskavá ústa získala za dvacet let na moři patřičnou pevnost. Rozcuchaná kšice kudrnatých hnědých vlasů právě začínala ustupovat před zvyšujícím se čelem, což kapitána Hornblowera rozčilovalo. Nesnesl pomyslení na pleš. Tento pohled mu připomněl další jeho trápení a pohlédl na své nahé tělo. Byl štíhlý a svalnatý, když se narovnal ve své plné výšce 183 cm, měl vlastně docela pěkně udržovanou postavu. Ale nedalo se popřít, že pod hrudním košem se začíná mezi spodními žebry a slabiny zakulacovat břicho. Hornblower nenáviděl představu tloušťky s intenzitou zcela neobvyklou v jeho generaci. Nesnesl myšlenku, že by jeho štíhlé tělo s napjatou kůží mělo být znetvořeno nevzhledným vydutím právě uprostřed. To byla pravá příčina, proč se on, přirozeně pohodlný člověk nenávidící rutinu, nutil každé ráno k pravidelnému pochodovému cvičení na palubě.

Když se oholil, nechal břitvu a mýdlo na poličce, aby Polwheal mohl náčiní umýt a uklidit. Stevard mu přes ramena přehodil roztrhaný seržový župan a doprovodil jej na přední palubu k pumpě. Zde mu sundal župan a potom pumpoval mořskou vodu, zatímco se kapitán pod jejím proudem se slavnostní vážností otáčel. Po skončení koupele Polwheal znovu přehodil přes jeho mokrá ramena župan a následoval jej zpátky do kajuty. Na lůžku ležela čistá lněná košile - obnošená, ale pečlivě vyspravená - a bílé kalhoty. Hornblower se oblékl a Polwheal mu pomohl do omšelého modrého kabátu s povadlými krajkami a podal mu klobouk. To vše aniž padlo jediné slovo - tak dokonale se už Hornblower vycvičil v mlčenlivé řeholi, již sám na sebe uvalil. A on, který tak nenáviděl rutinu, byl v ní nyní tak ponořen až po uši, že přesně v okamžiku, kdy znovu vystoupil na záďovou palubu, se ozvalo osm úderů zvonu, tak jako každé jiné ráno.

"Nástup mužstva k účasti na potrestání, pane?" zeptal se Bush a zasalutoval.

Hornblower přikývl. Zaječely píšťalky bocmanových pomocníků.

"Všichni chlapí nástup na trestání," řval Harrison na hlavní palubě a ze všech koutů lodi začali nahoru proudit muži a stavět se do řad na svá místa.

Hornblower stál s kamenným výrazem nehnuté u zábradlí záďové paluby. Styděl se za to, že trestání považoval za brutální záležitost, že je nařídil a že se obává být jeho očitým svědkem. Dva či tři tisíce bičování, jichž byl za posledních dvacet let svědkem, jej nedokázaly zatvrdit. Po pravdě řečeno, s palčivou trýzní si uvědomoval, že je ještě měkčí, než byl jako sedmnáctiletý kadet. Ale bičování dnešní ranní oběti bylo nevyhnutelné. Tím nešťastníkem byl Velšan jménem Owen, který se nedokázal odnaučit plivání na palubu. Bush přísahal, aniž to kapitánovi oznámil, že jej za každou takovou urážku nechá zbičovat, a Hornblowerovi nezbývalo než správnost rozhodnutí svého důstojníka potvrdit a ve jménu disciplíny jej podpořit. Přitom ovšem dosti pochyboval o tom, zdali bičování prospěje nějak chlapovi, jehož od plivání na palubu neodradila ani tato hrůzná vyhlídka.

Naštěstí se záležitost odbyla rychle. Bocmanovi pomocníci přivázali Owena na lano a zvedli jej, svlečeného do pasu, do upínaček hlavního stěžně a za víření bubnu se do něj s vervou pustili. Na rozdíl od běžné sorty mořských vlků řval

Owen bolestí, když se mu devíticásá kočka zakusovala do zad. Groteskně poskakoval bosýma nohama po palubě a po dvou tuctech zůstal bezvládně a tiše viset za přivázaná zápěstí. Někdo na něj vychrstl vodu a potom jej spěšně odvedli do podpalubí.

"Nástup na snídani, pane Bushi," vyštěkl Hornblower.

Spoléhal na to, že tropické opálení skryje smrtelnou bledost, kterou cítil ve tváři. Bičování slabomyslného člověka nepatřilo k jeho oblíbeným kratochvilám před snídaní a dělalo se mu špatně z vlastní neschopnosti záležitost zastavit, anebo vůbec vymyslet nějaký způsob, jak se vykrotit ze šlamastyky, do níž jej Bushovo rozhodnutí přivedlo.

Vyrovnaná řada důstojníků na záďové palubě se rozpadla, každý z nich se vracel ke svým povinnostem. Poručík Gerard převzal od Bushe službu na palubě. Loď byla jako kouzelná mozaika v krasohledu. Někdo s ní zatřásl a uvedl ji do chaosu a ona se okamžitě poskládala do nového harmonického vzorce.

Hornblower sešel dolů, kde na něj Polwheal čekal se snídaní.

"Káva, pane," řekl stevard. "Ovesná kaše."

Hornblower se posadil ke stolu. Za sedm měsíců plavby vzala za své jakákoliv připomínka luxusu. Kávu nahradil černý výtažek z upraženého chleba a v jeho prospěch se dalo uvést jedině to, že byl sladký a horký. Ovesná kaše byla pálivá směska neurčitěho vzhledu, složená z rozmačkaných drobků sucharů a sekané z nasoleného hovězího. Hornblower jedl bezmyšlenkovitě. Levou rukou poklepával o stůl sucharem, aby jej zbavil všech moučných červů dřív, než se vypořádá s ovesnou kaší.

Jedl a při tom naslouchal zvukům lodi. Pokaždé, když se Lydie zhoupla a trošičku vzeplala na hřebenu vzdušné vlny, všechno trámové jednohlasně zaskřípalo. Shora slyšel zvuky Gerardových okovaných střeviců rázujících po záďové palubě a občas pleskání ztvrdlých bosých chodidel, když kolem přeběhl nějaký člen posádky. Z přídě se neustále ozývalo monotónní řinčení čerpadel, jejichž každodenním údělem bylo pumpovat vodu z podpalubí. Avšak všechny tyto zvuky byly pomíjivé a přerušované. Pouze jeden zvuk se ozýval nepřetržitě celou dobu, takže si na něj člověk zvykl a vnímal jej pouze tehdy, když k němu záměrně obrátil pozornost. Byl to zvuk brízy rozechvívající nespočetné provazce lanoví. Ozýval se jako nejjemnější zpěv, souzvuk tisíců vysokých tónů a polotónů, ale bylo jej slyšet v každíčkém koutě lodi, přenášely jej spolu s pomalým, periodickým skřípáním řetězy i trámoví.

Hornblower dojedl ovesnou kaši a obrátil svou pozornost k sucharu, jímž nepřestával poklepávat o stůl. Měřil si jej s chladnou záští. Byla to ubohá strava pro mužského a vzhledem k nedostatku másla - poslední žluklá bečka šla přes palubu před měsícem - bude muset suchar spláchnout několika doušky kávy z praženého chleba. Ale ještě než ukousl první sousto, ozval se mu nad hlavou divoký výkřik, takže zůstal nehybně sedět se sucharem na půl cesty k ústům. "Země na obzoru!" uslyšel. "Hej, palubo! Země dvě čárky na levoboku přídě, pane!" To byla hlídka ve strážním koši předního stěžně. Hornblower strnul se sucharem na půl cestě k ústům. Z paluby k němu doléhal zběsilý shon. Pohled na pevninu, první po třech měsících plavby k neznámému cíli, by uvedl do stavu divokého vzrušení kohokoliv. I on sám byl vzrušen. Nejenom bezprostředním napětím, zdali se mu podařilo přesné přistání, ale také vědomím, že možná už za čtyřicet hodin začne plnit nebezpečnou a obtížnou misi, na niž jej vyslali ctihodní admirální lordi.

Uvědomoval si, že srdce mu bije o poznání rychleji. Tím víc prahl po tom, aby se v očích důstojníků a posádky jevil jako naprosto sebejistý a chladnokrevný muž. Vlastní uspokojení v tom hrálo jen malou roli. Čím více respektu si jako kapitán získá, tím lépe pro celou loď. Přinutil se zaujmout naprosto ledabylou pózu, dal si nohu přes nohu, a když na dveře kajuty zaklepal kadet Savage a vřítel se dovnitř, skral kávu s výrazem naprostého nezájmu.

"Pan Gerard mě posílá, abych vám vyřídil, že na levoboku přídě je v dohledu země, pane," vyhrkl Savage, zdolaný vzrušením natolik, že stěží dokázal stát v pozoru. Hornblower se přinutil vypít ještě jeden doušek kávy, než odpověděl, a s určitým úsilím promluvil pomalu a klidně.

"Řekněte panu Gerardovi, že přijdu na palubu za pár minut, jen co dojím snídani," řekl.

"Aye, aye, pane!"

[V anglosaském válečném námořnictvu znamená tato odpověď "provedu" a to od 16. století až podnes. Pro naprostou originalitu této souhlasné odpovědi ji záměrně ponechávám v originále. Původ výrazu je nejasný. Snad je to dialektická forma přitakání yes, ja.]

Savage vyrazil z kajuty. Jeho velká neohrabaná chodidla dupala po schůdcích.

"Pane Savagi! Pane Savagi!" zařval Hornblower. Savagův obličej připomínající měsíc se znovu objevil na prahu.

"Zapomněl jste za sebou zavřít," řekl Hornblower chladně. "A nedělejte laskavě na schodech takový kravál."

"Aye, aye, pane!" hlesl schliplý Savage.

Hornblower byl na svůj výkon hrdý. Zamul si spokojeně bradu. Znovu usrkl kávu, ale nedokázal se přimět sníst suchar. Bubnoval prsty po stole ve snaze popohnat čas kupředu. Slyšel mladého Claye křičet z hlavy stěžně, kam ho s dalekohledem pravděpodobně poslal Gerard.

"Vypadá to, jako když hoří hora, pane. Dvě hořící hory. Sopky, pane."

Hornblower si okamžitě v duchu vybavil mapu, kterou tak často studoval v soukromí své kajuty. Podél celého tohoto pobřeží byly sopky. Výskyt dvou z nich na levoboku přídě ještě neznamenal žádné přesné stanovení pozice lodi. Ale přesto... přesto... vjezd do Fonseckého zálivu se bezpochyby vyznačuje dvěma sopkami na levoboku. Je docela možné, že se mu podařilo perfektní přistání, po jedenácti týdnech, kdy nespátli zemi. Už nevydržel klidně sedět. Vstal od stolu, v poslední chvíli si uvědomil, že musí jít pomalu a s výrazem naprostého nezájmu, a vyšel na palubu.

KAPITOLA II.

Na záďovou palubu se nahnuli důstojníci. Byli tu všichni čtyři poručíci, navigační důstojník Crystal, velitel námořních

pěšáků Simmonds, lodní hospodář Wood a kadet ve službě. Lanoví se černalo poddůstojníky a mužstvem a žádný dalekohled na lodi dnes určitě nezahálel. Hornblower si uvědomil, že chladnokrevný kázeňský pedant by tohle dokonale přirozené chování nestrpěl, a tak se zachoval stejně.

"Co má tohle znamenat?" vyštěkl. "Copak nikdo na téhle lodi nemá nic na práci? Pane Woode, obtěžoval byste se laskavě pro bednáře a připravil s ním soudky na vodu? Nechte skasat královské plachty a odebrat nástavcové." Rozječely se pišťaly, loď znovu vzkypěla činností, Harrison hulákal: "všichni chlapi skasat plachty" a Gerard vykřikoval rozkazy ze záďové paluby. Lydie se základním oplachtěním vjela jako po másle do vln vzdutých bočním větrem.

"Řekl bych, že kouř je teď vidět už i z paluby, pane," ozval se Gerard omluvně, ve snaze zavést s kapitánem znovu řeč na pevninu. Úslužně mu nabídl dalekohled a ukázal dopředu. Nízko nad obzorem pod chomáčkem bílého mráčku rozeznal Hornblower v kukátku cosi šedavého, co mohl být kouř.

"He - ehm," odkašlal si Hornblower, jak se naučil náhradou za konverzaci. Došel na příď a začal šplhat po návětrných upínačkách předního stěžně. Nebyl žádný atlet a tahle činnost mu nebyla nijak po chuti, ale musel to udělat. Náladu mu nepřidala ani nepříjemná jistota, že se na něj upírá každé lelkující oko na palubě. Vzhledem k železnému zvyku neměl proto na vybranou a musel s obtížemi šplhat po košových upínačkách, ačkoliv mu překážel dalekohled, místo aby se protáhl košovým průlezem. Dokonce se ani nemohl zastavit, aby nabral dech - měl přeci na povel kadety, kteří při svých hrách na velitele snadno a bez zastávky vylétli od nákladového prostoru až po špičku stěžně.

Ručkování po bránových upínačkách mu dalo pěkně zabrat. Bez dechu dosáhl vrcholku přední bránové čnělky a přiložil dalekohled k oku tak pevně, jak jen mu to nadýmající se hruď a náhlá nervozita dovolily. Clay seděl nonšalantně rozkročmo na ráhnu asi pět metrů od něj, ale Hornblower si jej nevšímal. Nepatrný spirálovitý pohyb loď jím smýkal v širokém kruhu, nahoru, dopředu, stranou a dolů. Zprvu dokázal zachytit jenom útržky vzdálených hor, ale po chvíli byl schopen docela souvislého pozorování.

Byla to zvláštní krajina, již mu dalekohled přibližoval. Tyčily se tu ostré vrcholky několika sopek. Dvě vysoké na levoboku, shluk menších jak na pravoboku, tak i po levé straně. Po chvíli pozorování si všiml proužku šedé páry vystupujícího z jednoho vrcholku - nikoliv z jícnu, ale z boku, připojujícího se k bílému oblaku nad sopkou. Kromě těchto homolů tu ještě byl dlouhý hornatý hřeben, jehož vrcholky vypadaly jako ostruhy. Hřeben sám však vypadal jako řetěz starých sopek ulámaných a zvětřených v průběhu staletí. Tenhle pruh pobřeží musel být dábelskou kuchyní, když byly všechny ty sopky najednou v činnosti. Horní okraje vrcholků hor byly teple šedé - s nádechem růžové - a dole zahlédl jakési zelené peřeje. Určitě to byla vegetace rozrůstající se po zářezech na úbočích hor. Hornblower odhadl přibližnou výšku a postavení sopek a z těchto údajů si v duchu sestavil mapu a srovnal ji s výsekem mapy, již také nosil v hlavě. Nebylo pochyb o tom, že jsou shodné.

"Mám dojem, že jsem zrovna zahlédl příboj, pane," řekl Clay. Hornblower namířil dalekohled z vrcholků hor k jejich patě. Bujel tam mohutný pás zeleně přerušované jediné v místech, z nichž vykukovaly menší sopky. Hornblower přes něj přešel dalekohledem až po sám obzor a potom zase zpátky. Zdálo se mu, že zahlédl nepatrný záblesk bílé, snažil se znovu objevit to místo, na chvíli zapochyboval, ale potom je znovu uviděl. Bílá skvrna, která chvílemi mizela.

"Zcela správně. To jsou určitě příbojové vlny," řekl a okamžitě toho zalitoval. Nebylo přeci vůbec nutné, aby Clayovi odpovídal. Tím jeho reputace nehybné sochy dostala trhlinu.

Lydie udržovala kurs a směřovala neochvějně k pobřeží. Čtyřicet metrů pod sebou viděl Hornblower v podivné perspektivě zmenšené figurky lidí a kolem přídě náznak přídové vlny, podle níž odhadoval, že loď musí plout rychlostí přibližně čtyř uzlů. Dorazí k pobřeží určitě dlouho před soumrakem, zvláště když bríza v průběhu dne zesílí. Uvolnil trochu svůj křečovitý postoj a znovu se zadíval k pobřeží. Postupně rozeznával zřetelněji příbojové vlny po obou stranách místa, kde je zahlédl poprvé. To musí být místo, kde se příboj láme přímo o svislou skálu a odkud bílá pěna vylétá vzhůru do jeho zorného úhlu. Stále v něm sílilo přesvědčení, že se mu podařilo dokonalé přistání. Na každé straně byl na obzoru za příbojovými vlnami pás čisté vody a ještě dále se po obou stranách vypínaly dvě středně vysoké sopky. Široká zátoka, ostrov uprostřed vjezdu a dvě sopky po stranách. Přesně takhle vypadal Fonsecký záliv na mapě, ale Hornblower si palčivě uvědomoval, že nepatrná chyba v jeho navigačních výpočtech by jej mohla zavést až dvě stě mil od místa, kde se domníval, že se nalézá. Bylo mu jasné, že na takovémhle pobřeží posetém sopkami se jedno místo k nerozeznání podobá druhému. Dokonce i vzhled zátoky a ostrova se mohl někde podél pobřeží opakovat. Kromě toho se nemohl spolehnout na své mapy. Byly nakresleny podle map, jež Anson

[George Anson (1697-1762), anglický námořní důstojník, jenž se vyznamenal v bojích proti Španělům. Roku 1740 vyplul do Jižního moře, ztroskotal u Hornova mysu, na ostrově Juan Fernandez ukořistil španělskou obchodní loď a po třech letech a desíti měsících obeplul zeměkouli a vrátil se do Británie. Za zásluhy byl jmenován admirálem. Svými cestami se zasloužil o rozvoj plavby a zeměpisu.]

ukořistil v těchto vodách právě před šedesáti lety, a všichni víme, co jsou mapy těch Španěláků zač. Tím spíš španělské mapy svěřené k překreslení nespolehlivým admirálními kreslíčům.

Ale jak pokračoval v pozorování pobřeží, jeho pochyby se pozvolna vytrácely. Před ním se otevíral obrovský záliv. Na tomhle pobřeží nemohl být žádný jiný, který by unikl pozornosti dokonce i španělských kartografů. Hornblower odhadoval šířku vjezdu na nějakých deset mil včetně ostrovů. Uvnitř zátoky byl velký ostrov tvarem se shodující s pevninou. Strmá oválná homole se zvedala přímo z vody. Na vzdálenější konec zátoky nedohlédl ani teď, kdy loď byla o deset mil blíže, než když vjezd poprvé zahlédl.

"Pane Clayi," řekl, aniž by se snížil k tomu, aby odtrhl zrak od dalekohledu. "Můžete už slézt dolů. Vyřídte panu Gerardovi moji poklonu a požádejte ho, ať laskavě pošle všechny chlapy k obědu."

"Aye, aye, pane!" odpověděl Clay.

Oběd urychlený o půl hodiny objasní posádce, že se chystá něco neobvyklého. Na britských lodích velitelé vždy dbali na to, aby chlapi měli plná břicha, než jim přichystali nějakou nadbytečnou námahu.

Hornblower u hlavy stěžně se vrátil ke svému pozorování. Nemohlo už být pochyb, že Lydie směřuje do Fonseckého zálivu. Podařil se mu pozoruhodný navigační kousek, na nějž by mohl být oprávněně hrdý kdokoli. Po jedenácti týdnech bez jediného kousku země na dohled dovedl loď přímo k cíli. Avšak nepocíťoval žádnou hrdost. Patřilo k Hornblowerově nátuře, že necítil potěšení z výsledků, kterých dosáhl. Jeho ctižádost vždy směřovala k nemožnému - aby vypadal jako silný, mlčenlivý a schopný muž, jenž nepodléhá citům.

V tuto chvíli nebylo v zálivu stopy po životě, žádné čluny, žádný kouř. Snad to byl neobydlený břeh, k němuž se blížil jako nový Kolumbus. Mohl počítat přinejmenším ještě s hodinou času, než začne další akce. Složil dalekohled, sestoupil na palubu a s vědomím, že je středem pozornosti, kráčel zvolna k zádové palubě.

U zábradlí vzrušeně rozmlouvali Crystal a Gerard. Zjevně se stáhli z kormidelníkovy doslechu a kadeta poslali tak daleko, jak jen to bylo možné. Ze způsobu, jakým pohlédli k přicházejícímu Hornblowerovi, bylo také zřejmé, že mluvili o něm. A jejich rozrušení bylo jen přirozené, protože Lydie byla od Ansonových časů první britskou válečnou lodí, která pronikla na tichomořské pobřeží španělské Ameriky. Byli ve vodách, jež brázdila slavná galeona Acapulco, naložená při své každoroční plavbě poklady v hodnotě miliónu liber šterlinků, podél tohoto pobřeží se kradla kabotážní plavidla vozící do Panamy stříbro z Potosi.

[Jméno města v jihozápadní Bolívii, kde se v 17.-18. století těžila asi polovina světové produkce stříbra. Kabotáž znamená plavbu při pobřeží, spojující osobní a nákladní dopravou řadu přístavů.]

Každého muže na palubě mohl čekat pěkný majetek, jen jestli to ty tajemné kapitánovy rozkazy dovolují. To, co kapitán hodlal vzápětí učinit, mělo mít ohromný význam pro ně pro všechny.

"Pošlete někoho spolehlivého s dobrým dalekohledem na přední brámovou čnělku, pane Gerarde," však bylo všechno, co od Hornblowera uslyšeli, ještě než sestoupil do podpalubí.

KAPITOLA III.

Polwheal na něj čekal s obědem v kabině. Hornblower na okamžik přemýšlel, jestli opravdu musí obědovat tlusté solené vepřové uprostřed pravého poledne v tropech. Necítil ani trochu hlad, ale přání, aby v očích svého stevarda vypadal jako hrdina, přehlušilo rozčilující nedostatek chuti. Posadil se a deset minut rychle jedl. Nutil se do polykání nechutných soust. Také Polwheal sledoval každý jeho pohyb se zoufalým zájmem. Pod jeho dychtivým pohledem vstal a přešel kajutu, sklonil hlavu před nízkou palubou, vešel do kajuty na spaní a odemkl stolek.

"Polwheale!" zavolal.

"Ano, pane!" objevil se Polwheal okamžitě ve dveřích.

"Vyndejte můj nejlepší kabát a dejte na něj nové epolety. Vyčistěte bílé kalhoty - ne, spodky a nejlepší bílé hedvábné punčochy. Střevice s přezkami, a koukejte, ať se přezky blýskají. A ten kord s tím zlatým jílcem."

"Aye, aye, pane!"

Zpátky v hlavní kajutě se Hornblower natáhl pro skříňku pod zádovým oknem a ještě jednou rozbalil tajné admirální rozkazy. Četl je tak často, že je znal téměř nazpaměť, ale bude prozíravé, když se ujistí, že rozumí každíčkému slovu. Rozkazy byly podle jeho nejlepšího svědomí naprosto jasné. Jakýsi admirální úředník při jejich stylizaci popustil uzdu své představivosti. Prvních deset odstavců popisovalo cestu až k současnému okamžiku. Nejprve nařizovaly, aby si počínal s co největší obezřetností. Španělům se neměla donést žádná zmínka o tom, že k tichomořskému pořeží pod jejich nadvládou připlouvá britská fregata. "Proto jste vyzýván a nařizuje se vám..." přiblížit se během cesty k pevnině co možná nejméně a "za tím účelem se vám naprosto zakazuje..." obježovat se v Tichomoří na dohled od pevniny až do okamžiku příplutí k ústí Fonseckého zálivu. Uposlechl těchto rozkazů do písmene, ačkoliv v řadách válečného loďstva bylo jen málo kapitánů, kteří by to dokázali a byli by ochotni to učinit. Dopravil sem svou loď celou cestu z Anglie, aniž by vůbec zahlédl pevninu, s výjimkou Hornova mysu, a kdyby byl před týdnem dovolil Crystalovi, aby bylo v otázce stanovení kursu po jeho, loď by nyní vplouvala do Panamského zálivu a zcela by tak ztratila jakoukoliv možnost utajení.

Hornblower se v duchu odpoutal od sporu týkajícího se kompasových odchylek možných v těchto vodách a soustředil se na další část rozkazů. "Proto jste vyzýván a nařizuje se vám..." uzavřít ihned po příplutí do Fonseckého zálivu spojenectví s donem Julianem Alvaradem, velkým statkářem vlastním pozemky podél západního pobřeží zálivu. Don Julian měl v úmyslu zahájit s britskou pomocí povstání proti španělské monarchii. Hornblower mu měl předat pět set mušket a bodáků, pět set bandalírů a milión nábojů do ručních palných zbraní, jež naložil v Portsmouthu, a měl udělat všechno, co uzná za vhodné, aby zajistil povstání úspěch. Kdyby usoudil, že je to nezbytné, mohl dát povstalcům k dispozici jedno i více děl ze své lodi, ale padesát tisíc guineí ve zlatě, jež mu byly rovněž svěřeny, měl utratit jedině v případě, že by povstání bez nich selhalo, za což by mu ovšem hrozil válečný soud. Měl povstalcům přijít na pomoc a se vši svou silou, dokonce i kdyby měl uznat nadvládu dona Juliana Alvarada nad jakýmkoliv územím, jež by dobyl, za předpokladu, že don Julian na oplátku uzavře obchodní smlouvy s Jeho britským Veličenstvem. Tato zmínka o obchodních smlouvách admirálního úředníka zjevně inspirovala, neboť dalších deset odstavců bylo zaplněno nabubřelými frázemi o palčivé nutnosti otevřít španělské panství britskému obchodu. Peruánská pryskyřice a kampaškové dřevo, košenila a zlato, to vše byly suroviny, na něž toužebně čekaly britské manufaktury. Nadšení z úředníkovy brka přímo odkapávalo, když vypsáním pravopisem líčil všechny tyto podrobnosti. Kromě toho tu byl

předpoklad, že existuje rameno Fonseckého zálivu nazývané Estero Reál, jež sahalo do blízkosti vnitrozemského jezera Managua. O tom panovaly opět domněnky, že je spojeno s jezerem Nikaragujským, jehož vody odváděla do Karibiku řeka San Juan. Kapitán Hornblower byl vyzván a nařizovalo se mu, aby udělal vše, co bude v jeho silách, k otevření této cesty přes pevninskou šíji pro britský obchod a tímto směrem měl také nasměrovat úsilí dona Juliana.

Teprve po úspěšném završení povstání dona Juliana a splnění všech těchto rozkazů, pokračoval text, smí kapitán Hornblower útočit na loď naložené poklady, na něž v Tichomoří narazí. Nesměl ovšem ohrozit žádná plavidla, jejichž přepad by mohl rozněvat obyvatele nakloněné povstání. Pro informaci kapitána Hornblowera byla připojena poznámka, že Španělé pravděpodobně mají v těchto vodách loď o dvou dělových palubách s padesáti děly zvanou Natividad, jež tu má prosazovat královskou pravomoc. Kapitán Hornblower se proto žádá a nařizuje se mu "zajmout, potopit, spálit či jinak zničit" tuto loď při nejbližší příležitosti.

Nakonec se kapitánu Hornblowerovi nařizovalo, aby při první možné příležitosti navázal kontakt s kontradmirálem velícím posádce na Závětrných ostrovech za účelem převzetí dalších rozkazů.

Kapitán Hornblower znovu složil potrhané listiny a ponořil se do úvah. Tyhle rozkazy byly obvyklou kombinací stěží proveditelných a zcela donkichotských požadavků, jež mohl kapitán na odloučené misi očekávat. Jedině suchozemec mohl vydat onen úvodní rozkaz, aby doplul do Fonseckého zálivu mimo dohled jakékoliv pevniny v Tichomoří.

Podávalo se mu to splnit zřejmě jen zázkamem - svému zdravému úsudku a vynikajícímu námořnickému umění nepřičítal Hornblower žádnou zásluhu.

Vyvolat povstání ve španělské Americe bylo dávným snem britské vlády. Tento sen byl noční můrou pro britské důstojníky, jimž bylo nařizováno jej uskutečnit. Admirál Popham, admirál Stirling a generálové Beresford a Whitelocke, ti všichni vyšli v uplynulých třech letech s pošramocenou ctí a reputací z opakovaných pokusů podnitit na řece Plate rebelii.

Otevření průplavu Darienskou šíjí bylo pro britský obchod dalším dlouho hýčkaným snem admirálních úředníků, kteří měli mapy ve velkém měřítku a žádné praktické zkušenosti. Před třiceti lety sám Nelson, tehdy mladičký kapitán, málem přišel o život, když velel výpravě na té samé řece San Juan, již měl nyní Hornblower vyčistit až k pramenům.

A korunu tomu všemu nasazovala zmínka o přítomnosti nepřátelské lodi vyzbrojené padesáti děly. Pro britskou vládu bylo typické, že tak lehkomyslně pověřovala fregatu s šestatřiceti děly, aby zaútočila na nepřítele dvojnásob silného. Britské válečné námořnictvo bylo v těchto válkách v soubojích samostatných lodí tak úspěšné, že vítězství britských lodí se teď předpokládalo proti jakékoliv přesile. Kdyby Natividad nějakou náhodou Lydie porazila, bylo by to neomluvitelné. Hornblowerova kariéra by se ocitla v troskách. Dokonce i kdyby jej nevyhnutelný válečný soud nezničil, byl by nucen po zbytek svého života živořit za poloviční plat. Neúspěch při zajetí Natividad, neúspěch při pokusu vyvolat povstání, neúspěch při otevření šíje britskému obchodu - každý z těchto naprosto pravděpodobných neúspěchů bude znamenat ztrátu reputace, zaměstnání a nutnost vrátit se k ženě jako člověk nehodný svých kolegů.

Tyto pochmurné vyhlídky Hornblower nakonec zaplašil s rozhodným optimismem. Ze všeho nejdříve musí navázat kontakt s donem Julianem Alvaradem, což představovalo možná docela zajímavý úkol spojený jen s malými obtížemi. Na lapání lodí s poklady a na kořistné přijde řada později. Starosti o další budoucnost si nepřipouštěl. Odtrhl se od skříňky a přešel k lůžkové části kajuty.

O deset minut později vystoupal na záďovou palubu. Se sarkastickým pobavením si všiml, jak se důstojníci marně snaží předstírat, že si nevšímají jeho nádherné uniformy s epoletami, hedvábných punčoch, střeviců s prolamovanými ocelovými přezkami, dvourohého klobouku a kordu se zlaceným jílcem. Hornblower vrhl pohled k rychle se blížícímu pobřeží.

"Zpomalte loď, pane Bushi," vydal rozkaz. "Připravte loď k boji!"

Víření bubnu uvedlo loď do divého shonu a na palubu se vyřítli členové podpalubní směny. Poháněni výkřiky a píšťalkami poddůstojníků, se členové posádky pustili do práce, aby loď připravili k akci. Palubu polili vodou a posypali pískem. Odstranili přepážky. U čerpadel zaujali své místo hasiči a kluci sotva popadající dech začali vynášet dělové náboje. V podpalubí začal sluha lodního hospodáře, ustanovený k poskytování první pomoci, srážet na ošetřovně truhly kadetů, aby vytvořil operační stůl.

"Pane Bushi, nechte laskavě nabít děla a vysunout je ze střilen," nařídil Hornblower.

To bylo jediné rozumné opatření, ještě než loď vpluje s větrem v zádech přímo na španělské teritorium. Námořníci tvořící obsluhu děl odmotávali z komor hlavní provazce, odtahovali vši silou děla od střilen, nabíjeli do hlavní prach a koule, sklápěli hlavně a zuřivě se dřeli s lany, aby ústí děl opět vysunuli ze střilen.

"Loď připravena k akci. Deset minut jedenadvacet vteřin, pane," hlásil Bush, když ruch utichl. Ani za cenu vlastního života by nedokázal říct, jestli se jedná o cvičení nebo o skutečnou akci, a Hornblower jej z čiré marnivosti s radostí nechal na pochybách.

"Výborně, pane Bushi! Pošlete nějakého spolehlivého chlapa s olovnici k upínačkové lávce a připravte kotvu."

Denní bríza vanoucí z moře teď sílila s každou minutou a Lydie neustále nabírala na rychlosti. Hornblower již dokázal ze záďové paluby rozeznat dalekohledem každou podrobnost vjezdu do zátoky a do širokého západního průlivu mezi ostrovem Conchaquita a západní pevninou, o němž mapa ujišťovala, že je hluboký dvacet sáhů až do vzdálenosti pět mil do vnitrozemí. Čert však věř těm španělským mapám.

"Jak to vypadá u lávky?" zavolal Hornblower.

"Tahle olovnice nedosahuje na dno, pane."

"Kolik sáhů už jste spustil? Podějte mu oceánský lot!"

"Aye, aye, pane!"

Na palubě se rozhostilo mrtvolné ticho, s výjimkou nekonečného koncertu v lanová a šplouchání vody pod přídi.

"Žádné dno, pane, hloubka sto sáhů."

To znamená, že pobřeží musí být velice strmé, protože teď byli dvě míle od země. Ale nemělo cenu, aby riskovali najetí na mělčinu pod plnými plachtami.

"Držte kurs," zavolal Hornblower. "Vy u lávky, nepřestávejte měřit hloubku."

Lydie se plížila ke břehu pouze pod košovými plachtami. Brzy se od upínačkové lávky ozval výkřik, oznamující dno v hloubce sto sáhů, a s každým novým měřením se hloubka zmenšovala. Hornblower by rád věděl, jaký je tu příliv a odliv. Když už by měl najet na břeh, bylo by to lepší za přílivu než za odlivu. Ale nebude mít asi šanci to spočítat.

Vylezl do poloviny lanová zádového stěžně, aby měl lepší výhled. Každý chlap na palubě lodi, s výjimkou muže s olovnicí, stál nehnutě v oslepujícím žáru. Teď už byli téměř u ústí průlivu. Hornblower zahlédl nějaké dřevo vznášející se na hladině a zamířil na ně dalekohled. Zjistil, že je unášeno do zátoky. Takže příliv už začal. Čím dál tím lépe.

"Hloubka devět sáhů," skandoval hloubkoměřič. Tomuhle tedy španělské mapy říkají deset sáhů.

"A sedm a půl."

Dno průlivu se rychle zvedalo. To znamená, že budou muset co nejdříve zakotvit.

"A sedm a půl."

Zatím je vody pořád ještě dost. Hornblower zavolal na kormidelníka a Lydie se nepatrně stočila na pravobok.

"A sedm a půl."

Takže pořád ještě dost. Lydie se ustálila v novém kursu, "Přesně sedm sáhů."

Hornblower pátral očima po průlivu ve snaze zjistit linii nejhlubší vody.

"Přesně sedm sáhů."

Na Hornblowerův rozkaz se Lydie stočila k protější straně. Bush v poklidu poslal chlapy k otěžím, aby natočili ráhna na nový kurs.

"A sedm a půl."

To už bylo lepší.

"Hloubka devět sáhů."

Ještě lepší. Lydie už byla dost hluboko v zálivu a příliv pořád ještě pokračoval. Plížili se nad nehybnou hladinou, hloubkoměřič monotónně skandoval a strmá kuželovitá hora uprostřed zálivu se stále přibližovala.

"Sedm a tři čtvrtě," zavolal hloubkoměřič.

"Jsou kotvy připravené?" zeptal se Hornblower.

"Všechny kotvy připravené, pane."

"Přesně sedm sáhů."

Neexistoval jediný důvod, aby pluli ještě dál. "Zakotvit."

V kotevním průvlaku zahlomozil kotevní kabel a směna se zároveň pustila do svinování košových plachet. Lydie se zhoupala po větru a přílivu, ale to už Hornblower sestupoval do podpalubí.

Bush nad jeho zázračným dílem rozčileně zamžikal. Sedm týdnů po zahlédnutí Hornova mysu přivedl Hornblower Lydii přímo na místo jejího určení. Připlul sem odpoledne s mořskou brízou v zádech a na vlnách přílivu, a pokud by tu na ně čekalo nebezpečí, brzký soumrak jim měl přinést požehnání odlivu a brízy z pobřeží, aby jim pomohly odsud opět vyplout. Co z toho bylo následkem šťastné náhody a co výsledkem výpočtů, nedokázal Bush odhadnout, ale protože měl o Hornblowerových profesionálních kvalitách daleko vyšší mínění než kapitán sám, byl ochoten mu přiznat mnohem větší zásluhy, než mu ve skutečnosti náležely.

"Udržujte směnu u zádové paluby, pane Bushi," ozval se Hornblower. "Odvolajte směnu v podpalubí."

Loď byla nejméně jednu míli od každého případného nebezpečí a připravena k boji, nebylo tudíž nutné držet každého chlapa na jeho stanovišti. Na palubě se ozvalo veselé bzučení, muži obsypali zábradlí, aby se pokochali pohledem na zelenou džungli a šedivé skály, ale Hornblower na chvíli znejistěl v úvahách, co má udělat dál. Vzrušení nad zavedením loď do neznámého přístavu mu znemožnilo pečlivě naplánovat další krok jako obvykle. Rozhodnutí místo něj učinil výkřik ze strážního koše.

"Hej, palubo! Od pobřeží odráží člun. Dvě čárky na pravoboku žádě!"

Zvolna se k nim sunula dvojítá bílá skvrna. Hornblowerův dalekohled z ní vyloupil otevřený člun pod dvěma maličkými latinskými plachtami. Když připlul blíže, rozeznal Hornblower posádku tvořenou půl tuctem snědých chlapů se širokými slamáky na hlavách.

Člun se zastavil padesát metrů od nich, někdo se postavil mezi zádové otěže, přiložil ruce k ústům a zakřičel přes hladinu směrem k nim. Bylo to španělsky.

"Je to anglická loď?" tázal se mluvčí.

"Ano. Pojdte na palubu," odpověděl Hornblower. Dva roky španělského zajetí byla dobrá příležitost ke zvládnutí jazyka. Již dávno dospěl k přesvědčení, že byl pro toto zvláštní poslání vybrán jen na základě této své dovednosti.

Člun přirazil k lodi a muž, který na ně volal, svižně vyšplhal po schůdkách na palubu. Zastavil se u zábradlí a s jistým údivem se rozhlížel po neposkvrněné palubě a posádce, z níž vyzařovala železná disciplína. Měl na sobě černou vestu planoucí zlatým vyšíváním. Pod ní nosil špinavou bílou košili a na nohou měl zašpiněné bílé kalhoty s nohavicemi utrženými pod kolena. Byl bosý a za rudou šerpou kolem pasu měl zastrčeny dvě pistole a krátký mohutný tesák. Mluvil španělsky jako rodnou řečí, ale na Španěla nevypadal. Dlouhé černé vlasy splývající přes uši měl matné a zplihlé. Jeho hnědá pleť měla jistý nádech do červena a v bělmu očí měl náznak žluté barvy. Pod nosem nosil dlouhý černý knír. Okamžitě rozeznal kapitána, jenž ve své nejlepší uniformě a dvourohém klobouku vyhlížel oslnivě, a přistoupil k němu. Hornblower se oblékl se vši nádherou právě v očekávání podobného setkání a byl teď hrdý na svou předvídavost.

"Vy jste kapitán, pane?" zeptal se návštěvník.

"Ano. Kapitán Horatio Hornblower fregaty Lydie Jeho britského Veličenstva, k vašim službám. A s kým mám to

potěšení se seznámit?"

"Manuel Hernandez, generálporučík el Suprema."

"El Suprema?" podivil se Hornblower. Jméno se dalo dost těžko přetlumočit do angličtiny. Nejvěrnější překlad by snad zněl "Všemohoucí".

"Ano, el Suprema. Čekali jsme vás už před čtyřmi, šesti měsíci."

Hornblower rychle uvažoval. Neodvážil se odhalit příčinu svého příjezdu žádné nepovolané osobě, ale skutečnost, že tento člověk věděl o jeho příjezdu, naznačovala, že byl účastníkem Alvaradova spiknutí.

"Podle rozkazů se na žádného el Suprema obrátit nemám," hrál o čas. Hernandez učinil netrpělivé gesto.

"Náš pán el Supremo byl až donedávna znám lidem jako Jeho Excelence don Julian Maria de Jesus de Alvarado y Moctezuma," řekl.

"Aha!" hlesl Hornblower. "Dona Juliana mám vyhledat."

Hernandez byl zjevně podrážděn takovým nedbalým titulováním svého pána.

"El Supremo," pravil se smrtelně vážným důrazem na jméno, "mě poslal, abych vás k němu doprovodil."

"A kde je?"

"Je ve svém domě."

"A kde je ten dům?"

"Kapitáne, úplně postačí, když víte, že el Supremo vyžaduje vaši přítomnost."

"Myslíte? Měl bych vás poučit, señore, že kapitán jedné z lodí Jeho Veličenstva není zvyklý poskakovat jen tak na zavanou. Můžete jít, jestli chcete, a vyřídít to donu Julianovi." Hornblowerův postoj naznačoval, že rozhovor je u konce.

Hernandez prožíval zjevně těžký duševní boj, ale vyhlídka na to, že by měl předstoupit před el Suprema bez kapitána, jej podle všeho nevábila. Konečně našťvaně řekl: "Dům je támhle," a ukázal přes zátoku. "Na úbočí té hory. Musíme projít městem, schovaným za útesem, abychom se tam dostali."

"Tak tedy půjdeme. Omluvte mě na okamžik, generále."

Hornblower se otočil k Bushovi, který stál vedle něj s napůl zmateným, napůl obdivným výrazem, jež se tak často objevuje na tváři lidí, naslouchajících krajanovi plyně hovořícímu neznámým jazykem.

"Pane Bushi," řekl, "jdu na pobřeží a doufám, že se vrátím brzy. Jestli se nevrátím, ani vám nepošlu písemný vzkaz do půlnoci, musíte učinit opatření k zajištění bezpečnosti lodi. Tady je klíč od mého psacího stolku. Nařizují vám přečíst o půlnoci tajné rozkazy vlády určené mně a jednat podle nich tak, jak uznáte za vhodné."

"Aye, aye, pane!" řekl Bush. Na tváři se mu zračila úzkost a Hornblower si s potěšením uvědomil, že Bush má o život svého kapitána opravdový strach. "Myslíte si... je to pro vás bezpečné, pane, abyste šel na pevninu sám?"

"To nevím," řekl Hornblower s upřímným nezájmem. "Musím tam jít, to je všechno."

"Však vás z toho dostaneme zdravého a živého, pane, kdyby nás nějak podrazili."

"Postaráte se na prvním místě o bezpečnost lodi," štkl Hornblower, který si okamžitě představil Bushe trmácejícího se s příliš důležitou vyloďovací skupinou nemocni zamořenou džunglí Střední Ameriky. Potom se otočil k Hernandezovi. "Jsem vám k službám, señore."

KAPITOLA IV.

Člun měkce narazil na pláž posetou zlatým pískem. Osmahlá posádka vyskočila ven a vyvlekla jej na břeh, aby Hernandez s Hornblowerem mohli vystoupit suchou nohou. Hornblower se zvědavě rozhlédl. Město se prostíralo až k okraji pláže. Byl to shluk několika set domů z palmových listů, jenom některé měly střechy pokryté taškami. Hernandez vyrazil v čele skupiny k městu.

"Agua, agua," zaskřehotal hlas, když se přiblížili. "Vodu, pro lásku Boží, vodu!"

Vedle cesty byl k dvoumetrové tyči pevně přivázán nějaký člověk. Ruce měl volné a zuřivě jimi tloukl kolem sebe. Oči mu vylézaly z důlků a jazyk se mu vydouval z úst jako nějakému idiotovi. Kolem něj kroužilo hejno supů a tloukl křídly.

"Kdo je to?" zeptal se šokovaný Hornblower.

"Člověk, kterého el Supremo odsoudil k smrti žizní," řekl Hernandez. "Je to jeden z těch neosvícených."

"Má být umučen?"

"Tohle je jeho druhý den. Zemře, až na něj bude pražit zítřejší polední slunce," řekl Hernandez lhostejně. "Vždycky to tak dopadne."

"Ale co provedl?"

"Už jsem říkal, kapitáne. Je jedním z těch neosvícených."

Hornblower ovládl pokušení zeptat se, co to osvícení obnáší. Ze skutečnosti, že Alvarado přijal jméno el Supremo, se to dalo celkem snadno uhádnout. Byl natolik slabý, že se nechal Hernandezem vést kolem té nešťastné trosky bez námitek. Dovtípl se, že žádné jeho protesty nemohly zvrátit el Supremovy rozkazy, a jakékoliv bezvýsledné námítky jenom snižovaly jeho prestiž. Odloží akci až do té doby, než stane tvář v tvář vůdci.

Mezi palmovými domky se vinuly úzké bahnité uličky plné špíny a zápachu. Na okrajích střech posedávali supové a hašteřili se s psisky. Indiánské obyvatelstvo se zabývalo každodenní činností a vůbec si nevšímalo muže umírajícího žizní ani ne padesát metrů od nich. Všichni měli hnědou pokožku s nádechem rudé, podobně jako Hernandez. Děti pobíhaly nahé, šaty žen byly buď černé, anebo špinavě bílé. Několik málo mužů, které zahlédli, nosilo krátké bílé kalhoty ke kolenům a od pasu byli nazí. Polovina domů byly podle všeho obchody. Na jedné otevřené straně bylo vystaveno zboží, pár hrstí ovoce, anebo dvě či čtyři vejce. U jednoho krámků smlouvala nějaká žena oblečená v

černém.

Na malém náměstíčku uprostřed města bylo uvázáno několik koníků, obtěžovaných mouchami. Hernandezovi průvodci spěšně dva z nich odvázáli a přidrželi je, aby oba muži mohli nasednout. Pro Hornblowera to byl kritický okamžik, protože nebyl dobrý jezdec a byl si toho vědom. Kromě toho měl na sobě své nejlepší hedvábné punčochy a cítil, že na koňském hřbetě nebude se svým dvourohým kloboukem a kordem vypadat příliš důstojně. Nedalo se však nic dělat. Očekávalo se, že nasedne a pojedě na koni tak očividně, že nemohl couvnout. Stoupl nohou do třmene, vyhoupl se do sedla a s ulehčením zjistil, že koník je poddajný a klidný. Kapitán klusal podle Hernandezova a nepohodlně si otloukal zadek. Po tváři mu tekla pot a každých pár vteřin musel na poslední chvíli narovnávat klobouk. Strmá stezka se vinula z města po úbočí hory a občas se zužovala tak, že tu bylo místo jen pro jednoho jezdce. V takových místech mu Hernandez zdvořilým gestem dával přednost. Doprovod dusal padesát metrů za nimi.

Na úzké stezce po obou stranách vroubené stromy a křovinami bylo horko až k zalknutí. Kolem hlav jim bzučel hmyz a zuřivě je štípal. O půl míle výše se znenadání vymrštily do pozoru líné se povalující strážce a za nimi se objevili další lidé - podobní muži, na něhož Hornblower narazil dole. Byli přivázáni ke kůlům a umírali žízni. Kromě nich tu byly i mrtvoly - pouhé zapáchající beztvářé masy obklopené oblaky much, jež při průjezdu koní bzučely ještě zuřivěji. Smrad byl hrozný. Přecpaní supové, odpudiví se svými zduřelými krky, se táhli před koňmi do lesa, protože nedokázali vzlétnout.

Hornblower chtěl poznamenat: "To jsou další neosvícení, generále?", ale včas si uvědomil marnost svého počínání.

Lépe bylo mlčet než říci něco neúčinného. Mlčky projížděl oblakem zápachu a much a snažil se představit si mentalitu člověka, který dovoloval, aby mrtvá těla hnila tak říkajíc na jeho prahu.

Stezka se stáčela kolem úbočí hory a Hornblower pod sebou na okamžik zahlédl záliv, jenž v zapadajícím slunci hrál odlesky modré, stříbrné a zlaté barvy. Uprostřed té barevné záplavy kotvila Lydie. Potom se okolní les náhle změnil jakoby mávnutím kouzelného proutku v obdělávanou půdu. Cestu lemovaly pomerančovníkové háje a stromy obsypané ovocem, mezi nimiž Hornblower zahlédl pole nesoucí úrodu. Slunce, rychle zapadající za obzor, zářilo na zlatém ovoci, a když zahrnuli za roh, opřelo se plnou silou svých paprsků do ohromné nízké bílé budovy, prostírající se před nimi na všechny strany.

"Dům el Suprema," oznámil Hernandez.

Na nádvoří Hornblower se ztuhlými údy sesedl, a zatímco se sloužící chápali jejich koní, zkoumal pohromu, již cesta koňmo způsobila jeho nejlepším hedvábným punčochám. Povýšení služebníci, kteří je uvedli do domu, byli oblečeni v šatech podobných směsici cářů a přepychu Hernandezova kostýmu - nahoře šarlat a zlato, hadry a bosé nohy dole. Nejosiřilejší ze sloužících, jehož rysy prozrazovaly převažující podíl černošské krve spolu s krví indiánskou a lehkou příměsí krve evropské, pro ně s ustaraným výrazem přišel.

"Nechali jste el Suprema čekat," oznámil. "Prosím, pojdte co nejrychleji za mnou."

Téměř před nimi utíkal dolů chodbou ke dveřím okovaným mosazí. Hlasitě zaklepal, chvíli počkal, znovu zaklepal, potom dveře doširoka otevřel a přitom se zlomil v pase. Hornblower vstoupil na Hernandezův pokyn do místnosti, s Hernandezem za zády, a majordomus za nimi dveře opět zavřel. Ocitli se v dlouhé místnosti oslnivě vybičené, jejíž strop podíraly mohutné nabarvené a vyřezávané dřevěné trámy. Na protějším konci stál v hrozivé prázdnotě pokoje osaměle trojitý stupínek a na jeho vrcholku seděl v křesle pod baldachýnem člověk, kvůli kterému musel Hornblower obeplout půl zeměkoule.

Nepůsobil nijak oslnivým či důstojným dojmem. Byl to malý snědý muž pronikavých černých očí se zplihlými černými vlasy, které už začínaly šedivět. Na trůně sebou neklidně vrtěl. Při zbežném pohledu by člověk hádal jen na malou příměs indiánské krve mezi jeho evropskými předky; byl také oblečen podle evropské módy - v červeném kabátci zdobeném zlatými prýmkami s bílou náprsenkou, v bílých kalhotách po kolena a punčochách. Střevíce měl ozdobeny zlatými přezkami. Hernandez se před ním ponížene hrbil.

"Máš pořádné zpoždění," vyštěkl Alvarado. "Nechal jsem zbičovat jedenáct chlapů, zatímco jsi tu nebyl."

"Supremo," hlesl Hernandez - zuby mu přitom jektaly strachy. "Kapitán přišel hned, jak jsem mu vyřídil vaši výzvu."

Alvarado upřel své pronikavé oči na Hornblowera, který se prkenně uklonil. V hlavě mu strašilo podezření, že těch jedenáct zbičovaných mužů bezdůvodně trpělo proto, že mu tak dlouho trvalo vyjet na koni z pláže až k domu.

"Kapitán Horatio Hornblower fregaty Lydie Jeho Veličenstva, k vašim službám, pane," řekl mechanicky.

"Přivezl jste mi zbraně a prach?"

"Jsou na lodi."

"To je dobře. Domluvte s generálem Hernandezem, jak je vyložíte."

Hornblower pomyslel na téměř prázdná skladiště fregaty. Musel nakrmit tři sta osmdesát krků. Kromě toho už cítil podráždění, jako každý lodní kapitán, že je závislý na pevnině. Nebude mít klid a jistotu, dokud Lydie nebude zase plně zásobena potravinami, vodou, dřívím a všemi dalšími náležitostmi, nezbytnými pro zpáteční cestu kolem Hornova mysu přinejmenším až ke Karibským ostrovům či k ostrovu Svaté Heleny, ne-li až domů.

"Nemohu vydat nic, pane, dokud nevybavím svou loď vším potřebným," řekl. Slyšel, jak Hernandez ostře sykl nad takovou svatokrádežnou váhavostí při plnění rozkazů el Suprema. Ten se zamračil. Na okamžik se zdálo, že se pokusí vnutit svoji panovačnou vůli i tomuhle kapitánovi, ale okamžitě potom změnil výraz, když si uvědomil pošetilost sporů se svým novým spojencem.

"Ale jistě," řekl. "Prosím, oznamte generálu Hernandezovi, co požadujete, a on vás zásobí."

Hornblower jednal s důstojníky ve španělských službách již dříve, a proto věděl, čeho jsou schopni. Čestné sliby neplní vůbec, anebo jejich splnění protahují, zálučně je překrucují a vůbec si počínají licoměrně. Usuzoval, že iberoameričtí povstalečtí důstojníci budou důvěryhodní ještě méně, a proto se rozhodl vyslovit své požadavky ihned, aby měl alespoň nějakou šanci, že přinejmenším část jeho potřeb bude v dohledné době uspokojena.

"Sudy s vodou musí být naplněny zítra," řekl.

Hernandez přikývl.

"Nedaleko vašeho kotviště je pramen. Když budete chtít, nařídím svým mužům, aby vám pomohli."

"Díky, ale to nebude nutné. Moje posádka to zvládne. Kromě vody potřebuji..."

Začal v duchu sumarizovat nespočetné potřeby pro sedmi-měsíční plavbu fregaty po moři.

"Ano, señore?"

"Budu potřebovat dvě stě volů. Dvě stě padesát, pokud budou hubení a malí. Pět set prasat. Sto metrů soli. Čtyřicet tun lodních sucharů, a pokud nejsou k mání, tak odpovídající množství mouky a pece a palivo, abychom je mohli upéci. Šťávu ze čtyřiceti tisíc citrónů, pomerančů nebo citrusových plodů - můžu na ně dodat bečky. Deset tun cukru. Pět tun tabáku. Tunu kávy. Pěstujete na tomhle pobřeží brambory, nebo ne? Tak dvacet tun brambor bude stačit."

Hernandezova tvář se během tohoto úctyhodně podrobného výčtu protahovala a protahovala.

"Ale, kapitáne..." pokusil se protestovat, Hornblower mu však skočil do řeči.

"Potom co se týče našich okamžitých potřeb, zatímco jsme v přístavu," pokračoval, "potřebuji pět volů denně, dva tucty kuřat, co nejvíc vajíček můžete shromáždit, a hodně čerstvé zeleniny pro denní spotřebu posádky lodi."

Ve své podstatě byl Hornblower tím nejmínějším člověkem, ale v každé záležitosti týkající se lodi jej obava z toho, aby dostal svým povinnostem, doháněla k nečekané tvrdosti a šílené troufalosti.

"Dvě stě volů!" hlesl zničený Hernandez. "Pět set prasat?"

"Jak jsem řekl," opakoval Hornblower neuprosně. "Dvě stě tučných volů."

V tu chvíli zasáhl el Supremo.

"Dohlédněte na to, aby kapitánovy požadavky byly splněny," řekl s netrpělivým máchnutím ruky. "Začněte okamžitě."

Hernandez váhal jenom zlomek vteřiny a potom se vzdalil.

Velké mosazí okované dveře se za ním tiše zavřely.

"To je jediný způsob, jak s těmi lidmi jednat," řekl el Supremo lhostejně. "Jsou jak zvířata. Je úplně zbytečné je nějak kultivovat. Bezpochyby jste cestou viděl různé potrestané zločince?"

"Viděl."

"Moji pozemští předkové," řekl el Supremo "si dali značnou námahu s vymýšlením rafinovaných trestů. Za složitých obřadů lidi upalovali. Vyřezávali jim srdce za doprovodu hudby a tanců, anebo je usmrtili slisováním v nevydělaných kůžích vystavených na slunci. Mně to všechno připadá zbytečné. Prostý příkaz uvázat člověk ke kůlu, kde zemře žízni, docela stačí. Chlap umře a to je jeho konec."

"Ano," řekl Hornblower.

"Nedokážou se nadchnout ani pro ten nejjednodušší záměr. Ještě dnes někteří z nich nedovedou pochopit tu nejprostší zásadu, že v žilách Alvaradů a Moctezumů koluje božská krev. Pořád se drží těch nesmyslů s Kristem a Pannou Marií."

"Opravdu?" řekl Hornblower.

"Jeden z mých prvních velitelů se nedokázal zbavit vlivu dřívějšího vzdělání. Když jsem vyhlásil své božství, tak si představte, že navrhl, abychom vyslali misionáře, kteří by se snažili obrátit kmeny na víru. Jako kdybych vyhlášoval nějaké nové náboženství. Nikdy si nedokázal uvědomit, že to není otázka názoru, ale skutečnost. Byl samozřejmě jedním z prvních, kdo zemřel žízni."

"Samozřejmě."

Hornblower byl tím vším zcela vyveden z míry. Ale držel se skutečnosti, že se musí s tímto šilencem spojit. Zásobení Lydie proviantem záviselo na tom, že s ním bude jednat v souladu, když nic jiného - a to byla ta životně důležitá věc.

"Váš král Jiří musel mít radost, když se dozvěděl, že jsem se rozhodl jednat ve shodě s ním," pokračoval el Supremo.

"Pověřil mě, abych vás ujistil jeho přátelstvím," řekl Hornblower obezřetně.

"Samozřejmě," odpověděl el Supremo, "neodvážil by se jít za tuhle hranici. Krev rodiny Guelfů přirozeně nelze srovnávat s krví Alvaradů."

"He - ehm," hlesl Hornblower. Zjistil, že tento nezávazný zvuk je stejně užitečný v rozhovoru s el Supremem jako s prvním důstojníkem Bushem.

El Supremo se viditelně nasupil.

"Předpokládám, že znáte," začal pedantským tónem, "historii rodiny Alvaradů? Víte, kdo byl prvním nositelem tohoto jména v naší zemi?"

"Byl to Cortezův poručík..." začal Hornblower.

"Poručík? Nic takového. Překvapuje mě, že věříte takovým báčorkám. Byl to náčelník konkvistadorů. To, že je Cortez uváděn jako velitel, není nic než falzifikace dějin. Alvarado dobyl Mexiko a z Mexika pokračoval podél pobřeží, které celé dobyl až k Panamské šíji. Oženil se s dcerou jednoho z posledních císařů z rodu Moctezumů. A já, jako přímý potomek tohoto spojení, jsem si z rodinných jmen zvolil jména Alvarado a Moctezuma. Ale v Evropě, dávno předtím, než hlava rodu přišla do Ameriky, bylo možné jméno Alvarado vystopovat daleko před Habsburky a Vizigóty, před Římany a říši Alexandra Velikého, až k samým pramenům času. Je proto jenom přirozené, že v současné generaci náleží rodině božský statut, a to v mé osobě. Uspokojuje mě, že se mnou souhlasíte, kapitáne... kapitáne..."

"Hornblower."

"Díky. Takže teď by bylo nejlepší, kapitáne Hornblower, kdybychom přikročili k projednání plánů, jak rozšíříme mé impérium."

"Jak si přejete," pronesl Hornblower. Věděl, že s tím bláznem musí souhlasit nejméně do té doby, dokud Lydie nebude znovu vybavena proviantem, i když jeho už tak slabá naděje, že by mohl vést úspěšné povstání v této zemi, začínala brát za své.

"Bourbon, který si říká španělský král," pokračoval el Supremo, "má v této zemi úředníka, jenž si říká kapitán generál

Nicaragua. Poslal jsem před časem tomuto gentlemanovi zprávu a nařídil mu, aby mi složil lenní přísahu. To neučinil, a dokonce se dopustil toho omylu, že mého posla v Managuji veřejně pověsil. Z těch drzých chlapů, které potom poslal, aby zatkli mou božskou osobu, byli někteří zabiti ještě cestou, někteří zemřeli u kůlů a těch několik šťastlivců, kteří prohlédli, slouží nyní v mé armádě. Kapitán generál je teď, jak jsem se dozvěděl, hlavou armády tří set mužů ve městě El Salvador. Až přistanete, navrhuji, abychom zbraně určené mně přesunuli k tomuto městu, které spálím zároveň s kapitánem generálem a s těmi jeho muži, kteří nebudou osvícení. Předpokládám, kapitáne, že se ke mně přidáte? Hořící město stojí za vidění."

"Moje loď musí být nejdřív zásobena proviantem," řekl Hornblower palíčatě.

"To už jsem nařídil," odpověděl el Supremo s náznakem netrpělivosti.

"A kromě toho," pokračoval Hornblower, "mám rozkazy nejprve zjistit, kde se nalézá španělská válečná loď Natividad. Domnívám se, že je někde v téhle oblasti. Dřív než se připojím k jakékoliv pozemní operaci, musím se ujistit, že nijak neuškodí mé lodi. Bud'to ji musím zajmout, nebo si být zcela jist, že je příliš daleko na to, aby mohla zasáhnout."

"Tak potom ji raději zajmte, kapitáne. Obdržel jsem informace, že by měla vplout sem do zátoky každou chvíli."

"Tak to se musím vrátit na loď okamžitě," řekl Hornblower celý vzrušený. Pravděpodobnost, že by na fregatu mohla v jeho nepřítomnosti zaútočit loď s padesáti děly, jej uvrhla do šílené paniky. Co by tomu řekli admirální lordi, kdyby nepřítel Lydie potopil v okamžiku, kdy byl její kapitán na pevnině?

"Už nám nesou jídlo. Zadržte!" řekl el Supremo.

Dveře na konci sálu se při jeho slovech otevřely dokořán. Dovnitř začal zvolna proudit dav sloužících, nesoucích velký stůl pokrytý stříbrnými talíři a čtyři velké stříbrné svíce, každý s pěti zapálenými svícemi.

"Omlouvám se vám, ale nemohu se zdržovat jídlem. Nesmím," řekl Hornblower.

"Jak si přejete," řekl el Supremo bez zájmu. "Alfonso!" S úklonou vstoupil negroidní majordomus. "Postarej se, aby se kapitán Hornblower dostal zpátky na svou loď."

El Supremo větu ještě ani nedořekl a už se ponořil do hlubokého soustředění. Rušným připravám banketu už nevěnoval sebemenší pozornost. Na Hornblowera stojícího před ním už ani nepohlédl. Hornblower teď litoval svého ukvapeného rozhodnutí vrátit se okamžitě na loď, nebyl si jist, jestli porušením společenských zásad nezpůsobil nějakou urážku. Dělal si starosti se zásobováním Lydie a palčivě si uvědomoval, že jeho pocity nejistoty před člověkem, který mu nevěnuje nejmenší pozornost, jsou naprosto nedůstojné.

"Tudy, señore," řekl Alfonso u jeho lokte, zatímco el Supremo stále zíral nevidomými očima přes jeho hlavu.

Hornblower se poddal majordomovi, který jej vyvedl na dvůr.

Čekali tam v ubývajícím světle dva muži a tři koně. Hornblower, zmatený tou nenadálou změnou situace, stoupl beze slova do spojených rukou polonahého otroka klečícího u koně a vyhoupl se do sedla. Eskorta projela před ním branou a potom jej následovala. Rychle se stmívalo.

V zátočině stezky se před nimi otevřela zátoka. Po obloze rychle klouzal právě vycházející měsíc. Stín uprostřed stříbrné hladiny prozrazoval místo, kde se na kotvě houpala Lydie. Aspoň ona byla pevným a skutečným bodem v tomto bláznivém světě. Na východě se vrcholek jedné hory náhle rudě rozzářil, nasvítíl oblaka nad sebou a potom se znovu ponořil do tmy. Rychle klusali strmou stezkou dolů kolem nařikajících lidí přivázaných ke kůlům, kolem zapáchajících mrtvol a do městečka. Tady se ani nesvítilo ani se tu nic nepohnulo. Hornblower musel nechat koně, aby se sám držel eskorty zahýbající podél rohů. Jakmile dosáhli písčité půdy, klapot kopyt ustal a zároveň uslyšel nařikání prvního muže, kterého viděl uvázaného u kůlu. Pak zahlédl lehce fosforeskující okraj moře.

Potmě dotápal do čekajícího člunu a posadil se na lavičku. V tu chvíli se rozpoutal uragán rozkazů a neviditelná posádka s člunem odrazila. Nezvedl se ani větříček. Mořská bríza odumřela se západem slunce a noční bríza vanoucí z pevniny se ještě nezvedla. Neviditelná posádka zabírala šesti vesly, bylo možné zahlédnout odstříkující vodu a s každým úderem vesel fosforeskovala jemná pěna. Za rytmického veslování zvolna vyplouvali ze zátoky. Daleko na vlnách už rozeznával neurčité obrysy Lydie a za minutku s potěšením uslyšel Bushův hlas, volající: "Člun, ahoj!" Hornblower si přiložil dlaně k ústům a zavolal zpět: "Lydie!"

Kapitán královské lodi se sám identifikuje jménem své lodi, pokud je na palubě malého člunu.

Hornblower už rozeznával všechny očekávané zvuky, dokázal si představit všechny zvědavé pohledy. Ruch a shon bocmanových pomocníků, spěchajících po palubním ochozu, pořadový krok námořní pěchoty, blikání luceren. Člun přirazil k bokům lodi a on se vyšvihl na schůdky. Jak rád opět cítil pod chodidly pevné dubové příčky. Unisono se ozvaly píšťalky bocmanových pomocníků. Námořní pěšáci dali k počtě zbraň. Na spojovacím můstku stál Bush, aby jej přijal se vši pompou a obřadností, jaká přísluší kapitánovi vracejícímu se na palubu.

Hornblower si ve svitu luceren všiml výrazu úlevy na Bushově upřímné tváři. Rychle se rozhlédl po palubě. Jedna hlídka, zabalená do přikrývky, ležela na palubních prknech, druhá dřepěla na dělech, připravených k akci. Bush velice prozíravě učinil všechna předběžná opatření, když teď loď kotvila v pravděpodobně nepřátelském přístavu.

"Výborně, pane Bushi," řekl Hornblower. Potom si uvědomil, že jeho bílé spodky jsou umazány od sedla a nejlepší hedvábné punčochy jsou na kotnících rozdrápané. Byl se svým zjevem nespokojen a styděl se za skutečnost, že se vrátil na svou loď v tak nedůstojném stavu a aniž by měl jistotu, že zařídí cokoli pro budoucnost. Měl na sebe zlost. Obával se, že kdyby byl Bush zpraven o situaci, zkazil by si o něm mínění. Cítil, že se začíná červenat hanbou, a tak vyhledal jako obvykle útočiště v nemluvnosti.

"He - ehm," úsečně si odkašlal. "Zavolejte mě, kdyby se dělo něco neobvyklého, u čeho bych měl být."

S tím se otočil a bez jediného slova sestoupil do podpalubí do své kajuty, kde plátěná zástěna nahradila strženou přepážku.

Bush zíral za jeho mizející postavou. Kolem zátoky blikaly a zářily sopky. Posádka vzrušená návratem z té cizí pevniny a dychtivá dozvědět se něco o budoucnosti se po sobě zklamaně podívala, stejně jako důstojníci, kteří s otevřenými

ústý hleděli na svého kapitána, sestupujícího po schůdcích.

Na kratičký moment si Hornblower myslel, že dramatická forma jeho příchodu a zmizení vyváží pocit neúspěchu, ale to byl jenom okamžik. Poslal Polwheala pryč, posadil se na lůžku a znovu upadl do trudnomyslnosti. Unavenou myslí se mu znovu začaly honit mlhavé úvahy, jestli bude zítra schopen dostat na palubu zásoby. Užíral se starostmi, jestli bude schopen podniknout povstání dostatečně úspěšně, aby uspokojil Admiraltu. Přemýšlel o nastávajícím souboji s Natividad.

A v představách se stále znovu červenal nad tím náhlým propuštěním, jakého se mu dostalo od el Suprema. Cítil, že existovalo jen málo kapitánů ve službách Jeho Veličenstva, kteří by se tak krotce poddali tak nekavalířskému zacházení.

"Ale co jsem měl k čertu vlastně dělat?" ptal se sám sebe žalostně.

Aniž by si zapálil lucernu, ležel na lůžku, potil se v tropické noci a v duchu stále probíral minulost i budoucnost.

A potom se plátno lehce pohnulo. Lehký závan větru se kradl po palubě. Námořnický instinkt mu zvěstoval, že se Lydie zhoupala na kotvě. Zachytil nepatrné chvění, které proběhlo lodí, když se natočila na kotevním řetězu novým směrem. Konečně se zvedla bríza z pevniny. Na lodi se okamžitě ochladilo. Hornblower se otočil na bok a usnul.

KAPITOLA V.

Pochybnosti a obavy, které Hornblowera pronásledovaly, když se minulého večera snažil usnout, zmizely s novým ránem. Když se probudil, cítil, jak mu žilami proudí nová síla. Zatímco pil Polwhealovu ranní kávu, překypovala mu mysl plány a poprvé po mnoha týdnech vynechal svou ranní procházku po záďové palubě. Jakmile vystoupil na palubu, rozhodl se, že alespoň naplní sudy vodou a zásobí se palivem. Ihned nařídil, aby si skupiny plavčků pospíšily s kladkostrojemi a spustily záďové čluny. Brzy už čluny směřovaly k pobřeží, naloženy prázdnými sudy a obsazené vzrušenými debatujícími muži. Na přídi každého člunu seděli dva námořní pěšáci v červených uniformách, s nabitými mušketami a nasazenými bodáky. V uších jim zněly poslední rozkazy jejich seržanta - pokud jediný námořník úspěšně dezertuje, každý z nich ucítí na zádech karabáč.

O hodinu později se výsadek vrátil pod plachtami zpátky, obtížen plnými sudy s vodou, a zatímco byl náklad ukládán do podpalubí, k Hornblowerovi přiběhl kadet Hooker a zasalutoval.

"Na pobřeží ženou hovězí dobytek, pane," hlásil.

Hornblowerovi dalo hodně práce, aby udržel nehybnou tvář a přijal tu zprávu, jako kdyby ji očekával.

"Kolik?" vyštěkl. Tahle otázka mu připadala docela vhodná na získání času, ale odpověď jej ještě víc ohromila.

"Stovky, pane. Velí tomu nějaký Španěl, kterej toho hodně namluví, ale nikdo tý jeho řeči nerozumí."

"Až zase pojedete na břeh, přivezte ho ke mně," nakázal Hornblower.

V získaném čase si všechno promyslel. Zavolal na hlídku ve strážním koši nad královskou plachtou hlavního stěžně, aby se ujistil, že pozorně sleduje moře. Stále hrozilo, že z Tichomoří by sem mohla připlout Natividad, a v takovém případě by přistihla Lydie v okamžiku, kdy bude polovina posádky na břehu. Fregata nestihne vymanévrovat ze zátoky na širé moře a bude muset svést boj v uzavřených vodách a se všemi nevýhodami ke své tíži. Na druhé straně se naskýtalá příležitost naplnit beze zbytku sklady a zbavit se tak závislosti na pevnině. Z toho, co Hornblower na břehu viděl, usuzoval, že odkládat dosažení nezávislosti by mohlo mít nedozírné následky. Povstání dona Juliana Alvarada mohlo mít rychlý a krvavý konec.

Právě Hernandez k němu připlul ve stejném člunu s dvěma malými latinskými plachtami, v němž převáželi Hornblowera včerejšího večera. Vyměnili si pozdravy na záďové palubě.

"Na vaše rozkazy čeká čtyři sta kusů dobytka, kapitáne," řekl Hernandez. "Moji chlapi je ženou dolů na pláž."

"Dobře," odpověděl Hornblower, který stále ještě nebyl rozhodnut.

"Shromáždit ta prasata nám ale zabere daleko víc času," pokračoval Hernandez. "Chlapi kvůli nim šmejdí po celé zemi, ale prasata můžete hnát jen pomalu."

"Ano," konstatoval Hornblower.

"Co se týče soli, nebude lehké sehnat sto centů, které chcete. Až do doby, kdy náš pán vyhlásil své božství, byla sůl královským monopolem a tím pádem je dost vzácná, ale poslal jsem jednu partu do solných pánví v Džiquilisiu a doufám, že ji tam seženou."

"Ano," řekl Hornblower. Vzpomínal si, že chtěl sůl, ale nemohl se rozpomenout, jaké množství to vlastně požadoval.

"Ženské trhají citróny, pomeranče a citrusy, jak jste nařídil," pokračoval Hernandez, "ale bojím se, že to bude trvat aspoň dva dny, než je dáme všechny dohromady."

"He - ehm," odkašlal si Hornblower.

"Zato cukr už máme připravený v el Supremově rafinérii. A tabáku máme ve skladech taky dost, pane. Jaký druh máte radši? Poslední dobou si motáme doutníky jen pro vlastní potřebu, ale můžu poslat ženské zase do práce, jen co budou hotové s těmi citróny."

"He - ehm," zakašlal znovu Hornblower, jenž v poslední chvíli potlačil výkřik radosti, který mu málem unikl při zmínce o doutnících. Poslední vykouřil už před třemi měsíci. Jeho chlapi žvýkali svítky virginského tabáku, ale ten se na tomhle pobřeží samozřejmě nedal sehnat. Ale často si také všiml, že britští námořníci žvýkají docela s potěšením ještě nezralé místní tabákové listy.

"Pošlete tolik doutníků, kolik budete moci," řekl lhostejně. "Co se týče druhu, pošlete co chcete."

Hernandez se uklonil.

"Díky, señore. Káva, zelenina a vejce jsou samozřejmě už taky na cestě. Ale co se týká chleba..."

"Co je s chlebem?"

Hernandez byl očividně nervózní z následující zprávy.

"Musíte mi prominout, Vaše Excelence, ale v naší zemi pěstujeme jenom kukuřici. Trochu pšenice se pěstuje v Tierra Templada, ale zbytek je pořád v rukou neosvícených. Stačila by vám kukuřičná mouka?"

Hernandez hleděl na Hornblowera s tváří zkroucenou úzkostí. Teprve v tu chvíli Hornblowerovi došlo, že Hernandez se přišerně bojí o život. Uvědomil si, že el Supremoovo lehkomyšlné schválení jeho včerejších požadavků má větší váhu než jakékoliv orázkované a zapečetěné rozkazy poslané kterémukoliv španělskému úředníkovi.

"To je tedy vážné," řekl kapitán upjatě. "Mí angličtí námořníci nejsou zvyklí na kukuřičnou mouku."

"Já to vím," kroutil se Hernandez a křečovitě svíral prsty.

"Ale ujišťuji vás, Excelence, že pšeničnou mouku bych mohl získat v tuhle chvíli jedině bojem, a el Supremo v tuhle chvíli rozhodně nechce, abych se pouštěl do nějakého boje. El Supremo by se na mě rozhněval."

Hornblower si vzpomněl, s jakým otročským strachem se Hernandez choval včerejšího večera k el Supremo. Ten člověk měl hrůzu z toho, že by ho mohl osočit z nesplnění pánových rozkazů. A v tu chvíli si Hornblower náhle vzpomněl na něco, o co si včera z nevysvětlitelných důvodů zapomněl říct. Bylo to něco daleko důležitějšího než tabák a ovoce a rozhodně daleko důležitější než rozdíl mezi kukuřičnou a pšeničnou moukou.

"No tak dobrá," řekl. "Mohl bych se spokojit s kukuřičnou moukou. Ale vzhledem k téhle lapálii tu je ještě něco jiného, co budu potřebovat."

"Jistě, kapitáne. Dodám vám cokoli. Jenom to vyslovte."

"Potřebuji pro chlapy nějaké pití," pokračoval Hornblower. "Dá se tu sehnat nějaké víno? A nějaká pálenka?"

"Vína máme málo, Vaše Excelence. Opravdu malinko. Lidé tady na pobřeží pijou pálenku, kterou asi nebudete znát. Je dobrá, když je kvalitní. Destiluje se ze zbytků v rafinérii, z melasy, Vaše Excelence."

"Rum, proboha!" vykřikl Hornblower.

"Ano, seňore, rum. Hodil by se vám k něčemu, pane?"

"Když není nic lepšího, mohl bych se s tím spokojit," podařilo se Hornblowerovi nasadit upjatý tón.

Srdce mu skálo radostí. Jeho důstojníkům to bude připadat jako zázrak, že dokázal na tomhle sopečnatém pobřeží sehnat rum a doutníky.

"Děkuji vám, kapitáne. A máme začít porážet dobytek hned teď?"

To byla otázka, na niž hledal Hornblower odpověď od té chvíle, kdy se dozvěděl, že jsou zvířata hnána na pláž. Vrhл pohled ke hlídce ve strážním koši. Odhadl sílu větru. Zadíval se na moře, než do toho kyselého jablíčka kousl.

"No tak dobrá," řekl. "Začněte s tím hned."

Vánek z moře nebyl ani tak silný jako včera a čím slabší vítr, tím menší šance, že připluje Natividad, aby Lydii narušila nakládání zásob. Nakonec všechno dobře dopadlo a Lydii se podařilo dokončit naložování proviantu bez vyrušení. Dva dny pendlovaly čluny mezi pobřežím a lodí. Připlouvaly zpátky vrchovatě naložené krvavými kýtami masa, písek na pobřeží byl nasáklý krví zabitých dobytčat, zatímco napůl ochočení supové se téměř až k prasknutí přezírali na hromádách odpadků. Na palubě se lodní hospodář a jeho podřízení dřeli jak otroci v žhnoucím vedru, plnili prosolené sudy masem a tahali je na jejich místa v podpalubí. Bednář s pomocníky pracovali dva dny téměř bez přestávky na výrobě a opravě dalších sudů. Pytle s moukou, soudky s rumem, balíky tabáku - chlapi u jeřábů se pěkně zpotili, než je všechny vytáhli ze člunů. Lydie se sama přecpávala k prasknutí.

Dobrá vůle těch na pobřeží byla tak zřejmá, že Hornblower dal rozkaz, aby byl předán náklad určený na pevninu. A tak se čluny s masem a obilím vracely na břeh obtíženy bednami s mušketami, soudky s prachem a municí. Hornblower nechal spustit na vodu svoji kapitánskou veslici, objížděl v pravidelných intervalech kolem lodí a hlídal její stabilitu, aby mohl kdykoliv zvednout kotvu a vyrazit na moře do boje s Natividad.

Práce pokračovala dnem i nocí. Za patnáct let na moři - a všechny ty roky se válčilo - zažil Hornblower mnoho příležitostí promarněných kvůli nějakému nepatrnému projevu lenosti, kvůli opomenutí vybičovat posádku k maximálnímu výkonu. On sám, když by na to přišla řeč, takhle ztratil nejednu příležitost. Pořád jej zaléval stud, když si například vzpomněl, jak mu u Azor unikl jeden kaper.

[Kaper byl v dobách soupeření o zámořské kolonie soukromý majitel lodí, jenž měl od panovníka listinu, opravňující jej k zajímání a potápění nepřátelských lodí. Hráči počítačových her budou znát tuto živnost pod původním anglickým názvem "privateer".]

Ze strachu, aby se zase nemusel sám před sebou obviňovat, hnál chlapy do práce, až padali únavou.

Na radovánky na pevnině nebylo zatím ani pomyšlení. Pobřežní směna si samozřejmě vařila svůj potravinový přiděl na ohromném táboráku a po libosti si dopřávala rožněného čerstvého masa - po sedmi měsících, kdy byla odkázána na solené hovězí. Ale s typickou paličatostí britských námořníků se s odporem odvracela od nabízených banánů, melounů a ananasů a považovala se za obět podvodných praktik, neboť jim toto lahodné ovoce bylo vnucováno namísto jejich přidělu nakládaného hrášku. A potom druhého večera, když se Hornblower procházel po záďové palubě a těšil se z vlahé mořské brízy, z pomyšlení, že je nezávislý na pevnině a v případě nutnosti schopen strávit dalších šest měsíců na moři, když se těšil z nastávající večere (čekalo ho smažené kuře), ozvala se z břehu střelba. Nejprve to byla jen taková neuspořádaná sprška ran, několik osamocených výstřelů, po nichž se ozvala další rozptýlená salva. Hornblower zapomněl v tu chvíli na večeri, na svou spokojenost, na všechno. Nepříjemnosti na pevnině, ať už pramenily z čehokoli, znamenaly, že úspěch jeho mise je ohrožen. Ve spěchu nařídil spuštění své veslice a uháněl k pobřeží s posádkou, která málem ohýbala pevná vesla o vodu, jak se snažila vyhovět sprostým nadávkám, jimiž ji častoval bocman Brown.

Scéna, která se naskytla kapitánovým zrakům, když zahnuili kolem útesu, splnila jeho nejhorší očekávání. Celá pobřežní směna se krčila v chumlu na břehu. Tucet námořních pěšáků stálo v řadě na jednom křídle a postupně nabíjelo své

muškety. Hrozen námořníků byl vyzbrojen všemi zbraněmi, které jim padly do rukou. V širokém půlkruhu je obklopovali obyvatelé pobřeží, třímající meče a muškety, a v zemi nikoho mezi oběma skupinami leželo jedno či dvě těla. Na kraji vody za námořníky ležel také jeden chlap. Dva jeho druhové se nad ním skláněli. Muž se opíral o loket a zvracel potoky krve.

Hornblower vyskočil na mělčinu. Raněnému námořníkovi nevěnoval pozornost, ale prodíral se davem ostatních. Hned jak se vynořil z chumlu, z půlkruhu naproti němu se zvedl obláček kouře a kolem uší mu hvízdla kulka. Ani té nevěnoval žádnou pozornost.

"Dejte ty muškety dolů!" zařval na námořní pěšáky a otočil se ke gestikulujícím vesničanům. Zdvihl ruce dlaněmi dopředu v mezinárodně srozumitelném pudovém gestu míru. Vůbec mu nepřišlo na mysl, že se vystavuje osobnímu nebezpečí, tak byl rozpálen hněvem nad tím, že se někdo pokusil zpackat mu vyhlídky na úspěch.

"Co to všechno znamená?" vykřikl.

Velení na břehu měl Galbraith. Chtěl promluvit, ale nedostal šanci. Jeden z námořníků, kteří ošetřovali umírajícího, se protlačil dopředu. Zapomněl na disciplínu, zaslepen sentimentálním rozhořčením, v němž Hornblower okamžitě rozeznal mentalitu podpalubí, již nenáviděl a které nedůvěřoval.

"Voni mučili támhle toho ubožáka nahoře, pane," vyhrkl. "Privázali ho k tamtomu ráhnu a nechali ho chčipat žízni!"

"Ticho!" zařval Hornblower bez sebe zuřivostí nejenom nad tímto porušením disciplíny, ale také z představy, jakému problému bude muset čelit. "Pane Galbraithe!"

Galbraith byl těžkopádný v řeči i v myšlení.

"Já nevím, jak to začalo, pane," spustil. Ačkoliv byl na moři od dětství, pořád ještě měl slabý skotský přízvuk. "Směna příběhla támhle seshora klusem. Táhli s sebou Smithe, zraněného."

"Ten už je mrtvěj!" ozval se hlas.

"Ticho!" zaburácel znovu Hornblower.

"Viděl jsem, že se chystají na nás zaútočit, a tak jsem dal mariňákům rozkaz střilet, pane," pokračoval Galbraith.

"S vámi si to vyřídím později, pane Galbraithe," vyštěkl Hornblower. "Vy, Jenkinsi. A vy, Poole. Co jste dělali nahoře?"

"Nó... pane, to bylo takhle, pane..." začal Jenkins. Byl teď schliplý a mírný jako beránek. Hornblower mu dal studenou sprchu a rozhořčení vystřídalo veřejné obvinění z porušení rozkazů.

"Znal jste rozkaz, že nikdo nesmí za ten potok?"

"Ano, pane."

"Zítřka ráno vám ukážu, co znamenají rozkazy, a vám taky, Poole. Kde je seržant námořních pěšáků?"

"Tady, pane."

"Pěkně držte stráž, seržante, když se vám chlapi toulají. K čemu ti vaši strážní potom jsou?"

Na to nedokázal seržant nic říct. Jenom tu stál ztuhlý v pozoru tváří v tvář tomuto nevyvratitelnému důkazu své nespolehlivosti.

"Pan Simmonds si s vámi promluví ráno," pokračoval Hornblower. "Ty frčky na rameni už moc dlouho nosit nebudete."

Hornblower se zlostně rozhlížel po pobřežní směně. Z jeho zuřivých výtek se všichni krčili strachy a ponížením.

Hornblower cítil, že jej hněv opouští, neboť si uvědomil, že se mu situaci podařilo zvládnout, aniž by musel uvést jedinou polehčující okolnost na obranu španělsko-americké spravedlnosti. Otočil se k Hernandezovi, který sem pádlil na svém koníku, co mu síly stačily. Prudce mu přitáhl otěže a zastavil v oblaku zvířeného písku.

"Dal k tomuto útoku na mě lidi rozkaz el Supremo?" zaútočil na něj Hornblower plnou salvou.

"Ne, kapitáne," řekl Hernandez a Hornblower si s radostí všiml, jak zamrkal při vyslovení el Suprema jména.

"Asi s vámi nebude moc spokojen, když mu o tom řeknu," pokračoval Hornblower.

"Vaši lidé se snažili osvobodit jednoho odsouzeného na smrt," vysvětloval Hernandez napůl vzpurně, napůl omluvně. Očividně necítil pevnou půdu pod nohama a byl nervózní z pomyšlení, jaké asi stanovisko by Alvarado mohl zaujmout k tomuto incidentu. Hornblower nepřestával hovořit ostrým tónem. Nikdo z Angličanů kolem něj nerozuměl španělsky, pokud si byl vědom, ale chtěl posádce ukázat (teď, když disciplína byla znovu nastolena), že je se vši rozhodností na jejich straně.

"To vás neopravňuje k tomu, abyste nechal zabít moje lidi," hromoval.

"Jsou zlostní a nespokojení," řekl Hernandez "Pročesáváme celou zemi, abychom pro vás sehnali proviant. Ten chlap, co jste se ho snažili zachránit, byl odsouzen za to, že hnal svoje prasata do buše, abysme mu je nevzali a nedali je vám." Hernandez to říkal vyčítavě a s nádechem hněvu. Hornblower promluvil pokud možno poněkud smířlivěji, aniž by tím podráždil své muže. Měl v plánu odvést Hernandeza z doslechu Angličanů a potom trochu zmírnit svůj tón, ale než to stačil udělat, zahlédl jezdce ženoucího se cvalem dolů na pláž a mávajícího slamákem. Všechny zraky se obrátily k tomu nově přichozímu - byl to nějaký obyčejný indiánský peón. Bez dechu ze sebe vysypal svou zprávu:

"Loď - připlouvá nějaká loď!"

V rozčilení začal mluvit nějakým indiánským dialektem a Hornblower dalšímu vysvětlování nerozuměl. Hernandez mu je musel přeložit.

"Tenhle chlap měl hlídku na vršku támhleté hory," řekl. "Povídá, že odtud zahlédl plachty nějaké lodě, připlouvající k zátocce."

Rychle vychrlil na indiánského hlídače několik dalších otázek a v odpověď se mu dostalo příkyvování, gestikulace a příválu indiánské řeči.

"Říká," pokračoval Hernandez, "že už předtím častokrát viděl Natividad a že to sem určitě připlouvá ona."

"Jak je daleko?" zeptal se Hornblower a Hernandez otázku přeložil.

"Hodně daleko, určitě přes sedm mílí," řekl muž. "Připlouvá z jihovýchodu - od Panamy."

Hornblower si zamyšleně zammul bradu.

"Bude sem plout s denní brízou v zádech až do západu slunce," mumlal si pro sebe s pohledem na slunce. "To bude další hodina. Teprve po další hodině bezvětrí se zvedne vítr z pevniny. Dokáže udržet kurs, ale bude muset plout ostře proti větru a to půjde pomalu. Může být tady v zátocě kolem půlnoci."

V hlavě mu vířila zněť plánů a nápadů. Proti možnosti, že by loď připlula za tmy, mluvila jeho znalost španělských zvyků. Španělé vždycky na noc pohodlně zakotvili se skasanými plachtami a nikdy se nesnažili o nějaké komplikované ukázky námořního umění, pokud k tomu neměli ty nejlepší podmínky. Hrozně rád by věděl něco víc o tom španělském kapitánovi.

"Připlouvala ta loď, Natividad, často do téhle zátoky?" zeptal se.

"Ano, kapitáne, často."

"Je její kapitán dobrý námořník?"

"Jistě, kapitáne, moc dobrý."

"He - ehm," komentoval to Hornblower. Náзор suchozemce na námořní mistrovství kapitána fregaty nemusel nic znamenat, ale přesto to bylo určité vodítko.

Hornblower si znovu zamlul bradu. Vybojoval už deset námořních bitev s jednou lodí. Jestli vypluje s Lydií z zátoky a pustí se s Natividad do boje na širém moři, mohou po boji z obou lodí zbýt vraky. Lanoví, ráhna, trup i plachty budou rozstříleny na kusy. Lydie bude mít tolik šrámů, že ji nebude možné opravit tady v Tichomoří. Vyčerpá svou drahocennou municí. Na druhé straně, kdyby zůstal v zátocě a plán, který měl na mysli, přesto neuspěl - kdyby Natividad čekala u vjezdu do zátoky až do rána - bude si muset cestu ven vybojovat proti mořskému větru a poskytne tak Španělům každou myslitelnou výhodu, ještě než se s nimi pustí do boje. Palebná převaha Natividad byla už stejně taková, že bylo naprosto neuvážené postavit se proti ní s Lydií. Ale možná výhra byla tak vysoká, že se rozhodl riskovat.

KAPITOLA VI.

S prvním závanem brízy z pevniny klouzala Lydie zátokou jako přízrak. Hornblower se neodvážil napnout plachty, protože záblesk plátna by mohli spatřit ze vzdálené lodi na moři. Barkasa a kutr táhly fregatu do hluboké vody u paty ostrova ve vjezdu do zátoky. Hernandez jej nazýval ostrov Manguera, když mu Hornblower opatrně vylíčil svůj plán. Muži u vesel se dřeli už hodinu, ačkoliv Hornblower jim pomáhal ze všech sil u kormidelního kola, kde se snažil využívat snos lodí způsobovaný lehkými nárazy větru do lanoví. Konečně dopluli k novému kotvišti a kotva šplouchla do vody.

"Přivažte ke kotevnímu kabelu bóji a buďte připraveni rychle vyvléknout úvazné lano z jejího oka, pane Bushi," nařídil Hornblower.

"Aye, aye, pane!"

"Čluny ať se vrátí. Chci, aby si chlapi odpočinuli."

"Aye, aye, pane!"

"Pane Gerarde, máte velení na palubě. Dohlédněte, aby hlídky v koších zůstaly vzhůru. Potřebuji pana Bushe a pana Galbraitha u sebe v podpalubí."

"Aye, aye, pane!"

Loď potichu vřela vzrušením. Všichni na palubě uhádli kapitánův plán, přestože jeho podrobnosti, jež teď vysvětloval svým poručíkům, jim unikaly. Po dvě hodiny, jež uplynuly od zprávy o blížící se Natividad, Hornblower svůj plán usilovně vylepšoval. Nic se nesmí zanedbat. Musí se vykonat všechno, co by mohlo sebemeně přispět k úspěchu.

"Je všechno jasné?" zeptal se nakonec. Postavil se nahrbeně pod palubními trámy své přepažené kajuty, zatímco jeho poručíci rozpačitě žmolali v rukou klobouky.

"Aye, aye, pane!"

"Výborně," řekl Hornblower a propustil je.

Ale v pěti minutách jej netrpělivost a obavy znovu vyhnaly na palubu.

"Hej, hlavní stěžeň! Co dělá nepřátelská loď?"

"Právě se objevila za ostrovem, pane. Je schovaná až po trup. Vidím jenom její košovky, pane, jen k ráhnum."

"Jaký udržuje kurs?"

"Drží se větru, pane. Měla by se tímhle kursem do zátoky dostat."

"He - ehm," zavrčel Hornblower a slezl zase dolů.

Bude to trvat nejméně ještě čtyři hodiny, než Natividad dorazí do vjezdu a než se bude možné pustit do nějaké další akce. Uvědomil si, že rázuje se shrbenými zády po úzce ohraničeném prostoru své kajuty a zlostně se ovládl. Jeho vysněný kapitán se železnými nervy by se nikdy nenechal přivést do tohoto horečnatého stavu, ani v situaci, kdy by jeho profesionální pověst měla být za čtyři hodiny v sázce. Musí ukázat posádce, že také on dokáže čelit nejistotě s chladnou lhostejností.

"Sežeňte Polwheala!" vyštěkl na obsluhu děla na hlavní palubě, když vyšel před zástěnu. Když se Polwheal objevil, pokračoval: "Vyřídte panu Bushovi, že se mu poroučím, a řekněte mu, že pokud bude možné uvolnit pány Galbraitha, Claye a Savage z jejich povinností, že mi bude potěšením s nimi povečeřet a zahrát si partičku whistu."

Také Galbraith byl nervózní. Nejenže jej čekala bitva, ale nad jeho hlavou se stále vznášela slíbená důtka za jeho podíl v té odpolední šarvátce. Jeho kostnatá skotská postava sebou neklidně šila a tvář mu žhnula až vysoko nad lícními kostmi. Dokonce i oba dva kadeti byli zaraženi a nervózně se vrtěli.

Hornblower se přiměl zahrát roli pozorného hostitele a každé slovo, jež vyřkl, bylo vypočítané na utvrzení dojmu o jeho chladnokrevnosti. Omluvil se za nedostatky večere - protože loď byla připravena k boji, musely se uhasit všechny

ohně a následkem toho se podávalo pouze studené jídlo. Avšak pohled na studenou kuřecí a vepřovou pečínku, do zlatová vypečené kukuřičné placky a talíře s ovocem probudil ve věčně hladovém šestnáctiletém kadetu Savageovi takový apetit, že dokonce zapomněl na své rozpaky.

"To je lepší než krysy, pane," řekl a mnul si ruce. "Krysy?" zeptal se Hornblower nepřítomně. Navzdory svému vzhledu a pozornosti byl myšlenkami na palubě a ne v kajutě. "Ano, pane. Než jsme připluli sem do přístavu, tak byly krysy v poddůstojnické kóji populární jídlo."

"To teda byly," přizvukoval mu Clay. Uřízl si pořádný kus vepřové pečínky s hromadou škvarků a přidal si na talíř půlku kuřete. "Za vypašené krysy jsem musel tomu zloději Baileymu platit tři pence."

Hornblower se zoufale snažil odtrhnout své myšlenky od připlouvající Natividad a ponořit se do minulosti, kdy byl napůl vyhladovělým kadetem, který trpěl steskem po domově a mořskou nemocí. Jeho starší druzi tehdy jedli krysy s chutí a tvrdili, že krysa vykrmená suchary je větší pochoutka než dva roky v sudu naložené hovězí. Nikdy nedokázal krysí maso pozřít, ale těm klukům by se k tomu nedokázal přiznat.

"Tři pence za krysu, to mi připadá trochu drahé," řekl. "Jako kadet jsem tolik za krysu nikdy neplatil."

"No né, pane, copak vy jste je také jedl?" vyhrkl užaslý Savage.

Na jeho přímou otázku mohl Hornblower jediné zalhat.

"No jistě," řekl. "Kadeti v kóji vedli stejný život před dvaceti lety jako dnes. Vždycky jsem tvrdil, že krysa, která se celý život prohání v lodním skladišti, by byla dobrá i pro krále, natož pro kadeta."

"Pámbů požehnej," hlesl Clay a položil příbor. Nikdy by si ani na okamžik nepomyslel, že jeho přísný a neoblomný kapitán byl někdy kadetem pojídajícím krysy.

Oba chlapci zírali na svého kapitána očima plnými obdivu. Projevením lidské slabosti si jejich oddanost získal nadobro, jak také Hornblower předpokládal. Naproti stolu Galbraith hlasitě vzdychl. Sám jedl krysy ještě před třemi dny, ale moc dobře věděl, že kdyby to přiznal, jeho reputaci v očích mládenců by to nezvýšilo, spíše naopak. Patřil už prostě k tomuhle typu důstojníků. Hornblower musel ještě docílit toho, aby se cítil spokojeně i Galbraith.

"My si spolu připijeme, pane Galbraithe," řekl a zvedl sklenici. "Musím se omluvit, protože tohle není moje nejlepší madeira, ale poslední dvě láhve si schovávám, abych zítra mohl uvítat španělského kapitána jako našeho vězně. Na všechna naše budoucí vítězství!"

Vyprázdnil sklenice a napětí se uvolnilo. Hornblower mluvil o "našem vězni", zatímco většina kapitánů by řekla "můj vězeň". A řekl také "naše vítězství". Uzavřený a chladný kapitán, nekompromisní pedant tak na okamžik odhalil své lidské vlastnosti a připustil spřízněnost se svými podřízenými. Všichni tři nižší důstojníci by v tu chvíli za svého kapitána položili život - a Hornblower si to při pohledu na jejich rozpálené tváře uvědomoval. Uspokojovalo ho to, ale zároveň také dráždilo. Ale protože je všechny čekala zoufalá bitva, v níž mohlo jít docela dobře o všechno, uvědomoval si, že musí mít za sebou posádku ne pouze oddanou, ale nadšenou.

Do kajuty vstoupil další kadet, mladý Knyvett.

"Pan Bush se poroučí, pane, a vzkazuje, že nepřátelská loď už je vidět od stěžňů až po trup."

"Směřuje stále do zátoky?"

"Ano, pane. Pan Bush říká, že za dvě hodiny by měla být na dostřel."

"Děkuji, pane Knyvette," řekl Hornblower a propustil jej. Připomínka, že za dvě hodiny se ocitne na dostřel padesáti dělových hlavních, mu opět zrychlila tep srdce. Stálo jej křečovitě úsilí, aby si udržel nehybný výraz.

"Pořád ještě stihneme partičku karet, pánové," prohlásil.

Každodenní partie whistu, kterou kapitán Hornblower hrál se svými důstojníky, byla pro přítomné - zvláště pro kadety - očištěm. Hornblower sám byl zaníceným a dobrým hráčem. Důkladné pozorovací schopnosti a pečlivé zkoumání psychiky jeho podřízených mu při tom hodně pomáhaly. Ale pro některé jeho důstojníky, kteří neměli nadání pro karty a zoufale chybovali, protože si nedokázali zapamatovat, jaké karty se už zahrály, byly Hornblowerovy karetní večery utrpením.

Polwheal uklidil ze stolu, prostřel zelený ubrus a přinesl karty. Jakmile hra začala, Hornblower snadněji pustil nastávající bitvu z hlavy. Whist byl pro něj vášní, pro kterou dokázal zapomenout na všechno ostatní. Jedině v přestávkách ve hře, během rozdávání a počítání, si uvědomoval, že mu srdce bije rychleji, a měl pocit, že mu stoupá až do krku. Bedlivě sledoval vynášení karet, přehlížel Savagovu školáckou tendenci vynášet zbrkle esa a skutečnost, že Galbraith neustále zapomíná signalizovat krátkou barvu, až už je příliš pozdě. První robber sehráli rychle. Když Hornblower nabídl balíček karet k sejmutí podruhé, na tvářích tří spoluhráčů se zračila téměř hrůza. Sám nepohnul ani brvou.

"Pane Clayi, opravdu si musíte zapamatovat, že král se vynáší v posloupnosti král, královna, spodek. Celé umění vynášet je založeno na téhle zásadě."

"Aye, aye, pane!" řekl Clay a zakoulel na Savage šelmovsky očima. Hornblower však na něj vrhl přísný pohled a Clay se rychle vzpamatoval. Hra pokračovala - a všem se zdála nekonečná. Ale přeci se nakonec dočkali.

"Robber," oznámil Hornblower a připočítal si skóre. "Myslím, pánové, že je na čase, abychom šli na palubu."

Všichni vydechli úlevou a začali šoupat nohama po podlaze. Ale Hornblower cítil, že musí za každou cenu upevnit pověst o své chladnokrevnosti.

"Ten robber by ale neskončil," řekl suše "kdyby pan Savage dával pozor na skóre. Když bylo skóre devět, panu Savageovi stačilo vyhrát rozhodující třináctý zdvih, aby si robber zajistili. V osmém zdvihu měl pan Savage vynést srdcové eso místo toho riskantního přebíjení nižší kartou. Ujišťuji vás, že kdyby mu ten risk vyšel, tak by vyhrál o dva zdvihy více, ale..."

Hornblower drmolil dál, zatímco ostatní tři se vrtěli na židlích. Přesto si však vyměnili obdivné pohledy, když šel před nimi ke schůdkům na palubu.

Na palubě panovalo mrtvolné ticho, všechny obsluhy děl stály na svých místech. Měsíc rychle zapadal, ale pořád ještě bylo dost světla, když si na ně oči zvykly. Bush pozdravil kapitána dotekem klobouku.

"Nepřítel stále směřuje do zátoky, pane," oznámil chraplavě.

"Pošlete posádky znovu do barkasy a kutru," nařídil Hornblower. Vyšplhal se po lanoví zádového stěžně až k ráhnu brámové plachty. Odtud právě tak přehlédl ostrov. Ve vzdálenosti asi jedné míle uviděl na pozadí zapadajícího měsíce ve vjezdu do zátoky bílé plachty Natividad, plující ostře proti větru. Snažil se přemoci vzrušení ve snaze odhadnout její další pohyby. Bylo nepravděpodobné, že by někdo na její palubě mohl proti tmavé obloze rozeznat špičku stěžně Lydie, a na tomto předpokladu také založil celý svůj plán. Co nevidět se Natividad musí otočit proti větru a její nový kurs ji přivede přímo k ostrovu. Mohla by jej obeplout po návětrné straně, ale nebylo to pravděpodobné. Aby se dostala do zátoky, bude se muset znovu točit proti větru, a to bude jeho příležitost. Sledoval její plachty, jež se na okamžik zableskly a potom znovu potemněly, když provedla obrát. Nyní sice směřovala doprostřed vjezdu, ale nepatrný snos a začátek odlivu ji stočí k ostrovu. Slezl opět na palubu.

"Pane Bushi," řekl, "pošlete chlapy nahoru, ať se připraví napnout plachty."

Loď rezonovala tlumenými zvuky, jak bosá chodidla pleskala o palubu a šplhala do lanoví. Hornblower vytáhl z kapsy stříbrnou píšťalku. Neobtěžoval se dotazem, zdali jsou všichni připraveni na signál a patřičně poučení o své roli v této hře. Bush a Gerard byli spolehliví důstojníci.

"Jdu teď na příď, pane Bushi," oznámil. "Pokusím se vrátit se na zádovou palubu včas, ale kdyby se mi to nepodařilo, znáte moje rozkazy."

"Aye, aye, pane!"

Hornblower spěchal po spojovacím ochozu podél karonád předního kastelu a obsluh krčících se nad jejich hlavními a vyšvihl se na čelen. Od ráhna spodní blindy dohlédl za výběžek ostrova. Natividad směřovala přímo k němu. Rozeznal světélkování fosforeskující mlhy kolem jejího předového ostří. Téměř slyšel, jak její příď proráží vodu. Těžce polkl a potom veškeré jeho vzrušení zmizelo a byl ledově klidný. Zapomněl na všechno kolem a jako stroj se ponořil do výpočtů času a vzdálenosti. Teď už rozeznal hlas námořníka s olovnicí na palubě Natividad, ačkoliv jeho slovům nerozuměl. Španěl připlouval na dosah. Teď už slyšel brebentění španělské posádky, všichni mluvili jeden přes druhého, jak mají Španělé ve zvyku, a nikdo se nedíval dost pozorně, aby zahlédl holá ráhna Lydie. Potom uslyšel z paluby Natividad rozkazy. Loď se začala otáčet proti větru. Přesně v tu samou chvíli přitiskl píšťalku ke rtům a zapískal. Na palubě Lydie vypukla horečná činnost. Ze všech ráhen zároveň se spustily plachty. Námořníci vyvlekli poutací lano z oka kotevní boje a jiní spustili čluny. Hornblower se znovu rozběhl na zád a srazil se s námořníky u otěží, když loď odpadla od větru. Zvedl se z paluby a znovu se rozběhl, zatímco Lydie nabírala rychlost a rozběhla se po vlnách. Doběhl ke kormidlu právě včas.

"Srovnat!" vykřikl na kormidelníka. "Trochu na levobok! Ještě trochu! Tak, a teď ostře na pravobok!"

Všechno se přihodilo tak rychle, že Španělé se po dokončeném obrátu na novém kursu nestačili ani rozjet, když se na ně Lydie vyřítla ze tmy a zhmotnila se po jejich boku. Měsíce tvrdého výcviku přinesly teď na palubě anglické lodi své ovoce. Ledva se obě lodě dotkly, zarachotila děla v jediné zničující boční salvě a palubu Natividad zasypaly kule.

Nahoře se po ráhnech rozběhli chlapi a svázali obě lodě dohromady. Z paluby se vrhli řvoucí námořníci na palubový ochoz levoboku nepřátelské lodě.

Překvapení Španělů bylo dokonalé. V jednom okamžiku měla celá posádka plné ruce práce s ovládáním lodě a v druhém okamžiku se po jejím boku z čista jasna zjevil neznámý nepřítel. Noční ticho protrhly výstřely nepřátelských děl. Na všech stranách leželi zranění lidé a na palubu vtrhla záplava ozbrojených nepřátel, ječících jako démoni z hlubin. Ani ta nejdisciplinovanější a nejzkušenější posádka by nevydržela šok z takového překvapení. Za celých dvacet let, kdy Natividad plula kolem tichomořského pobřeží, se k ní žádný nepřítel nepřiblížil víc než na čtyři tisíce námořních mil.

Avšak navzdory tomu i zde se našlo několik neohrožených srdcí, jež se pokusila o odpor. Byli tu důstojníci, kteří tasili své kordy. Na nejvyšší zádové palubě byl ozbrojený oddíl, jenž předtím vyfasoval zbraně díky pověstem o povstání na pobřeží. Našlo se pár chlapů, kteří vytrhli páky kotevního vratidla a lanové úvazníky. Ale horní palubu okamžitě smetla svými tesáky a píkami vlna námořníků z Lydie. Zablesklo se z jediné pistole a ozval se výstřel. Španělé, kteří se zmohli na odpor, byli srazeni, anebo zahnáni do podpalubí a pochyťáni. Ostatní byli nahnáni do jednoho houfu pod stráž.

A na spodní palubě se chlapi na svou obranu poslepu chápali žebříků. Shlukli se ve tmě, připraveni postavit se na odpor nepříteli nad svými hlavami a bránit palubní jícny, když se za jejich zády najednou ozvalo nové ječení. Posádky dvou Gerardových člunů přirazily k levoboku Natividad, vypáčily příklopy dělových střílen a vrhly se dovnitř s ďábelským jekotem, jak měly nařizeno. Hornblower předpokládal, že morální účinek překvapujícího útoku bude ještě posílen, především u nedisciplinovaných Španělů, když útočníci budou dělat co možná největší rámus. Nové překvapení udusilo odpor na spodní palubě nadobro a Hornblowerova předvídatost, s níž vyčlenil posádky obou člunů k této diverzi, byla ospravedlněna.

KAPITOLA VII.

Kapitán Lydie konal svou obvyklou ranní procházku na zádové palubě fregaty. Půl tuctu španělských důstojníků se ho snažilo pozdravit s obvyklou formální dvorností, ale posádka Lydie je zahnala, rozhořčená při pomyslení, že by procházka jejich kapitána, po tolika měsících již posvátná, měla být znesvěcena pouhopouhými zajatci.

Kromě toho, kapitán si toho potřeboval hodně promyslet. Měl tolik látky k přemýšlení, že neměl ani čas potěšit se ze skutečnosti, že jeho fregata minulou noc zajala válečnou loď o dvou dělových palubách, aniž ztratila jediného muže, čímž dosáhla úspěchu, jenž neměl v dlouhých análech historie britského válečného loďstva obdoby. Místo toho si chtěl rozmyslet svůj další tah. Zajetím Natividad se stal pánem Tichého oceánu. Uvědomoval si velice dobře, že

veškerý obchod - dalo by se říci veškerý život - země závisel na příbřežní dopravě. A teď se žádná loď nemohla pohnout bez jeho svolení. Za patnáct let válčení se dobře naučil tuto lekci námořní moci. Byla tu přinejmenším šance, že by teď mohl s Alvaradovou pomocí rozpoutat ve Střední Americe takový požár, že by španělská vláda želela dne, kdy spojila svůj osud s Bonapartem.

Hornblower rázoval sem a tam po palubě vydrhnuté pískem. Byly tu i další možnosti. Severozápadně podél pobřeží leželo Acapulco, kam připlouvaly a odkud každoročně odplouvaly galeony s poklady v hodnotě miliónu liber šterlinků. Zajetí takové galeony by z něj rázem učinilo boháče. Mohl by si potom v Anglii zakoupit statek. Mohl by si koupit celou vesnici a stát se statkářem. Až by se projížděl v kočáře, venkované by jej uctivě zdravili. Marii by se to líbilo, ačkoliv si neuměl představit, že by právě ona hrála roli elegantní velké dámy.

Hornblower násilím odtrhl myšlenky od úvah o Marii, vytržené z jejího podnájmu a usazené na venkovském sídle. Na jihu se rozkládala Panama se svými sklady peruánského stříbra, se svým loďstvem lovců perel a do bělá vyhlazeným zlatým oltářem, který unikl Morganovi, ale neunikne jemu. Úder na tento centrální uzel transkontinentálních komunikací by byl patrně nejlepším strategickým činem a zároveň také možná nejvýnosnějším. Snažil se soustředit myšlenky na Panamu.

Na přidi seděl rozkročmo na karonádě rudovlasý irský tulák Sullivan, vrzal na housle a kolem něj tancovalo tucet námořníků pleskajících o palubu ztvrdlými chodidly. Každý z nich dostane jako svůj podíl za zajetí Natividad pětadvacet guineí a chlapi už si v duchu představovali, jak peníze utratí. Zalétl pohledem k Natividad, houpající se na kotvě. Její středopalubí se černalo členy posádky, nahnanými na horní palubu. Na palubě její starožitné zářové nástavby viděl červené kabáty a číka svých námořních pěšáků a dohlédl také na karonády, s hlavněmi namířenými na střed paluby a na muže stojící vedle nich se zapálenými doutnáky. Gerard, kterého zanechal na palubě jako kořistného velitele, sloužil svého času na liverpoolské otrokářské lodi a věděl, jak udržet loď plnou nepřátel v poslušnosti. Ačkoliv co se jeho týkalo, Hornblower nepředpokládal, že by mu posádka zbavená důstojníků dělala nějaké potíže.

Hornblower věděl, že se musí rozhodnout, co udělá s Natividad a především se zajatci. Nemohl je předat něžné péči el Suprema. Jeho vlastní posádka by to stěží připustila. Snažil se o problém uvažovat.

Kolem přelétla dlouhá řada pelikánů, seřazených v daleko vyrovnanější formaci než válečné loďstvo při výcviku v Lamanšském průlivu. Nad nimi zakroužila fregatka s nehybnými křídly, dokonalá se svým rozečkaným ocasem. Očividně dospěla k závěru, že oni za kořist nestojí, a snesla se střemhlav k ostrovu, kde pilně rybařili kormoráni. Slunce již začínalo pálit a voda v zátocě byla stejně modrá jako nebe nad hlavou.

Hornblower proklel po řadě slunce, pelikány i fregatku, neboť mu bránily soustředit se na jeho nastávající problémy. Ještě několikrát rozladěně přešel palubu. Potom mu cestu zastoupil kadet Knyvett a dotkl se klobouku.

"Co zase, k čertu, máte?" vyštěkl Hornblower.

"Přirazil nějaký člun, pane. Pan - pan Hernandez je na palubě."

To se dalo čekat.

"Dobře," odsekl, a sešel po schůdcích, aby přivítal Hernandeze, přicházejícího po ochozu. Hernandez neztrácel čas blahopřáními k nedávnému vítězství. Ve službách el Supremovi si dokonce i Iberoameričané osvojovali přikře, hokynářské způsoby.

"El Supremo vás chce okamžitě vidět, kapitáne," řekl Hernandez. "Můj člun čeká."

"Samozřejmě," odpověděl Hornblower. Bylo mu jasné, že tucet jeho kolegů kapitánů v britském válečném loďstvu by se nad takovou povýšeneckou zpupností rozzuřilo. Zahrával si s představou vzkázat el Supremovi, aby se dostavil na loď osobně, jestli chce mluvit s kapitánem. Ale věděl, že by bylo bláhové ohrozit srdečné vztahy s pobřežím, na nichž tolik závisel jeho úspěch, kvůli pouhé otázce důstojnosti. Člověk, který zajal Natividad, si mohl dovolit přehlížet troufalost ostatních.

Kompromis byl přímo nasnadě. Mohl zdržet Hernandeze hodinu či dvě, aby zvýšil svou vlastní důstojnost. Ale zdravý rozum mu takový nápad vyhnal z hlavy. Hornblower nenáviděl

kompromisy a tenhle by pouze (stejně jako většina kompromisů) jednu stranu rozdráždil, zatímco druhou by nijak neuspokojil. Daleko lepší bylo strčit si pýchu za klobouk a vyrazit ihned.

"Jistě," řekl. "Právě tu nemám žádné jiné povinnosti."

Tentokrát alespoň nebylo nutné nějak zvlášť se na návštěvu strojit. Nebylo důvodu brát si nejlepší hedvábné punčochy a boty s přezkami. Zajetí Natividad bylo jasnějším důkazem jeho dobrých úmyslů než jakýkoliv kord s pozlaceným jílcem.

Teprve když dával Bushovi poslední rozkazy, uvědomil si Hornblower, že úspěch včerejší noci mu dává dostatečnou záminku zrušit nařízené bičování provinivšího se Jenkinse a Poola a Galbraithovu důtku. To mu tedy spadl kámen ze srdce. Pomohlo mu to zahnat mračna deprese, která na něj doléhala po každém úspěchu. Z toho pomyšlení měl dobrou náladu, ještě když nasedal na drobného koníka, čekajícího na pobřeží, a když jel podél hromad zapáchajících zvířecích vnitřností a alejí mrtvol k el Supremově domu.

El Supremo seděl na svém trůnu na stupínku s baldachýnem, jako by dával celému světu najevo, že takhle nepohnuté tu sedí celé čtyři dny (zdálo se, že je to už celý měsíc) od té doby, kdy odsud Hornblower odešel.

"Takže jste konečně splnil moje přání, že ano, kapitáne?" byla jeho úvodní slova.

"Včera v noci jsem zajal Natividad," odpověděl Hornblower.

"A nakládání proviantu na loď je skončeno, je to tak?"

"Ano."

"Potom," řekl el Supremo, "jste udělal, co jsem chtěl. Jak jsem říkal."

Tváří v tvář takové majestátní sebejistotě nemělo cenu se hádat.

"Dnes odpoledne," řekl el Supremo, "začnu uskutečňovat svůj plán na obsazení města El Salvador a na zajetí chlapa,

který si říká kapitán generál Nicaragua."

"Ano?" poznamenal Hornblower.

"Čeká mě pár překážek, kapitáne. Možná nevíte, že cesty odsud do El Salvadoru nejsou v právě nejlepším stavu. Na jednom místě šplhá stezka po sto sedmadvaceti schodech vytesaných v lávě mezi dvěma propastmi. Stěží to zvládne mula, o koni nemluvě, a jediný člověk se zlými úmysly a mušketou může na takovém místě způsobit spoustu nepříjemností." "To může," souhlasil Hornblower.

"Avšak," pokračoval el Supremo, "El Salvador leží ani ne deset mil od moře a z města vede do jeho přístavu La Libertad dobrá cesta. Dnes odpoledne vyplují s pěti sty muži ve dvou lodích do La Libertad. Protože město není vzdáleno víc než sto mil, doplují tam zítra za svítání. Zítra večer budu večeřet v El Salvadoru."

"He - ehm," odkašlal si Hornblower. Nenapadlo ho, jak lépe by vyjádřil své obavy z překážek, jež cestou předvídal.

"Z posádky Natividad jste zabil jen málo mužů, že, kapitáne?" zeptal se el Supremo, a tak rovnou přikročil k jedné z největších překážek, jaké měl Hornblower na mysli.

"Jedenáct zabitých," řekl Hornblower. "A osmáct zraněných, z toho čtyřem už asi není pomoci."

"Takže na ovládání lodi jich zbylo ještě dost?" "Bohatě, señore, pokud..."

"To jsem chtěl slyšet. Mimochodem, kapitáne, lidské bytosti mne netitulují výrazem "señore". Nevýjadřuje to dostatečnou úctu. Jsem el Supremo."

Hornblower se mohl v odpověď jen uklonit. El Supremo úžasné způsoby byly jako kamenná stěna.

"Navigační důstojníci jsou naživu?" pokračoval el Supremo. "Ano," odpověděl Hornblower. A protože si uměl představit potíže, které brzy nastanou, a nechtěl je zbytečně zvětšovat, dodal zajímavě: "Supremo".

"Tak v tom případě," řekl el Supremo, "převezmu Natividad do svých služeb. Velící důstojníky zabiji a nahradím je svými vlastními lidmi. Ti ostatní a obyčejní námořníci budou sloužit mně."

Na el Supremo návrhu nebylo vlastně nic zásadně nemožného. Hornblower věděl z vlastní zkušenosti, že staromódní španělské válečné loďstvo stále lpělo na důsledném dodržování rozdílů (jaké v britském loďstvu již mizely) mezi důstojníky, kteří loď obsluhovali, a důstojníky, kteří ji veleli. A Hornblower také nepochyboval o tom, jakou alternativu si zvolí prostí námořníci a poddůstojníci, pokud dostanou na vybranou mezi umučením a službou el Supremo.

Nedalo se ani popřít, že el Supremo návrh byl v mnoha směrech účelný. Přepřavit pět set lidí jen na palubě samotné Lydie bylo přinejmenším komplikované, přičemž samotná Lydie by nedokázala účinně provádět blokádu celého tisícimilového pobřeží. Dvě lodě by v takovém případě způsobily nepříteli víc než dvojnásobné starosti. Avšak vydat Natividad by znamenalo začátek nekonečných a pravděpodobně neúspěšných sporů s admirálními lordy o kořistné peníze. Nemohl také se ctí předat španělské důstojníky na smrt, kterou pro ně el Supremo zamýšlel. Musel se rychle rozhodnout.

"Natividad je kořistí mého krále," řekl. "Asi by nebyl spokojen, kdybych ji nechal odplout."

"Určitě nebude spokojen, až se dozví, že jste urazil mě," řekl el Supremo. Svraštil obočí a Hornblower zaslechl, jak Hernandez vedle něj zhluboka nabral dech. "Už dříve jsem si všiml, kapitáne Hornblowere, že vaše chování ke mně hraničí s neúctou, a příliš mírně jsem to přičítal vašemu cizokrajnému vychování."

Hornblower stále horečně uvažoval. Stačí nepatrný odpor a ten šílenec jej odsoudí k popravě. A když bude kapitán Lydie zabít, posádka určitě nebude pro el Suprema bojovat. To nepochybně zkomplikuje situaci v Tichomoří a Lydie, která nebude mít přátele ani mezi povstalci ani ve vládě, pravděpodobně už nikdy nedopluje domů. Rozhodně ne s nenápaditým Bushem na kapitánském můstku. Anglie ztratí vynikající fregatu a skvělou příležitost. Musí obětovat svůj podíl na kořisti, nějakých tisíc liber, s nimiž chtěl ohromit Marii. Ale za každou cenu musí udržet zajatce na živu.

"El Supremo, je to rozhodně moje cizokrajné vychování, které je na vině," začal. "Je pro mě obtížné vyjádřit v cizím jazyce všechny jemné odstíny významů, jež jsou nezbytně nutné. Jak se jen můžete domnívat, že bych necítil k el Supremo úctu?"

El Supremo přikývl. Hornblowera uklidnilo poznání, že šílenec, který sám sobě přisoudil všemohoucnost, se nechá obalamutit těmi nejprimitivnějšími lichotkami.

"Ta loď je vaše, el Supremo," pokračoval Hornblower. "Byla vaše od okamžiku, kdy moji muži poprvé vstoupili včera v noci na její palubu. A až v budoucnu popluje Tichým oceánem obrovské loďstvo pod vaším velením, mám jenom jedno přání - abyste nezapomněl, že první loď vašeho loďstva ukořistil Španělský kapitán Hornblower na rozkaz el Suprema."

El Supremo znovu přikývl a potom se otočil k Hernandezovi.

"Generále," nařídil. "Zařídte, aby bylo v poledne na palubě pět set mužů. Vyplují zároveň s nimi a vy také."

Hernandez se uklonil a odkvapil. Bylo jasné, že sebemenší projev neúcty či zaváhání ze strany podřízených chápal el Supremo jako zpochybnění svého božství. Jeho nejlehkomyslnější rozkaz, ať již se týkal tisíce vepřů nebo pěti set mužů, byl okamžitě vykonán. Hornblower provedl další tah bez zaváhání.

"Mohla by to být Lydie," zeptal se, "která bude mít tu čest odvézt el Suprema do La Libertad? Moje posádka by tím byla velice poctěna."

"O tom nepochybují," řekl el Supremo.

"Téměř se neodvažuji zeptat," pokračoval Hornblower, "ale mohu se svými důstojníky doufat, že nám prokážete tu čest a před vyplutím s námi poobědváte?"

El Supremo o té možnosti chvíli uvažoval.

"Ano," řekl nakonec a Hornblower vši silou potlačil úlevný výdech, jenž se mu dral na rty. Jakmile bude el Supremo na palubě Lydie, bude snad možné jednat s ním s menšími obtížemi.

El Supremo zatleskal a okamžitě, jako natažené hodiny, se ozvalo zaklepání na mosazí okované dveře, oznamující vstup majordoma. V jedné větě obdržel rozkazy týkající se přesunu el Supremo domácnosti na palubu Lydie.

"Snad bych mohl dostat dovolení," ozval se Hornblower, "vrátit se teď na loď, abych mohl připravit vaše uvítání, el

Supremo?"

V odpověď se mu dostalo dalšího příkryvnutí.

"V kolik hodin vás máme čekat na pláži?"

"V jedenáct."

Když Hornblower vycházel z nádvoří, připadal si jako nějaký orientální vezír, který má vždy po odchodu z panovníkovy společnosti nutkání přesvědčit se, zda má hlavu stále ještě na krku. Docela ty pocity chápal.

Jakmile byl na palubě Lydie, začal vydávat rozkazy, ještě než se utišilo obřadní pískání píšťalek.

"Vezměte ty lidi okamžitě dolů," poručil Bushovi a ukazoval na španělské zajatce. "Strčte je do kabelové komory a dejte k nim stráž. Zavolejte zbrojře a zakovejte je do želez."

Bush se ani nesnažil skrýt své překvapení, ale Hornblower neztrácel čas s vysvětlováním.

"Señorové," obrátil se na španělské důstojníky. "Teď s vámi budeme zacházet poněkud hrubě. Ale věřte mi, jestli vás v příštích několika dnech někdo zahlédne, tak přijdete o život. Právě teď vám životy zachraňuji."

Hned nato se Hornblower obrátil ke svému prvnímu důstojníkovi.

"Nechtě nastoupit všechny chlapy, pane Bushi!"

Loď se opět rozezvučela úderý ztvrdlých chodidel, dusajících po borovicových prknech.

"Chlapi!" začal Hornblower. "Dneska přijde na palubu kníže této země, který je spojencem našeho milostivého krále. Ať se stane cokoliv - pamatujte si moje slovo, ať se stane cokoliv - budete se k němu chovat s úctou. Nechám zbičovat každého, kdo se zasměje, každého, kdo se nebude chovat k seňoru el Supremo stejně jako ke mně. A dnes večer vyplujeme s vojáky tohoto gentlemana na palubě. Budete se o ně starat, jako kdyby to byli Angličané. Dokonce ještě lépe. Na anglické vojáky byste zkoušeli různé podrazy. První chlap, který si vystřelí z některého z těchhle lidí, bude do hodiny zbičován. Zapomeňte na barvu jejich kůže. Zapomeňte na jejich oblečení. Zapomeňte, že nemluví anglicky, a pamatujte si jenom to, co vám říkám. Můžete to odpískat, pane Bushi."

Dole v kajutě čekal Polwheal věrně s županem a ručníkem na kapitánovu koupel, která se měla podle rozvrhu odbýt již před dvěma hodinami.

"Vytáhněte zase moji nejlepší uniformu," vyštěkl Hornblower.

"A chci, aby kajuta byla připravena na státnický oběd pro osm lidí, až zazní šest úderů. Pust'te se do toho a zavolejte mi kuchaře."

Měl toho ještě hodně na práci. Musel k obědu pozvat Bushe a Raynera, prvního a čtvrtého důstojníka, důstojníka námořní pěchoty Simmondse a navigačního důstojníka Crystala a upozornit je, aby se dostavili ve slavnostní uniformě. Musel naplánovat ubytování pěti set mužů na palubách obou fregat.

Hornblower se právě díval k Natividad, houpající se na vlnách s bílou zástavou královského britského loďstva vlající nad červenozlatou vlajkou Španělska a uvažoval, jaké kroky by měl v jejím případě podniknout, když k němu zvesela vyrazil od pobřeží člun.

Vedoucím skupinky, která přišla na palubu, byl poměrně mladý člověk drobné postavy, mrštný jako opička. Na tváři mu pohrával úsměv a měl výraz nezničitelně dobré nálady. Vypadal víc španělsky než americky. Bush ho zavedl k Hornblowerovi, který netrpělivě rázoval po záďové palubě. Nově přichozí se srdečně uklonil a představil se.

"Jsem viceadmirál don Kryštof de Crespo," řekl.

Hornblower si jej proti své vůli změnil od hlavy k patě. Viceadmirál měl zlaté náušnice a jeho zlatem vyšívaný plášť jen zčásti zakrýval rozedranou zašlou košili. Měl však alespoň vysoké jezdecké boty z měkké hnědé kůže, do nichž měl zastrčeny záplatované bílé kalhoty.

"Ve službách el Suprema?" zeptal se Hornblower.

"Samozřejmě. Dovolte, abych vám představil své důstojníky. Lodní kapitán Andrade. Fregatní kapitán Castro. Korvetní kapitán Carrera. Poručíci Barrios, Arillas a Cerno. Aspirante Diaz..."

Tucet důstojníků, představených těmito honosnými tituly, byli bosí Indiáni s rudými šerpami kolem pasu, za nimiž měli zastrčen úctyhodný arzenál pistolí a nožů. Neohrabaně se Hornblowerovi ukláněli. Jeden či dva měli ve tváři výraz zvířecí krutosti.

"Přišel jsem," pokračoval přívětivě Crespo, "abych vztyčil svou vlajku na své nové lodi Natividad. El Supremo si přeje, abyste jí vzdal hold jedenácti dělovými výstřely, příslušejícími viceadmirálovi."

Hornblower na něj vytréštil zrak. Za léta služby se mu proti vlastní vůli dostala pod kůži hluboká úcta ke všem obřadním formalitám válečného námořnictva a představa, že by měl na počest toho spratka v rozedrané košili vypálit nemenší počet dělových ran, než kolik se jich kdy dostalo Nelsonovi, mu šla na nervy. S největším úsilím svůj odpor potlačil. Věděl, že tuhle frašku bude muset dohrát až do hořkého konce, jestli se má vůbec dopracovat k nějakému úspěchu. Bylo tu v sázce celé impérium, a tak nemělo smysl riskovat kvůli otázkám protokolu.

"Jistě, admirále," řekl. "Jsem nesmírně šťasten, že vám mohu jako jeden z prvních gratulovat k vašemu povýšení."

"Díky, kapitáne. Musíme nejdřív vyřešit ještě jednu či dvě maličkosti," odpověděl viceadmirál. "Můžete mi říct, jestli výkonní důstojníci Natividad jsou na palubě tady, nebo jsou pořád na Natividad?"

"Moc mě to mrzí," řekl Hornblower, "ale dneska ráno je vojenský soud odsoudil k smrti a hodili jsme je přes palubu."

"To je teda fakt škoda," řekl Crespo. "El Supremo mi rozkázal, abych je pověsil na ráhna Natividad. Nezbyl aspoň jeden?"

"Ani jeden, admirále. Je mi líto, ale el Supremo mi v tomhle ohledu nedal žádné rozkazy."

"No, nedá se už nic dělat. Určitě seženeme nějaké jiné. Tak já jdu na palubu své lodi. Budete tak laskav a pojedete se mnou, abyste dal rozkazy své kořistné posádce?"

"Jistě, admirále."

Hornblower byl zvědav, jak si el Supremo podřízení poradí s loajalitou posádky španělskému králi. Rychle vydal

rozkazy obsluhuje děla, která měla vystřelit pozdravné salvy, až na Natividad zavlahe nová vlajka, a sestoupil s novými důstojníky do člunu.

Muž okamžitě opakoval po Crespovi třesoucím se hlasem přísahu. Půl tuctu vět bylo zcela věčných. Hlásaly všudypřítomnost el Suprema, vyznávaly mluvčího víru a jedním rázem rouhavě popíraly existenci Boha a panenství Matky Boží. Ostatní muži následovali příkladu a opakovali jeden po druhém slova přísahy. Nikdo nevěnoval pozornost chlapci umírajícímu u jejich nohou. Crespo se snížil k jeho osobě až po skončení celého obřadu.

"Hoděte ho přes palubu," řekl úsečně. Důstojníci zaváhali pod jeho pohledem jen na okamžik a potom jeden vystoupil z řady, zdvihl chlapce za ramena, jiný jej uchopil za nohy a hodili stále ještě živoucí tělo přes zábradlí.

Crespo si počkal na šplouchnutí a potom vykročil k zábradlí zádové nástavby, z něhož se odlupovalo zlacení.

Posádka nahnaná do střední části paluby vyslechla mlčky jeho hlasitý projev. Hornblower na ně shlížel a uvědomoval si, že nebudou klást Crespovu misionářskému úsilí žádný odpor. Posádka měla do jednoho muže neevropskou krev.

Pravděpodobně za dlouhá léta, po která Natividad vykonávala službu v Tichomoří, původní evropská posádka do jednoho vymřela. Ze Španělska byli doplňováni jenom důstojníci. Prostí námořníci byli najímáni mezi domorodci. Byli mezi nimi Číňané, jak si Hornblower všiml, černoši a také fyziognomie, které neznal - Filipínci.

Za pět minut brilantního proslovu si je Crespo všechny získal. Už se nesnažil dokazovat božství el Suprema, stačilo jen vyslovit jeho jméno. El Supremo, pravil, se postavil do čela hnutí, které zbavilo Španěly jejich nadvlády v Americe. Do roka bude celý Nový svět od Mexika až po Peru u jeho nohou. Skončí španělská anarchie, surová nadvláda, otroctví v dolech a na polích. Každý dostane na požádání půdu, pod dobrotivou vládou el Suprema bude každý svobodný a šťastný. Kdo jej chce následovat?

Všichni byli zjevně pro. Crespo je nechal na konci svého proslovu všechny divoce provolat slávu. Potom se vrátil k Hornblowerovi.

Na palubě Natividad Crespo chvástavě vykročil k zádové nástavbě. Stáli tu shromáždění španělský navigační důstojník a jeho pomocníci. Crespo před jejich vyděšenými zraky došel k obrazu Madony s dítětem pověšeném na zádovém zábradlí, strhl jej a hodil přes palubu. Na jeho pokyn jeden z aspirantů stáhl ze stěžně španělskou a britskou zástavu. Potom se otočil k navigačním důstojníkům. Byla to dramatická scéna zde na zádové palubě, zalité jasným slunečním svitem. Britští námořní pěšáci ve svých červených uniformách stáli ztuhle ve vyrovnané řadě s puškami u nohou. Britští námořníci stáli u karonád s čoudícími doutnáky, neboť je žádný rozkaz ještě nezprostil této povinnosti. Z podpalubí vylezl Gerard a postavil se vedle Hornblowera.

"Který z vás je navigátor?" zeptal se Crespo. "Já," odpověděl rozechvěle jeden ze Španělů. "Vy jste jeho pomocníci?" vyštěkl Crespo a dostalo se mu vystrašeného přikyvování.

Z Crespova výrazu zmizela jakákoliv stopa dobré nálady. Jako by se rozpínal a nadýmal chladnokrevným hněvem.

"Ty," ukázal na jednoho mládence. "Zvedni ruku a přisáhej věrnost našemu pánu el Supremovi. Zvedni ruku." Hoch poslechl jakoby hypnotizován. "Opakuj po mně: Přisáhám..."

Chlapcův obličej byl bílý. Snažil se rozhlédnout se po svých nadřízených, ale jeho pohled byl jako přikován ke Crespově žhnoucím zrakům.

"Přisáhám," opakoval Crespo hrozivějším tónem. Chlapec otevřel ústa, ale nevydal ani hlásku. Křečovitě se osvobodil od hypnotického pohledu. Ruka zakolísala a klesla dolů. Pohledem se odtrhl od Crespova napraženého ukazováčku.

Crespova levačka se okamžitě vymrštila. Pohyb byl tak rychlý, že si jej všichni uvědomili, až když vytrhl zpoza šerpy pistoli. Zazněla rána a chlapec s kulí v břiše padl na palubu a svíjel se v agónii. Crespo si nevšímal jeho křečí a obrátil se k dalšímu muži.

"Teď budeš přísahat ty," řekl.

"Děkuji vám, kapitáne," řekl. "Už není nutné, aby tu zůstávala vaše kořistní posádka. Se svými důstojníky si budu schopen poradit s každou neposlušností, ke které by mohlo v budoucnu dojít."

"Myslím, že budete schopen všeho," řekl poněkud zahořkle Hornblower.

"Ne všichni budou schopni snadného osvícení, až přijde čas," řekl šklebící se Crespo.

Cestou zpátky k Lydii přemýšlel Hornblower roztrpčeně o vraždě španělského navigačního poddůstojníka. Byl to zločin, kterému měl zabránit. Vstoupil na palubu Natividad úmyslně proto, aby zabránil krutostem, a selhal. Avšak uvědomoval si, že tenhle druh krutosti neměl na jeho chlapy tak špatný vliv, jaký by mělo chladnokrevné pověšení důstojníků. Posádka Natividad byla přinucena sloužit novému pánu proti své vůli - ale také tři čtvrtiny posádky Lydie byly verbířskými skupinami odvedeny k námořnictvu násilím. Angličané, kteří odmítli poslechnout rozkazy důstojníků, kteří si nad nimi svévolně přivlastnili velení, byli odsuzováni k bičování a smrti. Nebylo pravděpodobné, že by se angličtí námořníci nadmíru trápili nad stejným osudem španělských přivandrovalců, přestože s nelogičností vlastní anglickým nižším třídám by dokázali protestovat proti formálnímu pověšení důstojníků.

Sled kapitánových myšlenek náhle přerušil výstřel děla z Natividad, jemuž okamžitě odpovědělo dělo z Lydie. Málem na zádi barkasy vyskočil na nohy, ale pohled přes rameno jej uklidnil.

Nad vratiplachtou Natividad teď vlála nová vlajka. Byla modrá a uprostřed měla žlutou hvězdu. Zvuk pozdravných výstřelů se nesl zvolna nad zátokou. Slavnostní salvy ještě zněly, když šplhal po boku Lydie. Dělmistr Marsh měřil kroky příďovou palubu a něco si pro sebe mumlal. Hornblower rozeznal jeho typický žargon.

"Kdybych nebyl takovej blázen, tak bych tu nebyl. Palte sedmou. Ženu jsem opustil, domov jsem opustil, všechno, co má nákou cenu. Palte osmou."

O hodinu a půl později doplul Hornblower na pláž, naproti el Supremovi, který přijel na koni na minutu přesně, společně s tuctem otrhaných průvodců. El Supremo se nesnížil k tomu, aby svou svitu kapitánovi představil, ale před nástupem do barkasy se formálně uklonil. Členové jeho doprovodu se po řadě představili nic neříkajícími jmény, když Hornblowera míjeli. Všichni byli skoro čistokrevní Indiáni. S výjimkou jednoho či dvou plukovníků to byli sami

generálové a očividně byli svému pánovi bezvýhradně oddáni. Veškeré jejich chování, každický nepatrný úkon prozrazovaly nejenom jejich strach z pána, ale jejich obdiv - dokonce by se dalo říct lásku.

Na palubním ochozu stáli plavčíci, bocmanovi pomocníci a námořní pěšáci, připraveni přivítat el Supremo s patřičnou vojenskou pompou, ale el Supremo překvapil Hornblowera upozorněním, nedbale proneseným ještě než vstoupil na první příčku žebříku:

"Správně mi přísluší třiadvacet pozdravných výstřelů, kapitáne."

To bylo o dva výstřely víc, než na kolik mělo nárok samotné Jeho Veličenstvo britský král Jiří. Hornblower na chvíli vytřeštil oči, neschopen slova, a usilovně přemýšlel, jak by se z toho vykroutil. Nakonec uklidnil své svědomí argumentem, že taková pozdravná salva bude naprosto nesmyslná. Rychle poslal Marshovi vzkaz, že nařizuje dvacet tři výstřely z děla. Bylo zvláštní, jak plavčík zareagoval téměř přesně tak, jako on sám - nejprve vytřeštil oči, potom se vzpamatoval a odkvapil s úlevnou myšlenkou, že zodpovědný je jeho kapitán, nikoliv on sám. A Hornblower jen stěží dokázal potlačit úsměv při představě Marshova naprostého úžasu a překypujícího hněvu v jeho hlase, až vydá poslední povel: "Kdybych nebyl takovej blázen, tak bych tu nebyl. Palte třiadvacátou."

El Supremo vystoupil na záďovou palubu a dychtivě se rozhlédl kolem sebe. Hornblower si všiml, že výraz zájmu z jeho tváře postupně zmizel a on zase upadl do své abstraktní lhostejnosti, kterou u něj Hornblower pozoroval již dříve.

Zdálo se, že poslouchá, ale přehlížel hlavy Bushe, Gerarda a ostatních, které mu Hornblower představoval. Beze slova zavrtěl hlavou, když mu Hornblower navrhl, aby si prohlédl loď. Nastala krátká nepříjemná pauza, kterou prolomil Bush, když se obrátil na svého kapitána: "Natividad vztyčuje na hlavním ráhne další vlajku, pane. Ne, to není, to je..."

Bylo to lidské tělo, černající se proti modré obloze, jež zvolna stoupalo vzhůru a přitom sebou škubalo a otáčelo se. Za okamžik začalo na druhém konci ráhna stoupat další tělo. Všechny zraky se instinktivně upřely na el Suprema. Stále ještě upíral nevidoucí zrak do dálky, ale všichni věděli, že vidí. Angličtí důstojníci vrhli na svého kapitána zmatené pohledy, hledali u něj pomoc a podle jeho vzoru se začali celí nesví tvářit, že nic nevidí. Disciplinární opatření na palivle jiného státu se jich nemohla týkat.

"Za okamžik se podává oběd, Supremo," řekl Hornblower a polkl. "Ráčil byste sestoupit dolů?"

Stále beze slova došel el Supremo ke schůdkům a vydal se napřed. V podpalubí se projevil jeho nedostatečný vzrůst, neboť se mohl pohybovat vzpřímeně. Vlastně se hlavou téměř otíral o palubníky, ale jejich blízkost ho nikterak nepřinutila při chůzi shrbit záda. Hornblowerovi bleskla hlavou směšná myšlenka, že el Supremo by hlavu nikdy nesklonil a že palubníky by se samy zvedly, než by se dopustily svatokrádeže a udeřily jej do hlavy - tak na něj působila klidná důstojnost, s jakou se el Supremo pohyboval.

Polwheal a stevard, který mu pomáhal, byli oblečení ve svých nejlepších šatech a přidržovali zástěnu, která stále nahrazovala odstraněnou přepážku. Ve dveřích kajuty se však el Supremo zastavil a pronesl první slova, která na palubě lodi vyšla z jeho úst.

"Poobědvám tady sám," řekl. "Ať mi přinesou jídlo."

Nikdo z jeho doprovodu neshledával na jeho žádosti nic divného. Hornblower, sledující jejich výrazy, si byl zcela jist, že nezáměr na jejich tvářích vůbec není předstíraný. El Supremo by na jakýkoliv projev jejich překvapení stejně kašlal.

To všechno bylo samozřejmě jenom k zlosti. Hornblower a jeho další hosté se museli naobědovat v narychlo improvizovaném jídelním koutě v ubytovacím prostoru nižších důstojníků a v záďové kajutě zůstaly pro výhradní použití el Suprema jeho jediný lněný ubrus, jediná souprava lněných ubrousků a poslední dvě láhve staré madeiry.

Jídlo také nepřidalo na chuti mlčení, jež většinu času převládalo. El Supremův doprovod nebyl v žádném případě hovorný a Hornblower byl jediný Angličan, který se dohovořil španělsky. Bush se dvakrát marně pokusil zahájit zdvořilou konverzaci se svými sousedy. Dával přitom na konec anglických slov příponu "o" v domnění, že z nich tak udělá slova španělská, ale prázdný výraz na tváři těch mužů způsobil, že se zakoktal a rychle odmlčel.

Oběd ještě nebyl ani u konce, všichni si právě zapalovali velké hnědé doutníky, jež pocházely ze zásob dovezených na palubu Lydie, když z pobřeží dorazil nový posel a byl přiveden před ohromného velitele směny, který vůbec nerozuměl jeho drmolění. Na palubu se měli nalodit vojáci. Hornblower s ulehčením odložil ubrousek a vyšel nahoru, následován ostatními.

Chlapi, které přivázela barkasa a kutr, stále pendlující mezi lodí a pobřežím, byli typičtí středoameričtí vojáci. Byli bosí a v cárech, snědí a se zplhlými vlasy. Každý muž třímal zbrusu novou mušketu a nadouvající se patrontašku, ale to bylo pouze vybavení, které pro ně přivezl Hornblower. Většina mužů nesla bavlněné pytlíky s potravinami - někteří měli navíc ještě melouny a svazky banánů. Posádka je shromáždila ve středopalubí. Vojáci se kolem sebe zvědavě rozhlíželi a bez přestání brebentili. Byli však docela poddajní a posedali si ve skupinkách na bobek mezi děly, kam je šklebící se posádka postrkovala. Shlukli se do žvanících skupinek, rozsadili se po palubě a okamžitě se pustili do jídla. Hornblower je podezřívá, že jsou napůl mrtví hlady a že své dávky potravin, jež jim měly vystačit na několik dní, spořádají ihned.

Když byl poslední muž na palubě, pohlédl Hornblower k Natividad. Také její várka expedičních sil byla patrně již naloděna. Náhlé vření na hlavní palubě ustalo jako když utne, a vystřídalo je překvapivě intenzivní ticho. V příštím okamžiku se na záďové palubě objevil el Supremo. Hluk musel ustát ihned poté, co vyšel z kajuty.

"Měli bychom vyplout do La Libertad, kapitáne," řekl.

"Ano, Supremo," odpověděl Hornblower. Byl rád, že se el Supremo objevil právě v tuto chvíli. O pár vteřin později by si lodní důstojníci uvědomili, že jejich kapitán čeká na jeho rozkazy, a to by nedělalo dobrotu.

"Zvedáme kotvu, pane Bushi," zavelel Hornblower.

KAPITOLA VIII.

Výprava podél pobřeží skončila. Přístav La Libertad padl, el Supremo a jeho lidé zmizeli ve zmeti sopek obklopujících

město zvané Svatý Spasitel. Kapitán Hornblower se opět jednou procházel časně ráno po záďové palubě fregaty Jeho britského Veličenstva Lydie s šestatřiceti děly, a Bush, velící důstojník směny, stál nehnutě u kormidla a předstíral, že si jej nevšímá.

Hornblower se rozhlížel kolem sebe a zhluboka se nadechoval do rytmu své procházky. Uvědomil si své počínání a usmál se sám sobě při pomýšlení, že vlastně vychutnává sladký dech svobody. Načas byl osvobozen od noční můry, kterou představoval vliv el Suprema a jeho způsobů hrdlořeza, a pocít úlevy byl nesdělitelný. Byl opět svým vlastním pánem, mohl se po libosti a nerušen procházet po záďové palubě. Obloha byla modrá, moře bylo blankytně stříbrné - Hornblower se přistihl, že už opět přirovnává tuto kombinaci k heraldickému štítu dělenému na stříbro a azur - a věděl, že je opět sám sebou. Znovu se sám pro sebe v čiré euforii usmál, ale díval se přitom na moře, aby si jeho podřízení nemysleli, že se jejich kapitán prochází po palubě a šklebí se při tom jako nějaký kašpárek.

Vál právě ten nejjemnější boční vánek, který loď postrkoval rychlostí tři, čtyři uzle. Po levoboku vykukovaly na obzoru vrcholky nekonečných sopek, tvořících páteř této neosvícené krajiny. Možná, že se el Supremovi opravdu podaří uskutečnit svůj divoký sen o dobytí Střední Ameriky. Koneckonců, snad má nějaký solidní základ i naděje, že přes šíji lze otevřít komunikační spojnici. Když se nikaragujský projekt ukázal jako nepraktický, snad by to šlo v Panamě.

Znamenalo by to pro svět ohromnou změnu. Tasmánie a Molucké ostrovy by se tak výrazně přiblížily civilizovanému světu. Otevřelo by to Tichý oceán Anglii, neboť by už nebylo nutné s obtížemi plout kolem Hornova mysu, ani do Indie kolem mysu Dobré naděje. V takovém případě by Tichý oceán mohly brázdit eskadry zaoceánských řadových lodí, zatímco dosud sem sotva zabloudila osamělá fregata. Ze španělských provincií Mexika a Kalifornie by se tak mohly stát důležité země.

Hornblower si spěšně připomenul, že to všechno jsou zatím jen divoké sny. Aby se za takové snění potrestal, začal zkoumat své dosavadní konání a podrobil přísné kritice motivy, které jej přivedly na jih do Panamy. Věděl, že tím nejpodstatnějším byla snaha setřást ze sebe el Suprema, ale snažil se tvářit v tvář vlastnímu obvinění svůj čin ospravedlnit.

Kdyby el Supremův pokus zmocnit se San Salvadoru ztroskotal, Natividad by sama postačila odvézt ty z jeho armády, kteří by přežili. Přítomnost Lydie nemohla v žádném případě ovlivnit pozemní operace. Kdyby se el Supremovi podařilo zvítězit, stálo by možná za to upoutat v Panamě španělské síly, zatímco el Supremo bude dobývat Nicaraguu, a zabránit jim v soustředění všech vojsk proti němu. Bylo jediné správné, že posádka Lydie dostane šanci získat mezi lovci perel v Panamském zálivu nějaké kořistné. Kořistné za Natividad z admirality nikdo nevyrazí. Přítomnost Lydie v zálivu mohla překazit přepravu španělských jednotek z Peru. Kromě toho by Admiralita jistě ráda viděla nějaký výzkum Panamského zálivu a Perlových ostrovů. Ansonovy mapy byly v tomto ohledu nedostatečné. Avšak i přes všechny chlácholivé argumenty Hornblower věděl naprosto přesně, že vážil tuto cestu právě proto, aby se zbavil el Suprema.

Ohromný plochý rejnok veliký jak deska stolu náhle vyskočil z vody kousek od zábradlí, dopadl na hladinu s hlasitým plesknutím, znovu se vymrštil a potom zmizel pod vodou. Pod blankytnou hladinou bylo na chvíli vidět jeho růžově hnědou leskou kůži. Na všech stranách vyskakovaly z vody létající rybky a každá za sebou na okamžik zanechávala tmavou brázdou. Hornblower je bezstarostně pozoroval, radoval se z toho, že může nechat myšlenky volně plynout a nemusí se soustředit na jeden jediný problém. S lodí plnou zásob a posádkou spokojenou s posledními dobrodružstvími neměl na světě žádnou opravdovou starost. Španělští zajatci, jejichž životy před el Supremem zachránil, se lině opalovali na příďové nástavbě.

"Loď na obzoru!" zazněl výkřik ze strážního koše.

Brlení lodní paluby obsypali čumilové, zírající přes hamakové sítě. Námořníci, kteří drhli palubu, zvolnili pokradmu tempo, aby jim nic neuniklo.

"Kterým směrem?" zavolal Hornblower.

"Na levoboku, pane. Je to asi lugr,

[Menší dvojstěžňová až trojstěžňová mořská plachetnice s lichoběžníkovými plachtami. V 17.-18. století ji používali rybáři, anebo korzáři. V takovém případě byla vyzbrojena děly.]

ale stojí kolmo k nám a přímo ve slunci..."

"Ano, lugr, pane," pištěl kadet Hooker z předního brámového ráhna. "Dvoustěžňový, pane. Je přímo po větru a pluje přímo na nás, pod všemi plachtami, pane."

"Pluje přímo na nás?" opakoval nechápavě Hornblower. Vyskočil na nejbližší karonádu na boku záďové paluby a se zacloněným očima zíral do slunce a větru, ale z téhle malé výšky zatím nemohl nic vidět.

"Stále drží kurs, pane," ječel Hooker.

"Pane Bushi," nařídil Hornblower, "Napněte besanovou košovku."

Patrně jde o lugr lovců perel z Panamského zálivu, který stále ještě neví o přítomnosti britské fregaty v těchto vodách. Na druhé straně by mohl přivážet zprávy od el Suprema. Vzhledem k jeho kursu to bylo nepravděpodobné, ale to se může vysvětlit. A potom, když se loď zdvihla na vlně, Hornblower zahlédl na vzdáleném obzoru jasně bílý čtverec, jenž vteřinu poté opět zmizel. Jak minuty ubíhaly, plachty se vynořovaly stále častěji, až konečně byl lugr dobře vidět i z paluby, s trupem téměř vynořeným, letící jako na husích křídlech po větru s přídi namířenou přímo na Lydi.

"Na hlavním stěžni má španělskou vlajku, pane," poznamenal Bush s dalekohledem u oka. Hornblower měl takový dojem už před chvílí, ale nechtěl věřit svým očím.

"Stejně ji zrovna stahuje," odpověděl a byl rád, že si toho všiml první.

"Máte pravdu, pane," řekl poněkud udivený Bush a potom: "A teď ji znovu vytahují, pane. Ne! Rozumíte tomu, pane?"

"Teď vytáhli bílou vlajku nad španělskou," pronesl Hornblower. "To znamená, že chtějí vyjednávat. Ne, já jim nevěřím."

Vyvěste vlajku, pane Bushi, a pošlete mužstvo na bojová stanoviště. Vyvěčte děla a vězně dejte zase hlídat v podpalubí."

Nehodlal se chytit do nějaké španělské léčky. Ten lugr mohl být až po okraj plný ozbrojenců a mohla se z něj přes palubu nepřipravené lodi vyhrnout horda námořníků připravených jejich loď obsadit. Když se otevřely příklopy dělových střílen a Lydie ukázala zuby, lugr se stočil právě na dostřel a převaloval se v klidu na vlnách.

"Posílají k nám člun, pane," řekl Bush. "To vidím," odekl Hornblower.

Dvě vesla poháněla poskakující člunek přes zvlněnou hladinu a na palubu se po žebříku vyškrábal nějaký muž. Poslední dobou se po tomhle žebříku vyšplhala celá spousta podivných lidí. Nově příchozí měl na sobě slavnostní uniformu královského španělského válečného loďstva s epoletami zářícími na slunci. Uklonil se a přistoupil blíže.

"Kapitán Hornblower?" zeptal se. "Já jsem kapitán Hornblower."

"Musím vás přivítat jako nového spojence Španělska."

Hornblower ztěžka polkl. Mohla to být válečná lest, ale jakmile ta slova uslyšel, instinktivně věděl, že ten člověk nelže. Celý šťastný svět, který jej až do této chvíle obklopoval, byl najednou v troskách. Dokázal si představit tu nebetyčnou horu starostí, jež se na něj sesype kvůli nějaké neuvážené akci politiků.

"Máme tu zprávu už čtyři dny," pokračoval španělský důstojník. "Minulý měsíc nám Bonaparte ukradl našeho krále Ferdinanda a jmenoval svého bratra Josefa králem Španělska. Vládní junta podepsala smlouvu věčného spolenectví a přátelství s Jeho Veličenstvem anglickým králem. Je mi velkým potěšením, kapitáne, že vás mohu informovat o tom, že přístavy v dominiích Jeho Nejkatoličtějšího Veličenstva jsou vám po tak svízelné cestě všechny otevřeny."

Hornblower oněměl překvapením. Mohly to být všechno lži, válečná lest, jež měla přilákat Lydii pod hlavní děl španělských pobřežních baterií. Hornblower si skoro přál, aby to tak bylo. Bylo by to lepší než všechny ty komplikace, do kterých se zamotá, jestliže to je pravda. Španěl si vyložil jeho výraz jako známku nedůvěry.

"Mám zde dopisy," pokračoval a vytáhl listiny z kabátu. "Jeden z nich je od vašeho admirála na Závětrných ostrovech, poslaný po pevnině z Portobella, druhý je od Jeho Excelence místokrále Peru a další je od té anglické dámy v Panamě."

Podal mu je s další úklonou. Hornblower zamumlal cosi na omluvu - byl se svou plynou španělštinou stejně v koncích jako se svým důvtipem - a začal je otevírat. Potom se vzpamatoval. Zde na palubě před zraky toho španělského důstojníka nebylo vhodné, aby dokumenty četl. S další zamumlanou omluvou utekl dolů, do soukromí své kajuty.

Pevný plátěný obal námořních rozkazů byl bezpochyby pravý. Pečlivě prozkoumal obě pečete a nenašel na nich žádné známky manipulace. Kromě toho adresa na obálce byla správně napsána anglickým rukopisem. Opatrně obal otevřel a přečetl si vložené rozkazy. Nenechávaly jej na pochybách. Byl tu ten podpis - kontradmirál Thomas Troubridge, baronet. Hornblower už Troubridgův podpis jednou viděl a poznal ho. Rozkazy byly stručné, jak se od Troubridge dalo očekávat. Protože vláda Jeho Veličenstva uzavřela spolenectví se španělskou vládou, byl Hornblower vyzván a nařizovalo se mu, aby se zdržel nepřátelství vůči španělským držávám, a poté, co požádá španělské úřady o nezbytné zásoby, aby spěchal co nejrychleji do Anglie pro další rozkazy. Nebylo žádných pochyb o tom, že se jedná o pravý dokument. Byl označen "kopie č. 2". Pravděpodobně byly zaslány ještě jiné kopie do dalších španělských držav, aby bylo jisté, že jednu z nich obdrží.

Další dopis byl zapečetěn a adresován s velkou okázalostí.

Byl to uvítací dopis od místokrále Peru, ujišťující jej, že celá španělská Amerika je mu k dispozici. Místokrál doufal, že naplno využije všech jejích přístavů, aby mohl s co největší rychlostí přispět na pomoc španělskému národu v jeho posvátném poslání zahnat francouzského uzurpátora zpátky do jeho psi boudy.

"He - ehm," uniklo Hornblowerovi. Španělský místokrál dosud nevěděl o osudu Natividad ani o novém podniku el Suprema. Nebyl by asi tak srdečný, kdyby tušil, jakou roli sehrála v těchto událostech Lydie.

Třetí dopis byl zapečetěn pouze kruhovou nálepkou s adresou napsanou ženskou rukou. Španělský důstojník mluvil o dopise "od té anglické dámy v Panamě". Co tam, proboha, dělá anglická dáma? Hornblower dopis otevřel a četl:

Citadela, Tanama

Lady Barbara Wellesleyová se poroučí kapitánu anglické fregaty. Žádá jej, aby laskavě dopravil ji a její služebnou do Evropy. Lady Barbara totiž zjistila, že vzhledem k epidemii žluté zimnice na pobřeží karibského moře se nemůže vrátit domů způsobem, jakým by si přála.

Hornblower dopis složil a zamyšleně na něj bubnoval prsty. Ta žena žádala nemožné, to bylo jasné. Fregata přeplněná lidmi, plující kolem Hornova mysu, to nebylo nic pro ženské. Nakonec o tom sama zjevně nepochybovala. Na druhou stranu bylo zřejmé, že nepochybuje ani o okamžitém splnění své žádosti. To jméno Wellesley samozřejmě vše vysvětlovalo. V poslední době se o něm často mluvilo na veřejnosti. Ta dáma byla patrně sestrou nebo tetou některého ze dvou známých Wellesleyů - nejctihodnějšího markýze Wellesleyho, rytíře Řádu sv. Patrika, bývalého generálního guvernéra Indie a nyní člena kabinetu, anebo generála, ctihodného sira Arthura Wellesleyho, rytíře Lázeňského řádu, vítěze od Assaje, považovaného nyní po siru Johnu Moorovi za největšího vojáka Anglie.

Hornblower jej jednou viděl a utkvěl mu v paměti arogantní velký zahnutý nos a panovačný pohled. Jestli ta žena měla v sobě tuto krev, patří jistě k lidem, kteří očekávají okamžité splnění svých požadavků. No tak ať. Nuzný kapitán fregaty naprosto bez vlivu jistě rád poskytne službu členu této rodiny. Marie bude také potěšena, až se dozví, že si dopisoval s dcerou nějakého vévody či se sestrou markýze, i když jí to zároveň bude podezřelé.

Ted' však nebyl čas zdržovat se úvahami o ženách. Hornblower zamkl dopisy v psacím stolku a vyběhl na palubu.

Přistoupil ke španělskému kapitánovi a vynutil na rtech úsměv.

"Zdravím nového spojence," řekl. "Señore, jsem hrdý, že sloužím Španělsku proti korsickému tyranovi."

Španěl se uklonil.

"Měli jsme velké obavy, kapitáne," řekl, "že byste mohl padnout na Natividad dříve, nežli uslyšíte tyhle novinky, protože její velení o nich ještě neví. V takovém případě by vaše krásná fregata mohla být vážně poškozena."

"He - ehm," zakoktal Hornblower. Tohle bylo ze všeho nejtrapnější. Otočil se a vyštěkl na kadeta ve službě: "Přiveďte zajatce z kabelové komory. Rychle!"

Chlapec se rozběhl a Hornblower se otočil zpátky ke španělskému důstojníkovi.

"S politováním vám musím oznámit, señore, že nešťastnou náhodou se Lydie setkala s Natividad již před týdnem."

Španělský kapitán nedokázal zakrýt překvapení. Rozhlédl se po lodi, jež byla jako bez poskvrny a s dokonalým lanovím.

Dokonce i španělský kapitán poznal, že fregata v poslední době neprodělala žádný zoufalý boj.

"Ale nebojoval jste s ní, vidíte, kapitáne?" zeptal se. "Možná..."

Slova mu odumřela na rtech, když spatřil smutné procesí, vystupující k němu z podpalubí. Poznal kapitána a poručíky Natividad. Hornblower se horečnatě snažil objasnit mu jejich přítomnost. Avšak nebylo snadné vysvětlit španělskému kapitánovi, že Lydie zajala dvojnásobně silnou španělskou loď, aniž utrhla v boji jedinou ránu. A ještě těžší bylo vysvětlit mu, že loď teď plula pod vlajkou povstalců, kteří se rozhodli zničit španělské panství v Novém světě. Španěl zbělel vzteky a zraněnou pýchou. Otočil se ke kapitánovi Natividad a přijal z úst toho zničeného člověka potvrzení Hornblowerových slov. Se shrbenými zády líčil událost, která nevyhnutelně povede k vojenskému soudu a k jeho zkáze.

Kousek po kousku se nově příchozí kapitán lugru dozvídal pravdu o posledních událostech, o zajetí Natividad a o úspěchu el Supremo povstání. Uvědomil si, že celá španělská nadvláda nad oběma Amerikami je ohrožena, a také si uvědomoval nový a otřesný aspekt, který ze situace vyplýval pro něj.

"Manilská galeona je na moři!" vykřikl. "Má dorazit do Acapulca příští měsíc. Natividad ji polapí!"

Jedenkrát za rok přeploovala širý Tichý oceán loď z Filipín a nikdy nevezla menší poklad než za milión liber šterlinků.

Její ztráta by uvrhla španělskou vládu do beznadějněho bankrotu. Potom si tři kapitáni vyměnili pohledy. Teď teprve Hornblower pochopil, proč el Supremo tak ochotně souhlasil s tím, že Hornblower popluje na jihozápad. Bezpochyby se opájel představou, že Natividad na severovýchodě získá toto bohatství jen pro něj. Španělům by trvalo měsíce, než by kolem Hornova mysu dopravili loď schopnou vypořádat se s Natividad, a během té doby by el Supremo využil všechny výhody námořní síly, o níž se Hornblower domníval, že je na straně Lydie. Povstání by se již tak pevně zakořenilo, že by je nic nezdovalo, zvláště když teď Španělé byli zjevně upoutáni bojem na život a na smrt s Bonapartem a neměli pro Ameriku nazbyt ani lodí ani lidí. Hornblower chápal, co je jeho povinností.

"No tak dobře," prohlásil rozhodně. "Vrátím se a pustím se s Natividad do boje."

Všichni španělští důstojníci na něj s ulehčením pohlédli.

"Děkuji vám, kapitáne," řekl důstojník lugru. "Zastavíte se nejdřív v Panamě, abyste to probral s místokrálem?"

"Ano," odpověděl úsečně Hornblower.

Ve světě, kde zprávy potřebovaly měsíc na cestu a v němž převratné změny v mezinárodních vztazích byly nejenom možné, ale i pravděpodobné, se díky trpké zkušenosti naučil držet v úzkém kontaktu s pevninou. Jeho bídné rozpoložení nebylo v nejmenším zmíněno vědomím, že současné potíže byly způsobeny jedine a pouze naprosto přesným plněním rozkazů. Věděl také, že admirální lordové by nedovolili, aby tento argument v nejmenším ovlivnil jejich mínění o kapitánovi, který způsobil tak příšerné potíže.

"Potom," řekl kapitán lugru, "se s vámi prozatím rozloučím. Pokud dopluji do Panamy před vámi, připravím vaše přivítání. Dovolíte zajisté, aby mě mí krajané doprovázeli?"

"Ne, to nedovolím," odsekl Hornblower. "A vy, pane, se držte na mé závětrné straně, dokud nespustíme kotvy."

Španěl pokrčil rameny a podvolil se. Na moři se nelze pít s kapitánem, jehož děla jsou vystrčena ze stílen a jehož boční salva dokáže smést vaši loď z hladiny, zvláště když všichni Angličané jsou stejně panovační šílenci jako el Supremo. Španěl neměl dost představitivosti na to, aby uhádl, že Hornblower se stále ještě ve skrytu duše bojí válečné lsti, jež by mohla vylákat bezmocnou Lydiu do Panamy před ústí děl.

Vůbec to nebyla válečná lest. Ráno, když se Lydie kradla za slabé brízy rychlostí tří uzlů panamskou rejdou, jediné výstřely, které zazněly, byly pozdravné salvy. Přijížděly ji pozdravit čluny plné jásajících Španělů, ale jásání se brzy změnilo v nařikání, když se rozšířila zpráva, že Natividad nyní pluje pod el Supremovou vlajkou, že San Salvador padl a Nicaraguu zachvátil požár rebelie.

KAPITOLA IX.

Ve dvourohém klobouku a s kordem se zlaceným jílcem ("kord v hodnotě padesáti guineí", dárek Vlasteneckého fondu poručíku Hornblowerovi za pomoc při zajetí Castilly před šesti lety) se Hornblower chystal na návštěvu u guvernéra a místokrále, když mu oznámili příplutí ještě jednoho člunu.

"Na palubě je nějaká dáma pane," řekl mu Gray, jeden z navigátorových pomocníků, který mu novinu oznámil.

"Dáma?"

"Vypadá jako nějaká anglická dáma, pane," vysvětloval Gray.

"Vypadá to, že se chce dostat na palubu."

Hornblower vyšel z podpalubí. Těsně u boku fregaty se pohupovala a zmítala velká veslice. U šesti vesel seděli snědí Ibero-američané v tričkách a slamácích a na přídí stál ještě jeden s lodním hákem v ruce, čekající se zvednutou tváří na povolení zahákovat se k upínacím lanům. Na zádi seděla černoška s ohnivě rudým šátkem přes ramena a vedle ní anglická dáma, o níž mluvil Gray. Jakmile se Hornblower objevil, člunař zaklesl hák a člun přirazil k boku, až se obě lodě

odrazily. Někdo zachytil provazový žebřík a v příštím okamžiku se na něj dáma s perfektním načasováním vyhoupla a za dvě vteřiny stála na palubě. Byla to Angličanka každým coulem. Místo obvyklé mantily měla nasazený velký klobouk s krepou ozdobenou růžemi a její šedomodré hedvábné šaty byly daleko krásnější než jakékoliv španělské černé. Pokožku měla světlou, navzdory zlatavému opálení, a její šedomodré oči měly týž nepostřehnutelný odstín jako její hedvábné šaty. Tvář měla příliš protáhlou a nos příliš orlí, když už si člověk odmyslel to její opálení, aby mohla být krásná. Hornblower v ní okamžitě postřehl jednu z těch mužatek s koňským obličejem, jež obzvláště nesnášel. Uvědomil si, že jej přitahují jedině oddané a závislé ženy. Každá žena, která se dokázala tímhle způsobem vyhoupnout ze člunu na loď na otevřené rejdě a uměla vylézt po provazovém žebříku bez pomoci, byla na jeho vkus až příliš chlupatá. Kromě toho, Angličanka v Panamě bez pánského doprovodu musí být bezpohyblivá - výraz "světoběžnice" se vším svým pohrdlivým mnohovýznamem nebyl ještě vynalezen, ale vyjadřoval přesně Hornblowerův dojem z téhle dámy. Zatímco se návštěvnice rozhlížela kolem sebe, držel se povýšeně stranou. Ani ho nenapadlo, aby jí pomohl. Divoký jekot za zábradlím svědčil o tom, že černoška si na žebříku nepočiná zdaleka tak obratně jako její paní. Vzápětí to také potvrdil její vzhled, neboť se objevila na palubě zmáčená až do pasu. Z černých šatů jí na palubu crčela voda. Dáma nevěnovala nehodě své služebné pozornost. Nejbližší k ní stál Gray, a tak se obrátila na něj.

"Buďte tak laská v, pane," požádala jej, "a nechtě ze člunu přinést moje zavazadla."

Gray zaváhal a podíval se přes rameno na Hornblowera, stojícího nehnutě na velitelské zádové palubě.

"Kapitán je támhle, paní," řekl nakonec.

"Ano," konstatovala dáma. "Nechtě prosím vynést moje zavazadla, já s ním zatím promluvíím."

Hornblower si uvědomoval svůj vnitřní boj. Neměl rád šlechtu. Dodnes jej zraňovalo pomyšlení na to, že jako doktorův syn musel zdravít "pana barona". V přítomnosti sebejisté arogance modré krve a bohatství se cítil strašlivě nesvůj.

Štvalo ho pomyšlení, že kdyby urazil tuto ženu, mohl by pohřbít svou kariéru. Dokonce ani jeho zlatý prýmek a kord se zlaceným jílcem mu nedodávaly dost sebedůvěry, když k ní vykročil. Hledal proto raději bezpečí ve formálním tónu:

"Jste kapitánem téhle lodi, pane?" zeptala se dáma, když k ní přistoupil. Hleděla mu do očí směle a upřímně bez jediné známky poddajné skromnosti.

"Kapitán Hornblower, k vašim službám, madam," odpověděl a prkenně škul krkem, což se dalo při troše dobré vůle považovat za úklonu.

"Lady Barbara Wellesleyová," zněla odpověď doprovázená sotva znatelným pukřetem, jen aby rozhovor podržel nádech formálnosti. "Napsala jsem vám lístek, kapitáne Hornblowere, se žádostí o převoz do Anglie. Předpokládám, že jste ho dostal."

"Dostal, paní. Ale pochybuji, že je to dobrý nápad, aby se vaše milost na loď nalodila."

Nešťastné použití slov "loď" a "nalodila" za sebou v poslední větě Hornblowerův pocit nejistoty jenom prohloubilo.

"Můžete mi vysvětlit proč, pane?"

"Protože co nevidět vyplujeme, paní, abychom našli nepřátelskou válečnou loď a pustili se s ní do boje. A potom, paní, se musíme vrátit do Anglie kolem Hornova mysu. Bylo by lepší, milostivá paní, kdybyste se vypravila přes pevninu do Portobella. Odtud se pohodlně dostanete na Jamajku, kde si můžete zajistit kajutu na plachetníku Východoindické společnosti, který má veškeré vybavení pro dámské pasažéry."

Lady Barbara zdvihla obočí.

"Ve svém dopise," pravila, "jsem vás informovala, že v Portobellu řadí žlutá zimnice. Minulý týden tam zemřelo tisíc lidí. Odjela jsem z Portobella do Panamy, hned jak epidemie vypukla. Tady se také může objevit každý den."

"Mohu se otázat, jak se milostivá paní ocitla v Portobellu?"

"Protože, pane, plachetník směřující na Karibské ostrovy, na něž jsem cestovala, byl zajat španělským kaperem a dopraven do Portobella. Lituji, pane, že už si nevzpomínám na jméno kuchaře své babičky, ale s radostí odpovím na všechny další otázky, které mohou gentlemana napadnout."

Hornblower překvapeně zamrkal a potom si zlostně uvědomil, že se hrozně červená. Tohle jeho odpor k arogantní šlechtě jen posílilo. Ale nedalo se popřít, že ženino vysvětlení bylo zcela uspokojivé. Kterákoliv žena se mohla vydat na Karibské ostrovy, aniž se tím zříkala své ženskosti, a bylo jasné, že se do Portobella a do Panamy dostala proti své vůli. Byl teď daleko ochotnější splnit její žádost - ve skutečnosti se k tomu právě chystal, přičemž záhadně zapomenul na blížící se souboj s Natividad a na cestu kolem Hornova mysu. Vzpomněl si, teprve když už otevíral ústa, takže ve stejném okamžiku pozměnil to, co chtěl říci, a následkem toho se zakoktal.

"A-ale my s lodí vyplouváme do boje," řekl. "Natividad je dvakrát silnější než my. Bude to ne-ne-nebezpečné."

Lady Barbara se zasmála - Hornblower si všiml příjemného kontrastu tónů mezi jejími bílými zuby a zlatým opálením. Jeho vlastní zuby byly zažloutlé a ošklivé.

"Daleko raději budu na palubě vaší lodi," řekla, "ať už budete bojovat s kýmkoliv, než v Panamě s těmi vomito negro."

"Ale co Hornův mys, milostivá paní?" "Já ten váš Hornův mys neznám. Ale dvakrát už jsem obeplula mys Dobré naděje, když byl můj bratr generálním guvernérem v Indii, a ujišťuji vás, kapitáne, že mořskou nemocí netrpím."

Hornblower se pořád ještě zakoktával a váhal. S nelibostí se smiřoval s představou ženy na palubě své lodi. Lady Barbara vyslovila jeho myšlenku nahlas - a při tom svařila obočí způsobem, který mu podivně připomínal výraz el Suprema, ačkoliv se její oči stále usmívaly.

"Kapitáne, ještě chvíli a začnu si myslet, že moje přítomnost na palubě této lodi není vítaná. Skoro si ani neumím představit, že by nějaký gentleman, povýšený králem na důstojníka, mohl být tak nezdvořilý k ženě, zvláště k ženě s mým jménem."

A už to bylo tady. Žádný kapitán s tak nepatrným vlivem jako on si nemohl dovolit urazit nikoho z rodiny Wellesleyů. Hornblowerovi bylo jasné, že pokud to udělá, už nikdy nebude velet žádné lodi a že spolu s Marií budou žít na břehu z polovičního důstojnického platu po zbytek svého života. V sedmatřiceti byl pořád ještě jenom v osmině cesty

na vrchol seznamu kapitánů - a dobrá vůle Wellesleyů by mu mohla zajistit stále zaměstnání až do té doby, než dosáhne štábní funkce. Nezbyvalo než spolknout svou nechuť a udělat všechno, co bylo v jeho silách, aby si tu dobrou vůli zasloužil. Musí diplomaticky vytěžit ze svých nesnází výhodu. Hledal pro tento účel vhodná slova. "Konal jsem jen svou povinnost, paní," řekl, "když jsem vás upozornil na nebezpečí, kterým asi budete vystavena. Co se týče mé osoby, neumím si představit větší potěšení než vás mít na palubě své lodi." Lady Barbara udělala pukrle daleko zřetelnější než poprvé. V ten okamžik se objevil Gray a zasalutoval. "Vaše zavazadla jsou na palubě, paní," řekl. Zdvihli ty věci pomocí kladky přehozené přes ráhno hlavního stěžně a teď ucpávaly palubní ochoz - kožené lodní kufry, okované dřevěné bedny a truhlice s baňatými víky.

"Díky, pane." Lady Barbara vyndala z kapsy plochou koženou peněženku a dala mu zlatou minci. "Buďte tak laskav a dejte to posádce člunu."

"Pro lásku boží, paní, nemusíte těm španělským negrům dávat hned zlato. Stříbrňák je pro ně až dost."

"Tak jim dejte zlaták a poděkujte jim za laskavost." Gray se odporoučel a Hornblower jej slyšel, jak se anglicky dohaduje s posádkou člunu, která neuměla jinak než španělsky. Výhrůžka, že jim do člunu hodí dělovou kouli, je nakonec přiměla odrazit od boku lodi, ačkoliv nepřestávali protestovat. Hornblowerovu mysl zaplavila další vlna podráždění. S odporem pozoroval, jak jeho poddůstojník vyřizuje ženské pochůzky, tížila jej velká zodpovědnost a už půl hodiny stál v palčivém slunci.

"V kajutě nebudete mít místo ani na desetinu těch věcí, paní," ohradil se.

Lady Barbara s chladným výrazem přikývla.

"Už jsem v kajutě bydlela, pane. Táhle ten lodní kufr obsahuje všechno, co budu na palubě potřebovat. Zbytek můžete uložit kam je vám libo - až do příjezdu do Anglie."

Hornblower málem zadupal zlostí. Nebyl zvyklý na ženu, která dokázala takhle používat zdravý selský rozum.

Rozčílovalo jej, že nedokáže najít žádný způsob, jak ji vyvést z míry - a v tu chvíli si všiml, že se usmívá. Domníval se, že se směje vnitřnímu zápasu, který se mu určitě zračí na tváři, a znovu se prudce začervenal. Otočil se na podpatku a beze slova se před ní vydal do podpalubí.

Lady Barbara se po kapitánově kajutě rozhlédla se záhadným úsměvem, ale neřekla ani slovo, dokonce ani když si prohlédla zoufale stísněný přístavek.

"Jak vidíte, paní, fregata není zdaleka tak pohodlná jako plachetník Východoindické společnosti," řekl Hornblower hořce. Promluvil zahořkle proto, že jeho chudoba mu nedovolila vybavit kajutu před vyplutím ani tím skromným přepychem, který si mohou dovolit kapitáni jiných fregat.

"Zrovna jsem si říkala," promluvila lady Barbara jemně, "že je to skandální, aby se s královým důstojníkem zacházelo hůř než s kdekým blahobytným zaměstnancem bůhvíjaké společnosti. Ale mně tu chybí jenom jedna maličkost."

"A to je, paní?"

"Klíč ke dveřím kajuty."

"Řeknu zbrojírni, aby ho vyrobil, paní. Ale budete mít u dveří stráž ve dne v noci."

Význam, který Hornblower přikládal těmto slovům lady Barbary, jej opět naštal. Ostouzela tím jak jeho, tak jeho posádku.

"Quis custodiet ipsos custodes?"

[Pro čtenáře, kteří nemají klasické vzdělání běžné u anglické šlechty v 18. století, připomínám, že se jedná o citát z jedné z Juvenaliových Satir: Kdo bude hlídat samotné hlídače? V satirě se mluví o tom, jak je obtížné uhlídat ženu. Lze ji zavřít a dát střežit, ale ta je chytrá a smluví se co nejdříve se svými strážci.]

opáčila lady Barbara. "Nejde o mě, já se zamykat nepotřebuji. Je to tady kvůli Hebe, kterou musím zamykat, pokud ji zrovna nemám přímo na očích. Chlapi ji přitahují jako svíčka můry."

Malá černoška roztáhla při té poznámce ústa v úsměvu. Vůbec se netvářila pohoršené, ale naopak pyšně. Koulela očima na Polwheala, který stál nehnutě u stěny.

"Kde ale bude spát?" zeptal se Hornblower, opět vyvedený z míry.

"Na podlaze méj kajuty. A Hebe, pamatuj si, co ti řeknu: jestli tě jenom jednou v noci tady nenajdu, tak tě zřežu tak, že budeš muset spát na břiše."

Hebe se pořád vesele šklebila, ačkoliv podle všeho nepochybovala o tom, že její paní je schopná svou hrozbu splnit. Hornblowera přitom usmířilo drobné přeřeknutí lady Barbary, když místo "paluba" řekla "podlaha". Ukázalo se totiž, že je to koneckonců také jenom slabá žena.

"No tak dobře," řekl. "Polwheale, odnese moje věci do kajuty pana Bushe. Vyřídíte mu moje omluvy a řekněte mu, že se bude muset přestěhovat do kóji důstojníků. Dohlédněte, aby lady Barbara měla všechno, co potřebuje, a požádejte pana Graye, aby dohlédl na přestěhování jejich zavazadel do mého skladiště. Omluvte mě, lady Barbaro, ale mám už zpoždění. Nemohu nechat místokrále déle čekat."

KAPITOLA X.

Kapitán Lydie se znovu vrátil na palubu za obvyklého trylkování píšťal a "k poctě zbraň" nastoupených námořních pěšáků. Vykračoval si velice obezřetně, neboť v důsledku dobrých zpráv právě došlých z Evropy byl místokrál neodbytně pohostinný, navíc upozornění na první případ žluté zimnice v Panamě jej naplnilo obavami, takže Hornblowera přinutil pít víno trochu přes míru. Jako přirozeně zdrženlivý člověk nenáviděl Hornblower stav, ve kterém nebyl naprosto svým pánem.

Jako vždy se zostra rozhlédl po palubě, jakmile na ni vstoupil. Lady Barbara seděla ve skládacím lehátku na zádové palubě. Někdo musel to lehátko pro ni vyrobit v době jeho nepřítomnosti a někdo pro ni také zhotovil improvizovaný baldachýn v lanoví zádového stěžně, aby mohla sedět ve stínu, s Hebe krčící se u jejích nohou. Vypadala klidně a spokojeně a okamžitě se na něj usmála, ale on odvrátil pohled. Nepromluví s ní, dokud nebude mít jasnou hlavu. "Ať chlapi vytáhnou kotvu a rozvinou plachty," zavolal na Bushe. "Okamžitě vyplouváme."

Sešel dolů, učinil zlostné gesto, když zjistil, že ze zvyku zamířil ke své kajutě, otočil se na podpatku a strašlivě se praštil do hlavy o palubník. Jeho nová kajuta, z níž vypudil Bushe, byla ještě menší než původní. Polwheal na něj čekal, aby mu pomohl s převlékáním, a pohled na něj připomenul Hornblowerovi nejnovější nesnáz. Když lady Barbara vstoupila na palubu, měl na sobě svůj nejlepší kabát se zlatými prýmký a bílé kalhoty pod kolena, ale nemohl si dovolit oblékat se takhle pořád, protože by pak uniforma byla příliš obnošená pro obřadní příležitosti. Bude se před tou ženou muset v budoucnosti objevovat ve svém starém záplatovaném kabátě a v levných kalhotách z hrubého plátna. Jeho ošuntělá uniforma a zjevná chudoba jí budou jenom pro smích.

Při svlékání kabátu tu ženu proklel a celý se při tom zpotil. Potom si vzpomněl na další lapálii. Až se bude sprchovat, bude muset nechat Polwheala na stráž, aby ho nepřekvapila nahýho. Bude muset vydat rozkazy posádce, aby se před jejím zhýčkaným zrakem chlapi neukazovali ve spodním prádle, jaké s oblibou nosili v tropech. Česal se a při tom proklínal své kudrnaté vlasy, neboť to ještě více přitahovalo pozornost k jeho vysokému čelu.

Potom si pospíšil na palubu. Byl rád, že jej starosti o loď zbaví nutnosti objevit se lady Barbaře na očích a být svědkem její reakce na svou obnošenou uniformu. Přesto však cítil na sobě její pohled, když dohlížel na zdvihání kotvy.

Polovina členů denní směny byla u vratidla a vši silou se opírala do pák, nohama se snažila zachytit na hladké palubě, přičemž Harrison na ně řval pobídky a hrozby a loudavce povzbuzoval svou rákoskou. Pomatený houslista Sullivan, dva námořní pěšáci s píšťalami a dva bubeníci jim k tomu na přídí vyhrávali veselé tóny. Pro Hornblowera byl ovšem jeden tón jako druhý.

Zvedací lano se pravidelně navíjelo, plavčíci od něj odvažovali kotevní kabel, táhli jej k roubení jícnu a potom znovu běželi zpátky k přídí, aby další část kotevního kabelu uvázali ke zvedáčímu lanu. Ale pravidelný klapot kotevního vratidla byl stále pozvolnější, až nakonec ustal docela.

"Táhněte, vy parchanti! Táhněte!" řval Harrison. "Hej, vy tam na přídí, pojd'te sem pomoci! Dělejte, táhněte!"

Do pák vratidla se teď opíralo dvacet dalších chlapů. Jejich společné úsilí donutilo vratidlo k jedinému slavnostně vážnému klapnutí.

"Táhněte! Kat aby vás spral, táhněte!"

Harrisonova rákoska dopadala neúnavně na všech stranách.

"Táhněte!"

Loď se otřásla, kotevní vratidlo se prudce roztočilo a všichni chlapi u pák se svalili na jednu velkou hromadu.

"Zvedací lano prasklo, pane," hulákal na přídí Gerard. "Kotva je asi zaseklá, pane."

"Ke všem čertům!" zaklel pro sebe Hornblower. Byl si jist, že ta ženská na lehátku za jeho zády se směje jeho nesnázím se zaseknutou kotvou před zraky celé španělské Ameriky. Ale nehodlal tu kotvu a lano Španělům nechat.

"Vyměňte zvedací lano lanem malé kotvy!" zařval.

To znamenalo nesnesitelně namáhavou a nepříjemnou práci pro dvacítku mužů dole v kabelové komoře, kteří museli vytáhnout lano malé kotvy na příd' a ručně je připevnit ke kotevnímu vratidlu. Výkřiky a kletby bocmanových pomocníků se nesly až na zádovou palubu - poddůstojníci si palčivě uvědomovali nedůstojnou situaci celé lodi stejně jako jejich kapitán. Ještě ke všemu nemohl Hornblower rázovat po palubě, jak by si přál, ze strachu, že by se mohl setkat s pohledem lady Barbary. Mohl jenom stát na místě, funět a utírat si z obličeje a krku řinoucí se pot.

"Zvedací lano založeno, pane!" zakřičel Gerard.

"Postavte k vratidlu tolik chlapů, kolik se tam vejde, pane Harrisone, a dohlédněte, ať se neflákají!" "Aye, aye, pane!"

Br-r-r-rm. Búm. Br-r-r-rm. Búm. Trn vratidla se začal otáčet.

"Táhněte, vy zkurvysyni!" běsnil Harrison a jeho rákoska poskakovala po sehnutých zádech.

Klap! Ozvalo se vratidlo. Klap - klap - klap.

Hornblower cítil, jak se paluba pod jeho nohama trochu nahnula. Vynaložená síla tlačila příd' do vody, ale kotva se ani nehнула.

"Bože..." začal Hornblower pro sebe, ale potom větu nedokončil. Ze všech přísah na světě, které by vyslovil, by v téhle situaci nebyla platná ani jediná.

"Zastavte to!" zařval a zpocení námořníci narovnali rozlámaná záda.

Hornblower si mnul bradu tak zuřivě, jako kdyby si ji chtěl utrhnout. Bude muset kotvu ze dna vymanévrovat pod plachtami. Byl to ošidný manévr, který představoval riziko jak pro stěžně, tak pro celou takeláž a mohl skončit směšným fiaskem. Až dosud mohlo překerní situaci lodi uhodnout v Panamě jen pár znalců, ale jakmile rozvine plachty, zaměří se na ni ze všech městských hradeb dalekohledy, a jestli se mu operace nezdaří, každému to bude jasné a bude všem pro smích. Oprava škody navíc může pro Lydii znamenat hodiny zdržení. Ale ani ho nenapadne, aby tady tu kotvu a lano nechal.

Podíval se na větrnou korouhvičku na špičce stěžně a přes palubu na vodu. Příliv postupoval proti větru, což jim alespoň dávalo šanci. Rozkazy vydal potichu, ze všech sil se snažil skrýt své rozčilení a dával si pozor, aby byl k lady Barbaře stále otočen zády. Námořník ve strážním koši začal rychle šplhat vzhůru, aby mohl rozvinout přední stěhovou plachtu. S ní a s vratiplachtou na zádi by mohl přimět loď k couvání. Harrison stál u kotevního vratidla. Byl připraven kotevní kabel nejprve rychle uvolňovat a potom, jakmile loď opět popojede kupředu, nechat jej bleskem vytáhnout.

Bush měl své mužstvo připravené u otěží a kdo neměl co na práci, stál připraven u vratidla.

Uvolněný kabel začal vybíhat z kotevní průvlačnice ihned, jak loď couvla. Hornblower stál jako přirostlý do zádové

nástavby a dal by týden svého života za šanci, aby mohl rázovat po palubě, aniž by se setkal s pohledem lady Barbary. Sledoval pohyby loď s přimhouřenýma očima a v hlavě žongloval s tuctem faktorů naráz - s otíráním kabelu o bok loď, s nápořem větru na vratiplachtu, s přední stěhovou plachtou přetaženou do návětrí, se silou přílivu, se zrychlujícím se zpětným chodem a s ubývajícím kabelem v kabelové komoře. Vystihl svůj okamžik.

"Ostře na pravobok!" vyštl na kormidelníka u kola a potom na chlapy vpředu: "A teď sebou hodte s otěžemi!" S kormidlem napříč se loď nepatrně pootočila. Přední stěhová plachta přelétla na druhou stranu. Bleskově byly rozvinuty další kosatky na čelenu. Nastal strašidelný okamžik, kdy se loď překláněla do zátvrtí. Potom couvání ustalo. Loď zaváhala a potom se zvesela začala pomalu pohybovat po větru vpřed. Hornblower chrtil rozkazy a na stěžních byl napjat každický kousek plátna. Vratidlo nadšeně klapalo, jak se chlapi namáhali u pák a znovu navíjeli zvedací lano kotevního kabelu.

Teď, když loď nabírala rychlost, měl Hornblower chvíli na rozmyšlenou. Odpor kabelu by teď loď mohl strhnout zpátky, kdyby kotvě ponechal sebemenší šanci. Uvědomoval si, jak prudce mu buší srdce, když pozoroval hlavní košovou plachtu, jestli neuvidí zrádné náznaky třepetání. Musel vynaložit veškeré úsilí vůle, aby se mu netřásl hlas, když dával rozkazy kormidelníkovi. Kabel se teď rychle vynořoval. Blížil se další krizový okamžik, po němž se kotva buďto uvolní ze dna, anebo Lydie bude bez stěžňů. Duševně se na to připravil, určil vhodnou chvíli a potom zařval rozkaz skasat všechny plachty.

Teď se zúročil všechnen ten dlouhý a bolestivý dril, kterému Bush vystavoval posádku. Plachty na nejnižších ráhnech, košové i hlavní plachty byly svinuty v několika vteřinách, které ještě zbývaly, a jakmile poslední kus plátna zmizel, loď se na nový Hornblowerův rozkaz otočila a směřovala přímo proti větru a směrem k uvízlé kotvě. Setrvačnost ji pomalu unášela kupředu. Hornblower napínal uši, aby slyšel vratidlo.

Klap - klap - klap - klap.

Harrison honil chlapy kolem dokola osy vratidla jako šílený.

Klap - klap - klap.

Loď se pohybovala o poznání pomaleji. Ještě pořád nedokázal říct, zdali celé jeho úsilí nebude korunováno ostudným neúspěchem.

Klap - klap.

A potom Harrison divoce vykřikl:

"Kotva je volná, pane!"

"Napněte znovu plachty, pane Bushi!" zvolal Hornblower. Bush se nijak nepokoušel skrýt svůj obdiv pro tu brilantní ukázkou námořnického umění a Hornblower musel vynaložit veškerou námahu, aby vydal rozkaz co možná nejlhostejnějším tónem, skryl své vzrušení a přesvědčil tak každého, že o úspěchu svého manévru od začátku v nejmenším nepochyboval.

Stanovil na kompasu nový kurs, a když se loď podle něj otočila, přelétl palubu posledním bedlivým pohledem.

"He - ehm," odkašlal si a potom se ponořil dolů, kde si mohl odpočinout, nabrat nových sil a skrýt se Bushovu pohledu. A také pohledu lady Barbary.

KAPITOLA XI.

Hornblower ležel na zádech ve své kajutě, zahalen hustým dýmem z jednoho z doutníků generála Hernandeze, vyfukoval kouř k palubě, nad níž seděla lady Barbara, a začínal se pomalu zotavovat z napětí uplynulého náročného dne. Začal připlutím do Panamy s nervy napjatými k prasknutí, jestli na něj není nachystána léčka, a prozatím skončil tou vyčerpávající prací se zaseklou kotvou. Mezi tím se ještě dostavila na palubu lady Barbara a došlo k návštěvě u místokrále Nové Granady.

Místokrál byl typický španělský gentleman staré školy. Hornblower si uvědomoval, že by daleko raději jednal s el Supremem. El Supremo měl zajisté ten neblahý zvyk odsuzovat lidi k barbarské smrti, ale s rozhodováním nedělal cavyky a člověk si mohl být jist, že jeho rozkazy budou okamžitě splněny. Místokrál naproti tomu, zatímco naprosto schvaloval Hornblowerův návrh, že je nezbytná okamžitá akce proti povstalcům, se k něčemu takovému vůbec neměl. Byl očividně překvapen Hornblowerovým rozhodnutím vyplout z Panamy ještě tentýž den. Očekával, že Lydie zde zůstane nejméně týden věnovaný oslavám, radovánkám a nicnedělání. Souhlasil, že se na pobřeží Nicaraguy musí vypravit nejméně tisíc vojáků - ačkoliv tisícovka vojáků představovala prakticky veškeré vojsko pod jeho velením - ale zcela jasně měl v úmyslu odložit rozkazy k jejich povolání až na jindy.

Hornblower musel využít veškerého svého taktu, aby jej přesvědčil, že to musí udělat ihned - vydat rozkazy přímo od slavnostní tabule a vystavit svého oblíbeného pobočníka nepřijemné povinnosti odjet se zprávami v palčivém slunci uprostřed siesty. Banket sám byl vyčerpávající. Hornblower cítil, že má spálené celé patro, tak byla všechna jídla opeřená. Jak kvůli kořeněným jídlům, tak kvůli naléhavé pohostinnosti místokrále se nebylo možné vyhnout nadměrnému pití. Ve věku značného požívání alkoholu byl Hornblower se svou střídmostí prakticky ojedinělý, ne že by ho nějak trápilo svědomí, ale prostě proto, že nesnášel ztrátu dokonalé kontroly nad svým úsudkem.

Ale tu poslední sklenici vína nemohl odmítnout, vzhledem ke zprávě, kterou právě obdrželi. S trhnutím se na lůžku posadil. Ta šlamastika s kotvou mu úplně zatemnila paměť. S ohledem na dobré způsoby byl povinen jít a sdělit novinku lady Barbaře, když se uváže, jak blízko se jí dotýkala. Vyběhl na palubu, hodil doutník přes zábradlí a zamířil k ní. Gerard, velitel směny, s ní horlivě rozmlouval. Hornblower se pro sebe hořce usmál, když si všiml, s jakým spěchem Gerard konverzaci přerušil a odporoučel se.

Pořád ještě seděla u záďového zábradlí ve svém lehátku, s černoškou u nohou. Zjevně se opájela chladným větrem, proti němuž Lydie ze zátoky vyplouvala. Na pravoboku se slunce již sklánělo k obzoru. Oranžový disk ohnivě planul na

jasné modří oblohy a ona vystavovala tvář posledním paprskům slunce s naprostým nezájmem o svou plet', což vysvětlovalo její opálení a pravděpodobně také skutečnost, že ačkoliv jí bylo už sedmadvacet let a podnikla cestu do Indie, byla stále ještě svobodná. Ve tváři však měla vyrovnaný výraz, který alespoň pro tento okamžik nesvědčil o tom, že by si dělala starosti se staropenenstvím.

Odměnila jeho poklonu úsměvem.

"Je to božské, být zase na moři, kapitáne," řekla. "Dosud jste mi nedal příležitost, abych vám poděkovala za to, že jste mě odvezl z Panamy. Být zajatkyní je hrozné, ale být svobodná a přesto uvězněná nepřízní okolností, to by mě dohnalo k šílenství. Věřte mi, kapitáne, že jste si získal moji nehynoucí vděčnost."

Hornblower se znovu uklonil.

"Doufám, že se Španělé chovali k milostivé paní se vši úctou?"

Pokrčila rameny.

"Chovali se dost dobře. Ale španělské způsoby bývají někdy vyčerpávající. Byla jsem pod ochrannými křídly Její Excellence. Je to obdivuhodná žena, ale beznadějně nudná. Ve španělské Americe se k ženám chovají jako mohamedáni. A španělsko-americká kuchyně..."

Zmínka připomněla Hornblowerovi banket, který právě přestál, a na tváři se mu objevil takový úšklebek, až se lady Barbara rozesmála tak nakažlivým smíchem, že se Hornblower proti své vůli rozesmál také.

"Neposadíte se, kapitáne?"

Hornblowera ten návrh nepotěšil. Během této plavby ještě ani jednou neseděl na palubě v židli a hrozně nerad měnil své zvyky.

"Děkuji vám, milostivá paní, ale raději bych zůstal stát, jestli vám to nevadí. Přišel jsem vám vyřídit dobrou zprávu."

"Opravdu? Pak je vaše společnost dvojnásob příjemná. Jsem tak říkajíc jedno ucho."

"Váš bratr, sir Arthur, dobyl v Portugalsku velké vítězství nad Francouzi. Podle podmínek dohody vyklízejí Francouzi celou zemi a předávají Lisabon pod správu anglické armády."

"To jsou skvělé zprávy. Vždycky jsem byla na Arthura hrdá. Teď budu ještě víc."

"Mám velkou radost, že mohu jeho sestře pogratulovat jako první."

Lady Barbaře se zázračně podařilo vsedě na lehátko udělat pukrle. Hornblower si uvědomoval, jak je to téměř nemožné, a tak musel sám sobě neochotně přiznat, že to provedla dobře.

"Jak jste se to dozvěděl?"

"Oznámili to během večeře u místokrále. Z Cádizu připlula do Portobella loď a odtamtud dorazil posel. Přinesl i další zprávu, ale netuším, co je na ní pravdy."

"V jakém smyslu, kapitáne?"

"Také Španělé tvrdí, že zvítězili. Říkají, že se jim v Andalusii vzdala celá Bonapartova armáda. Už se těší na invazi do Francie po boku anglické armády."

"A co je na tom podle vás pravdy?"

"Nevěřím tomu. Možná, že se jim poštěstilo odříznout nějaký oddíl. Ale porazit Bonaparta, na to je zapotřebí víc než španělské armády. Počítám, že válka hned tak neskončí."

Lady Barbara zachmuřeně přikývla. Podívala se směrem ke slunci, jež se nořilo do moře, a Hornblower pohlédl na zapadající slunce s ní. Pro něj znamenalo večerní mizení slunce v těch klidných vodách každodenní zázrak krásy. Teď už byl kotouč přetnut obzorem.

Mlčky sledovali, jak se slunce noří hlouběji a hlouběji. Brzy bylo vidět už jen nepatrný okraj. Zmizel, na kratičký okamžik se objevil jako záblesk zlata, když se Lydie zvedla na vlně, a potom se znovu ztratil. Obloha na západě rudě žhnula, ale nad hlavami již znatelně potemněla jako předzvěst noci.

"Skvělé! Jaká krásá!" vzdychla lady Barbara. Ruce měla přitom pevně semknuty. Chvilí seděla mlčky a potom se vrátila k poslednímu námětu rozhovoru. "Ano. Jeden záblesk úspěchu a Španělé jsou ochotni považovat válku za skončenou. A v Anglii bude to stádo očekávat, že můj bratr přivede armádu do Paříže do Vánoc. A když to neudělá, zapomene se na jeho vítězství a bude se křičet po jeho hlavě."

Hornblower vyslechl slovo "stádo" s odporem. Svým zrozením a původem k němu také patřil - ale uvědomoval si hlubokou pravdu ve slovech lady Barbary. Shrnula jeho vlastní názor jak o španělské národní povaze, tak o britském davu. K tomu musel připočítat její ocenění západu slunce a názor na iberoamerickou stravu. Vlastně k ní pocíťoval docela sympatie.

"Doufám," řekl těžkopádně, "že milostivá paní byla dnes zaopatřena v mé nepřítomnosti vším potřebným? Loď neskýtá ženám dost pohodlí, ale moji důstojníci pro milostivou paní jistě udělali všechno, co bylo v jejich silách."

"Děkuji, kapitáne, to určitě udělali. Mám už jenom jediné přání - chci vás poprosit o laskavost."

"Ano, milostivá paní?"

"Chci vás poprosit, abyste mi už neřikal "milostivá paní". Říkejte mi lady Barbaro, jestli můžete."

"Jistě, milostivá... lady Barbaro. He - ehm."

Na hubených tvářích se jí objevil náznak důlků a světlé oči se zablýskly.

"A kdyby vám oslovení "lady Barbaro" činilo potíže, kapitáne, ale přesto jste si přál připoutat mou pozornost, stačí, když vždycky řeknete "He - ehm"."

Hornblower ztuhl hněvem nad tou drzostí. Už se chystal otočit se na podpatku, a jak překypoval hněvem, chtěl si znovu odkašlat, když si uvědomil, že už nikdy, přinejmenším dokud nepřiplují do nějakého přístavu, kde by se mohl téhle ženské zbavit, nebude schopen použít tenhle užitečný a nezávazný zvuk. Ale lady Barbara jej zadržela s rozepjatými rukama. Dokonce i v tenhle okamžik si dokázal uvědomit krásu jejích dlouhých štíhlých prstů.

"Je mi to líto, kapitáne," řekla, celá zkrroušená. "Prosím, přijměte mé omluvy, i když vím, že je to neodpuštělné."

Rozhodně jí to slušelo, jak takhle prosila. Hornblower váhavě přešlapoval a shlížel na ni. Uvědomil si, že má vztek nikoliv kvůli drzosti, ale protože ta bystrá žena ihned uhádla, že tím odkašláním zakrývá své pocity, a při tom poznání se jeho hněv změnil v obvyklé opovržení k sobě samému.

"Nemám vám co promíjet, paní," řekl ztěžka. "A teď, jestli prominete vy mně, musím se věnovat svým povinnostem na lodi."

Opustil ji na prahu rychle se snášející noci. Na zád' právě přišel nějaký plavčík, aby rozsvítil kryté lampy po stranách kompasnice, a Hornblower se zde zastavil, aby zkontroloval břidlicovou tabulku se záznamem o plavbě a desku, na níž byla kolečky vyznačena zdolaná trasa. Puntičkářským rukopisem napsal instrukce, za jakých okolností má být vzbuzen - protože někdy v noci by měli obeplout mys Mala a budou muset změnit kurs na sever - a potom opět sestoupil do své kajuty.

Byl zmatený a rozrušený, a to nejenom proto, že došlo k naprostému převrácení všech jeho zvyků. Rozčilovalo ho, že mu je odepřen jeho vlastní soukromý klozet a musí používat záchod v kójiích důstojníků, ale nejenom to. Nebylo to ani proto, že jej znovu čekal boj s Natividad, i když si naprosto jasně uvědomoval, že s viceadmirálem donem Kryštofem de Crespo na velicím můstku to bude těžká bitva. To byla jenom část jeho starostí. A potom jej náraz udeřilo vědomí, že jeho neklid způsobuje nečekaná odpovědnost za přítomnost lady Barbary na palubě.

Věděl naprosto přesně, jaký bude osud jeho a posádky Lydie, pokud je Natividad porazí. Budou pověšeni, utopeni nebo umučeni - el Supremo neprojeví žádný soucit s Angličanem, který se obrátil proti němu. Ta možnost ho prozatím nevzrušovala, protože boj s Natividad byl naprosto nevyhnutelný. Ale v případě lady Barbary šlo o něco úplně jiného. Bude se muset postarat, aby nepadla do Crespových rukou živá.

Ta krátká rekapitulace jeho starostí ho jenom podráždila. Proklel žlutou zimmici, která ji přivedla na palubu. Proklel vlastní otrockou poslušnost rozkazům, v jejímž důsledku teď Natividad bojovala na straně povstalců. Přistihl se, že svírá pěsti a skřípe vzteky zubama. Jestliže bitvu vyhraje, veřejné mínění jej odsoudí (s obvyklým nezájmem veřejného mínění o okolnosti) za to, že riskoval život dámy - a ještě k tomu Wellesleyové. Jestliže prohraje - ale pomyšlení na to nesnesl. Proklel vlastní slabost, že jí dovolil vstoupit na palubu. Na chvíli si dokonce pohrával s představou, že obrátí k Panamě a vysadí ji na břeh. Ale tenhle nápad zahnal. Natividad by mohla zajmout tu maniřskou galeonu. Jeho posádka, už tak rozladěná posledními změnami plánů, by určitě projevila nespokojenost, kdyby se teď vrátil a pak zase vyplul na moře. Kromě toho, lady Barbara by mohla odmítnout vystoupit a vzhledem ke žluté zimmici zuřící v Panamě by měla pravdu. Nemohl prosazovat své právo tak brutálně a nutit ženu vystoupit ve městě stíženém nákazou. Znovu se zuřivě a nesmyslně proklínal všemi sprostými kletbami a rouhavými slovy, jaká za svého života na moři pochytil.

Z paluby uslyšel hvízdot píšťal, halasné rozkazy a dupot nohou. S příchodem noci se určitě obrátil vítr. Jakmile zvuky odumřely, tísnivý pocit z malé kajuty jej překonal. Bylo horko a dusno. Petrolejová lampa houčící se nad hlavou přišerně smrděla. Vyšplhal se znovu na palubu. Od zád'ového zábradlí sem zazníval veselý smích lady Barbary, okamžitě následovaný sborovým řehotem. Temnou masu na zádi určitě tvořil nejméně půltucet důstojníků, shromážděných kolem lehátka lady Barbary. Bylo jen přirozené, že po sedmi měsících plavby - ne, teď už vlastně po osmi - kdy byli zbaveni dámské společnosti, se kolem ní nahrnou jako trubci kolem úlu.

V prvním hnutí mysli je chtěl rozehnat, ale pak se opanoval. Nemohl nařizovat svým důstojníkům, jak mají trávit volný čas mimo službu, a oni by jeho čin jistě připsali snaze vyhradit si její společnost jen pro sebe. A to nebyl v nejmenším jeho úmysl. Sešel nezpozorován opět dolů do dusné kajuty k zatuchlé mapě. Byl to začátek bezesné a neklidné noci.

KAPITOLA XII.

Ráno Lydie stoupala a klesala na rozvlněné hladině. Směrem na pravobok vykukovaly nad obzorem šedorůžové vrcholky sopek této mučené krajiny. Pokud bude Lydie křižovat právě na dohled pobřeží, má tu nejlepší naději Natividad objevit. Kapitán byl již vzhůru. Jeho člunař Brown s omluvami nechal drhnout zád'ovou palubu, zatímco po ní Hornblower rázoval tam a sem.

V dálce na levoboku bylo vidět tmavou siluetu velryby, která se vynořila v oblaku páry oslnivě bílé proti modrému moři, a bylo vidět tenký bílý vodotrysk, kterým si velryba vyprazdňovala plíce. Hornblower měl z nejasného důvodu velryby rád. Pohled na tohle stvoření mu již při prvních krocích po palubě vrátil dobrou náladu. S vyhlídkou na nastávající blahodárnou studenou sprchu jej štiplavý pot pod košili už tolik nerozčiloval. Ještě před dvěma hodinami si říkal, že tohle tichomořské pobřeží se svým modrým mořem a odpornými sopkami nenávidí - přestože navigace ve zdejších vodách byla triviální záležitostí. Stýskalo se mu po skalách, mělčinách, mlhách a proudech Lamanšského průlivu, ale nyní, zaplaven slunečním svitem, svůj názor znovu změnil. Tichý oceán měl koneckonců také své dobré stránky. Snad tohle nové spojení přiměje Španěly, aby trochu zmírnili své sobecké zákony, zakazující Británii obchod s Amerikou. Snad by se dokonce mohli odhodlat využít možnost vybudovat v Nicaraguji kanál, jak navrhovala britská Admiralita, a v takovém případě by modrý Tichý oceán konečně došel zaslouženého uznání. Nejdřív je samozřejmě nutné porazit el Suprema, ale dnešního příjemného rána v tom Hornblower neviděl takovou nesnáz.

Gray, pomocník navigačního důstojníka, přišel na zád' změřit rychlost lodi. Hornblower přizpůsobil svou chůzi tak, aby mohl operaci sledovat. Gray hodil přes zád' do vody malý dřevěný trojúhelník a s měřicím lanem v ruce svými modrými klukovskými očima upřeně zíral na tancující kousek dřeva.

"Otočit!" zavolal ostře na námořníka s přesýpacími hodinami, zatímco se šňůra volně odmotávala přes zábradlí.

"Stop!" zavolal muž s hodinami.

Gray zbrzdil šňůru stiskem prstů, zkontroloval její pohyb a potom odečetl odmotanou délku. Ostré škubnutí za tenký provázek, jenž byl připevněn ke konci šňůry, uvolnilo koleček vězící v trojhřanném prkénku, takže dřevo teď volně plavalo po hladině s hranou otočenou k lodi. Gray tak mohl rychloměr bez odporu vyručkovat zpátky na palubu.

"Kolik?" zavolal na něj Hornblower.

"Sedm a skoro půl, pane."

Lydie byla dobrá loď, když dokázala za téhle brízy udělat sedm a půl uzlu, i když nejlepší výkon pod plachtami podávala se zadobočným větrem. Pokud vítr téhle síly vytrvá, nebude trvat dlouho a Lydie dosáhne vod, kde by se mohla nacházet Natividad, Natividad byla pomalejší, stejně jako většina jí podobných lodí s padesáti děly na dvou palubách. Hornblower se o tom přesvědčil před deseti dny, když s ní plul bok po boku - stejně to mohlo být deset let, tak dlouho už mu to připadalo - z Fonseckého zálivu do La Libertad.

Kdyby se s ní střetl na otevřeném moři, mohl by se spolehnout, že ji díky ovladatelnosti své lodi a zkušenosti posádky přemanevruje a nedovolí jí využít výhodu mohutnější dělové výzbroje. Jakmile se však lodi přiblíží natolik, aby povstalci mohli přeskočit na palubu Lydie, početní převaha jim umožní jeho posádku přemoci. Musí si udržovat odstup, proklouzávat kolem její zádi a několikrát ji zasypat plnou boční salvou. Hornblower si začal uprostřed rázování po palubě představovat nastávající bitvu a začal plánovat možné eventuality. Jeho neklidná mysl zvažovala, zdali se má udržovat v návětrí Natividad, zdali budou na širém moři proudy, nebo začne-li bitva u pobřeží.

Malá černoška Hebe si to namířila přímo přes palubu, červený šátek jí na slunci jen hořel, a než jí v tom mohla zděšená posádka zabránit, přerušila kapitánovu posvátnou ranní rozcvičku.

"Milady Lžíkat esli s ní kapitán posnídat?" zašišlala.

"He - cože?" vyrazil ze sebe Hornblower vyrušený ze snění s otevřenýma očima. Když si uvědomil, kvůli jaké nicotnosti byl vytržen ze svých myšlenek, začal láteřit: "Ne, ne, ne! Vyříd' milostivé paní, že s ní nebudu snídat! Řekni jí, že s ní nikdy nebudu snídat! Řekni jí, že mi v žádném případě nesmí posílat vzkazy poránu! A mazej dolů!"

Ještě ani teď si malá černoška neuvědomila, jaké ohromné svatokrádeže se dopustila. Přikyvovala a usmívala se na odchodu bez jediné známky kajcnosti. Zjevně byla zvyklá na bílé gentlemany, kteří jsou před snídaní popudliví, a nepřičítala symptomům žádný význam. Otevřené střešní okénko záďové kajuty bylo kousek za ním, takže při procházce slyšel, teď když jeho snění bylo přerušeno, řinčení nádobí a potom hlas Hebe, po němž následoval hlas lady Barbary. Chlapi drhnoucí palubu, tóny vyluzované lanovím a skřípání trupu, to všechno byly zvuky, na něž byl zvyklý. Z přídě zaznívaly hromové rány kladivem, jak zbrojř a jeho pomocníci spravovali drapák kotvy, ohnutý při včerejší nehodě. Dokázal snést všechn hluk na lodi, ale tohle ženské brebentění vycházející z otevřeného okénka ho dohánělo k šílenství. Seběhl z paluby zase celý rozzuřený. Neměl vůbec žádnou radost z lázně a vynadal Polwhealovi kvůli nešikovnosti, s jakou mu podal župan, roztrhl ošoupanou košili, do které jej Polwheal navlékal, a znovu mu vynadal. To bylo nesnesitelné, jak byl zahrán z paluby vlastní lodě. Špatnou náladu mu nezlepšila ani skvělá káva, sladká jako sirup, tak jak ji měl rád. A už vůbec mu ji nemohla zlepšit povinnost vysvětlit Bushovi, že Lydie teď pátrá po Natividad, aby ji mohla zajmout, přestože všichni vynaložili takové úsilí, aby ji už jednou zajali a předali ji povstalcům, kteří jsou teď jejich nepřáteli.

"Aye, aye, pane!" pronesl Bush s pochmurnou vážností, neboť věděl naprosto dokonale, proč je kapitán naštvaný, a věděl také, že by jej naštvál ještě víc, kdyby řekl cokoli navíc než jen "Aye, aye, pane!" Velice rád by veliteli nějak vyjádřil soucit s jeho současným rozpoložením, ale věděl, že se neodváží nic takového svému náladovému kapitánovi dát najevo.

Jak den ubíhal, Hornblowerovi začínala jít jeho mřzutá nálada na nervy. Kolem monotónně ubíhalo rozeklané sopečnaté pohoří a tam někde před nimi plula Natividad. Čekala je zoufalá bitva a bylo by od něj taktí, ještě než dojde k boji, kdyby rozptýlil své důstojníky společným obědem. A bylo mu také jasné, že každý kapitán, kterému záleží na služebním postupu, by se vystříhal takového kavalířského chování ke komukoli z rodu Wellesleyů, jaké on až dosud předvedl. Už jen obyčejná slušnost velela, aby za těchto okolností co nejdříve zařídil formální představení svých důstojníků u oběda, přestože věděl, že ona už svým emancipovaným způsobem nejméně s polovinou z nich rozmlouvala potmě na velitelské palubě.

Poslal Polwheala naproti k lady Barbaře se zdvořile formulovanou žádostí, aby byla tak laskavá a dovolila kapitánu Hornblowerovi a jeho důstojníkům poobědvat s ní v kapitánské kajutě, a Polwheal se vrátil se zdvořile formulovanou odpovědí v tom smyslu, že lady Barbara s potěšením přijímá. Kolem stolu v záďové kajutě mohlo sedět maximálně šest lidí a Hornblower si pověřivě připomenul, že v předvečer jeho posledního střetnutí s Natividad byli jeho hosty Galbraith, Clay a Savage. Nikdy by si otevřeně nepřiznal, že je znovu pozval v naději na stejně šťastný výsledek, ale ve skutečnosti tomu tak bylo. Jako šestého pozval Bushe - přicházel v úvahu ještě Gerard, ale Gerard byl tak pohledný a tak překvapivě světácký, že mu Hornblower nehodlal umožňovat s lady Barbarou příliš častá setkání. Spěšně se v duchu ujistil, že tak činí výhradně v zájmu míru a klidu na své lodi. A když bylo vše zařízeno, mohl znovu vyjít na palubu, aby uskutečnil svou polední obhlídku. Rázoval po záďové palubě šířán neklidem, neboť si uvědomoval, že teď může (po oné výměně zdvořilých vzkazů) klidně pohlédnout lady Barbaře do očí, aniž by upadl do rozpaků, jež by mu v tom předtím - zcela nelogicky - zabránily.

Oběd o třetí se skvěle vydařil. Clay a Savage procházeli proměnami chování, jež se daly očekávat u chlapců jejich věku. Nejprve byli v přítomnosti lady Barbary odměření a stydliví, jakmile si trochu přivykli a vypili něco vína, upadli do opačného extrému přílišné důvěrnosti. Dokonce i drsný Bush překvapivě vykazoval stejné symptomy v témže pořadí, zatímco chudák Galbraith byl samozřejmě zaražený po celou dobu.

Hornblower ale s úžasem pozoroval, s jakou lehkostí je lady Barbara zvládla. Jeho vlastní Maria by byla příliš neohrabaná a takovouhle společnost by nedokázala nikdy stmelit. A ve světě, kde poznal jen málo žen, byl Hornblower zvyklý poměřovat všechny ostatní její úrovni. Lady Barbara odbyla se smíchem Clayovo chvastounství, vyslechla pozorně Bushovo líčení bitvy u Trafalgaru (již se zúčastnil jako nejmladší důstojník na lodi Téméraire) a potom si naprosto získala Galbraithovo srdce důvěrnou znalostí pozoruhodné básně zvané Píseň posledního barda, složené nějakým edinburským právníkem. Zнала každý verš básně, již Galbraith uměl nazpaměť a považoval za největší anglicky

napsanou báseň. Když o tom debatovali, lice mu hořely nadšením.

Hornblower si nechal svůj názor na toto dílo pro sebe. Pro něj byl největším spisovatelem Gibbon, jehož Úpadek a pád říše římské se nalézal přímo v truhlici, na níž seděl. Byl překvapen, že žena, která dokáže spatřit citovat Iuvenalia, může shledávat zalíbení v barbarské romantické baladě, která vůbec není uhlazená. Spokojil se s tím, že se držel v pozadí a pozoroval stolovníky. Galbraith byl napjatý a potěšený, Clay, Savage a Bush poněkud ztráceli půdu pod nohama, ale navzdory tomu byli zaujatí a lady Barbara byla naprosto uvolněná, rozmlouvala s nebojácnou sebejistotou, aniž by jakkoliv těžila ze svého vysokého postavení (tak to alespoň musel Hornblower sám sobě přiznat).

Kromě toho také nijak netěžila ze své ženskosti, jak si Hornblower uvědomoval. Přesto však zázračně nebyla ani nepřístupná ani chlapecká. Mohla by být Savagovou tetou, nebo Galbraithovou sestrou. Mohla s muži mluvit jako rovný s rovným, ale přesto dokázala vyloučit ze svého chování jak vyzývavost, tak odmítavost. Byla úplně jiná než Maria. A když večere skončila a důstojníci povstali, aby připili na zdraví krále, hrbíce se pod palubními trámy (teprve až uplyne dalších pětadvacet let, povolí král, který bude sám námořníkem, válečnému loďstvu připíjet vsedě), zahlaholila s nimi "Bůh mu žehnej!" a vyprázdnila sklenici vína přesně stejným gestem oné bezstarostné slavnostní vážnosti, jaká se přesně hodila k této chvíli. Hornblower si náhle uvědomil, že si vášnivě přeje, aby pozdní odpoledne ještě neskončilo. "Hrajete whist, lady Barbaro?" zeptal se.

"Ale samozřejmě," řekla. "Cožpak jsou na palubě téhle lodi hráči whistu?"

"Je jich tu pár, co nehoří zrovna nadšením," odpověděl Hornblower a zašklebil se na oba kadety.

Ale nikdo neměl nic proti tomu, aby hráli ve čtveřici s lady Barbarou, tím spíše, že její přítomnost mohla zmírnit kapitánovu strohou přísnost. Sejmutí určilo lady Barbaře jako spoluhráče kapitána proti Clayovi a Galbraithovi. Clay vynášel první a určil jako trumfy srdce. Potom byla na řadě lady Barbara. Vynesla srdcového krále a Hornblower se neklidně zavrtěl. Nejspíš byla naprostou začátečnicí, ale stejně cítil podivné zklamání, že by neuměla hrát whist. Ale po srdcovém králi následoval kárový král, který zároveň vyhrál zdvih, a pak srdcové eso následované sedmičkou.

Hornblower sebral zdvih královnou - svou poslední srdcovou kartou, což dělalo celkem jedenáct zahraničních trumfů, a vynesl kára. Následovala královna lady Barbary. Další bylo kárové eso a potom následovaly dvě nižší kárové karty. Při svém prvním odhození se Hornblower zbavil sedmičky ze skupiny čtyř křížů, z nichž nejvyšší byl král a spodek. Oba jeho protivníci odhodili na ten bezohledný řetězec karů piky malých hodnot. Hornblowerovy pochybnosti o partnerce se rázem změnily v naprostou důvěru, která se naprosto potvrdila. Lady Barbara vynesla křížové eso, po němž následovala trojka, Hornblower přebil svým spodkem, vynesl krále, načež jeho partnerka odhodila své jediné piky a potom sebrala poslední dva zdvihy svými zbývajících trumfů. Udělali slam, přestože jejich soupeři měli všechny zdvihy s piky.

Lady Barbara předvedla, že s dobrou kartou umí hrát. Později dokázala, že i se špatnými kartami umí bojovat se stejnou brilantností. Pozorně sledovala každé odhození, všímala si každého signálu, přebíjela odvážně, když byla naděje na zisk, reagovala na vynášení svého spoluhráče, ale dokázala je rozhodně ignorovat, pokud její karty toto riziko ospravedlňovaly, hrála riskantně při postupce a vynášela vysoké karty. Od té doby, co Lydie opustila Anglii, neměl Hornblower tak dobrého spoluhráče. Ve své radosti nad tímto objevem zapomněl docela na své pochyby, zdali ženská může vůbec něco dělat pořádně.

Příštího večera dosáhla dalšího úspěchu, neboť si na žádovou palubu přinesla kytaru a při zpěvu písní, jež přednesla sladkým sopránem, se sama doprovázela. Zpívala tak mile, že se posádka přikradla na žád a naslouchala jí skrčená pod palubními ochozy. Námořníci po skončení každé písně sentimentálně pokašlávali a celí nesví sebou šili. Galbraitha si úplně zotročila a dokázala na jeho muzikální duši hrát jako na struny své kytary. Kadeti ji milovali. Dokonce i staří mořští vlci, jako byl Bush a Crystal, kvůli ní povylezli ze své okoralé ulity. A Gerard na ni vrhal oslnivé úsměvy, rozehrál všechny své půvaby, vyprávěl jí historky ze své kaperské minulosti a o dobrodružstvích otrokáře na afrických řekách. Hornblower během této plavby podél nicaragujského pobřeží Gerardovo počínání znepokojeně sledoval a proklínal svůj vlastní nedostatek hudebního sluchu, jenž mu zabraňoval mít ze zpěvu lady Barbary sebemenší potěšení.

KAPITOLA XIII.

Dlouhé sopečnaté pobřeží ubíhalo před jejich zraky den za dnem. Každý den přinášel stále stejné nekonečné panoráma modrého moře a blankytné oblohy, břidlicově růžových vrcholků sopek a rozeklané linie břehu zarostlého bujnou zelení. S lodí připravenou k boji a s každým námořníkem na bojovém stanovišti vpluli znovu do Fonseckého zálivu a plavili se kolem ostrovu Manguera v honbě za Natividad, ale nemohli ji najít. Ani na pobřeží zátoky nespatriili jedinou známku života. Někdo vypálil z útesů Manguery na loď ránu z muškety - kulka udeřila o upínačkovou lávku - ale střelce nezahledli. Bush vyvedl Lydie ze zálivu opět na širé moře a pokračovali v pátrání po Natividad severozápadním směrem. Natividad nebyla k nalezení ani na rejdě v La Libertad ani v žádném z malých přístavů dále po pobřeží. U Champerica zahlédli oblaka kouře a Hornblower se dalekohledem přesvědčil, že tentokrát to pro změnu není sopka. Champerico bylo v plamenech, takže se dalo předpokládat, že el Supremovi lidé sem přišli vnést osvětlení, ale po Natividad nebylo ani vidu ani slechu.

V Tehuantepeckém zálivu je čekala bouře, neboť tenhle kout Tichomoří je vždycky rozbouřený, bičovaný větrem vanoucím horskými průsmyky až od Mexického zálivu.

Hornblower si změnu uvědomil díky větší pohyblivosti lodi. Zvedala se a snášela daleko divočeji než obvykle a poryvy větru zdvíhaly její předí strmě vzhůru. Právě se ozvalo osm úderů zvonu a svolávala se směna. Zrovna když vybíhal na palubu, slyšel Hornblower hulákání navigačních poddůstojníků: "Vstávejte z pelechů! Vstávejte z pelechů! Svinovat hamaky! Svinovat hamaky!" Nebe nad hlavou bylo stále modré a slunce páliło, ale moře zšedlo, vzdouvalo se a Lydie začínala pod náporom všech plachet sténat.

"Zrovna jsem vám posílal vzkaz, pane, zdali můžeme odebrat plachty?" přivítal ho Bush.

Hornblower vrhl pohled do plachtoví a k mračnům nad pobřežím.

"Ano. Skasejte spodní a brámové plachty," nařídil.

V tu chvíli se Lydie ztěžka ponořila a potom s námahou opět zvedla. Z boků jí crčela voda. Celá loď se jako živá ozývala skřípáním trámů a svistem v lanoví. Pod zkrácenými plachtami plula snadněji, ale boční vítr silil a při prodírání vlnami se pod jeho nárazy nakláněla stále víc. Hornblower se rozhlédl a spatřil lady Barbaru stát na zádi s jednou rukou na zábradlí. Vítr kolem ní povlával sukněmi a ona se druhou rukou snažila udržet na uzdě rozcuchané kudrnaté vlasy. Líčka jí pod opálením znachověla a oči jiskřily.

"Měla byste jít dolů, lady Barbaro," řekl.

"Ach ne, kapitáne. Tohle je taková lahoda, po tom vedru, které jsme museli snášet."

Smáčela je sprška vodní tříště, jež se s pleskotem přehnala přes brlení velitelské paluby.

"Mám strach o vaše zdraví, paní."

"Kdyby slaná voda škodila zdraví, námořníci by umírali mladí."

Měla líc tak lesklé, jako kdyby použila líčidlo. Hornblower jí nedokázal nic odmítnout, přestože si hořce vybavoval včerejší večer, kdy rozmlouvala s Gerardem ve stínu lanoví žádavého stěžně tak živě, že se nikdo jiný neodvážil vetřít do jejich společnosti.

"Jestli si to přejete, paní, zůstaňte tedy na palubě, ale jedinež do té doby, než se bouřka zhorší. Což podle mě nebude dlouho trvat."

"Děkuji vám, kapitáne," odpověděla. Pohled jejích očí naznačoval, že otázka, co by nastalo, kdyby se bouřka zhoršila, nebyla tak jednoznačně zodpovězena, jak si kapitán podle všeho myslel - ale stejně jako její velký bratr ani ona nepřekračovala mosty, dokud k nim nedošla.

Hornblower se obrátil k odchodu. Zjevně by ještě rád pokračoval v rozhovoru za pleskotu vodní tříště, ale povinnosti jej volaly zpátky. Když došel ke kormidelnímu kolu, ozvalo se z hlavního stěžně zavolání.

"Plachta na obzoru! Palubo, támhle, plachta vpravo vepředu. Vypadá to jako Natividad, pane!"

Hornblower vzhlédl. Hlídka v koši se držela bidélka, protože vršek stěžně se točil v závratných kruzích, jak loď tančila na vlnách.

"Šplhejte nahoru, Knyvette!" vypálil na kadeta vedle sebe. "Vezměte si s sebou dalekohled a řekněte mi, co uvidíte."

Věděl, že sám by jako pozorovatel nebyl v tomhle divokém počasí k ničemu. Styděl se za to, ale musel si to přiznat. Za okamžik se bouří ozval šůry Knyvettův chlapecký hlas.

"Je to Natividad, pane! Už rozeznám tvar jejich brámových plachet."

"Kterým směrem pluje?"

"Má vítr z pravoboku, pane, stejně jako my. Její stěžně jsou v zákrytu. Teď trochu mění kurs, pane. Otáčí se. Musela nás uvidět, pane. Teď pluje na předobochní vítr, pane, směřuje na naši návětrnou stranu a pluje těsně proti větru, pane."

"No aby ne," zamumlal Hornblower pro sebe otráveně. Byla to neobvyklá zkušenost, vidět španělskou loď před sebou otáčet čelem vzad a chystat se k útoku - ale uvědomoval si, že už Španělům nepatří. Nenechá ji využít výhodné polohy po své návětrné straně, ať se děje co se děje.

"Vy tam, chopte se otěží," zařval a potom ke kormidelníkovi: "Stoč kormidlo na levobok! A pamatuj si, chlače, drž ji těsně k větru, i kdyby si měla lehnout. Pane Bushi, plujte laskavě ostře proti větru a připravte loď k boji!"

Jakmile zazněly bubny a na paluby se začali hrnout námořníci, vzpomněl si na ženu u žádavého zábradlí a jeho flegmatický fatalismus se změnil v obavy.

"Vaše místo je dole, lady Barbaro," řekl. "Vezměte svou služku s sebou. Musíte zůstat v podpalubním ubytovacím prostoru, dokud nebude po boji - ne, tam ne. Jděte do kabelové komory!"

"Kapitáne..." začala, ale Hornblower neměl náladu na diskusi - pokud vůbec bylo o čem diskutovat.

"Pane Clayi!" vyštěkl. "Doprovodte milostivou paní a její služku do kabelové komory. Dohlédněte, ať je tam v bezpečí. To je rozkaz, pane Clayi. He - ehm."

Možná, že to od něj bylo zbabělé, když odpovědnost za provedení svých rozkazů přenesl na Claye. Věděl to, ale měl na tu ženskou zlost, protože mu bylo špatně od starostí, jichž byla příčinou. Nicméně ho opustila s úsměvem a se zamáváním, zatímco Clay klusal napřed.

Na lodi několik minut panovala činorodá vřava, jak námořníci prováděli dobře nacvičené úkony. Vytahovali děla, sypali palubu pískem, připevňovali hadice k čerpadlům, zhaseli ohně, strhávali přepážky. Natividad teď už bylo vidět i z paluby, plula opačným kursem směrem k nim a zjevně se ze všech sil snažila dostat na návětrnou stranu, aby měla co nejvýhodnější pozici. Hornblower se podíval do plachet, aby mu neuniklo sebemenší zachvění.

"Veď ji těsně, nebo tě přetrhnu," zavrčel na kormidelníka.

Lydie se probíjela proti bouřlivému větru, vlny do ní bušily - přelévaly se přes palubu, lanoví hrálo divokou symfonii. Včera večer se Lydie mírumilovně vznášela po klidné, měsíčním světlem zalité mořské hladině a nyní, o dvanáct hodin později, do ní bušila bouře a očekávala ji bitva. Vítr znatelně silil a jeden prudší náraz loď téměř strhl zpátky, takže klopýtla a zakymácela se, dokud jí kormidelník nedovolil odpaďnout do závětrí.

"Natividad nebude moci otevřít střílny dolní paluby!" radoval se vedle něj Bush. Hornblower pohlédl přes šedé moře k nepříteli. Viděl, jak se oblaka vodní tříště lámou o jejich před.

"Ne," odpověděl ztěžka. Nechtělo se mu debatovat o možnostech nadcházejícího boje ze strachu, že by mohl být příliš upovídaný. "Pane Bushi, nechtě laskavě skasat brámovou plachtu o dva pásy."

Obě lodi se nyní v opačném kursu přibližovaly k sobě po stranách tupouhlého trojúhelníka. Hornblower nedokázal ani při nejlepší snaze rozhodnout, která z nich bude na návětrné straně, jakmile se setkají na jeho vrcholku.

"Pane Gerarde!" zavolal dolů na poručíka velícího na pravoboku hlavní paluby baterii děl. "Dohlédněte, aby všechny

doutnáky hořely."

"Aye, aye, pane!"

Vzhledem ke vši té vodní tříšti, jež se přelévala po palubě, se nedalo spoléhat na křesadlové zámky, spoušťový mechanismus děl, dokud se děla nezahřála. Proto se muselo používat zastaralé metody, při níž byla v bečkách na palubě uchovávána stočená, pomalu hořící zápalná šňůra, aby posloužila v případě nouze. Hornblower opět pohlédl přes vodu k Natividad. Také její námořníci částečně skasali brámovou plachtu a loď klopýtala kupředu ostře proti větru pod bouřkovými plachtami. Na stěžni vlála modrá vlajka se žlutou hvězdou. Hornblower pohlédl nad sebe, kde se nad vratiplachtou třepotala zašpiněná bílá zástava anglického válečného loďstva.

"Zahájili palbu, pane," oznámil vedle něj Bush.

Hornblower se podíval zpátky k Natividad právě včas, aby zahlédl obláček kouře, na cáry roztrhaný větrem. Zvuk výstřelu k nim nedolehl a kdoví, kam letěla kule. Výstřik vody v místě jejího dopadu skryly zmítající se vlny.

"He - ehm," zavrčel Hornblower.

Zahájit palbu na velkou vzdálenost byla dokonce i s dobře vycvičenou posádkou špatná taktika. První boční salva, vypálená beze spěchu z pečlivě nabitých děl zaměřených posádkou, jež měla čas na rozmyšlenou, byla příliš vzácná výhoda, než aby se vyplývala nadarmo. Musela se vypálit přesně v okamžiku, kdy mohla nadělat nejvíce škody, bez ohledu na napětí z nečinného vyčkávání.

"Budeme ji mít zatraceně blízko, pane," připomenul Bush.

"He - ehm," reagoval Hornblower.

Pořád ještě se nedalo říct, která loď bude mít výhodu návětrné strany, až se potkají. Jestli se oba kapitáni budou i nadále držet tvrdošíjně svého kursu, mohou se obě lodi srazit předěmi. Hornblower musel vynaložit veškerou svou vůli, aby se přinutil stát bez pohnutí a na pohled nevzrušeně, přestože byl stále napjatější.

Další obláček kouře z pravoboční přídě Natividad a tentokrát slyšeli svist kule, která jim přeletěla nad hlavami mezi stěžni.

"To bylo těsně!" vykřikl Bush.

Další obláček a praskot ze střední paluby vzápětí nato jim prozradil, kam kule udeřila.

"Dva padlí u děla číslo čtyři," oznámil Bush. Shýbl se, aby viděl dopředu pod palubní ochoz, a potom, když spatřil vzdálenost mezi oběma plavidly: "Kriste! To bude o fous!"

Nastávala situace, již si Hornblower představoval mnohokrát při svých osamělých procházkách na záďové palubě. Vrhл poslední pohled na větrnou korouhvičku a na stěžňové plachty, které se bezmocně chvěly, jak se loď zmítala na rozbouřeném moři.

"Připravít, pane Raynere. Palte, až budou děla zaměřena," zavolal. Rayner velel baterii na pravoboku hlavní paluby.

Potom procedil koutkem úst k muži u kormidla: "Stoč kormidlo! Na plný vítr! Drž ji tak!"

Lydie se otočila, prolétla podél závětrné strany Natividad a děla na jejím pravoboku vystřelila téměř současně v ohromujícím výbuchu, jenž lodí otřásl až po kýl. Oblak kouře, který ji na okamžik zahalil, vichřice vzniku odvála. Ani jedna rána bok Natividad neminula. Vítr zanesl k jejich sluchu křik raněných. Manévr přišel tak neočekávaně, že z paluby Natividad stačili vypálit jen jednu jedinou ránu, která nenadělala žádnou škodu. Kromě toho střílny Natividad na dolní palubě, na její závětrné straně, byly kvůli rozbouřenému moři zavřeny.

"Skvělé! No to je skvělé!" jásal Bush. Nasával štiplavý zápach střelného prachu vířícího kolem, jako by to byla nějaká vonná esence.

"Připravte se k otočení!" vykřikl chraplavě Hornblower.

Vycepovaná posádka, trénovaná po měsíce v bouřích pod Bushovým ostržím dohledem, stála připravena u plachet a otěží. Lydie se obrátila proti větru jako stroj, ještě než Natividad dokázala na neočekávaný útok nějak zareagovat, a Gerardova baterie vypálila do její bezmocné zádi. Plavčíci, vybíhající z podpalubí s novými náložemi pro děla, jásal jako smyslů zbavení. Děla na pravoboku byla už znovu nabita. Na levoboku vytíraly obsluhy děl vlhkými vytěrky z hlavní zbytky doutnajících papírových nábojnic, sypaly dovnitř nové dávky prachu, zatloukaly kule a potom děla znovu nastavovaly do palebných pozic. Hornblower upíral přes vzduté vlny zrak k Natividad. Už rozeznal Crespa na její záďové nástavbě. Ten chlap měl tolik drзости, že mu nenuceně zamával, uprostřed hulákání rozkazů na svou neobratnou posádku.

Lydie svým manévrem získala maximální výhodu. Vypálila dvě boční salvy z největší blízkosti a na oplátku utrpěla jediný zásah, ale teď za to musela zaplatit. Ze své výhodné pozice v návětrí mohla Natividad uskutečnit akci z bezprostřední blízkosti, kdyby byla řízena se vši rozhodností. Hornblower dohlédl ze svého místa přímo na její kormidlo. Viděl, jak se obrátilo na druhou stranu, a v dalším okamžiku se dvoupalubník zhoupł kolem své osy a řítit se na ně. Gerard stál uprostřed baterie svých děl a zúženými očima upřeně hleděl do větru na ohromující trup, narůstající za okrajem paluby. Jeho snědá krása byla ještě umocněna napětím okamžiku a divokým soustředěným výrazem, ale právě teď si svůj dobrý vzhled vůbec neuvědomoval.

"Natáhněte kohouty!" nařídil. "Zamířte! Palte!"

Zaburácení boční salvy splynulo se salvou z paluby Natividad, vypálenou v přesně stejném okamžiku. Loď zahalil kouř, skrze nějž bylo slyšet lámání třísek, zvuk ustřeleného lanoví padajícího na palubu a všechno přehlušující Gerardův hlas, nepřestávající vydávat povely: "Zakryjte díry!" Čím rychleji byly zátravky u předových hlavní po výstřelu zazátkovány, tím menší škody v nich natropily unikající kyselá zplodiny.

Obsluhy děl se dřely u kladkostrojů, neboť náklon lodí ztěžoval přitažení děl zpátky ke střílnám. Rychle vytíraly a znovu nabíjely.

"Palte jednotlivě, hoši!" zařval Gerard. Vyšplhal se na vrchol zábradlí z navršených hamaků a snažil se zrakem proniknout oblaka kouře z Natividad, zvedající se a klesající po jejich boku. Další boční salva zazněla již méně jednotně

a ještě další zarachotila už zcela neuspořádaně, když zkušenější obsluhy dokázaly vypálit rychleji než ostatní. Zanedlouho zněly jednotlivé výstřely nepřetržitě a Lydie se nepřestávala otřásat. V přestávkách mezi hřměním jejich kanónů zazněla občas salva z Natividad - Crespo očividně nemohl svěřit svým obsluhám volnost v palbě bez rizika ztráty výkonnosti, a tak nepřestával vydávat všechny jednotlivé povely. Počínal si také dobře. V některých okamžicích, pokud to moře umožnilo, se příklopy střílen dolní paluby otevíraly jako hodinky a velké čtyřnadvacetilibrovky chrlily plameny a kouř.

"Ti nám zatápějí, pane," poznamenal Bush.

Železné krupobití zametalo paluby Lydie. Kolem stěžňů se kupily mrtvoly, které tam námořníci odvěkli, aby nepřekážely obsluhám děl. Zranění byli odnášeni k palubním jícům a dolů do podpalubí, kde na ně čekaly hrůzy ošetřovny. Hornblower zrovna zahlédl jednoho z kluků tahajících prach, jak přelétl palubu a proměnil se v krvavou beztvářou masu, když jej zasáhla čtyřnadvacetilibrová koule.

"He - ehm," zachroptěl, ale zvuk zanikl ve výstřelu záďové karonády vedle něj. Zatápěli jim, jen co je pravda. Těch pět minut bezprostřední palby jej přesvědčilo, že děla Natividad jsou příliš dobře obsluhována na to, aby měla Lydie vůbec nějakou šanci proti jejich palebné převaze v konfrontaci bočních salv, bez ohledu na to, jakou škodu se jí podařilo způsobit v prvních minutách střetnutí. Musí zvítězit větší obratností, pokud má vůbec šanci.

"Chlapi k otěžim!" zařval a jeho pronikavý hlas prořal hřmot dělových ran. S přimhouřenými zraky si měřil Natividad, z jejíhož boku se kouřilo, odhadoval sílu větru a rychlost obou lodí. V duchu prováděl bleskové výpočty jako v deliriu, vyvolaném rozrušením z nového manévru. Částečné stočení hlavní košové plachty způsobilo, že Natividad vystřelila před ně, aniž by je příliš předhonila, a zároveň se tak dostala do nevýhodné pozice. V následujícím okamžiku stočil Hornblower loď tak, že došlo na čekající pravoboční baterii, jež vystřelila Natividad do zádi. Natividad se snažila chytit vítr, aby mohla napodobit manévry nepřítele a střídát s ním boční salvy, ale fregata se obracela proti větru daleko svižněji než neohrabaný, bachratý dvoupalubník. Hornblower nepustil nepřítele z očí, okamžitě dokončil obrátku, na novém kursu vystřelil do zádi Natividad další salvu, přičemž Gerard, pobíhající od jednoho děla k druhému, střílel jednu ránu za druhou a demoloval už tak roztržštěné žebroví Natividad.

"Nádherné! Ztracené! To je pohled! Krucifix! Nádherné!" vykřikoval Bush, tloukl pravou pěstí o levou dlaň a pobíhal rozčileně po záďové palubě.

Hornblower nevěnoval Bushovi ani jeho pochvalnému mínění žádnou pozornost, ačkoliv později si vzpomněl, že když ta slova zaslechl, zahrála ho u srdce. Jak se lodě vzdalovaly, snažil se provést s Lydií ještě jednu obrátku, ale přestože byly plachty včas zdrhnuty a kormidlo otočeno, Natividad provedla dříve obrat po větru a dostala se na jejich závětrnou stranu. Čím dál tím lépe. Za cenu jediné boční salvy bude schopen obeplout tu zranitelnou záď ještě jednou, a kdyby se Natividad pokusila otočit o 360 stupňů, mohl se spolehnout se svou snadněji ovladatelnou lodí na to, že vypálí nejméně dvě účinné rány proti nepřítelově jedné. Pozoroval Natividad, jak se vynořuje z oblaku vodní tříště. Její brlení bylo od zásahů jako řešeto a z jejích palubních odtoků stékala krev. Na záďové nástavbě zahlédl Crespa - doufal, že by mohl být po posledních dvou bočních salvách mrtev, což by rozhodně útok ochromilo. Ale děla Natividad opět vyjela ze střílen a zároveň se na její návětrné straně otevřely i příklopy střílen dolní paluby.

"Za vše, čeho se nám má dostat..." začal Bush otřepanou rouhačskou frází, vyslovovanou od nepaměti na každé lodi očekávající boční salvu.

Vteřiny se vlekly jako minuty. Lodě se přibližovaly, mýjely se ve vzdálenosti nějakých deseti metrů. Před se srovnala s přídí, přední stěžně se vyrovnaly a potom přední stěžně minul hlavní stěžně. Rayner se díval na záď, a jakmile uviděl, že záďová děla jsou přímo proti cíli, vykřikl rozkaz k palbě. Lydie se při zpětném nárazu děl nadzvedla, uši ohlušil zvuk výbuchu a potom, ještě než vichřice měla čas rozvát dým, přišla z Natividad burácející odpověď.

Hornblowerovi to připadalo, jako by se kolem něj zřítla obloha. Tlaková vlna výstřelů s ním otočila dokola. U svých nohou spatřil chvějící se krvavou masu, která ještě před chvílí byla polovinou obsluhy záďové karonády, a potom se vedle něj s hromovým praskotem zřítla záďový stěžně. Lanová stěžně jej omotalo a smýklo s ním do krve na palubě. Zatímco se snažil postavit, cítil, že Lydie se otáčí a odpadá do závětří, navzdory úsilí muže u kormidla.

Vyškrábal se na nohy, mátožný a otřesený, a všude kolem sebe viděl spoušť. Zadní stěžně byl pryč, odstřelen necelé tři metry nad palubou, přičemž s sebou strhl bránovou čnělku hlavního stěžně, a stěžně, ráhna, plachty a lanová byla podél zádi spleteny v neproniknutelnou zmršť. V důsledku úbytku vyrovnávacího tlaku záďové košové plachty se Lydie nedokázala přitocit k větru a byla bezmocně unášena vichřicí. A v tutéž chvíli uviděl otáčející se Natividad, jež mu hodlala zkřížit cestu před přídí a vrátit mu zničující boční salvou všechny nesplacené zásahy, jež byla předtím nucena inkasovat. Jeho celý svět se bortil. Křečovitě polkl a náhle pocítil až v krku nevolnost, kterou způsobuje strach z porážky.

Věděl však a opakoval si to, ještě než se pořádně zvedl na nohy, že nesmí ztratit ani okamžik při přípravě Lydie k další akci.

KAPITOLA XIV.

"Směna na zádi!" zařval. "Pane Clayi! Benskine! Sekery sem! Vyčistěte tady to svinstvo!"

Clay se přitítil na záď v čele spěchajících mužů se sekerami a tesáky. Když odsekávali trosky záďového stěžně, všiml si Hornblower Bushe, sedícího na palubě s tváří v dlaních. Zjevně jej srazil padající trám, ale teď na Bushe neměl čas. Natividad se na ně nemilosrdně řítila. Už rozeznal jásající postavy na její palubě, triumfálně mávající klobouky. Zdálo se mu, že jeho vybičované smysly dokáží i přes hlomoz na palubě Lydie rozeznat skřípání lanová Natividad a drkotání děl, přistrkovaných k střílnám. Loď je mýjela v nejtěsnější blízkosti. Hornblower viděl její sunoucí se příd, cítil, jak se nad ním pohybuje její podkasaná košová plachta, a potom zaburácela boční salva a do záďové nástavby Lydie zabušila

jedna rána po druhé. Vítr chytil kouř a švihl jím tak, až Hornblowera oslepil. Cítil, jak se paluba pod úderu kulí nadzvedává, za sebou slyšel řev nějakého raněného z Clayovy skupiny, kolem tváře mu proletěla tříška, a když už se zdálo, že jej pohltí všeobecná zkáza, najednou hrozivá série výstřelů skončila, kouř se rozptýlil, Natividad odplula a on byl stále na živu a mohl se rozhlížet. Lafeta karonády byla rozdracena a jeden z Clayových mužů ležel na palubě a řval bolestí, neboť mu hlaveň drtila stehna. Několik jeho kamarádů se jej zoufale snažilo vyprostit.

"Nechtě toho!" zařval Hornblower. Nutnost vydat takový rozkaz způsobila, že rozkaz zaječel stejně hystericky, jako řval onen ubožák v agonii. "Vyčistěte palubu od toho zatraceného harampádí! Pane Clayi, ať ksakru něco dělají!" Za šedivými vrcholky vln, co by kamenem dohodil, se Natividad pozvolna otáčela k návratu, aby uštědřila svému bezmocnému nepříteli další ránu. Naštěstí byla Natividad těžko ovladatelná loď, jako všechny ty bachraté válečné lodě čtvrté třídy,

[Válečné lodě se v dobách plachetnic dělily do šesti tříd, a to podle počtu děl, která nesly na palubě. Systém zavedl v polovině 18. století britský admirál lord Anson, ale někteří autoři jej zpětně použili i pro označení starších lodí. Po vzoru britského námořnictva přejala typologii téměř všechna ostatní válečná loďstva. Největší lodě byly první třídy. V Hornblowerově době nesly nejméně 110 děl. Lodě druhé třídy měly na palubě nejméně 90 děl, třetí třídy 80 děl, čtvrté třídy 60 děl, páté třídy 32 děl a jako lodě šesté třídy se označovala všechna plavidla s počtem děl menším než 32.]

což Hornblowerovi dalo více času mezi jednotlivými bočními salvami, aby se pokusil uvést Lydii do takového stavu, v němž by mohla opět čelit nepříteli.

"Hej, přední košový saling!"

[Saling (z němčiny) je plošina s průlezy v hlavě stěžňového pně, spočívající na krakorcích, popřípadě vlastní stěžňový koš. Hlavním účelem plošiny je prodloužení upínaček čnělky, aby tak její uchycení bylo pevnější. Na válečných lodích kromě toho sloužila jako místo, odkud mohli námořní pěšáci a pěšáci střilet z mušket na nepřítele.]

Pane Galbraithe! Skasejte příďové plachty!"

"Aye, aye, pane!"

Odstranění přední košové stěhovky a bouřkové kosatky vyváží do určité míry ztrátu košovky zádového stěžně a zádové vratiplachty. Obratnou manipulací s kormidlem by mohl dovést Lydii opět trochu na vítr a svému soupeři se tak opět dostat za záď. Dokud však je na palubě ta nepředstavitelná změtí trosek, působící jako ohromná mořská kotva, nemůže na to ani pomyslet. Dokud to harampádí nebude smeteno přes palubu, bude Lydie bezmocně ležet na vlnách netečná k větru a bude trpně přijímat rány od nepřítele. Zběžný pohled mu prozradil, že Natividad se opět obrací a směřuje znovu k jeho přídi.

"Pospěšte si!" zařval na muže se sekerami. "Vy tam, Holroyde, Toomsi, běžte k zádovým upínačkám!"

Náhle si uvědomil, jak hystericky na ně ječí. Za každou cenu si musí před Clayem a jeho pomocníky uchovat pověst chladnokrevného velitele. Křečovitě se přiměl k tomu, aby lhostejně pohlédl směrem k Natividad, jež se na ně znovu hrozivě hnala. Přinutil se k úšklebku, pokrčení rameny a klidně promluvil:

"Nevšímejte si ji, chlapi. Všechno pěkně po řadě. Odstraňte nejdřív tu spoušť a potom dáme těm Španělákům pěkně do zubů."

Muži začali sekat do spleteného lanoví s obnovenou energií. Něco se jim podařilo zlikvidovat vlastní silou a nově výstřední zhoupnutí Lydie, jejíž příď nadzvedla obrovská vlna, způsobilo, že se trosky trochu sesuly k okraji paluby, než se opět zachytily, tentokrát za zádové stěhy. Cestou podrazily třem mužům nohy.

Hornblower se chopil jedné upadlé sekery a začal zoufale bušit do lan, která se při kymácení lodi smýkala sem a tam. Koutkem oka viděl vynořující se Natividad, ale nehodlal jí věnovat další pozornost. V této chvíli představovala pouze únavné vyrušení v práci, nikoliv ohrožení jeho života.

Potom jej znovu zahalil kouř a burácení boční salvy. Cítil kolem sebe svištění kulí a slyšel praskot dřeva. Řev mužů pod hlavní karonády ustal jako když utne a podlaha pod nohama mu zapraskala, jak jedna kule z Natividad zasáhla útrobou Lydie. Avšak nutnost dokončit úkol ho doslova hypnotizovala. Zádové stěhy povolovaly pod ranami jeho sekery.

Všiml si dalšího našponovaného lana a rozsekl je - jeho pozornost upoutal na tom místě vzorek palubních prken - všiml si jiného zadrhnutého lana, sekl po něm a najednou si uvědomil, že Lydie je trosek zbavena.

Přímou u jeho nohou ležel mladičká Clay, roztažený po palubě, ale Clay byl bez hlavy. Zaznamenal to jako pozoruhodný jev, stejně jako vzorek plaňkových spojů.

Zalil jej náhlý příval vodní tříště. Otřel si vodu z očí a rozhlédl se. Většina lidí, kteří s ním byli na zádové palubě, byla mrtva - námořní pěšáci, námořníci, důstojníci. Simmonds shromáždil všechny zbylé námořní pěšáky u zábradlí. Vojáci se připravovali odpovědět na salvu čtyřiaadvacetiliberních děl střelbou z mušket. Bush stál na hlavním košovém salingu a Hornblower si náhle uvědomil, že jemu vděčí za odseknutí košové čnělky zádového stěžně, které loď konečně osvobodilo. U kormidla stáli pevně a nehybně dva kormidelní poddůstojníci a upřeně zírali před sebe. Byli to jiní muži než ti, co kormidlovali loď na začátku akce, ale díky železné disciplíně válečného námořnictva a neměnné rutině byla u kormidla neustále obsluha bez ohledu na měnící se situaci bitvy.

Na pravoboku přídě bylo vidět opět se otáčející Natividad. Hornblower si s lehkým rozechvěním uvědomil, že tentokrát se nemusí otrocky poddat úderu, jež pro ně chystala. Stálo ho to značné úsilí, aby se přinutil k řešení problému, jak loď přimět k otočení, ale přinutil svou mysl k soustředění. Porovnal v duchu polohový moment přední a hlavní košovky, vybavil si relativní těžiště lodi k hlavnímu stěžni - naštěstí byl hlavní stěžně trochu nachýlen dozadu.

"Hej, vy tam, chopte se otěží!" zavolal. "Pane Bushi, pokusíme se ji trochu stočit na vítr!"

"Aye, aye, pane!"

Vrhl znovu pohled k Natividad, mířící na vzdouvajících se vlnách přímo k nim.

"Ostře na pravobok!" poručil úsečně kormidelníkům. "Chlapi, připravte se u děl!"

Posádka Natividad, vyhlížející u svých děl, náhle spatřila, jak se potlučený trup Lydie od nich zvolna otáčí. Na prchavou půlminutu se tvrdě se lopotícím kormidelníkům u kola podařilo natočit anglickou fregatu na boční vítr, zrovna když Natividad proploovala mimo ni.

"Palte!" zaječel Gerard. Také jeho hlas byl zkreslen vzrušením.

Lydie se při zpětném nárazu děl opět nadzvedla a její palubu opět zahalil kouř. Dýmem prolétlo železné krupobití z boční salvy Natividad.

"Nandejte jí to znovu, mládenci!" křičel Gerard. "Káci se jí přední stěžeň. Bezvadná rána, mládenci!"

Obsluhy děl jásaly jako šílené, přestože jejich dvě stě hlasů znělo v bouři slabě. Tímto zuřivým vzepětím energie byl nepřítel tvrdě zasažen. Uprostřed závoje dýmů rozeznal Hornblower, že přední upínačky Natividad najednou povolily, napnuly se, znovu povolily a potom se celý přední stěžeň nahnul kupředu. Hlavní košová čnělka se zakývala a potom se také skácela. Všechno se to poroučelo přes palubu. Natividad se okamžitě postavila proti větru, zatímco Lydie se v tu samou chvíli i přes obrovské úsilí mužů u kormidla vymkla z rukou a od větru odpadla. Kolem Hornblowerových uší zuřila vichřice a šedivý pruh moře, oddělující obě lodě, se neustále zvětšoval. Z hlavní paluby zaduněl poslední dělový výstřel. Obě lodě sebou házely na rozbouřeném moři a nedokázaly jedna druhou zasáhnout.

Hornblower si znovu setřel z očí vodní tříšť. Tahle bitva připomínala nějakou dlouho zasutou noční mŕu, v níž jedna fantasticky nereálná situace střídá druhou. Připadal si sám také jako uprostřed nějaké noční mŕy. Dokázal uvažovat jasně, ale musel se k tomu nutit násilím, jako kdyby to pro něj bylo něco nepřírozeného.

Vzdálenost mezi plavidly se zvětšila na půl míle a pořád rostla. Dalekohledem viděl, jak se přední nástavba Natividad černá lidmi, kteří se snaží odstranit zbytky předního stěžně. Loď, která bude první znovu připravena k boji, zvítězí.

Hornblower složil dalekohled a pustil se do řešení problémů, jež vyžadovaly jeho okamžitou pozornost.

KAPITOLA XV.

Kapitán Lydie stál na svém místě na velitelské palubě, zatímco jeho loď se těžce zvedala a klesala pod hlavní stěhovkou a hlavní košovou plachtou skasanou o tři pruhy, kývala se a kolébala na poblázněné mořské hladině. Přšelo teď tak silně, že na sto metrů nebylo vůbec nic vidět a palubu bičovaly záplavy vodní tříště, takže kapitán byl promoklý na kůži, jako kdyby se v moři vykoupal, ale vůbec si to neuvědomoval. Každý se na něj obracel s žádostí o rozkazy - první důstojník, dělostřelecký důstojník, bocman, tesař, lékař, lodní hospodář. Loď musela být znovu uvedena do pořádku, přestože se dalo oprávněně pochybovat, zda vůbec přežije bouři zuřící kolem. Právě teď na něj dotíral lodní felčar.

"Ale co mám dělat, pane?" tázal se zoufale s pobledlou tváří a nervózně si mmul ruce. Byl to Laurie, stevard lodního hospodáře, jenž byl určen za doktora ve službě, když lodní lékař Hankey zemřel. Měl dole v ponurém ubytovacím prostoru proměněném na ošetrovnu padesát raněných, šílených bolestí, některé s utrženými údy, všechny žadonící o ošetření, o němž neměl ani ponětí.

"Co máte dělat, pane?" opíčil se po něm opovržlivě Hornblower, zcela bez sebe nad takovou neschopností. "Po dvou měsících, kdy jste se na tuhle povinnost připravoval, se mě ptáte, co máte dělat?"

Laurie se na to jen víc přikrčil a Hornblower se musel přinutit, aby byl trochu vstřícnější a dodal tomuto ustrašenému nekňubovi trochu sebedůvěry. "Podívejte, Laurie," řekl o poznání vlněji. "Nikdo od vás nečeká zázraky. Dělejte to, co dokážete. Těm, kteří umřou, to nějak ulehčete. Máte můj rozkaz považovat za umírajícího každého chlapa, který přišel o nějaký úd. Dejte jim opium - pětadvacet kapek na chlapa, nebo víc, jestli jim menší dávka neulehčí. Předstírejte, že je obvazujete. Řekněte jim, že se určitě uzdraví a dalších padesát let budou žít z penze. A co se týče ostatních, určitě si nějak poradíte zdravým selským rozumem. Obvazujte je, dokud nezastavíte krvácení. Máte dost cupaniny na obvázání celé lodní posádky. Na zlomené kosti přikládejte dlahy. Nehýbejte s nikým víc, než je nezbytné. Snažte se, ať jsou všichni klidní. Každému raněnému dejte panáka rumu a slibte jim dalšího při osmém úderu zvonu, když budou ležet tiše. Ještě jsem nepoznal námořníka, který by kvůli skleničce rumu nešel do ohně pekelného. Mazejte dolů, chlape, a postarejte se o to."

"Aye, aye, pane!"

Laurie měl před očima jenom svou odpovědnou službu. Sypal dolů, aniž věnoval jediný pohled peklu, jež se rozpoutalo na hlavní palubě. Zde se jedno dvanáctiliberní dělo utrhl, když jeho ukotvovací lana přerazila poslední boční salva z Natividad. S každým zakymáčením lodi popojíždělo s duněním sem a tam po palubě, půldruhý tuny neživé brutální síly, a každou chvíli hrozilo proletět lodním bokem. Galbraith s dvaceti chlapy s lany v rukou a padesáti muži s matracemi a hamaky se obezřetně snažil dělo izolovat v naději, že se mu jej podaří uvázat či jinak zneškodnit. Zrovna když je Hornblower pozoroval, vychýlil další náklon lodi dělo z kursu, a to se s rachocením rozehnalo šílenou rychlostí přímo proti nim. Chlapi se divoce rozprchli na všechny strany. Kolečková lafeta děla skřípala jako divoký kanec a s ohromující ránou se zarazila o hlavní stěžeň.

"Teď máte šanci, mládenci! Skočte na něj!" vykřikl Hornblower.

Galbraith vyrazil kupředu a bez ohledu na své zdraví či život prostrčil konec lana objímkou kladky. Ještě však manévr nedokončil, když nový náklon loď smýkl dělem na druhou stranu a hrozil zmařit jeho úsilí.

"Hoďte tam hamaky!" křičel Hornblower. "Rychle je naházejte na hromadu! Pane Galbraithe, oviňte lano kolem hlavního stěžně! Whipple, prostrčte lano tím úvazníkem. Rychle, chlapi! Tak, a teď je omotejte!"

Hornblowerovi se podařilo završit to, co nedokázal Galbraith - ve zlomku času sladil úsilí mužů, takže dělo teď bylo

svázáno a bezmocné. Zbýval už jenom ožehavý úkol vmanévrovat je zpátky k příslušné střílně a zajistit novými ukotvovacími lany. Teď mu stál za zády tesař Howell a čekal, až záležitost s dělem přestane poutat kapitánovu pozornost.

"V čerpadlové stoce je přes metr vody, pane," řekl Howell a mnul si čelo. "Skoro metr a půl a podle mě rychle přibývá. Můžu si vzít k čerpadlům nějaké další chlapy, pane?"

"Teprve až bude dělo na svém místě," odpověděl Hornblower zachmuřeně. "Jaké škody jste zjistil?"

"Sedm děr po koulích, pane, pod čarou ponoru. Není šance je zacpat, alespoň ne při tomhle vlnobití."

"To je mi jasné," odsekl Hornblower. "Kde jsou?"

"Nějak se to semlelo, že jsou všechny na přídi, pane. Jedna proletěla přímo třetí žebrovou výztuhou, na pravoboku. Dvě další..."

"Nechám upcat dno plachtou, jen co bude dost volných chlapů. Vaši lidé budou muset pokračovat s pumpováním. Hlaste se s pomocníky hned do skupiny prvního důstojníka."

První důstojník s bocmanem měli plné ruce práce se vztyčováním náhradního stěžně. Zkroušený bocman už kapitánovi hlásil, že polovina rezervních kulatin uložených pod palubními ochozy byla zničena střelbou, ale že z hlavního stěžně zbylo jedno košové ráhno, které pro tento účel poslouží dobře. Vztyčit však jeho sedmáct metrů délky do svislé polohy bude ožehavý problém. Dalo by to dost práce i na klidném moři, ale na šíleně rozbourané hladině Tichého oceánu to bude nebezpečné a zdoluhavé. V přístavu by k nim přirazila stará loď - samotný trup - a pomocí dvou ohromných ráhen, upravených jako lodní jeřáb, by nový stěžně na loď usadili ve svislé poloze. Tady nebylo nic podobného k dispozici a problém, jak zvednout ráhno, mohl být neřešitelný. Bush s Harrisonem se do něj však pustili se vši rozhodností a energií, jakou dokáží námořníci britského válečného loďstva zmobilizovat.

Naštěstí tu zbyl pahýl starého záďového stěžně - jeho téměř třímetrový peň je ušetřil únavné komplikace nový stěžně zakotvovat. Místo toho se rozhodli připevnit jej k pahýlu přitesáním. Zád' lodi se hemžila pracovními skupinami, z nichž každá se snažila odvést svůj díl nezbytné práce. Pomocí kladek a kulatin posunovali námořníci ráhno na zádi tak, až byl jeho dolní konec pevně připevněn k pahýlu záďového stěžně. Harrison nyní dohlížel na navlékání upínaček na nový stěžně. Potom bude muset připravit hlavu stěžně k nasazení objímky čnělky a přičky salingu, které teď bude muset vyrobit tesař se svými pomocníky.

U upínačkových lávek na obou stranách záďového stěžně dohlíželi Harrisonovi pomocníci na dvě další skupiny, usilovně se snažící připevnit upínačky k závěsům upínačkové lávky, kde se pomocí napínacích kladek a lanových napínačků vypnou, až se bude vztyčovat stěžně. Bush dohlížel u hlavního stěžně na přípravu ráhnové spouště a kladkostroje, s jejichž pomocí bude provedena hlavní práce při vztyčování. Mistr plachtař a jeho pomocníci zvedali plachty a přizpůsobovali je novému stěžni, vratiráhnu a ráhnu. Jiná skupina pod velením dělostřeleckého důstojníka se potýkala s obtížným úkolem znovu sestavit rozbitou záďovou karonádu, zatímco Gerard společně s námořníkem určeným do služby ve strážním koši dohlížel na vrcholku stěžně na opravy poškozeného lanová zbývajících stěžňů, jak pevného, tak pohyblivého. Veškerá tato činnost probíhala v dešti a pod nárazy běsnícího větru, a ke všemu panovalo tak strašlivé vedro, že vítr ani déšť nijak neochlazoval. Do půl těla svlečení námořníci dřeli jako otroci a pot se z nich lil stejně jako dešťová voda a vodní tříšť. Šílené hemžení na palubě připomínalo zlý sen, přesto však probíhalo ukázněně. Náhlý zuřivý poryv větru mohl předznamenávat uklidnění. Hornblower, držící se vzpřímeně na rozkymácené palubě, přiložil k oku dalekohled. Za rozbouranými šedými vodami bylo opět možné rozeznat Natividad, nyní s trupem ponořeným mezi vlnami. Také ona se kymácela a kvůli přeraženým stěžňům se nakláněla k jedné straně. Hornblowerův dalekohled neodhaloval žádnou známku okamžité výměny chybějících kulatin. Bylo dosti pravděpodobné, že na lodi nezůstalo nic, co by mohlo posloužit jako náhradní stěžně. V takovém případě, jakmile dokáže Lydie vztyčit na zádi dostatek plachet, aby mohla křížovat proti větru, bude jí Natividad vydána na milost a nemilost - pokud ovšem nebude moře tak rozbourané, aby jim znemožnilo dělostřelbu.

Přešel dalekohledem po obzoru. Nikde nebylo ani známky, že by bouře polevovala, a už bylo dosti pozdní odpoledne. S nocí na krku by mohl Natividad úplně ztratit a noční příkrov poskytne nepříteli další oddech, během něž by mohl provést nezbytné opravy.

"Jak dlouho ještě, pane Harrisone?" zakřičel.

"Už moc dlouho ne, pane. Je skoro připravené, pane."

"Měl jste dost času, abyste se připravil na takovouhle jednoduchou práci. Popožeňte ty chlapy!"

"Aye, aye, pane!"

Hornblower věděl, že jej muži jedním dechem proklínají. Netušil, že ho zároveň obdivují, tak jako muži sami sobě navzdory vždycky obdivují tvrdého vládce.

Teď byla řada na kuchaři, aby přednesl své hlášení. Kuchař se svými pomocníky byli jediní lidé na palubě, kteří mohli být vyčleněni pro hrůzný úkol, jež zbývalo vykonat.

"Všechno je připraveno, pane," hlásil kuchař.

Beze slova vykročil Hornblower po pravobočním palubním ochozu a cestou si připravoval modlitební knihu. Leželo tam čtrnáct mrtvých, zavinutých do svých hamaků, po dvou na jedné desce a s dělovou koulí vsítou do nohou každého hamaku. Hornblower dlouze zahvízdal na svou stříbrnou píšťalku a na palubě ustala veškerá činnost. Četl bohoslužbu za zemřelé na moři a při tom se snažil o vhodný kompromis mezi nedostatkem času a důstojností chvíle.

"A proto svěťujeme jejich těla hlubinám..."

Kuchař se svými pomocníky naklonili postupně každou desku - těla sjížděla s hlasitým šplouchnutím přes palubu, zatímco Hornblower dočítal závěrečná slova bohoslužby. Jakmile skončil, zahvízdal znovu na píšťalku a opět se rozproudil veškerý ruch a shon. Hořce litoval těch několika ztracených minut práce, ale věděl, že jakékoliv neobřadní hození mrtvých přes palubu by jeho muže pobouřilo. Příkladali veškerým formalitám a ceremoniím velký význam, tak jak

se dalo u nevzdělaných lidí čekat.

A teď se na něj valila další pohroma. Přes hlavní palubu pod ním si to k němu rázovala lady Barbara s malou černoškou držící se jejích sukní.

"Paní, co se vás týče, vydal jsem rozkazy, abyste zůstala dole," zakřičel na ni. "Tahle paluba není vhodné místo pro vás."

Lady Barbara se rozhlédla po palubě kypící činností a potom zvedla hlavu, aby mu mohla odpovědět.

"To vidím i bez vás," odsekla mu, ale potom promluvila vldnější tónem. "Nemám v úmyslu se tady plést, kapitáne. Chtěla jsem se zavřít ve své kajutě."

"Zavřít ve své kajutě?"

Hornblower se rozchechtal. Kajutou, o níž byla řeč, se prohnaly čtyři boční salvy z Natividad. Představa, jak se tam lady Barbara zavírá, mu připadala náramně legrační. Chechtal se a chechtal, až si zděšeně uvědomil, že se už opět propadá do hysterie. Rychle se ovládl.

"Paní, žádná vaše kajuta neexistuje. Lituji, ale jediný kurs, kterým se můžete vydat, je ten, odkud jste přišla. Na téhle lodi není v současné chvíli žádné místo, kde byste se mohla ubytovat."

Lady Barbara si s pohledem upřeným k němu nahoru vybavila kabelovou komoru, kterou právě opustila. Tma jako v pytli, sedět se dalo jenom ve skrčené poloze na slizkém kotevním laně, po nohou jí přebíhaly pištící krysy, loď se zběsile kymácela a nakláněla a vedle ní strachy ječela Hebe. Vybavilo se jí strašlivé dunění děl a hromový hřmot jejich lafet při vyjždění a zajiždění do stílen přímo nad její hlavou, strašlivé praštění, jež otřáslo celou lodí, když padl zadní stěžeň, naprostá nevědomost, jak bitva pokračuje - ani v tuhle chvíli jí nebylo jasné, zdali byla vyhrána, prohrána či jen odložena - zápach podpalubní špíny, hlad a žízeň.

Představa, že by se měla vrátit zpátky, s ní otřásla. Ale viděla kapitánovu tvář, zbledlou pod opálením únavou a napětím, neunikl jí hysterický podtón jeho náhle utáteného smíchu a obrovské úsilí, s jakým se přinutil mluvit s ní rozumně. Kapitánův kabát byl na prsou rozervaný a jeho bílé kalhoty byly zamazány - krví, jak si náhle uvědomila. Pocítila s ním okamžitě soucit. Uvědomila si, že stěžovat si teď na krysy, zápach a neodůvodněný strach by bylo směšné.

"Máte pravdu, kapitáne," řekla mírně a vydala se zpátky.

Malá černoška začala výt, ale lady Barbara ji okamžitě umlčela a odvedla ji s sebou.

KAPITOLA XVI.

"Všechno připraveno, pane," řekl Bush. Posádka Lydie odvedla ohromný kus práce. Děla byla zajištěna a hlavní paluba zbavena většiny stop po boji. Plachta rozprostřená na dně stoky pomohla zadržet značnou část vodního přívalu, takže teď u čerpadel pracovalo jen dvacet mužů a hladina vody v čerpadlové stoce znatelně klesla. Mistr plachtař měl připraveny nové plachty, bocman lanová, tesař svoje pomůcky. Harrison již nahnal chlapy k vratidlu a stěžeň ležel na palubě připraven ke vztyčení.

Hornblower se rozhlédl. Všechno šílené úsilí, s kterým se snažil práci urychlit, bylo nadarmo, neboť vichřice ne a ne polevit. Za stávající síly větru byla snaha porazit Natividad beznadějná.

Tvrď své chlapy proháněl - až přehnaně tvrdě - aby neztráceli čas, a teď bylo jasné, že mohli pracovat volnějším tempem. Ale proč nedokončit dílo hned? Přelétl zrakem čekající skupinky mužů. Každý znal svou povinnost a na každém strategickém místě byl důstojník, aby dohlédl, že rozkazy budou plněny přesně.

"Výborně, pane Bushi," řekl.

"Vy tam, začněte zvedat!" zakřičel Bush na obsluhu vratidla.

Vratidlo se počalo otáčet, lana v kladkách začala vrzat a stěžeň se kousek po kousku začal zvedat, sledován všemi zraky. Zběsilé propady lodi do vln mohly obrátit veškeré úsilí vniveč. Hrozilo nebezpečí, že se stěžeň vysmekne z lan. Hrozilo nebezpečí, že jeho dolní konec sklouzne z pahýlu, k němuž byl připevněn. Na všechno se muselo dohlédnout, muselo se dbát veškeré opatrnosti, aby žádná z těchto možností nenastala. Bush sledoval kladky, Gerard z hlavního stěžně sledoval smyčkový závěs. Galbraith stál u upínačkové lávky na jedné straně, Rayner na druhé. Bocman s tesařem stáli s lany a rezervními ráhny u paty stěžně, ale byl to kapitán, naklánějící se přes zábradlí záďové paluby, jehož úkolem bylo sladit všechna kolečka tohoto těžkopádného stroje, aby přesně zapadla jedno do druhého. Z případného nezdaru bude posádka vinit jeho.

A on to věděl. Sledoval závratné klesání a stoupání lodi, špičky stěžňů opisující osmičky a slyšel patu stěžně vrzat o palubu při těžkopádných pohybech mezi dvěma rezervními ráhny, svázanými jako podpěry kolem pahýlu zadního stěžně. Dalo mu práci uvažovat s jasnou hlavou a dokázal se k tomu přinutit jen s vypětím veškeré své vůle. Bylo mu špatně, byl unavený a podrážděný.

Bylo životně důležité, aby námořníci u upínaček a stěhů popouštěli jen tolik lana, kolik jim dovolovaly kladky, a vystříhali se toho, aby je napínali, když zhoupnutí loď naklonilo stěžeň na jejich stranu. Právě to ale stále dělali, posedlí snahou, aby všechna lana byla napnutá a stěžeň se ani nehnu. Bylo to k zešílení. Kladky v důsledku toho už dvakrát málem z hlavního stěžně vyklouzly a Hornblower musel pár vteřin sledovat kymáčení lodi s maximální intenzitou, aby přesně odhadl její příští zhoupnutí a mohl se tak tomuto nebezpečí vyhnout. Od řvaní už měl ochraptělý hlas.

Pozvolna se stěžeň zvedal z vodorovné polohy do svislé. Hornblowerův počtářský zrak odhadoval nápor a reakci a viděl, že právě teď se blíží krize - okamžik, kdy ráhnové spouště hlavního stěžně už nebudou s to zadní stěžeň zvedat a kdy se konečné usazení bude muset provést pouze tahem upínaček a záďových pardun. Příštích pár okamžiků bude ošidných, protože stěžeň už nebude mít oporu v závěsech. Ráhnové spouště se budou muset odpojit od vratidla a

jejich práci převezmou parduny. Kolem náhradního stěžně a pahýlu se bude muset omotat několik metrů lana a skupinky námořníků musí být připraveny utahovat je při každém zdvihu pákami vratidla jako škrtidlem. Avšak v těchto prvních vteřinách budou parduny z mechanických důvodů v nevýhodě a rozhodně neudrží napětí, kterému by byly vystaveny, kdyby se lidé u vratidla pokoušeli vztyčit stěžně brutální silou.

Pohyby lodi musí být využity jako pomoc. Hornblower je musel pečlivě sledovat a napomínal chlapy, aby čekali, když se loď naklápěla a ponořovala. Potom, když se před začala zvolna vynořovat ze zpěněného moře a šplhat nezadržitelně k obloze, musel rázem přimět chlapy u vratidla, u lan a u lanových napínačů k činnosti ve stejný okamžik, načež je musel zase všechny okamžitě zarazit, jakmile se trup začal znovu ponořovat a lanová se zcela napjala. Dvakrát se mu to podařilo úspěšně, ale potřetí nečekaná vlna zvedla před Lydie ve špatném okamžiku a málem jejich úsilí zhatila.

Čtvrté zhoupnutí lodi konečně vše ukončilo. Stěžně byl teď v téměř svislé poloze, takže upínačky a stěhy měly teď mechanickou výhodu a všechna lana se dala napínat bez ohledu na pohyby lodi. Upínačky a stěhy se teď mohly upravit do normálního stavu, náhradní stěžně byl správně zakotven k pahýlu a vlastně veškerá obtížná část díla byla skončena. Hornblower se opřel o zábradlí. Bylo mu zle od přepracování a tupě uvažoval, kde ti chlapi ze železa berou v sobě sílu po skončené práci ještě jásat.

Objevil se vedle něj Bush. Kolem čela měl uvázaný hadr, zakrvácený od tržné rány způsobené padajícím trámem. "Škvělá práce, dovoluji si poznamenat, pane," řekl.

Hornblower si jej ostře změnil, jako vždy podezřívavý ke všem gratulacím, neboť měl na mysli jenom své chyby. S překvapením zjistil, že Bush svou chválu myslí smrtelně vážně.

"Děkuji vám," odpověděl zdráhavě.

"Mám nechat napnout košovku a vratíplachtu?"

Hornblower se ještě jednou rozhlédl po obzoru. Víchřice nepolevovala a jediné šedá skvrna na vzdáleném obzoru naznačovala místo, kde Natividad stále ještě bojovala s počasím. Kapitánovi bylo jasné, že nemá šanci v tuhle chvíli napnout ještě nějaké další plachty ani se znovu pustit do boje, přestože Natividad byla stále nepřipravená. Tuhle hořkou pilulku bude muset spolknout. Uměl si představit ty řeči v námořnických kruzích, až pošle svou zprávu Admiraltě. Jeho tvrzení, že se nemohl znovu pustit do bitvy kvůli špatnému počasí, poté co s ním nepřítel tak zle naložil, bude přijato s útrpnými úsměvy a znaleckým pokyčováním hlavou. Byla to banální výmluva, podobně jako výmluva na nezmapované skalisko v případě chybné navigace. Morální či pouze fyzická zbabělost, to bude nevyslovený komentář na všech stranách. Na vzdálenost deset tisíc mil nikdo nemůže posoudit sílu bouře. Mohl by ze sebe setřást část odpovědnosti tím, že by se zeptal Bushe na jeho názor a požádal jej o jeho písemné potvrzení. Ale popuzeně ten nápad zahnal, znamenalo by to podle jeho mínění projevit před podřízeným slabost.

"Ne," řekl, aniž dal něco najevo. "Zůstaneme stát, dokud se počasí trochu neumoudří."

V pohledu Bushových očí, zalitých krví, se kmitl záblesk obdivu. Bush nedokázal skrýt obdiv ke kapitánovi, který takhle bez diskuse dokáže učinit rozhodnutí, jež může snadno ohrozit jeho profesionální pověst. Hornblower si toho všiml, ale jeho nešťastná povaha mu zabránila vysvětlit si Bushův výraz správně.

"Aye, aye, pane!" pospíšil si proto Bush s odpovědí, varován zamračenou tváří kapitána, aby už téma dále nerozváděl. Ale jeho oddanost mu velela vznést novou otázku. "Když je to tak, pane, nechtěl byste si jít odpočinout? Vypadáte smrtelně unavený, pane, opravdu. Mohl bych vám do důstojnické jídelny dát lůžko a nějakou zástěnu."

Bush právěčas ucukl rukou - málem už se dopustil nestvůrného zločinu a poklepal svému kapitánu na rameno.

"To jsou nesmysly!" vyjel na něj Hornblower. Jako kdyby kapitán fregaty mohl veřejně připustit, že je unavený! A Hornblower si nemohl dovolit dát najevo sebemenší slabost - vždycky si připomněl, jak při své první kapitánské plavbě jeho první důstojník takové situace pokaždé využil ve svůj prospěch.

"To spíš vy byste si potřeboval odpočinout," promluvil podrážděně. "Pusťte z hlavy svoji směnu a jděte si dolů zdřímnout. Ale nejdřív ať vám někdo ošetří to čelo. Takhle s nepřítelem na dohled musím na palubě zůstat já."

Potom jej přišel soužit Polwheal. Hornblower se bezvysledně snažil přijít na to, jestli přišel sám od sebe, nebo jej poslal Bush.

"Měl jsem se starat o tu dámu, pane," začal Polwheal. Hornblowerův unavený mozek začal právě řešit problém, co si počít s lady Barbarou na poškozené lodi, uvedené do stavu bojové pohotovosti. "Přepažil jsem pro ni kousek dolní paluby, pane. Ranění jsou teď už většinou klidní, pane. Pověsil jsem jí tam hamak - padla do něj jako ptáček, jen co je pravda, pane. Také něco snědla - zbytek toho studeného kuřete, a vypila sklenku vína. Ne že by si o to řekla, pane, ale já jsem ji donutil, pane."

"To jste udělal dobře, Polwheale," souhlasil Hornblower. Ohromně se mu ulevilo, že alespoň jednu starost mu stevard snal z beder.

"A teď co se týče vás, pane," pokračoval Polwheal. "Připravil jsem vám nějaké suché oblečení z té truhly ve skladu, pane. Ta poslední salva bohužel zničila ve vaší kajutě úplně všechno. A vytáhl jsem vám voskovaný kabát do deště, pane, je teplý a suchý. Bude si přát převléknout se tady, nebo v podpalubí, pane?"

Polwheal ho prostě postavil před hotovou věc a zbytek docílil přesvědčováním. Hornblower se smířoval s myšlenkou, že své unavené tělo bude vláčet po palubě v téhle bouři ve zničených šatech celou noc, ale jeho popudlivost mu nedovolila uvažovat o změně. Polwheal odněkud vykouzil lehátko lady Barbary, přivázal ho k zábradlí a přiměl Hornblowera, aby se posadil a povečeřel nějaké suchary a rum. Polwheal jej zabalil do pláště z voskované dykyty a dal mu tak odzbrojujícím způsobem najevo, že tak zůstane sedět i nadále, když už si kvůli nepříteli tak zarputile odpírá spánek.

Jak tam tak seděl, s vodní tříští skrápějící mu tvář a kolébající se palubou pod nohama, spadla mu hlava na prsa a on usnul. Byl to jenom trhaný, přerušovaný spánek, ale úžasně jej osvěžil. Budil se každých pár minut. Dvakrát jej vzbudilo jeho vlastní chrápání. Jinak se probouzel s leknutím, jestli už se nezmínilo počasí. Častokrát jej také

probouzela obava, rušící jeho dřímání a pronikající do jeho myšlenek z podvědomí, jaké mínění si o něm asi utvoří Anglie a jeho posádka, až bude po této bitvě.

Brzy po půlnoci jej jeho námořnický instinkt definitivně přiměl k naprosté bdělosti. S počáskem se dala nějaká změna. Rychle vyskočil na nohy. Loď sebou házela daleko divočeji, ale čímž poznal, že se situace mění k lepšímu. Přistoupil ke kompasnici a vedle něj se z temnoty vynořil Bush.

"Větr se stáčí na jih a slábne, pane," přivítal ho.

Stáčeji se větr dlouhé tichomořské vlny lámal a více je vzdouval, jak bylo okamžitě znát na jankovitém chování Lydie.

"Pořád je tma jako v pekle, pane," bručel Bush, upíraje zrak do temnoty.

Někde poblíž, snad dvacet mil, možná jen dvacet metrů, bojovala Natividad se stejnou bouří. Kdyby se ženoucími oblaky prodral měsíc, mohli by se s ní pustit do křížku každou chvíli, ale zatím byla taková tma, že se zářové paluby stěží dokázali rozeznat hlavní košovou plachtu.

"Plula od nás na závětrnou stranu daleko rychleji než my, když jsme ji měli naposled na dohled," poznamenal Bush zamyšleně.

"To jsem si náhodou všiml také," odsekl Hornblower.

V téhle tmě, ať už bouře poleví jakkoliv, však nemohli dělat vůbec nic. Hornblower mohl snadno předpovídat, že je očekává jeden z těch dlouhých časových úseků, kdy je všechno připraveno a není už co dělat, jež pravidelně přerušují život námořního důstojníka a jež by ho snadno vyvedly z míry, kdyby se jim poddal. Zároveň si uvědomil, že tohle je další příležitost ukázat se jako člověk s železnými nervy, jehož napětí nedokáže vyvést z míry. Okázale zív.

"Asi si půjdu znovu zdřímnout," prohlásil s předstíraným nezájmem. "Pane Bushi, dohlédněte laskavě na to, aby hlídky v kósch zůstaly vzhůru. A nechtě mě vzbudit, jakmile bude víc vidět."

"Aye, aye, pane!" odvětil Bush a Hornblower se vrátil ke svému plášti a lehátku.

Ležel tam beze spánku po zbytek noci, ale byl potichu a nehýbal se, aby si důstojníci na zářové palubě mysleli, že spí, a mohli tak žasnout nad pevností jeho nervů. Zaměstnával mozek úvahami, co asi tak může Crespo na palubě Natividad plánovat.

Natividad byla tak poškozená, že Crespo pravděpodobně nebude schopen provést na moři nějaké účinné opravy. Bylo by pro něj nejvýhodnější, kdyby mohl znovu doplout do Fonseckého zálivu. Tam by mohl upevnit nový přední stěžně a vztyčit novou čnělku hlavního stěžně. Kdyby se Lydie pokusila napadnout Natividad v zálivu, mohl by ji Crespo v těch uzavřených vodách porazit díky silnější výzbroji, a kromě toho by mu mohly přispět na pomoc čluny z pobřeží a pravděpodobně i pobřežní baterie. Kromě toho by tam mohl vyložit své raněné a doplnit mezery v posádce prořídle následkem nedávného boje. K závěrečnému boji se mohli hodit dokonce i suchozemci. Crespo byl natolik přizpůsobivý v myšlení, že se jistě nebude zříkat ani ústupu, pokud v tom pro něj bude nějaká výhoda. Otázka byla, zdali se Crespo odváží předstoupit před el Suprema po neúspěšné akci.

Hornblower vleže přemítal o této záležitosti a zvažoval svou znalost Crespovy povahy proti tomu, co věděl o el Supremovi. Vzpomněl si na Crespovu výmluvnost. Tenhle člověk by dokázal přesvědčit i el Suprema, že jeho návrat na základnu, aniž by porazil Lydie, je součástí vychytralého plánu na ještě důkladnější zničení nepřítele. Návrat je pro něj nejschůdnějším řešením a patrně se k němu také odhodlá, a to znamenalo, že se pokusí Lydie nepozorovaně uniknout. V takovém případě by... Hornblower v duchu horečně vypočítával současnou pozici Natividad a její budoucí kurs. V důsledku svého většího trupu a mohutnějších dvou palub by mohla během noci doplout daleko víc do zálivu. Po pravdě řečeno, hodně do zálivu se dostala už se soumrakem. Se stáčeji se a slábnoucím větrem bude Natividad brzy schopna využít všechny plachty, jež může při současném poškození lodi napnout. Větr ji co nevidět návrat do Fonseckého zálivu značně ztíží. Plavba k pevnině bude podle Crespova názoru nebezpečná, neboť Lydie by mohla Natividad cestu z moře k pobřeží přehradit a přinutit ji k boji. Nejpravděpodobněji se vydá na širé moře a popluje do Fonseckého zálivu dlouhou oklikou mimo dohled země. Hornblower musí odhadnout, jaká bude v takovém případě její pozice za svítání. Ponořil se do dalších mučivých výpočtů.

Zaznělo osm úderů zvonu. Bylo slyšet buzení nové směny. Slyšel Gerardův příchod na palubu, kde vystřídal ve službě Bushe. Větr rychle ustával, ačkoliv moře se ani trochu neuklidnilo. Obloha se viditelně zjasňovala, sem a tam zahlédl mezi mraky hvězdy. Crespo bude teď určitě už schopen napnout plachty a pokusit se o útek. Nejvyšší čas, aby se Hornblower rozhodl. Vyškrábal se z lehátka a přešel palubu ke kormidlu.

"Napneme plachty, buďte tak laskav, pane Bushi."

"Aye, aye, pane!"

Hornblower určil nový kurs, a když jej zadával, byl si vědom toho, že může být úplně špatný. Možná že se ve výpočtech naprosto mýlil. Každý metr, který teď Lydie urazí, ji možná od Natividad vzdaluje. Crespo se třeba právě v tuto chvíli plaví kolem něj do bezpečí. Možná že se mu Natividad vůbec nikdy nepodaří zničit, jestli se opevní ve Fonseckém zálivu. Jeho neúspěch někteří přičtou jeho neschopnosti a nebude málo těch, kteří jej označí za zbabělce.

KAPITOLA XVII.

Z vrcholku stěžně Lydie se dala za jasného dne na hladině Tichého oceánu spatřit loď na vzdálenost asi dvaceti mil. Kružnice o poloměru dvaceti mil tedy vymezovala mořskou rozlohu, jež se dala přehlédnout. Po zbytek noci se Hornblower mořil s výpočtem velikosti kruhu, v němž se musí Natividad nacházet příštího rána. Možná bude přímo na dosah. Zrovna tak ale může být vzdálená sto padesát mil. To znamenalo, že postavení lodí za svítání určovala čirá náhoda. Šance, že Natividad bude na dohled, byla téměř přesně jedna ku padesáti, padesát ku jedné, že se jeho profesionální kariéra octne v troskách. Nepříznivé šance mohou vyvážit jediné jeho profesionální schopnosti. Pouze když přesně odhadne nepřítelův plán, bude ospravedlněn a jeho důstojníci to věděli stejně dobře jako on. Hornblower

si uvědomoval, že Gerard jej ve tmě zvědavě pozoruje, a to vědomí jej přinutilo, aby seděl na palubě bez pohnutí. Nechodil sem a tam ani se v lehátku

nepohnul, přestože se mu srdce pokaždé rozbušilo rychleji, když si uvědomil, že se přibližuje svítání.

Černota noci zešedla. Teď se již daly rozeznat obrysy lodí. Už zřetelně viděl hlavní košovou plachtu. Za jejich zádi se na východě na šedivém pozadí oblohy objevil slabý náznak růžové. Teď se již dala rozeznat šedivá masa vln s bílými vrcholky. Hvězdy nad hlavou již nebyly vidět. Zkušené oko dokázalo proniknout šedi kolem lodí na míli daleko. A potom se na východě ukázalo zrníčko zlata, když se Lydie zdvihla na vlně, zmizelo, znovu se vrátilo a pozvolna narůstalo. Brzy z něj byl velký plát slunce, nenasytně pohlcující slabý opar, vznášející se nad mořem. Potom se celý disk vyhoupl nad obzor a zázrak svítání byl dokonán.

"Plachta na obzoru!" zahřmělo z hlavního stěžně. Hornblower počítal správně.

Asi deset mil před nimi se převalovala na vlnách zcela bez života, v podivném kontrastu k obrazu, jaký skýtala včera ráno. Něco se ale na její palubě k nápravě škod udělalo. Na místě předního stěžně se jako pahýl tyčila košová čnělka, naklánějící se neohrabaně dozadu. Hlavní košová čnělka byla nahrazena jakýmsi ráhmem - pravděpodobně ráhmem hlavního stěžně - a toto náhražkové vybavení neslo prapodivnou směsici špatně napnutých kosatek, předových a ráhnových plachet.

"Visí to tam jako špinavé prádlo," poškleboval se Bush. Natividad se s touto výbavou a s pomocí hlavní plachty, záďové košové plachty a vratiplachty snažila vzdorovat větru.

Jakmile na její palubě spatřili Lydie, obrátili kormidlo, otočili se, až byly stěžně v zákrytu, a snažili se od fregaty vzdálit.

"Chťejí to zase schytat do zádi," poznamenal Gerard s dalekohledem u oka. "Asi toho včera neměli dost."

Hornblower tu poznámku zaslechl. On ale pochopil Crespův záměr lépe. Jestli pro něj bylo účelné vyhnout se akci, a to bezpochyby bylo, počínal si naprosto správně, přestože byl téměř přesně před jejich přídi. Na moři není nic jednou provždy dané. Něco by mohlo Lydie zabránit zahájit bojovou akci. Náhlý poryv větru, chybné stočení ráhna, příhodně spadlá mlha - kterákoliv z myriád událostí, jež se mohou na moři přihodit. Pořád tu byla šance, že se Natividad dokáže odpoutat, a Crespo takové šance určitě využije do krajnosti. Byl to logický, ač nehrdinský závěr, přesně takový, jaký se dal od Crespa očekávat.

Bylo Hornblowerovou povinností, aby takové možnosti zabránil. Důkladně si Natividad prohlédl, pozorně zkontroloval každíčký kousek plachtovní Lydie a rozpomenul se na svou odpovědnost k posádce.

"Pošlete chlapy na snídani!" zavolal. Každý kapitán královské lodě dbal na to, aby jeho muži nastupovali k boji pokud možno s plnými žaludky.

Už nedokázal zůstat v klidu, a tak znovu rázoval sem a tampo záďové palubě. Natividad možná utíkala, ale věděl dobře, že bude bojovat se vši tvrdostí, jestliže ji dožene. Ty ničivé čtyřřadvacetiliberky, jež měla na dolní palubě, představovaly pro křehkou dřevěnou konstrukci fregaty ohromnou záplavu železa. Dost škody mu už způsobily včera - však bylo stále slyšet melancholický klapot pump odčerpávajících vodu prosakující děrami po jejích stělách. Ten klapot od včerejška ještě neustal. S náhradním záďovým stěžněm, trupem tekoucím jako řešeto navzdory plachtě na dně, s posádkou ztenčenou o čtyřiašedesát bojovníků neměla Lydie šanci v kruté bitvě obstát. Za tím pruhem modrého moře ji možná očekávala porážka a jeho smrt.

Najednou se vedle něj na záďové palubě vynořil Polwheal s podnosem v ruce.

"Vaše snídane, pane," oznámil. "Počítám, že ve vaši obvyklou dobu už budeme asi v bitvě."

Zdvořile mu přistrkoval podnos a Hornblower si náhle uvědomil, jak hrozně toužil po tom kouřícím hrnku kávy.

Dychtivě po něm sáhl a žíznivě se napil, pak si však uvědomil, že před svým služebníkem nesmí dávat najevo lidské slabosti.

"Děkuji vám, Polwheale," řekl a usrkal již se všim taktem.

"A milostivá paní se dává poroučet, pane, a prosí vás, jestli by mohla zůstat na dolní palubě, až bitva zase začne."

"He - ehm," znejistěl Hornblower, vyveden z míry touto neobvyklou prosbou. Celou noc se snažil vypudit z hlavy tenhle problém s lady Barbarou se stejným úspěchem, s jakým se člověk snaží zapomenout na bolavý zub. Dolní paluba znamenala, že lady Barbara bude těsně vedle raněných, oddělena od nich jenom plátěnou zástěnou. To není správné místo pro ženu. Ale to nakonec není ani kabelová komora. Očividným faktem bylo, že na fregatě chystající se k bitvě žádné vhodné místo pro ženu nebylo.

"Dejte ji, kam chcete, jen aby byla z dosahu střel," odpověděl mu našťvaně.

"Aye, aye, pane! A milostpaní mi ještě řekla, abych vám vyřídil, že vám přeje dneska hodně štěstí, pane, a... a... že určitě budete mít úspěch jaký si... jaký si zasloužíte, pane."

Polwheal se při svém dlouhém proslovu zakoktával, takže bylo jasné, že se jej nenaučil nazpaměť tak plynně, jak by si přál.

"Děkuji vám, Polwheale," řekl Hornblower důstojně. Vzpomněl si na tvář lady Barbary, když k němu včera vzhlížela z hlavní paluby. Měla ostré a čisté rysy - jako meč, napadlo ho absurdní přirovnání.

"He - ehm," zabručel znovu pohněvaně. Uvědomoval si, že se zatvářil vlídněji, a pokud si toho Polwheal všiml, uhádne, na koho myslel. "Jděte dolů a dohlédněte na to, aby milostivá paní měla pohodlí."

Chlapi se už trousili od snídane. Klapot čerpadel zněl teď v rychlejším rytmu, neboť k jejich pákám nastoupily čerstvé síly. Obsluhy děl se shromažďovaly u svých zbraní a na přídi se shluklo pár chlapů z denní směny, pozorujících průběh pronásledování.

"Myslíte si, že vítr vydrží, pane?" zeptal se Bush, jenž se zjevil na palubě jako posel neštěstí. "Připadá mi, že ho slunce vysaje."

Nebylo pochyb o tom, že tak jak slunce stoupalo na obloze, vítr slábl. Na moři se stále vzdouvaly krátké vysoké vlny, ale Lydie se po nich už nepohybovala lehce a s půvabem. Nepěkně se kývala a házela sebou, protože neměla v

plachtách neustálý tlak dobrého větru. Obloha nad hlavou se rychle měnila v jednolitý kovově modrý příkrov. "Rychle je doháníme," odpověděl Hornblower. Nespouštěl oči z pronásledované lodi, aby si nemusel všimnout nepřijímajících živlů.

"Tři hodiny, a máme je," konstatoval Bush. "Jen jestli vítr vydrží."

Rychle se oteplovalo. Vedro, které na ně sálalo ze slunce, bylo ještě umocněno kontrastem s poměrným chladem uplynulé noci. Posádka začala vyhledávat stinná místa pod palubními ochozy a unaveně tam polehávala.

Neustálý klapot čerpadel se teď za slábnoucího větru zdál hlasitější. Hornblower si náhle uvědomil, že pokud si připustí starost s větrem, ohromně ho to vyčerpá. Stál nehnutě na palubě, slunce mu pražilo do zad a každou chvíli zvedal dalekohled a upíral zrak k Natividad. Bush se mezitím staral o správné natočení plachet ke stále slabší bríze.

"Držte ji rovně, ksakru," zavrčel na kormidelníka, když se příd' lodi v sedle vlny odchýlila z kursu.

"Nemůžu, pane, omlouvám se," zazněla odpověď. "Nefouká dost silný vítr."

Měl úplnou pravdu. Vítr odumřel, takže Lydie nedokázala udržovat rychlost dvou uzlů, jež byla nezbytná pro účinnou práci s kormidlem.

"Budeme muset navlhčit plachty, pane Bushi, dohlédněte laskavě na to," nařídil Hornblower.

Jedna část palubní směny byla nahnána do práce. Nasáklé mokré plachty udrží vítr, který by jim unikl, kdyby byly suché. Z ráhnových kladkostrojů spustili námořníci lana a na palubu vytahovali mořskou vodu a polévali s ní plachty. Slunce bylo tak palčivé, že se voda rychle vypařovala, a vědra musela být neustále v pohybu.

Ke klapotu čerpadel se teď ještě přidalo skřípění kladkových kotoučů. Lydie, ačkoliv stále ještě divoce klesala a stoupala, se přes vzduté vlny pod sálající oblohou stěží vlekla.

"Mláti teď sebou na všechny strany," poznamenal Bush a trhl palcem směrem k vzdálené Natividad. "S naší kráskou se nemůže rovnat. Ani ta její nová takeláž jí nepomůže."

Natividad se na vlnách bezmocně zmítala sem a tam, někdy se k nim natáčela bokem, jindy měla všechny tři stěžně v zákrytu a nedokázala ve slábnoucím větru udržovat žádný kurs. Bush samolibě pohlédl na svůj nový zářový stěžň a pyramidu plachet, a potom se znovu zahleděl na zmítající se Natividad ani ne pět mil vzdálenou. Čas se nekonečně vlekl, odměřován pouze monotónním lomozem lodi. Hornblower stál pod spalujícími slunečními paprsky a zaostřoval dalekohled.

"Pane Bože, vítr už zase fouká!" uslyšel najednou Bushe. Vítr zesílil natolik, že se pod jeho náporem loď nachýlila a lanová rozezvučelo jako struny harfy. "Pohněte tam nahore s těmi vědry!"

Lydie se prodírala neúnavně kupředu, stoupala a klesala na vlnách, rytmicky rozrážela přídí vodu a znatelně se k Natividad přibližovala.

"Za chvíli bude vítr i u něj. Podívejte! Co jsem říkal?"

Jakmile bríza dorazila k Natividad, její plachty se napnuly. Loď se ustálila na kursu.

"Nepomůže jim to tak jako nám. Bože, jen kdyby to vydrželo!" komentoval to Bush.

Vánek ochabl a potom začal znovu vát. Natividad se teď nadnášela na vlnách. Ještě jednu hodinu - ani ne hodinu - a bude na dostřel.

"Už brzy se na ni zkusíme zastřelit," řekl Bush.

"Pane Bushi," pronesl Hornblower jedovatě, "dokáží zhodnotit situaci i bez vašich hlubokomyslných komentářů."

"Promiňte, pane," řekl Bush uraženě. Chvilí byl rudý zlostí, ale pak si všiml úzkostlivého napětí v Hornblowerových očích a odklidil se k protějším zábradlí, aby vychladl.

Jakoby na ukončenou jejich debatu se ozvalo jedno hlasité plesknutí hlavní plachty, jako výstřel z děla. Bríza odumřela stejně bezdůvodně, jako se zvedla. Ale stále ještě poháněla Natividad. Loď pevně udržovala svůj kurs a opět se jim za pomoci rozmarného větru vzdalovala. Tady na vlnách tropického Tichomoří bylo možné, aby jedna loď měla slušný vítr, zatímco druhá, vzdálená jen dvě míle, ležela v bezvětří navzdory neklidnému moři. Svědčilo to o tom, že za obzorem, na opačné straně Tehuantepeckého zálivu, stále ještě zuří včerejší bouře. Hornblower se v palčivém slunci neklidně ošíval. Měl strach, že plachty Natividad znovu ztratí z dohledu. Vítr ustal do té míry, že nemělo cenu navlhčovat plachty. Lydie se teď bezcílně kymácela a propadávala ve vlnách, zcela v jejich moci. Uplynulo deset minut, než jej pohled na obdobnou situaci Natividad znovu uklidnil.

Po větru teď nebylo ani památky. Lydie se divoce převalovala za nahodilého doprovodu skřípání dřevěného trupu, pleskání plachet a řinčení kladkostrojů. Jedině rachocení čerpadel se ozývalo rozpáleným vzduchem s neměnnou pravidelností. Natividad teď od nich byla vzdálena čtyři míle - o jeden a půl míle dál, než byl dostřel kteréhokoliv děla Lydie.

"Pane Bushi," řekl Hornblower, "povlečeme ji čluny. Nechte spustit barkasu a kutr."

Bush se na chvíli zatvářil pochybovačně. Obával se, že stejnou hru bude hrát i druhá strana. Ale pak si uvědomil - jako již Hornblower před chvílí - že bude snadnější vléct elegantní trup Lydie než neohrabaný trup Natividad, nehledě ani k možnosti, že po včerejším boji jí také nemusel žádný plavbyschopný člun zůstat. Bylo Hornblowerovou povinností vyzkoušet všechny možnosti, jež by mu dovolily pustit se s nepřítelem znovu do boje.

"Spustit čluny!" zařval Harrison. "Posádka kutru, posádka barkasy."

Píšťalky jeho pomocníků rozkazy stvrdily. Paže se chopily kladkostrojů, každý člun po řadě byl zhoupnut do vzduchu a spuštěn přes palubu, a když Lydie sklouzla po vlně, posádky do člunů naskákaly.

Potom pro ně nastal okamžik nejvíce vyčerpávající a nenáviděné práce. Dřeli se u vesel, prodírali se s čluny přes převalující se vlny, dokud se lana s trhnutím nenapjala. Ať se poté namáhali jakkoliv, jejich úsilí nemělo zdánlivě žádný výsledek. Vesla nadarmo pěníla modrou vodu, až konečně se Lydie maličko pohnula dopředu a celá námaha mohla začít nanovo. Vzdouvající vlny jim práci ztěžovaly. Někdy všichni muži na jedné straně "chytili raka" a člun sebou smýkl do protisměru a ještě překážel druhému člunu. Lydie, tak půvabná a poddajná pod plachtami, se navíc při vlečení

chovala jako dokonalá mrcha.

Vybočovala ze správného kursu, vlny ji snášely a v některých okamžicích se tak propadávala do vln, že barkasa i kutr byly za záď stahovány k její přídi, navzdory mohutným záběrům vesel. Potom, jako by si to rozmyslela, vystoupala na vlnách tak prudce, že lana povolila, a muži, opírající se vši silou do vesel v očekávání marného záběru, upadli na záda, neboť očekávaný odpor se nedostavil a navíc jim ještě hrozilo, že je fregata přejede.

Seděli vysvěleni na lavičkách a pot jim proudy stékal po tvářích a prsou. Nemohli nemyslet na svou námahu - tak jako jejich kamarádi u čerpadel - v otupující monotónnosti práce, neboť museli být každou chvíli ve střehu a dávat pozor, kam veslují. Palčivou žízeň jen stěží uhasili vodou, kterou jim rozdělovali poddůstojníci u záďových otěží. Veslovali tak ztěžka, až dokonce i jejich ruce ztvrdlé léty namáhavé dřiny popraskaly a pokryly se puchýři, takže bylo utrpením vesel se jen dotknout.

Hornblower věděl velice dobře, jakou dřinu podstupují. Došel na příď a shlížel dolů na lopotící se námořníky s naprostou jistotou, že on by takovou práci nedokázal vydržet déle než nanejvýš půl hodiny. Dal rozkazy, aby se muži u vesel střídali po hodině, a dělal vše, co bylo v jeho silách, aby chlapy rozveselil. Cítil k nim provinilý soucit. Tři čtvrtiny z nich nebyly nikdy před touto plavbou námořníky a také po tom netoužily. Před sedmi měsíci však byli pochyťtáni nevybíravými verbířskými skupinami. Hornblower vždycky dokázal, trochu proti své vůli, to, co většina jeho důstojníků nesvedla. Viděl v příslušnících své posádky nikoliv námořníky nebo "chlapy", ale to, co byli předtím - přístavní dělníky, převozníky, nosiče.

Měl v posádce vozky a hrnčiče - dokonce tu byli i dva prodavači textilu a jeden tiskař. Lidé bez výstrahy odrzení od svých rodin a profesí, přinucení k této práci za strašlivých podmínek, při odporné stravě, pod neustálou hrozbou biče anebo Harissonovy rákosky a s vyhlídkou na smrt utopením nebo v námořní bitce, jež zpečetí tuhle výhodnou smlouvu. Jedinec s takovou představivostí jako Hornblower nemohl než cítit s nimi, ačkoliv si uvědomoval, že by neměl. Navíc shledával (společně s několika málo dalšími liberály), že s postupem let uvažuje stále liberálněji. Jako protiváha této jeho slabosti tu byla jeho neúnavná nervní dychtivost dokončit co nejlépe každý úkol, který si naložil na bedra. S Natividad v dohledu si nemohl dát pokoj, dokud se s ní nepustí znovu do boje. A když nemůže odpočívat kapitán lodi, tak jistě nemůže odpočívat ani její posádka - bez ohledu na bolavá záda nebo krvácející dlaně.

Na konci první hodiny dokázal po pečlivém zaměřování úhlů sextantem s jistotou říci, že díky úsilí veslařů se Lydie k Natividad poněkud přiblížila. Bush, který prováděl stejná měření, s ním souhlasil. Slunce vystoupalo výše a Lydie se kousek po kousku prodírala ke svému nepříteli.

"Natividad spouští člun, pane," zavolal Knyvett z předního košového salingu. "Kolik má vesel?"

"Asi tak dvanáct, pane. Berou loď do vleku." "Jen ať si poslouží," posmíval se Bush. "S dvanácti vesly ty staré necky moc daleko neodtáhnou."

Hornblower na něj upřel pohled a Bush se znovu uklidil na svou stranu záďové paluby. Zapomněl, že jeho kapitán upadl do své zamklé nálady. Hornblower se soužil jako v horečce. Stál v sálajícím slunci a paluba pod jeho nohama mu žár odrážela do tváře. Košile na propocených místech svědila. Omezen praktickými jednotlivostmi, připadal si jako zvíře polapené v kleci. Nekonečný klapot čerpadel, převalování lodě, lomození lanoví, zvuk vesel v havlinkách, to vše jej dohánělo k takovému šílenství, že při každé další sebemenší provokaci by nejradši zařval.

V poledne vyměnil posádky člunů a muže u čerpadel a poslal posádku k obědu. Hořce si připomenul, že už je nechal nasádnat v očekávání okamžité akce. Při dvou úderech zvonu začal uvažovat, zdali by už Natividad nemohla být v dosahu nejdelšího dostřelu, ale samotný fakt, že to zvažuje, jej ujistil, že nikoliv. Znal svou horkokrevnou povahu až příliš dobře a potlačil pokušení vyplývat střelný prach na výstřel. A potom, když se již po tisíci podíval svým dalekohledem, uviděl náhle, jak se na vysoké zádi Natividad objevil bílý kotouč. Kotouč se zvětšoval a roztáhl se do tenkého oblaku a šest vteřin po jeho objevení dolehla k uším kapitána tupá rána výstřelu. Natividad byla očividně ochotná dostřel vyzkoušet.

"Natividad má na záďové palubě dvě dlouhé osmnáctilibrovky," říkal Gerard Bushovi na doslech od Hornblowera. "Na záďová děla to je pěkně těžký kalibr."

Hornblower to už věděl. Bude muset tou uličkou proběhnout a vydržet jejich palbu patrně celou hodinu, než bude schopen nasadit do boje mosazné devítilibrovky na příďové nástavbě. Z paluby Natividad se vznesl další obláček kouře a tentokrát uviděl Hornblower asi půl míle před přídí vytrysknout gejzír vody. Ale při takové vzdálenosti a na neklidném moři to znamenalo, že Lydie je pořád ještě půl míle za dostřelem Natividad. Hornblower uslyšel další výstřel a uviděl gejzír vody ani ne padesát metrů od pravoboku žádě.

"Pane Gerarde," řekl Hornblower. "Pošlete pro pana Marshe a dohlédněte na to, jestli si nějak poradí s tou dlouhou devítkou na přídi."

Chlapům to zlepšil náladu, když čas od času uslyší výstřel z děla, místo aby na sebe nechali střilet jen tak. Marsh se přikolébál z temnoty podpalubního skladiště a mžoural v oslepujícím slunci. Zavrtěl pochybovačně hlavou, když si změřil vzdálenost mezi plavidly, ale nechal dělo připravit a láskyplně je vlastníma rukama nabil. Odměřil největší přípustnou dávku prachu a strávil několik vteřin výběrem nejkulatější a nejspolehlivější střely z bedýnky. Pečlivě dělo zaměřoval a potom si stoupl vedle něj s doutnákovou holí v ruce a sledoval klesání a naklánění lodi, zatímco na Natividad se upíral tučet dalekohledů a každé oko vyhlíželo, kam střela dopadne. Najednou prudce přiložil doutnák, kanón zařval a horkým nehybným vzduchem zaburácela dutá rána.

"Dva kabely za zádi!" křičel Knyvett ze strážního koše. Hornblower nepostřehl gejzír - podle jeho názoru další důkaz vlastní neschopnosti, ale skryl tu skutečnost pod nehybnou maskou.

"Zkuste to znovu, pane Marshi," zavolal. Natividad teď vypálila z obou záďových děl najednou. Ještě když Hornblower mluvil, zasáhla je jedna z osmnáctiliberních kul těsně nad čarou ponoru. Hornblower slyšel mladého Savage dole v barkase, jak na chlapy u vesel ostrým hlasem křičí nadávky. Koule mu musela přeletět přímo nad hlavou.

Marsh si prohrábl vousy a pustil se znovu do nabíjení devítilibrovky. Zatímco se věnoval dělu, Hornblower byl hluboce ponořen do výpočtů o šancích nadcházející bitvy.

Dlouhá devítka, ačkoliv měla menší ráži, měla větší dostřel než jeho kratší děla na hlavní palubě, zatímco karonády, představující polovinu výzbroje Lydie, nebyly k ničemu, ledaže střílely z nejtěsnější blízkosti. Lydie se bude muset přikrást k nepříteli na co nejmenší vzdálenost, než bude schopna účinně zaútočit. Nastane dlouhý a ničivý interval mezi okamžikem, kdy Natividad bude schopna uvést všechna děla do činnosti, a okamžikem, kdy jí Lydie bude schopna zásahy oplátit. Budou padlí, pravděpodobně zničená děla, vážné ztráty. Hornblower zvažoval argumenty pro a proti, zdali se má pustit s nepřitelem do křížku, zatímco Marsh přimhouřenýma očima zaměřoval devítilibrovku. Potom se Hornblower sám na sebe zamračil a přestal se tahat za bradu; byl rozhodnut. On začal boj a on jej také dokončí, ať to stojí co to stojí. Jeho pružná mysl se dokázala zatvrdit.

Devítilibrovka zaduněla jakoby na potvrzenou jeho rozhodnutí.

"Těsně vedle boku!" křičel triumfálně Knyvett z koše. "To se vám povedlo, pane Marshi," prohlásil Hornblower a Marsh si samolibě prohrábl vous.

Natividad teď střílela rychleji. Zvuk tříštěného dřeva jim třikrát zvěstoval, že rána byla dobře mířená. Potom do Hornblowera strčila nějaká neviditelná ruka, až se zapotácel, a v uších mu zalehlo od hromové rány. Poskakující kule srazila kobylnici na záďové palubě. Jakýsi námořní pěšák, sedící na zábradlí, připitoměle hleděl na svou levou nohu, která už na konci neměla chodidlo. Jiný mariňák upustil se zařinčením mušketu a chytil se oběma rukama za obličej, rozervaný třískou. Mezi prsty mu kapala krev.

"Nejste zraněn, pane?" vykřikl Bush a přiskočil k Hornblowerovi.

"Ne "

Hornblower se otočil, aby znovu zaměřil dalekohled na Natividad, zatímco zranění byli odnášeni. Všiml si tmavého bodu, jenž se objevil po boku Natividad a jenž se prodlužoval a vychyloval. Byl to člun, s nímž se snažili loď vléci. Patrně pokus vzdávali. Ale člun nevytahovali. Na vteřinu byl Hornblower popleten. Do zorného pole dostal pahýlovitý přední stěžeň Natividad a hlavní stěžeň. Člun pracně lodí otáčel, aby mohla vystřelit celou boční salvu. Brzy zahájí na Lydii palbu nikoliv ze dvou, ale z pěťadvaceti děl.

Hornblower si všiml, že se mu nečekaně zrychlil dech, takže musel polknout, aby se zase zklidnil. Také puls se mu zrychlil. Přinutil se držet dalekohled u oka tak dlouho, dokud si nebyl jist nepřátelským manévrem, a potom zvolna vykročil k palubnímu ochozu. Násilím se přiměl k veselému a lehkomyšlnému výrazu. Věděl, že ti blázniví chlapi, kterým velel, budou pro takového kapitána bojovat s daleko větším zápalem.

"Tak už se na nás chystají, mládenci," zavolal. "Zanedlouho nám kolem uší zahvízdá pár oblázků. Ukažte jim, že Angličany to nerozhází."

Zahrnuli ho za to jástem, jak očekával a doufal. Zamířil na Natividad znovu dalekohled. Pořád ještě se velmi pomalu otáčela - obrátit za naprostého bezvětří takový dvoupalubník nebyla žádná hračka. Ale všechny tři stěžně teď byly odděleny jeden od druhého a dokázal již zahlédnout široké bílé pruhy zdobící bok lodi.

"He - ehm," pronesl.

Zepředu slyšel namáhaná vesla, jak se muži ve člunech snažili dovléci Lydii do kontaktu s nepřítelem. Naproti přes palubu vedla skupinka důstojníků - byli mezi nimi jak Bush, tak Crystal - akademickou diskusí o tom, jaké procento španělské boční salvy asi může zasáhnout loď na vzdálenost jedné míle. Hovořili o tom s takovou chladnokrevností, jakou by nikdy nedokázal přesvědčivě napodobit. Smrti se příliš nebál - ani zdaleka ne tolik, jako porážky a opovržlivého soucitu svých kolegů. Největší hrůzu měl ve skrytu duše ze zmrzačení. Bývalý námořní důstojník, belhající se na dvou dřevěných pahýlech, mohl být předmětem soucitu, mohlo se mu dostávat ústního ocenění jako jednomu z hrdinských obránců Británie, ale přesto byl směšnou figurkou. Hornblower měl hrůzu z toho, že by mohl být směšnou figurkou. Třeba přijde o nos, nebo o tvář a bude tak zmrzačený, že lidé nesnesou pohled na něj. Byla to tak strašlivá myšlenka, že se s dalekohledem u oka celý roztrásl, tak strašlivá, že nedokázal přestat myslet na průvodní okolnosti - jakou agónii by musel přestát dole v temné ošetřovně, vydán na milost Laurieho neschopnosti.

Natividad se náhle zahalila kouřem a o pár vteřin později se vzduch a voda kolem Lydie i samotná loď otřásaly pod ničivou boční salvou.

"Jenom dva zásahy," prohodil Bush rozverně.

"Zrovna jak jsem říkal," řekl Crystal. "Ten jejich kapitán by měl obejít všechna děla a osobně je zamířit."

"Jak víte, že to neudělal?" namítl Bush.

Jako na potvrzení jeho slov vypálilo devítiliberní dělo na přidi svou vzdornou odpověď. Hornblower měl dojem, že jeho unavený zrak zahlédl létat z prostředku Natividad třísky, jakkoliv to bylo na takovou vzdálenost nepravděpodobné.

"To byla dobře zamířená rána, pane Marshi!" zavolal. "Zasáhl jste ho naplno."

Natividad vystřelila další boční salvu, potom následovala další a další. Čas od času zametla palubu Lydie z jednoho konce na druhý dělová kule. Na palubě se opět váleli mrtví a sténající ranění byli odnášeni do podpalubí.

"Každému, komu to trochu matematicky myslí," bylo slyšet Crystala, "musí být jasné, že ta děla zaměřují různí chlapi. Výstřely jsou příliš rozptýlené, než aby to bylo jinak."

"Nesmysl!" trval na svém tvrdošíjně Bush. "Všimněte si, jaká byla přestávka mezi salvami. To je dost času na to, aby děla zamířil jeden člověk. Co by celou tu dobu jinak dělali?"

"Španělská posádka přeci..." začal Crystal, ale náhlý jekot kanónových kul nad jeho hlavou jej na okamžik umlčel.

"Pane Galbraithe!" vykřikl Bush, "nechtě hned navázat ten hlavní bránový steh." Potom se vítězoslavně otočil na Crystala. "Copak jste si nevšiml," zeptal se, "jak každá rána téhle salvy šla vysoko? Jak to vysvětlí ten váš matematický mozek?"

"Vystřelili v okamžiku, kdy je vlna vynesla nahoru, pane Bushi. Opravdu, pane Bushi, já si myslím, že po Trafalgaru..."

Hornblower si toužebně přál, aby jim mohl nařídít skoncovat s tou debatou, jež jitřila jeho nervy, ale nemohl být přeci takový tyran.

V nehybném vzduchu se dělový kouř vznášel kolem Natividad tak, že se v jeho mračnech zjevovala jako nějaký duch, s osamělou zářovou košovou čnělkou čnící do čistého vzduchu.

"Pane Bushi," zeptal se, "jak je teď asi daleko, co myslíte?"

Bush si pečlivě změřil vzdálenost.

"Tři čtvrtě míle, řekl bych, pane."

"Pravděpodobnější jsou tak dvě třetiny, pane," ozval se Crystal.

"Vás jsem se neptal, pane Crystale," odsekl Hornblower.

Na tři čtvrtiny míle, dokonce i na dvě třetiny, by byly karonády Lydie neúčinné. Musí pokračovat v běhu tou uličkou.

Bush měl očividně stejný názor, soudě podle jeho dalších rozkazů.

"Je čas vystřídat chlapy u vesel," zavelel a vydal se k přídi, aby na to dohlédl. Hornblower jej slyšel, jak netrpělivě žene nové posádky dolů do člunů ve snaze, aby Lydie neztratila tu trošku rychlosti, kterou získala.

Pod planoucím sluncem bylo strašlivé horko, přestože poledne již dávno minulo. Zápach krve prolité na palubě se mísil se zápachem rozpálené smoly v palubních spárách a střelného prachu z devítilibrovky, z níž Marsh neúnavně bombardoval nepřítele.

Hornblowerovi bylo špatně - tak špatně, že se začal bát, aby se nad smrti nezostudil tím, že by začal zvracet před zraky všech svých mužů. Když jej únava a napětí oslabily až do téhle míry, uvědomoval si daleko zřetelněji houpání a kolébání lodi pod svými nohama. Všiml si, že chlapi u děl teď jsou zticha. Ještě před nedávnem se na svých stanovištích smáli a žertovali, ale teď začínali být pod nepřátelskou palbou nevrlí. To bylo špatné znamení.

"Vzkažte pro Sullivana, ať sem přijde s těmi houslemi," rozkázal.

Zrzavý irský pometenec přišel na žád', housle a smyčec pod paží, a zasalutoval.

"Něco nám zahraj, Sullivane," nařídil. "Hej vy tam, chlapi, kdo z vás umí nejlíp zatancovat odzemek?"

Na to téma se rozpoutala vzrušená diskuse.

"Benskin, pane," ozvalo se pár hlasů.

"Hall, pane," křičeli další.

"Ne, MacEvoy, pane."

"Tak uspořádáme soutěž," rozhodl Hornblower. "Benskin, Halle a MacEvoy, pojdte sem. Zatančíte všichni odzemek a kdo z vás bude nejlepší, dostane jednu guineu."

Ještě po létech se potom vyprávělo znovu a znovu, jak byla Lydie vlečena do boje, zatímco na palubě se tančil odzemek. Takhle historka se dávala k dobru jako příklad Hornblowerovy chladnokrevnosti a jedině on sám věděl, jak málo na tom bylo pravdy. Chlapům to zvedlo náladu, a proto to udělal. Nikdo netušil, jak se málem pozvracel, když jednou příďovou střelnou proletěla kule a mozek nějakého námořníka potřísnil Halla, aniž ten spletl jediný krok.

O něco později toho strašlivého odpoledne se ozval před příd'í praskot, následovaný z vody sborovými výkřiky a ječením.

"Barkasa se potápí, pane!" hulákal Galbraith z příďové nástavby, ale Hornblower už tam byl při prvních výkřicích. Dělová kule roztržila barkasu tak, že z ní zbyla jen prkna. Muži se zmítali ve vodě, snažili se zachytit stěhu nebo vyšplhat do kutru. Všichni, kdo přežili, byli šílení strachem ze žraloků.

"Ti Španěláci nám ušetřili práci s jejím vytahováním," řekl Hornblower hlasitě. "Teď už jsme u nich dost blízko na to, abychom jim konečně ukázali zuby."

Muži, kteří jej slyšeli, přivítali ta slova s jásotem.

"Pane Hookere!" zavolal na kadeta v kutru. "Až ty muže vylovíte, zakormidlujte laskavě na levobok. Chystáme se zahájit palbu."

Znovu se vrátil na zářovou palubu.

"Ostře na levobok!" zakřičel na kormidelníka. "Pane Gerarde, až děla zaměříte, můžete začít s palbou první."

Velice zvolna se Lydie otáčela kolem své osy. Ještě než obrat dokončila, zasáhla ji další drtivá boční salva z NaUvidad, ale Hornblower si toho ani nevšiml. Období nečinnosti skončilo. Doplnl se svou lodí na čtyři sta metrů k nepříteli a jeho jedinou povinností teď bylo procházet se po palubě, aby dal příklad své posádce. Žádných jiných rozhodnutí už nebylo třeba.

"Natáhněte kohouty!" hulákal Gerard ve střední části paluby.

"Klid, pane Hookere. Máme dost času!" křičel Hornblower.

Lydie se píd' po píd' otáčela, zatímco Gerard se skláněl nad jedním z pravobočních děl, aby posoudil vhodný okamžik k prvnímu výstřelu.

"Zamířte!" zaječel, ustoupil zpátky a odhadoval zakymácení lodě na vysoké vlně. "Pal!"

Uprostřed hromobití palby se zvedal kouř a Lydie se při zpětném rázu děl zakymácela.

"Nandejte jim další, mládenci!" křičel Hornblower v oblacích dýmu. Teď, když boj vypukl, byl vzrušený a šťastný.

Strašlivý strach ze zmrzačení byl zapomenut. Za třicet vteřin byla děla znovu nabita, vystrčena ze střelen a vystřelena.

Znovu a znovu a znovu pozoroval Gerard klesání a stoupání lodě a vydával rozkazy.

Později Hornblower napočítal celkem pět bočních salv z Lydie, zatímco si vzpomínal, že Natividad vypálila za tu dobu jenom dvě. Díky tomu poměru byla převaha Natividad v palebné síle a větším kalibru děl více než vyrovnána. Při šesté boční salvě vystřelilo jedno dělo předčasně, vteřinu předtím, než Gerard zavelel. Hornblower se vrhl dopředu, aby zjistil viníky. Bylo to snadné, díky provinilým výrazům obsluhy a podezřele horlivé činnosti. Zahrozil na ně prstem.

"Dejte si tam pozor!" zařval. "Nechám zbičovat každého chlapa, který příště vystřelí předčasně!"

Když se bojovalo na velký dostřel, bylo nutné udržovat muže na uzdě, protože velitel děla nedokázal v zápalu a

vzrušení boje a při nabíjení a pojiždění s dělem správně odhadnout pohyby lodi.

"Ten starej dobrák Horný!" zapištěl nějaký neznámý hlas na přídi, provázený výbuchem smíchu a výkřiků. Gerard halas přerušil dalším povelům k palbě.

Kolem lodi už byla hustá clona kouře, tak hustá jako londýnská mlha, takže ze zádové paluby se nedaly rozeznat jednotlivé postavy na přední nástavbě. Nepřirozeně šero umožňovalo rozeznat dlouhé oranžové záblesky z děl, navzdory oslnivému slunečnímu svitu všude kolem. Z Natividad byl vidět jenom vysoký chuchvalec kouře, z něhož vyukovala jediná stěžňová čnělka. Mastné chuchvalce hustého dýmu válející se kolem lodi štípaly do očí, nutily ke kašli a štípaly na kůži jako nepříjemné bouřkové počasí.

Vedle Hornblowera se zjevil Bush.

"Natividad už pociťuje naši palbu, pane," snažil se překřičet hlomoz. "Střelí dost divoce. Podívejte se na to, pane!"

Z právě vypálené boční salvy je zasáhla jenom jedna či dvě střely. Půltuctů kul se ponořilo do vody za zádi Lydie, až je gejzíry vystříklé vody na zádové palubě pokropily. Hornblower šťastně přikývl. Připlutí na tak krátkou vzdálenost tím bylo ospravedlněno, stejně jako riziko, jež tento manévř představoval. Udržovat rychlou a dobře mířenou palbu uprostřed hluku, kouře, ztrát a zmatků námořní bitvy vyžadovalo disciplínu a praxi takového druhu, jakým se Natividad nemohla pochlubit, to dobře věděl.

Snažil se zrakem proniknout kouř a dohlédnout na hlavní palubu Lydie. Nezkušenému oku, pozorujícímu spěch a shon kluků s dávkami střelného prachu, šílené úsilí obsluh děl, mrtvé a raněné, příšeří a všečen ten rámus, to vše mohlo připadat jako zmatená scéna, ale Hornblower to viděl jinak. Vše, co se tam dole odehrávalo, každá jednotlivá akce, byla součástí schématu, jež vypracoval již před sedmi měsíci, když dostal velení na palubě Lydie, a vstúpil za tu dobu během dlouhého a namáhavého výcviku do mozků celé posádky. Viděl Gerarda stojícího u hlavního stěžně a vyhlízejícího ve své extázi téměř jako svatý. Dělostřelecké umění bylo pro Gerarda stejnou vášní jako ženy. Viděl kadety a ostatní poddůstojníky - každý u svého oddílu děl, každý dával pozor na Gerardovy rozkazy a dohlížel na rytmickou práci obsluh děl, nabíječů s nabíjačky, čističů s vytěráky, velitele děl krčící se s pravou rukou zvednutou nad dělovými komorami.

Baterie na levoboku již postrádala skoro všechny své muže. U každého děla byli už jen dva muži, stojící nepohnutě, avšak připraveni vrhnout se do akce, kdyby na jejich děla měla přijít v boji řada. Zbylí členové dělových obsluh byli ve službě po celé lodi - střídali raněné a padlé na pravoboku, udržovali v chodu čerpadla, jejichž žalostný klapot nepřetržitě plnil loď strašidelným rámusem, opírali se o vesla v kutru, opravovali škody na palubě. Hornblower si nalezl čas na vzdání díky za těch sedm měsíců, jež mu byly dopřány, aby mohl vycepovat posádku na současnou úroveň zručnosti a disciplíny.

Něco - snad zmatek u děl, slabý závan vzduchu či náraz vln - způsobilo, že se Lydie poněkud odchýlila od nepřítele.

Hornblower viděl, že děla musela být natáčena stále více a více, takže rychlost palby se zpomalila. Rozběhl se dopředu a běžel až k přídnímu čeleni. Naklonil se nad kutr, v němž seděl Hooker se svými muži a sledoval boj.

"Pane Hookere, natočte ji o dvě čárky na pravobok."

"Aye, aye, pane!"

Muži se opřeli o vesla a zamířili s člunem k Natividad. Dvě lana se napnula, když další špatně zamířená boční salva rozprášila vodu kolem nich do oblaků vodní tříště. S veškerým vypětím sil se opírali do vesel a bylo zřejmé, že otočí loď právě včas. Hornblower je nechal být a běžel zpátky na zádovou palubu. Hledal ho tam pobledlý plavčík.

"Pan Howell mě posílá, pane. Řetězové čerpadlo na pravoboku je rozstřílený na kusy."

"Ano?" Hornblower věděl, že lodní tesař Howell by mu neposílal zprávu jen tak ze zoufalství.

"Dává dohromady další, pane, ale bude fungovat tak nejdřív za hodinu. Mám vám vyřídit, že voda trochu stoupá, pane." "He - ehm," poznamenal Hornblower. Kluk, který s ním mluvil, měl teď ve vyvalených očích víc sebedůvěry, když si trochu zvykl na tu novotu, že mluví se svým kapitánem.

"Rozmázlo to tam čtrnáct lidí, pane, u ty pumpy. Bylo to hrozný, pane."

"To je v pořádku. Běž zpátky k panu Howellovi a řekni mu, že kapitán nepochybuje o tom, že udělá, co bude v jeho silách, aby smontoval nové čerpadlo."

"Aye, aye, pane!"

Kluk seskočil na hlavní palubu a Hornblower se za ním díval, jak utíká dopředu a uskakuje na přeplněné palubě před spěchajícími muži. Musel vysvětlit hlídkujícímu námořnímu pěšákovi u vstupního jícnu, proč chce dolů. Do podpalubí nesměl nikdo, kdo nebyl schopen prokázat, že tam má své bojové stanoviště. Hornblower měl pocit, že ta Howellova zpráva nemá vůbec žádný význam. Nevyžadovala žádné jeho rozhodnutí. Záleželo jedině na tom pokračovat v boji, ať už se loď pod jeho nohama potápí nebo ne. Pociťoval ulehčení, že v tomhle směru nemá žádnou odpovědnost.

"Už to trvá hodinu a půl," přistoupil k němu Bush a zammul si ruce. "Úžasné, pane, úžasné!"

Podle Hornblowerova odhadu to nemohlo být víc než deset minut, ale k Bushovým povinnostem patřilo sledovat přesýpací hodiny u kompasnice.

"Ještě nikdy jsem nezažil, aby se Španělé takhle drželi u děl," poznamenal Bush. "Mají špatnou mušku, ale střílejí tak rychle jako nikdy. A podle mého jsme je pěkně pošramotili, pane."

Snažil se prohlédnout skrz houstnoucí dým a dokonce směšně mával rukama ve snaze jej rozeznat. Hornblower se nad tímto gestem nesmyslně zaradoval, neboť prozrazovalo, že ani Bush není tak ledově klidný, jak se tváří. Zatímco mluvil, objevil se také Crystal.

"Dým trochu řídne, pane. Řekl bych, že začal trochu foukat vítr."

Zdvihl nasliněný prst.

"Ano, pane, určitě. Slabý vánek ze zádového levoboku. Aha!"

Ještě když mluvil, zafoukal náhle vítr silněji a odvál velký mrak kouře přes příďový pravobok. Jako když se zvedne

opona, odhalila se před nimi celá scéna. Ležela tam Natividad vyhlížející jako vrak. Její náhradní stěžeň skončil stejně jako předchůdce a za ním následoval hlavní stěžeň. Ted' už stál jenom záďový stěžeň a loď se divoce zmítala na vlnách s ohromnou kupou uvolněného lanoví visícího přes palubu. Před jejím předním stěžněm byly tři střílny tak rozbité, že vypadaly jako jedna. Díra připomínala otvor po chybějícím zubu.

"Má moc velký ponor," poznamenal Bush, ale v tom samém okamžiku vychrlil prostřílený bok Natividad další boční salvu a tentokrát každá rána nějakou náhodou Lydii zasáhla, jak dosvědčoval praskot ozývající se zezdola. Natividad opět zahálila oblaka kouře, a když se rozptýlila, všichni uviděli, jak se bezmocně v lehkém vánku kolébá přídí po větru. Lydie na brizu zareagovala. Hornblower si byl na základě její reakce jist, že je už říditelná. Kormidelník rychle otáčel kolem, aby ji ustálil ve správném kursu. Hornblower okamžitě vycítil svou šanci.

"Jednu čárku na pravobok!" nařídil. "Vy tam vpředu! Odvažte kutr!"

Lydie se ustálila naproti boku nepřátelské lodi a bombardovala ji po celé délce hromobitím a plameny.

"Zvrátit hlavní košovku!" křičel Hornblower.

Muži na hlavní palubě opět provolávali do burácení děl slávu. Za zádi se slunce ve slavnostním šarlatově zlatém hávu nořilo do vody. Brzy bude noc.

"Už se musí brzy vzdát! Kriste! Proč nevyvěšují bílou vlajku?" lamentoval Bush, zatímco boční salvy vypálené z těsné blízkosti rvaly bezmocného nepřítele od přídě po záď. Hornblower věděl své. Žádná loď pod Crespovým velením plující pod el Supremovou zástavou nikdy bílou vlajku nevyvěsí. Rozeznával v kouři třepotající se zlatou hvězdu na modrém poli.

"Nandejte jim to, mládenci, nandejte jim to!" křičel Gerard.

Na tuto nepatrnou vzdálenost mohl velitelům svých děl povolit palbu jednotlivými výstřely. Obsluha každého děla nabíjela a střílela, jak nejrychleji dokázala. Děla byla tak rozpálená, že se po každém výstřelu vysoko vzepjala ve svých lafetách a vlhké vytěrky vrážené do jejich hlavní syčely a kouřily při každém doteku se žhavým kovem. Také se začínalo smívat. Už bylo opět možné rozeznat jednotlivé záblesky, dlouhé oranžové jazyky vyskakující z ústí dělových hlavních. Vysoko nad rychle zapadajícím sluncem se objevila první jasně zářící hvězda.

Přídí čelen Natividad byl rozstřílen na třísky a visel pod okrajem přídě a potom bylo v houstnoucím šeru vidět také padající záďový stěžeň, přeražený střelami, jež si razily cestu po celé délce lodi.

"Proboha, ted' už snad vyvěsí bílou vlajku!" křičel Bush.

Po bitvě u Trafalgaru byl Bush poslán jako velitel kořistní posádky na jednu zajatou španělskou loď a stále ještě měl v živé paměti, jak poražená loď vypadala. Děla vytržená z lafet, hromady mrtvých a raněných na palubě, které se tam a sem převalovaly v rytmu lodi kymácející se na vzdutých vlnách. Byl to obraz utrpení, bolesti a beznaděje. Jako v odpověď na jeho otázku bleskl náhle z přídě Natividad ojedinělý výstřel. Nějakým fanatikům se podařilo pomocí kladky a sochorů obrátit jedno dělo, takže ted' mířilo přímo dopředu a střílelo na vzpínající se trup Lydie.

"Rozmlaťte ho, mládenci, rozmlaťte ho!" řval Gerard, napůl šílený únavou a vypětím.

Lydie se díky svým vrchním plachtám rychle hnala na závětrnou stranu zmítaného trupu. V houstnoucí tmě dokázali ted' Hornblower s Bushem zahlédnout na palubě Natividad pohybující se postavy. Už také stříleli z mušket. Záblesky prosvěťovaly temnotu a Hornblower uslyšel náraz jedné kulky do zábradlí vedle sebe. Bylo mu to naprosto lhostejné. Uvědomoval si ted' jediné vše překonávající únavu.

Proměnlivý vítr vál v nárazech a z nečekaných směrů. Bylo obtížné odhadnout, zvláště v houstnoucí temnotě, jak se obě lodě k sobě přibližují.

"Čím budeme blíž, tím rychleji to skončíme," prohlásil Bush.

"Ano, ale brzy už budeme schopni skočit na její palubu," odpověděl Hornblower.

Vzepjal se k dalšímu výkonu.

"Řekněte chlapům, ať jsou připraveni odrazit výsadek na naši palubu," nařídil a přešel k oběma karonádám, jež pálily z pravoboku záďové paluby. Jejich obsluhy byly tak zabráný do své práce, tak hypnotizovány monotónním nabíjením a střílením, že mu trvalo několik vteřin, než upoutal jejich pozornost. Potom se zpocení dělostřelci postavili do pozoru a Hornblower jim vydal rozkazy. Nabili obě karonády kartáčovými střelami přinesenými z náhradní muniční bedny u zábradlí. Čekali skrčení za svými děly, zatímco se obě plavidla přibližovala k sobě a děla na hlavní palubě Lydie stále chrtila oheň. Z paluby Natividad se ozýval jekot a výkřiky vzdoru a záblesky z mušket osvětlovaly na její přídí temnou masu mužů čekajících, až se obě lodě k sobě přiblíží. Přesto samotný náraz přišel neočekávaně, když náhlý poryv větru a vzednutí moře vrhlo lodě přes zbývající mezeru. Příd' Natividad narazila na Lydii uprostřed trupu, těsně před zadním stěžněm, s nervy drásajícím praskotem. Z paluby Natividad se ozval pekelný řev, jak se námořníci chystali k abordáži a velitelé karonád skočili k doutnákům.

"Počkejte!" zakřičel na ně Hornblower.

Mozek mu pracoval jako počítač stroj. Zatímco se Lydie zvolna natáčela na stranu, zkoumal vítr a moře, čas a vzdálenost. Pomocí sochorů a brutální síly obsluhy otočil jednu karonádu kolem osy a druhá následovala příkladu, zatímco se dav z přední nástavby Natividad nahnul k brlení lodní paluby a čekal na příležitost vrhnout se na palubu Lydie. Obě karonády mířily přímo proti nim.

"Pal!"

Karonády vychrlily tisíc mušketových kulí přímo do stěsnaného davu. Chvilí panovalo ticho a potom se pekelný rámus výkřiků a provolávání slávy prolнул se slabým sborovým naříkáním a kvílením. Exploze mušketových kulí zametla přední kastel Natividad od jednoho konce na druhý.

Na okamžik byly lodě do sebe zaklíněné v této pozici. Lydie pořád ještě měla tucet děl schopných střelby, a ta pálila z hlavní téměř se dotýkajících přídě Natividad. Vítr a moře lodě opět oddělily a Lydie ted' byla na závětrné straně a s kymácením se vzdalovala. Z anglické lodi střílelo každé dělo, zatímco z Natividad se neozval jediný výstřel, ani z

muškety.

Hornblower opět setřásl smrtelnou únavu.

"Ukončit palbu!" zakřičel na Gerarda na hlavní palubě a děla zmlkla.

Hornblower se snažil zrakem proniknout temnotu kolem neurčité masy Natividad, převalující se na vlnách.

"Vzdejte se!" vykřikl.

"Nikdy!" následovala odpověď zavalená tenkým vysokým hlasem. Přisahal by, že je to Crespo. Hlas přidal ještě dvě nebo tři obscenní urážky.

Hornblower si mohl dovolit odbýt je úsměškem, navzdory své únavě. Vybojoval svou bitvu vítězně.

"Udělal jste všechno, co mohou stateční muži dokázat," křičel.

"Ještě zdaleka ne, kapitáne," ozval se v temnotách truchlivý hlas.

Něco upoutalo Hornblowerovu pozornost. Mihotavá rudá záře kolem nezřetelné přídě Natividad.

"Crespo, ty blázne!" zakřičel "Loď ti hoří! Vzdej se, dokud můžeš!"

"Nikdy!"

Děla Lydie, přímo proti boku Natividad, zasáhla svou planoucí municí roztříštěné dřevo Natividad. Na troud vyschlé dřevo staré loď od ní chytlo a oheň se rychle šířil. Teď už byl daleko jasnější, než když si jej Hornblower všiml poprvé. Loď bude za chvíli v jednom plameni. Hornblowerovou první povinností bylo zachránit vlastní loď. Jakmile oheň na Natividad dosáhne skladu střelného prachu v podpalubí, anebo až se dostane ke skladu munice, promění se loď v sopku planoucích úlomků, ohrožujících Lydií.

"Musíme od ní odrazit, pane Bushi," pronesl Hornblower co nejformálněji, aby zakryl chvění svého hlasu. "Hej vy tam chlapi, k otěží!"

Lydie se otočila pryč, ostře proti větru, a razila si cestu do návětrí planoucího vraku. Bush a Hornblower za ním upřeně hleděli. Z rozbíhacích boků teď vyskakovaly jasné plameny - červená záře se odrážela ve vzdutém moři kolem. A najednou plameny před jejich zraky naráz zmizely, jako uhašená svíčka. Nebylo vidět vůbec nic, nic kromě temnoty a slabě fosforeskujících hřebenů vln. Moře pohltilo Natividad dříve, než ji stačily zničit plameny.

"Proboha, oni se potopili!" vykřikl Bush, nakloněný přes zábradlí.

V několika následujících vteřinách ticha Hornblowerovi stále v uších znělo poslední truchlivé zvolání "Nikdy!" Byl však patrně prvním ze své posádky, kdo se z šoku vzpamatoval. Otočil loď kolem osy a doplul na místo, kde se Natividad potopila. Poslal Hookra s kutrem, aby pátral po přeživších. Kutr byl jediný člun, jenž mu zbyl, protože kapitánská veslice a jola byly zničeny palbou z Natividad a dřevo z barkasy bylo roztroušeno ve vzdálenosti pěti mil. Vylovili jenom pár mužů - dva vytáhli námořníci stojící na upínacích lávce Lydie a kutr nalezl pultuctů plavců. To bylo všechno. Posádka Lydie se snažila být k nim laskavá, jak tam stáli na palubě ve světle luceren a voda crčela z jejich rozedraných šatů a zplihlých černých vlasů na palubu, ale oni byli podráždění a mlčenliví. Jeden z nich se dokonce ještě pral, jako kdyby chtěl pokračovat v bitvě, v níž Natividad bojovala tak zoufale.

"To nic," snažil se Hornblower převést vše do žertu. "Však z nich ještě uděláme dobré námořníky!"

Jeho únava dosáhla takového stupně, že mluvil jakoby ze snu, jako kdyby všechno to jeho hmatatelné okolí, loď, děla a stěžně a plachty, Bushova statná postava, byly neskutečné přízraky a jedině jeho únava a bolest uvnitř lebky byly existující skutečnosti. Slyšel svůj vlastní hlas, jako by mluvil někdo metr od něj.

"Aye, aye, pane!" řekl bocman.

Každý materiál, jenž se dostal do mlýna královského válečného loďstva, byl dobrý. Harrison byl připraven udělat námořníky i z toho nejpodivnějšího lidského materiálu. Dělal to ostatně po celý svůj život.

"Jakým kursem máme vyplout, pane?" zeptal se Bush, když se Hornblower vrátil na záďovou palubu.

"Kurs?" zeptal se kapitán nepřítomně. "Jakým kursem?" Jen s obtížemi si zvykal na myšlenku, že bitva je u konce, Natividad potopená a že na tisíce mil daleko není na moři žádný nepřítel. Bylo také obtížné uvědomit si, že Lydie je ve vážném nebezpečí. Nepřetržitý monotónní klapot čerpadel připomínal, že nejsou s to udržet prosakování vody do podpalubí, že Lydie má stále na dně rozprostřenu plachtu a že potřebuje co nejrychleji celkovou opravu.

Hornblower si postupně začínal uvědomovat, že nyní musí zahájit novou kapitolu v historii Lydie, že musí udělat zbrusu nové plány. A opět tu stála dlouhá fronta lidí čekajících na jeho okamžité rozkazy - na prvním místě Bush, potom bocman a tesař, dělmistr a ten blázen Laurie. Musel donutit svůj unavený mozek opět k činnosti. Zjistil sílu a směr větru, jako kdyby to bylo nějaké akademické cvičení a ne duševní proces, jenž byl dvacet let jeho druhou přirozeností. Unaveně sešel do své kajuty, kde nalezl roztříštěné pouzdro na mapy mezi nepopsatelnou spouští, a zkoumal roztrhanou mapu.

Musí oznámit svůj úspěch v Panamě co možná nejdříve, to mu teď bylo jasné. Možná že by tam mohl loď opravit, ačkoliv ta nehostinná rejda k tomu poskytovala pramálo šancí, zvláště teď, když ve městě propukla žlutá zimnice. Takže musí dovést potlučenou Lydií do Panamy. Vyznačil kurs k mysu Mala, nadlidským úsilím přinutil mozek zaznamenat, že vane dobrý vítr, a vyšel opět na palubu vydat rozkazy. Masa lidí dožadujících se jeho pozornosti mezitím zázračně zmizela. Bush je všechny rozehnal, ačkoliv Hornblower na to nikdy nepřišel. Udal Bushovi nový kurs, načež se po jeho boku vynořil Polwheal s pláštěm a lehátkem. Hornblower už nedokázal protestovat. Nechal se zabalit do pláště a do lehátka se zhroutil napůl v mdlobách. Naposledy seděl před jedenadvaceti hodinami. Polwheal také přinesl něco k jídlu, ale na to naprosto nereagoval. Nechtěl žádné jídlo! Toužil jedině po odpočinku.

Potom se v okamžiku znovu probral. Zapomněl na lady Barbaru, uvězněnou v temném podpalubí se zraněnými v dusivých útrobach lodi. Ale ihned se uklidnil. Ta zatracená ženská se dokázala postarat sama o sebe - na to byla schopná dost. Teď všechno ztrácelo význam. Hlava mu znovu padla na prsa. Další věc, jež ho znepokojila, bylo jeho vlastní chrápání, ale to jej dlouho netrápilo. Usnul a prochrápal veškerý rámus způsobený posádkou, která se snažila dostat Lydií opět do formy.

KAPITOLA XVIII.

Hornblowera vzbudilo teprve slunce, jež vyšlo nad obzor a svítilo mu přímo do očí. Protáhl se a zamžikal a na chvíli se jako dítě snažil zastínit si rukama oči a znovu usnout. Nevěděl, kde se nalézá, a prozatím mu to nevadilo. Potom se mu začaly vybavovat včerejší události, přestal se pokoušet znovu usnout a místo toho se snažil vzbudit. V první chvíli si vzpomněl na podrobnosti boje, ale překvapilo ho, že si nevybavoval potopení Natividad. Když mu vzpomínka projela mozkem, byl úplně vzhůru.

Vstal z lehátka a namáhavě se protáhl, protože všechny klouby jej bolely od včerejšího vyčerpání. Bush stál u kormidelního kola, tvář měl šedou, pokrytou vráskami a v ostrém světle podivně starou. Hornblower mu pokývl a v odpověď se mu dostalo zaslutování. Bush měl dvourohý klobouk nasazený na špinavém obvazu kolem čela. Hornblower by s ním promluvil, ale veškerou svou pozornost okamžitě věnoval rozhlížení po lodi. Vanula celkem slušná bríza, jež se však musela v noci stočit, protože Lydie stěží udržovala kurs plavbou těsně k větru. Plula se všemi plachtami rozvinutými. Hornblower okamžitě odhalil nespočetné opravy jak v pevném, tak v pohyblivém lanoví. Náhradní zářový stěžeň podle všeho dobře konal svou práci, ale každá napjatá plachta měla přinejmenším jednu díru po zásahu - některé jich měly tučet i víc. Díky nim vypadala loď jako otrhaný vagabund. Prvním dnešním úkolem bude napnout novou soupravu plachet. Nové lanoví může počkat, až bude více času.

Teprve když prozkoumal počasí, kurs a plachty, rozhlédl se Hornblower pozorným námořnickým okem po palubě. Z přídě se ozývalo monotónní klapání čerpadel. Čistá bílá voda, která z nich vytékala, byla jasným důkazem toho, že stěží stačí odčerpávat veškerou vodu, kterou loď nabírá. Na závětrné straně ležela na palubním ochozu dlouhá, dlouhá řada mrtvých těl, každé z nich nabalené ve vlastním hamaku. Hornblower sebou trhl, když je uviděl, a jenom s veškerým vypětím vůle se přinutil je spočítat. Leželo tam dvacet čtyři mrtvých, a čtrnáct jich pohřbili včera. Někteří z těch mrtvých mohli být - a pravděpodobně byli - smrtelně raněni ze včerejška, ale třicet osm mrtvých najisto znamenalo, že dole v podpalubí leží přinejmenším sedmdesát raněných. Posádka Lydie tedy utrpěla více než třetinové ztráty.

Přemýšlel, kdo je mezi nimi, či bolestí zkroucenou tvář skrývají ty hamaky.

Mrtvých bylo na palubě víc než živých. Bush patrně poslal do podpalubí každého muže, až na tučet námořníků potřebných k zajišťování chodu lodi. To bylo od něj rozumné, neboť všichni byli určitě po včerejší dřině vyčerpaní, přičemž každý sedmý chlap na palubě musel být zaměstnán u čerpadel, dokud nebudou nalezeny a zacpány všechny díry po dělových zásazích. Zbytek posádky spal na palubě, to bylo jasné na první pohled. Námořníci se uložili na hlavní palubě pod palubními ochozy. Jen málokterý měl dost síly, aby si rozprostřel hamak (pokud jeho hamak vůbec přestál nepřátelskou palbu). Ostatní leželi bez ladu a skladu tam, kde upadli, hlavy si opírali o souseda anebo o méně pohodlné podložky jako úchytné šrouby či nápravy dělových lafet.

Stále ještě bylo patrné mnoho následků včerejší bitvy, nehledě samozřejmě na mrtvolky v rubáších a temné skvrny na bělostných prknech, jež se nepodařilo vydrhnout. Paluby byly všude kolem rozryty a zbržděny ranami, z nichž trčely třísky. Boky lodi byly prodávány dělovými zásahy, přes něž byly nahrubo přetaženy plachty. Střílnové parapety byly zčernalé od prachu. Z jednoho z nich trčela osmáctiliberní kule, jež se zaryla do tvrdého dubového dřeva. Na druhé straně však byla vykonána ohromná spousta práce, od zaopatření mrtvých až po zajištění děl a jejich přivázání. Bez ohledu na únavu posádky byla Lydie připravena pustit se znovu do bitvy dvě minuty po signálu.

Hornblower se zastýděl, že se toho tolik udělalo, zatímco on líně rozvaloval ve svém lehátku. Přinutil se potlačit nad tím veškeré své rozladění. Když pochválí Bushovu práci, připustí vlastní nedostatečnost, ale musí být velkorysý.

"Skvělá práce, pane Bushi," přistoupil k němu. Přirozená plachost spolu s pocitem studu však způsobily, že promluvil trochu nabubřele. "Jsem ohromen i potěšen výkonem, který jste podal."

"Dneska máme neděli, pane," řekl Bush prostě. Měl pravdu. Neděle byla inspekčním dnem. Kapitán procházel každíčkou částí loď a všechno zkoumal, aby zkontroloval, zdali první důstojník nezanedbává svou povinnost a udržuje loď schopnou plavby. V neděli musela být loď zametena a zkrášlena, všechna povalující se lana musela být úhledně stočena, posádka nastoupena v nejlepších šatech, sloužila se bohoslužba a četly se vojenské řady - v neděli procházely profesionální schopnosti každého prvního důstojníka válečného námořnictva Jeho Veličenstva zatěžkávací zkouškou.

Hornblower nedokázal potlačit úsměv nad tímto vysvětlením.

"Neděle nebo ne," řekl, "odvedl jste úžasný kus práce, pane Bushi."

"Děkuji vám, pane."

"A neopomeni to zahrnout do své zprávy Admiraltě."

"O tom nepochybují, pane."

Bushova strhaná tvář zářila potěšením. Úspěšná bitva samotné loď byla obvykle odměněna povýšením jejího prvního důstojníka na kapitána a pro člověka jako Bush, bez rodiny a známostí, to byla jediná naděje, jak učinit životně důležitý krok. Ale kapitán, který měl zájem jediné na zvýšení své vlastní slávy, mohl formulovat zprávu v tom smyslu, že vybojoval vítězství navzdory snaze svého prvního důstojníka, místo s jeho pomocí. Takové případy se staly.

"Až o tom v Anglii konečně uslyší, tak by to mohlo způsobit docela rozruch," pokračoval Hornblower.

"Tím jsem si jist, pane. Nestává se každý den, aby fregata potopila řadovou loď."

Bush trochu přeháněl, když Natividad nazýval řadovou lodí. Před šedesáti lety, kdy byla spuštěna na vodu, by ji snad mohli umístit do řadové sestavy bitevních lodí, ale časy se od té doby změnily. Přesto však Lydie dosáhla znamenitého úspěchu. Teprve teď si Hornblower začínal uvědomovat, jak významný čin to byl, a patřičně mu to zlepšilo náladu.

Bylo tu další hledisko, jež britská veřejnost neopomene vzít v úvahu, jako při hodnocení každé námořní bitvy. A ministerstvo válečného loďstva dost často uplatňovalo totéž měřítko.

"Jaký účet nám vystavila zubatá?" zeptal se Hornblower neomaleně a vyslovil tak nahlas, co měli oba na mysli. Kdyby se nezeptal tak cynicky, mohl by být podezříván ze sentimentality.

"Třicet osm zabitých, pane," odpověděl Bush a vytáhl z kapsy špinavý kus papír. "Sedmdesát pět raněných. Čtyři pohřešovaní. Pohřešovaní jsou Harper, Dawson, North a ten černoch Chump, pane - zmizeli při potopení barkasy. Clay byl zabit první den bitvy..."

Hornblower přikývl. Vzpomněl si na Clayovo bezhlavé tělo ležící na záďové palubě.

"...a John Summers, pomocník navigátora, Henry Vincent a James Clifton, pomocník bocmana, ti byli zabiti včera, a Donald Scott Galbraith, třetí poručík, poručík Samuel Simmonds od námořní pěchoty, kadet Howard Savage a čtyři další poddůstojníci zranění."

"Galbraith?" podivil se Hornblower. Zpráva mu zabránila v úvahách, jaká by mohla být odměna za celkové ztráty sto sedmnácti námořníků, když někteří kapitáni fregat byli již povýšeni do šlechtického stavu za celkové ztráty osmdesáti zabitých a zraněných.

"Je těžce zraněn, pane. Obě nohy mu to rozmačkalo pod koleny."

Galbraitha tedy potkal osud, jehož se Hornblower sám tak strašlivě obával. Šok mu připomněl jeho povinnost.

"Musím jít hned dolů a obejít zraněné," řekl, potom se zarazil a podíval se pátravě na svého prvního důstojníka. "A co vy, Bushi? Nevypadáte schopeni služby."

"Jsem naprosto v pořádku, pane," protestoval Bush. "Půjdu si na hodinu odpočinout, až mě Gerard přijde vystřídat ve službě."

"No, jak chcete."

V podpalubí na nejspodnější palubě to vypadalo jako někde v předpekli. Byla tu tma. Účelem čtyř čadících petrolejek, jejichž mihotavé červenožluté záblesky se odrážely od palubních trámů, snad bylo jenom vrhat stíny. Panovala tu dusivá atmosféra. Obvyklý smrad lodní stoky a skladišť byl ještě umocněn zápachem raněných mužů, stěsnaných dohromady, čadících lamp a čpícího střelného prachu, jenž sem vnikl včera a ještě se mu nepodařilo najít zase cestu ven. Bylo tu horko k zalknutí. Vedro a smrad udeřily Hornblowera do obličeje, jakmile vešel, a pár vteřin poté měl již tvář zalitou potem, tak byl vzduch prosycen horkou vlhkostí.

Stejně hutný jako vzduch byl i kravál. Ozývaly se běžné zvuky lodi - skřípání a vrzání konstrukce, vibrace lanoví přenášené dolů upínacími lany, zvuky moře a šplouchání vody ve stoce, monotónní klapot čerpadel na přední zesílený lodním trámovým jako ozvučnou deskou. Ale všechny tyto zvuky sloužily pouze jako doplněk k hluku ošetřovny, kde sedmdesát pět raněných mužů, stěsnaných na úzkém prostoru, nařikalo a vzlykalo a křičelo, nadávalo a zvracelo. Ztracené duše v pekle stěží představovaly strašlivější obraz, stěží trpěly více.

Hornblower našel Laurieho, stojícího bezradně v příšeři.

"Díky Bohu, že jste přišel, pane," vyhrkl. Tón jeho hlasu prozrazoval, že od této chvíle s radostí přenáší veškerou odpovědnost ze svých beder na kapitánova.

"Pojďte se mnou na obchůzku a podejte hlášení," odsekl Hornblower. Nenáviděl tuhle záležitost a přestože byl na palubě naprosto všemocný, nemohl se otočit a utéci, jak mu velel instinkt. Musel tuhle práci dokončit a bylo mu jasné, že teď, když Laurie projevil svou neschopnost, je tím nejvhodnějším mužem na palubě právě on. Přistoupil k poslednímu zraněnému v řadě a ucukl překvapením. Byla tu lady Barbara, mihotavé světlo vykreslovalo její klasické rysy, jak klečela vedle zraněného. Smáčela houbou tvář a hrdlo muže svíjejícího se na palubě.

Pro Hornblowera to byl šok, vidět ji při téhle práci. Den, kdy Florence Nightingalová udělá z práce ošetřovatele ženskou profesi, byl ještě daleko. Žádný člověk s dobrým vychováním by nesnesl myšlenku, že se žena může zabývat špinavou prací ve špitále. Mohly se tam dít milosrdné sestry za účelem spásy své duše. Opilé ženské mohly pomáhat rodiče nebo čas od času vypomáhat u nemocných, ale ošetřovat raněné muže byla veskrze mužská práce. Byla to práce pro chlapy, kteří si buď nezaslouží nic jiného, anebo jim to bylo nařízeno za trest, jako například čištění latrín. Hornblowerův žaludek se zvedal při pohledu na lady Barbaru ošetřující špinavé, zakrvácené, hnisající a pozvracené námořníky.

"Necháte toho!" vyštěkl hrubě. "Jděte pryč. Jděte na palubu."

"Zrovna jsem začala," odpověděla nevzrušeně lady Barbara. "Neodejdu, dokud tu práci nedokončím."

Její tón nepřipouštěl žádné námitky. Mluvila o tom jako o něčem nevyhnutelném, stejně jako by oznamovala, že dostala chřipku a musí se s tím smířit, dokud se zase nezotaví.

"Tenhle člověk, který to tu má na starosti," pokračovala, "nemá ponětí o svých povinnostech."

Lady Barbara nevěřila v ušlechtilost poslání ošetřovatelky. Pro ni to bylo stejně degradující zaměstnání jako vaření nebo spravování prádla (někdy ty činnosti vykonávala, když okolnosti cestování vyžadovaly, aby jimi zaměstnala své šikovné ruce). Narazila však na špatně vykonávanou práci a v tuto chvíli, kdy na jejích schopnostech do určité míry závisel výsledek důležité královny vojenské operace, tu kromě ní nebyl nikdo jiný, kdo by tu práci vykonal lépe. Pustila se do díla se stejným zápletem pro detail a bez ohledu na osobní pohodlí, s jakým jeden z jejích bratrů spravoval Indii a druhý bojoval s příslušníky bojovného indického kmene Mahratů.

"Tenhle člověk," pokračovala lady Barbara, "má tady pod kůží dřevěnou třísku. Ta musí okamžitě pryč."

Ukázala na mužova zarostlá a tetovaná prsa. Pod tetováním se táhla hrozivá černá podlitina, sahající od hrudního koše až k pravé podpažní jamce. V podpaží vyčníval ze svalu ostrý úlomek. Když se lady Barbara toho místa dotkla, muž se začal svíjet a nařikat bolestí. V boji na dřevěných lodích měly dřevěné třísky na svědomí vysoké procento bolestivých zranění. Kusy dřeva nebylo nikdy možné vytáhnout stejnou cestou, kudy se do rány dostaly, protože se pod kůží zasekly. V případě tohoto muže byl úlomek dřeva odražen žebrem, takže prošel pod zle poraněnou kůží na své současné místo v podpaží.

"Jste už konečně připraven?" zeptala se lady Barbara nešťastného Laurieho.

"Tedy, milostivá paní..."

"Jestli ne vy, tak já ano. Nebudte blázen, človče." "Dohlédnu na to, aby to bylo uděláno, lady Barbaro," vmísil se do debaty Hornblower. Slíbil by jí cokoliv, jen aby už měl tuhle záležitost z krku.

"No tak dobře, kapitáne."

Lady Barbara vstala, ale vůbec se neměla k tomu, aby se jako decentní dáma odporoučela. Hornblower a Laurie na sebe pohlédli.

"No tak, Laurie," zavrčel Hornblower nevrle. "Kde máte své nástroje? Hej, vy, Wilcoxi, Hudson. Přineste mu pořádnou dávku rumu. A teď, Williamsi, vám tu třísku vytáhneme. Bude to bolet."

Hornblower měl co dělat, aby nezkrivil tvář odporem a strachem z úkolu, jenž na něj čekal. Mluvil hrubě, aby se mu neroztřásl hlas. Celá ta záležitost se mu přičila. A že to byla bolestivá a krvavá práce. Ačkoliv se Williams urputně snažil nedat najevo slabost, když došlo k řezání, zmítal se tak, že Wilcox a Hudson jej museli chytit za ruce a mačkat mu záda k zemi. Když z něj vytahovali dlouhý černý kus dřeva, strašlivě vykřikl a potom bezvládně padl v mdlobách naznak. Když mu neobratně sešívali okraje zranění, už neprotestoval.

Lady Barbara tam stála se rty pevně stisknutými. Pozorovala Laurieho zmatené pokusy ránu zavázat a potom se beze slova sehnula a vzala mu hadry z rukou. Muži ji fascinovaně pozorovali, jak s jednou rukou za Williamsovými zády obratně otáčela kolem jeho těla a rychle rudnoucí bavlny na ráně obvaz.

"Teď už to zvládne," řekla, když vstala.

Hornblower strávil v dusivém podpalubí dvě hodiny. Obcházel ošetřovnou s Lauriem a lady Barbarou, ale nebyl to zdaleka tak zoufalý zážitek, jak by se mohlo zdát. Jedním z hlavních důvodů jeho zoufalství nad péčí poskytovanou raněným bylo vědomí jeho vlastní neschopnosti. Nevědomky přesunul část své odpovědnosti na bedra lady Barbary. Byla tak očividně talentovaná a tak bez bázně, že se ze všech lidí na lodi nejlépe hodila k péči o raněné. Když Hornblower obešel všechna lůžka, když bylo na palubu vyneseno dalších pět zemřelých, podíval se jí v mihotavém světle poslední lampy v řadě do očí.

"Nevím, jak bych vám poděkoval, milostivá paní," řekl. "Jsem vám stejně vděčný jako kterýkoliv z těch zraněných mužů."

"Není třeba vyjadřovat nějakou vděčnost," odpověděla lady Barbara, "za práci, která se musí udělat."

Mnoho a mnoho let později pronese její vévodský bratr slova: "Králova vláda musí ve své práci pokračovat," přesně stejným tónem. Muž na vedlejším lůžku zamával zafačovanou paží.

"Třikrát sláva její milosti!" zaskřehotal. "Hip hip hurá!"

Někteří ze zraněných se přidali k jeho jásání. Byl to melancholický sbor, promísený sípáním a sténáním blouznících mužů kolem nich. Lady Barbara odmítavě zamávala paží a otočila se ke kapitánovi.

"Potřebujeme tady dole čerstvý vzduch," řekla. "Dá se to nějak zařídit? Můj bratr mi jednou vyprávěl, jak se úmrtnost v bombajské nemocnici okamžitě snížila, jakmile se pacienti dostali na vzduch. Možná, že by ti muži, kteří se mohou hýbat, mohli být odneseni na palubu?"

"Zařídím to, milostivá paní," řekl Hornblower.

Žádost lady Barbary umocnil ještě kontrast, jaký Hornblower pocítil, když vyšel na palubu. Čerstvý tichomořský vzduch chutnal navzdory spalujícímu slunečnímu svítu po tom smradu na dolní palubě jako šampaňské. Rozkázal, aby se okamžitě obnovily plátěné větrací šachty, odstraněné když se loď připravovala k boji.

"A jsou tam někteří ranění, pane Raynere," pokračoval, "kterým by se vedlo lépe, kdyby byli vyneseni na palubu. Musíte najít lady Barbaru Wellesleyovou a zeptat se jí, kteří muži mají být přemístěni."

"Lady Barbaru Wellesleyovou, pane?" zeptal se netaktně překvapený Rayner, který nevěděl nic o posledních událostech.

"Snad jste slyšel, co jsem řekl," vyštěkl Hornblower.

"Aye, aye, pane!" pospíšil si s odpovědí Rayner a rychle se vrhl do podpalubí, aby neřekl něco dalšího, co by mohlo jeho kapitána naštvat.

A tak se toho dopoledne odbyvaly bohoslužby na palubě lodi Jeho Veličenstva Lydie o něco později, teprve po pohřbu mrtvých. Podél hlavní paluby se houpali ve svých hamacích ranění a větracími šachtami sem doléhala slabá ozvěna sténání z podpalubí.

KAPITOLA XIX.

A znovu plula Lydie podél tichomořského pobřeží Střední Ameriky. Na východ podél jejích boků ubíhaly šedé vrcholky sopek s růžovými okraji, na jejichž úpatích občas probleskovala bujná pobřežní zeleň. Moře bylo modré a obloha blankytná. Létající rybky vyskakovaly nad hladinu a zanechávaly za sebou prchavé brázdy. Ale každou minutu za dne i za noci se dvacet mužů dřelo u čerpadel, aby zabránili potopení lodi, a zbytek zdravé posádky pracoval každou hodinu bdění na opravách.

Za čtrnáct dní, jež uplynuly do té doby, než loď obeplula mys Mala, značně prořídil seznam jejích raněných. Někteří z nich se již zotavovali - měsíce tvrdé práce na moři je natolik zocelily, že se teď vykřesali ze zranění, jež by mohla být pro lidi slabší konstituce smrtelná. Šok a vyčerpání zbavilo loď jiných a teď ji gangréna, ona chmurná Nemesis těch časů neznalých dezinfekce, zbavovala dalších. Každé dopoledne se u lodních boků odehrával stejný obřad, kdy přes palubu sklouzly do modrého Tichého oceánu dva či tři (a někdy až šest) ovázaných hamaků.

Také Galbraith se odebral touto cestou. Vydržel šok ze svého zranění, dokonce přežil mučení, jemuž jej vystavil Laurie, když se, podněcován naléhavými výtkami Lady Barbary, pustil nožem a pilou do krvavé změti masa a kostí, jež bývala nohama. Očividně se uzdravoval, ležel celý pobledlý ve své kóji, takže Laurie se už začínal vychloubat svými

chirurgickými schopnostmi, krásnými pacientovými pahýly a šikovností, s jakou podvázal tepny. Potom se náhle ukázaly neblahé příznaky a Galbraith zemřel po pěti dnech milosrdného deliria.

Hornblower a lady Barbara se v těchto dnech sblížili. Lady Barbara bojovala ztracenou bitvu za Galbraithův život až do poslední chvíle, bojovala statečně bez ohledu na odpočinek, avšak přitom zdánlivě bez emocí, jako by se prostě věnovala práci, jež musí být udělána. Hornblower by tomu byl málem uvěřil, kdyby neviděl její tvář v okamžiku, kdy Galbraith držel její ruku a mluvil s ní v domnění, že hovoří s matkou. Umírající chlapec horečnatě blábolil skotským nářečím, do něhož upadl, jakmile jej delirium překonalo. Tiskl její ruce a nechtěl je pustit, a ona vedle něj seděla a mírně mu domlouvala a utěšovala ho. Její hlas byl tak tichý, její chování tak klidné a chladné, že Hornblowera málem oklamalo, kdyby si nevšiml zmučeného výrazu v její tváři.

Také pro Hornblowera byla Galbraithova smrt nečekaně bolestná. Hornblower si o sobě vždycky myslel, že je schopný využívat ostatní a že se ho žádná lidská slabost netýká. Byl překvapen, když si uvědomil, jak jej Galbraithova smrt zranila a zarmoutila, když si uvědomil, jak se mu hlas chvěje a má slzy v očích při čtení modlitby, když se otrásl hnusem při myšlence, jak žraloci pod modrou hladinou Tichého oceánu naloží s Galbraithovým tělem. Řekl si, že je změkčilý, a potom se rychle ujišťoval, že je pouze rozhněván ztrátou užitečného podřízeného, ale nedokázal se oklamat. Reagoval zuřivě tím, že začal chlapy ještě nemilosrdněji pohánět do práce na opravách Lydie, ale přesto, když na sebe s lady Barbarou pohlédli na palubě či přes jídelní stůl, byl v jejich pohledech stále onen převládající soucit. Byl teď mezi nimi náznak porozumění.

Hornblower se s lady Barbarou vídal jen velmi málo. Když to okolnosti dovolily, poobědvali spolu, vždycky v přítomnosti alespoň jednoho dalšího důstojníka, ale kapitán byl většinou zaneprázdněn svými velitelskými povinnostmi a ona péčí o nemocné. Nikdo z nich neměl čas a přinejmenším on neměl dostatečný přebytek energie, aby se mohli věnovat flirtování, jež by ony mírné tropické noci na jejich cestě mohly podnítit. Kromě toho, od chvíle, kdy vpluli do Panamského zálivu, měl Hornblower horu dalších starostí, jež možnost nějakého flirtování vůbec vylučovaly. Na levoboku byly zrovna v dohledu Perlové ostrovy a Lydie směřovala proti větru k Panamě vzdálené jeden den plavby, když se na obzoru po návětrné straně objevil španělský ligr pobřežní hlídky, se kterým se už jednou setkali. Jakmile z jeho paluby spatřili Lydie, ihned změnili kurs a vyrazili směrem k ní, zatímco Hornblower se svého kursu držel. Docela ho vzrušovala představa, že konečně dorazí do přístavu, i když to byl tak špatně vybavený a zimnicí zamořený přístav jako Panama, neboť námaha, s jakou udržoval Lydie na hladině, se už na něm začínala projevovat. Ligr zastavil pár kabelů od nich a za několik minut se na palubu Lydie vyšplhal týž elegantní důstojník v zářivé uniformě, který je už jednou navštívil.

"Dobré ráno, kapitáne," řekl a hluboce se uklonil. "Doufám, že se Vaše Excellence těší nejlepšímu zdraví?"

"Děkuji vám," odpověděl Hornblower.

Španělský důstojník se udiveně rozhlížel. Lydie stále nesla známky nedávné bitvy - řady raněných v hamacích byly dostatečně výmluvné. Hornblower si všiml, že Španěl je ve střehu, jako by byl rozhodnut chovat se prozatím nezávazně, dokud se neočividně něco neznámého.

"Vidím," pokračoval Španěl, "že vaše krásná loď byla nedávno v boji. Doufám, že Vaše Excellence měla při tom střetnutí štěstí?"

"Potopili jsme Natividad, jestli máte tohle na mysli," řekl Hornblower bez okolků.

"Vy jste ji potopil, kapitáne?"

"Potopil."

"Je zničená?"

"Je."

Španělův výraz se zatvrdil. Hornblower se na okamžik domníval, že to pro něj musí být hořká rána, slyšet, že španělská loď byla už podruhé poražena anglickou lodí poloviční síly. "Potom, pane," řekl Španěl, "mám pro vás tento dopis." Zašmátral v náprsní kapse, ale překvapivě zaváhal. Hornblower si později uvědomil, že musel mít dva dopisy, každý v jiné kapse a každý s jiným významem. Jeden měl doručit v případě, že Natividad byla zničena, a druhý v případě, že by ještě mohla škodit. Dopis, jenž mu předal, když si byl zcela jist, který to je, nebyl příliš stručný, ale byl formulován s naprostou jadrností, jež představovala (s ohledem na květnatost oficiálního španělského stylu) absolutní hrubost. To Hornblowerovi došlo hned, jak jej otevřel a přečetl.

Tento dopis peruánského místokrále Lydie formálně zakazoval zakotvit či vplout do jakéhokoliv přístavu španělské Ameriky, v místokrálovství peruánském, mexickém či na Nové Granadě.

Hornblower si dopis přečetl ještě jednou a skličující rachocení čerpadel ještě prohlubovalo obavy, jež se mu okamžitě vynořily v mysli. Pomyslel na poničenou loď, do níž zatéká, na nemocné a zraněné, na svou vyčerpanou posádku a ztenčené zásoby, na plavbu kolem Hornova mysu a na čtyři tisíce mil Atlantického oceánu, prostírající se mezi ním a Anglií. A víc než to. Připomněl si dodatečné rozkazy, jež obdržel po odplutí z Anglie a které mu přikazovaly vyvinout veškeré úsilí, aby zpřístupnil španělskou Ameriku britskému obchodu a napomohl vybudování kanálu přes šíji.

"Znáte obsah toho dopisu, pane?" zeptal se.

"Ano, pane."

Španěl to prohlásil nadutě, dokonce nestoudně.

"Můžete mi vysvětlit toto naprosto nepřátelské chování ze strany místokrále?"

"Netroufl bych si vysvětlovat činy svého nadřízeného, pane."

"Niméně je budete muset vysvětlit. Nechápu, jak může jakýkoliv civilizovaný člověk opustit spojence, který pro něj vybojoval bitvy a potřebuje pomoc výhradně v důsledku těchto bojů."

"Přišel jste do těchto vod neznán, pane. Nemusel byste vybojovat žádné bitvy, kdybyste zůstal v té části světa, kde vládne váš král. Jižní moře je majetkem Jeho nekatolického Veličenstva, který tu nestrpí žádné vetfelce."

"Chápu," řekl Hornblower.

Dohadoval se, že poté, co se španělská vláda dozvěděla o přítomnosti anglické fregaty v Tichomoří, poslala do španělské Ameriky nové rozkazy. Udržení amerického monopolu bylo ze španělského hlediska životně důležité. Za tím účelem by se španělská vláda nezastavila před ničím, i když to znamenalo urážku spojence v boji na život a na smrt s nejmočnějším despotou Evropy. Pro Španěly v Madridu byla přítomnost Lydie v Tichém oceánu předzvěstí záplavy britských obchodníků, vyschnutí stálého proudu zlata a stříbra, na němž byla španělská vláda závislá, a co horšího, proniknutí kacířství do části světa, jež byla věrná papeži po celá tři staletí. Nezáleželo na tom, zdali je španělská Amerika chudá, špatně řízená, zamořená nemocemi, anebo jestli je zbytek rdoušen v době, kdy kontinentální blokáda rdousí evropský obchod.

V jediném jasnozřivém okamžiku si Hornblower uvědomil, že svět už nadále nebude tolerovat sobectví takového rozsahu a že brzo španělská Amerika svrhne za všeobecného souhlasu španělské jho. Později, pokud ani Španělsko ani Nová Granada neprokopají kanál, učiní ten krok místo nich někdo jiný. Chtěl to všechno vyslovit, ale jeho přirozená obezřetnost mu v tom zabránila. Bez ohledu na to, jak hrubě s ním zacházeli, nemohl otevřenou roztržkou vůbec nic získat. Daleko sladší pomsta bude, když si své myšlenky ponechá pro sebe.

"Výborně, pane," odpověděl. "Vyřídíte svému pánovi moje uctivé poručení. Nezakotvím tedy v žádném přístavu španělské Ameriky. Prosím, vyřídíte Jeho Excelenci výrazy mé nehynoucí vděčnosti za zdvořilost, s jakou se mnou bylo jednáno, a moje potěšení nad tímto dalším důkazem dobrých vztahů mezi vládami, jejichž máme být to štěstí poddanými."

Španělský důstojník na něj zostra pohlédl, ale Hornblower zachoval kamennou tvář a provedl záměrně strojenou úklonu.

"A teď, pane," pokračoval chladně, "vám musím ke své lítosti popřát dobrý den a příjemnou plavbu. Mám toho hodně na starosti."

Takové dvorné propuštění šlo Španělovi zjevně na nervy, ale k tomu, co Hornblower řekl, nemohl mít žádné opodstatněné výhrady. Mohl se jenom na oplátku uklonit a vrátit se zpátky k lodnímu žebříku. Ještě ani nebyl zpátky ve svém člunu, když se Hornblower otočil k Bushovi.

"Pane Bushi, nechtě loď laskavě ležet ve větru," řekl mu.

Lydie se ztěžka převalovala přilehlá do větru na vlnách, zatímco její kapitán pokračoval v přerušném pochodu po zářové palubě, sledován po očku těmi důstojníky a námořníky, kteří se dovítí, že nejnovější zprávy nevěstí nic dobrého. Sem a tam, tam a sem chodil Hornblower mezi lafetami karonád na jedné straně a upínacími oky na druhé. Rachocení čerpadel, rozléhající se dutě v těžkém vzduchu, mu přitom každou vteřinu naléhavě připomínalo, že by měl učinit nějaké nové rozhodnutí.

Avšak především musí rozhodnout v otázce zásob a vody, ještě než přijde na řadu otázka stavu lodě. Každý lodní kapitán musí řešit tento problém na prvním místě. Naplnil své sklady a sudy s vodou před šesti týdny. Ale od té doby ztratil čtvrtinu posádky. V případě nouze, i kdyby nemohl zásoby doplnit dlouhou dobu, měl proto dost potravy na to, aby mu vystačila až do Anglie, zvláště když obeplutí Hornova mysu východním směrem netrvalo nikdy tak dlouho, jako směrem západním. Kdyby to bylo nezbytné, mohl by zásoby doplnit na ostrově Svaté Heleny, v Sierra Leoně nebo v Gibraltar, zvláště teď, když už nebylo důvodu k utajení.

To bylo nanejvýš uspokojivé. Mohl se teď cele věnovat úvahám o samotné lodi. Není pochyb o tom, že ji musí uvést do pořádku. Lydie nemůže doufat, že by přežila bouře kolem Hornova mysu ve svém současném stavu. Teče jako řešeto, má nouzový stěžen a dno ucpané plachtou. Opravy nelze provést na moři a přístavy má zakázané. Musí to udělat po způsobu starých bukanýrů - tak, jak to dělali přesně v těchto vodách Drake, Anson a Dampier. Musí najít nějakou skrytou zátoku, kde by se loď mohla položit na bok. Na pevnině to půjde stěží, protože Španělé jsou usazení kolem každé splavné zátoky. Takže to bude muset být nějaký ostrov.

Perlové ostrovy na obzoru nejsou vhodné, protože jsou obydlené, a jak Hornblower věděl, pravidelně navštěvované z Panamy. Kromě toho lůž byl pořád v dohledu a sledoval jeho pohyby. Hornblower sešel do podpalubí a vytáhl své mapy. Byl tu ten ostrov Coiba, který Lydie minula včera. Mapa mu o něm neříkala nic jiného, než jakou má polohu, ale bylo to jasně místo, jež se k prozkoumání nabízelo jako první. Hornblower stanovil nový kurs a vyšel opět na palubu.

"Pane Bushi, buďte tak laskav a otočte loď," nařídil.

KAPITOLA XX.

Píd' po pidi se fregata Jeho Veličenstva Lydie sunula do zátoky. Kutr byl opět vpředu, Rayner v něm pilně měřil hloubku, zatímco Lydie s odumírajícími záchvěvy větru v zádech a se zbytky plachet vyhledávala cestu křivolakým kanálem mezi dvěma výběžky pevniny. Tyto výčnělky na každé straně vjezdu byly strmé kamenné útesy, jeden přechíval přes druhý, takže jen zkušené oko, jež navíc využilo nedávné příležitosti poučit se o typických kamenitých útvarech tohoto pobřeží, dokázalo odhalit, že za nimi by mohla být nějaká vodní rozloha.

Hornblower odtrhl zrak od kursu lodi, jež se sunula kolem výběžků, aby si prohlédl před ním se rozevírající zátoku. Všude kolem ji obklopovaly hory, ale na vzdálenější straně nebyl svah k vodě tak příkrý a na břehu u paty oslnivé zeleně, jež pokrývala kol dokola všechny břehy, byl náznak zlatého písku svědčícího o takovém dnu, které hledal. Bezpochyby tam bude mělčina, a nikoliv skalnatá.

"Vypadá to docela příhodně" pronesl Hornblower k Bushovi.

"Aye, aye, pane. Pro naši práci jako stvořené," odpověděl Bush.

"Takže můžeme spustit kotvu. S prací začneme okamžitě."

V maličké zátoce ostrova Coiba bylo příšerné vedro. Strmé hory kolem dokola zabraňovaly případným větrům vstup do

zátoky a zároveň sem sváděly veškerý žár. Spolu s drhnutím kotevního kabelu o průvlak si Hornblower začal uvědomovat rostoucí horko. Přestože stál na velitelské palubě bez pohnutí, byl zmáčený potem. Toužil po lázni a po chvílce nicnedělání, aby si odpočinul, než se snese chladnější večer, ale takový přepych si nemohl dovolit. Čas byl jako vždy životně důležitý. Musí se zabezpečit dřív, než by Španělé mohli objevit jeho úkryt.

"Zavolejte kutr zpátky," nařídil.

Na zemi bylo dokonce ještě větší vedro než na vodě. Hornblower se nechal dovézt osobně na pláž, pečlivě cestou měřil hloubku a zkoumal vzorky dna, jež mu vytáhli pomocí lojové svíčky na konci olovnice. Nebylo pochyb o tom, že to byl písek. Mohl tedy Lydie bez nebezpečí vytáhnout na břeh. Přistál u džungle, kde se nepohnul ani lísteček. Nebylo tu jediné známky lidské přítomnosti, soudě podle husté vegetace bez jediného náznaku po nějakých stezkách. Vysoké stromy a křovinatý porost, všelijaká havěť a parazité se všichni proplétali navzájem v němém zápasu o život. Cizokrajní ptáci s nezvyklými hlasy poletovali v přiseři spletených větví. Do nosu jej udeřily výpary humusu pod jeho nohama. Prosekával si cestu lesem, obklopen potícím se doprovodem s mušketami v rukou. Vynořil se u skály příliš strmé na to, aby se tu vůbec kdy mohla uchytit vegetace, do oslepujícího slunečního svitu v ústí zátoky. Zpocený a vyčerpaný šplhal vzhůru po terasovitých výběžcích. Lydie se líně kolébala na zářícím azuru malé zátoky. Protějšší výběžek pevniny se na něj mračil přes ústí a on zkoumal jeho strmé útesy dalekohledem. Potom se vrátil na loď a začal své muže pohánět k zuřivé činnosti.

Než mohla být Lydie vytažena na břeh, než se mohl tesař se svými pomocníky pustit do práce na jejím dnu, musela být odlehčena. A ještě než mohla být bezbranná loď položena na bok, musela být tato zátoka zabezpečena před všemi útočníky. Na ráhna byly zavěšeny kladky a dvoutunové osmnáctiliberky se zhouply z hlavní paluby. Za opatrného řízení a přesného vyvážení dokázal kutr jen tak tak tato monstra po jednom převážet. Postupně byla děla dovezena na břeh, zatímco Rayner a Gerard byli připraveni se svými partami pustit se do jejich osazení. Těžce se lopotící pracovní skupiny začaly na úpatí útesů budovat hrubé stezky a sotva skončily svou práci, už tu byli muži s kladkami a lany, aby po nich vyvlekli děla. Za nimi následoval střelný prach a náboje a potom potrava a voda pro obsluhy. Po šestatřiceti hodinách vyčerpávající práce byla Lydie o sto tun lehčí a vjezd do zátoky byl zabezpečen před útokem. Jakákoliv loď, jež by se pokusila o vjezd, by musela čelit palbě dvaceti děl přicházející shůry.

Mezitím na břehu nad písčnou pláží pracovala jako zběsilá další parta. Muži vyčistili kus lesa, z poražených stromů postavili hrubou předprseň. Do takto ohraničené primitivní pevnůstky vtěsnané mezi pahýly stromů nosila další parta sudy s hovězím, pytle mouky, ráhna, děla, střely a sudy s prachem, dokud Lydie nebyla jen prázdnou skořápkou, pohupující se na vlnkách zátoky. Muži si z plachet vyrobili přístřešky na ochranu proti častým tropickým deštům a pro důstojníky postavili hrubé chatrče z klád. Jednu z nich postavili také pro ženy.

Vydáním tohoto rozkazu Hornblower pouze vzal na vědomí jejich existenci. V zápalu práce, pod tlakem tíživé odpovědnosti neměl ani čas ani nadbytečnou energii k rozmluvám s lady Barbarou. Byl utahaný a o energii ho připravovalo také parné vedro, ale reagoval na tyto podmínky po svém - vybičoval se ještě k usilovnější práci. Měl také na paměti časovou tíseň, a tak se zarputile a nesmyslně dřel až do úmoru. Dny ubíhaly tísněné únavou jako noční můrou a minuty, jež strávil s lady Barbarou, byly jako halucinace s krásnou ženou, jaké má člověk v deliriu.

Nemilosrdně své muže proháněl od úsvitu až do setmění, nařizoval jim otročit v nesnesitelném vedru, až nad ním kroutili hlavami v užaslém obdivu. Nereptali kvůli námaze, k níž je nutil. To by bylo nepředstavitelné u britských námořníků, jimž velel člověk, který sám sebe nešetřil. Kromě toho se u mužů projevoval charakteristický rys britských posádek - pracovali tím radostněji, čím byly podmínky nezvyklejší. Spánek na písčném pláži místo v daleko pohodlnějších hamacích, práce na pevné zemi místo na palubě lodi, obklopené hustým lesem namísto vzdáleného obzoru - to všechno bylo uklidňující a zábavné.

Světlušky v lese, podivné ovoce, které pro ně sbírali jejich užaslí zajatci z Natividad, dokonce i komáři, kteří je obtěžovali, to vše je zároveň činilo šťastnými. Po úbočí jednoho útesu u vjezdní baterie neustále zurčel pramen čisté vody, takže si mohli jednou v životě dovolit tolik čerstvé vody, kolik jen chtěli. Pro lidi, kteří museli měsíce strpět, aby u pitné vody byla postavena stráž, to byl stěží popsatelný luxus.

Brzy byly na písčném pobřeží zapáleny ohně, co možná nejdále od soudků s prachem, pokrytých plachtami a hlídaných strážnými. Na ohních se tavila smůla, přinesená z bocmanova skladiště. V ty dny nestačili námořníci v trestu nadělat veškerou potřebnou cupaninu. Na její výrobu se musela podílet i část ostatního mužstva, zatímco Lydie byla vyzdvížena na břeh a tesař osobně se chopil úkolu uvést její dno do pořádku. Díry po zásazích byly ucpány, rozlezlé spáry utěsněny a zality smolou, chybějící pláty mědi byly nahrazeny několika posledními z lodních zásob. Po čtyři dny naplňovaly malou zátokinu zvuky bušících kladiv a nad klidnou vodní hladinou se nesl zápach tavené smoly z kotlů přenášejících k pracovním skupinám.

Na konci té doby prohlásil tesař, že je spokojen, a Hornblower, prohlízející důkladně každou píď lodního dna, s ním chtěl nechtě musel souhlasit. Lydie byla znovu posazena na vodu a pořad ještě prázdná byla pomocí kotev odvláčena přes zátoku až k úpatí vysokého útesu, na němž stála jedna z baterií. Břeh byl na tomto místě dosti strmý, aby sem mohla nezatížená děla a zásobami těsně přirazit. Poručík Bush tu už byl zaměstnán upevňováním trámových konzolí přechínávajících vodorovně útes ve výšce třiceti metrů nad palubou. S velkou námahou a po mnoha manévrovacích pokusech byla Lydie zakotvena tak, že pahýl jejího zadního stěžně stál přímo pod olovníci, kterou Bush spustil z vysoko umístěného kladkostroje. Potom byly vyraženy klíny, kladkostroj se dal do práce a vytáhl pahýl z paluby jako zkažený zub.

Tahle část práce byla ve srovnání s dalším krokem jednoduchá. Na kladky se muselo vyzdvihnout třiačacetimetrové hlavní ráhno a potom pověsit ze šibenice visle dolů. Kdyby vyklouzlo, vystřelilo by dolů jako nějaký monstrózní šíp a bylo by loď jistě potopilo.

Když bylo ráhno přesně ve svislé poloze a přesně nad šachtou zadního stěžně, bylo spuštěno píď po pídi dolů, až

snaživé skupiny námořníků protáhly jeho silnou spodní část hlavní a nejspodnější palubou a konečně ho pevně usadily v lůžku na páteřnici. Zbývalo už jen pevně ráhno zaklínit, připevnit lanová a Lydie opět měla záďový stěžeň, jenž mohl čelit vichřicím kolem Hornova mysu.

Ve svém kotvišti mohla být Lydie znovu zatížena a vyvážena sudy s hovězím, soudky s vodou a děly se střelami, až na ta děla, jež byla ponechána u vjezdu do zátoky. Správně zatížena a pevně posazena na kýlu mohla být opět osazena stěžňovými čněnkami a příslušným lanovím. Každé lano bylo znovu řádně převázáno, pevné lanová nově uspořádána a náhradní lana upevněna, až z Lydie opět byla stejně výkonná loď, jako když po svém zařazení do služby poprvé opouštěla Portsmouth.

Teprve tehdy si Hornblower vydechl a mohl si trochu odpočinout. Kapitán plavidla, jež není lodí, ale pouhým bezmocným trupem v zálivu uzavřeném pevninou, nemůže mít ani na okamžik pokoj. Kacíř v kobkách svaté inkvizice je ve srovnání s ním šťastný člověk. Všude kolem něj se rozprostírá hrozivá pevnina, stále jej trýzní ostny bezmoci a v noci jej probouzí strach z pokořujícího obležení. Hornblower se cítil jako člověk omilostněný z trestu smrti, když mohl zase rázovat po palubě Lydie, spočinout spokojeným pohledem na lanová nad hlavou, když už neslyšel všudypřítomné rachocení čerpadel, jež mu nepřetržitě znělo v uších během posledních čtrnácti dní plavby, šťastný z pomýšlení na spolehlivě vodotěsnou loď pod svými nohama a klidný z vědomí, že až do Anglie už nebude muset plánovat žádné vojenské tažení.

Právě v tuto chvíli námořníci rušili jednu z pobřežních baterií a přivázeli děla jedno po druhém na palubu Lydie. Už teď měl jednu boční baterii schopnou palby, dobře ovladatelnou loď, a mohl tedy udělat dlouhý nos na každého Španěla v Tichém oceánu. Byl to nádherný pocit. Otočil se a zjistil, že vedle něj na záďové palubě stojí lady Barbara. Zářivě se na ni usmál.

"Dobré ráno, milostivá paní," řekl. "Doufám, že vám vaše kajuta opět připadá pohodlná?"

Lady Barbara jeho úsměv opětovala - vlastně se téměř rozesmála, tak komický byl kontrast mezi jeho pozdravem a zmařenými pohledy, jimiž ji častoval posledních jedenáct dní.

"Díky, kapitáne," odpověděla. "Je úžasné pohodlná. Vaše posádka vykonala za tu krátkou dobu zázraky."

Úplně nevědomky k ní natáhl ruce a vzal obě její dlaně do svých. Stál tam, držel ji za ruce a ve slunečním svitu mu usměvavá tvář jen zářila. Lady Barbara cítila, že by stačilo jediné její slovo, aby se roztančil.

"Za soumraku budeme zase na moři!" zvolal vzrušeně.

Nemohla s ním jednat vážně, tak jako by nemohla jednat s dítětem. Věděla toho dost o mužích a o tom, jak to chodí, než aby se na něj kvůli jeho předchozí zaneprázdněnosti hněvala. Po pravdě řečeno, trochu si ji tím dokonce získal.

"Jste skvělý námořník, pane," řekla mu znenadáni. "Pochybuji, že král má ve svých službách jiného důstojníka, který by dokázal to co vy na této plavbě."

"Těší mě, že si to myslíte, milostivá paní," řekl, ale kouzlo bylo zlomeno. Vzpomínal se a následkem své prokleté sebekontroly se zase uzavřel. Nešikovně pustil její ruce a na opálených lících se objevil náznak červeně.

"Jen jsem konal svou povinnost," zamumlal s odvráceným pohledem.

"Hodně mužů koná svou povinnost," řekla lady Barbara, "ale jen málo z nich ji dělá dobře. Vlast je vaším dlužníkem - upřímně věřím, že Anglie svůj dluh vyrovná."

Ta slova odstartovala v Hornblowerově mysli celý řetěz myšlenek. Často už jej napadly. Anglie si bude pamatovat jediné to, že jeho bitva s Natividad nebyla nutná. Že kapitán s větším štěstím by se dozvěděl o novém spojení mezi Španělskem a Anglií ještě předtím, než předal Natividad povstalcům, a byl by si ušetřil všechny potíže a roztržky a ztráty, jaké to mělo za následek. Bitva, v níž fregata ztratí sto lidí, mohla být docela neslavná. Nikdo si neuvědomí, že tehdy jenom úzkostlivě, disciplinovaně a obratně plnil rozkazy. Za svoje zásluhy bude jen obviňován. Život byl náhle opět plný hořkosti.

"Omluvte mě, milostivá paní," vyhrkl, otočil se a vyrazil hulákat rozkazy na muže zaměstnané vyzdvihováním osmnáctilibrového děla ze člunu.

Lady Barbara zavrtěla za jeho zády hlavou. "Ať se propadnu," řekla si jemně pro sebe. "Na chvíli byl téměř lidský."

Lady Barbara si ve své nucené osamělosti rychle osvojovala zvyk mluvit sama pro sebe, jako nějaký trosečník na ostrově. Jakmile se při tom přistihla, okamžitě se napomenula a sešla dolů, kde od plic vyhubovala Hebe za nějaký nepatrný prohrěšek, jehož se dopustila při vybalování garderoby.

KAPITOLA XXI.

Posádka Lydie si začala šeptat, že se konečně popluje domů. Muži bojovali a pracovali, nejprve na jedné straně a potom na druhé, aniž by rozuměli záměrům vysoce postavených politiků, kteří rozhodovali, proti komu mají bojovat a pro koho mají pracovat. To, že Španělé byli nejdříve nepřátelé, potom přátelé a nakonec téměř nepřátelští neutrálové, stěžejí přimělo někoho z nich k zamyšlení. Nevadilo jim plnit rozkazy bezmyšlenkovitě. Ale teď se zdálo téměř jisté, tak důvěryhodné byly šeptané zprávy, že Lydie popluje domů. Posádce, která si s ničím moc nelámala hlavu, připadalo, že Anglie je zrovna za obzorem. Námořníci vůbec neuvažovali o tom, že je na moři čeká pět tisíc bouřlivých mil. Hlavy měli plné Anglie. Muži odvedení na palubu násilím vzpomínali na své ženy. Dobrovolníci přemýšleli o ženách v přístavech a o radostném okamžiku, kdy budou vyplaceni. Jejich nadšení nebylo dokonce ani zkaleno pomýšlením, že by mohli být převezeni na jinou loď a poslání znovu na cestu kolem poloviny světa, ještě než vůbec kdy znovu vkročí na anglickou půdu.

Vrhli se zapáleně do práce s vyvlečením lodě ze zátoky a ani jeden z nich nezalitoval, že opouštějí útočiště, jež samo o sobě jejich cestu domů umožnilo. Štěbetali a prováděli kašpariny jako stádo opic, když se pustili nahoru rozvinout plachty a směna na palubě tančila a bavila se, zatímco Lydie za teplého večera ujížděla s příznivým větrem v plachtách

po modrém Tichomoří. Potom vítr v noci s typickou tropickou vrtošivostí odumřel. Z dobré brízy byl nejdřív jenom slabý vánek a ten se změnil v nárazové zafoukání, jež pleskalo plachtami, rozvrazalo lanová a nutilo směnu neustále natáčet plachty.

Hornblower se vzbudil na lůžku v chladné hodině před svítáním. Bylo ještě příliš tma, aby rozeznal nezřetelný kompas nad svou hlavou, ale dokázal odhadnout podle dlouhého kolébání lodi a nárazových zvuků přicházejících z paluby, že je přepadlo bezvětří po počasí. Byl téměř čas pravidelné ranní procházky na záďové palubě a on blaženě odpočíval, zbaven všech pocitů odpovědnosti, dokud nepřišel Polwheal, aby mu pomohl s oblékáním.

Zrovna si natahoval kalhoty, když ze strážního koše dolehla dolů palubním otvorem ozvěna výkřiku.

"Plachta na obzoru! Na levém traversu. Je to zase ten lugr, pane!"

Pocit osvobození od všech starostí okamžitě zmizel. Dvakrát potkali ten prokletý lugr přímo tady na vodách Panamského zálivu a dvakrát byl zvěstovatelem špatných zpráv. Hornblower se poněkud pověřivě hrozil toho, co jim přináší tohle třetí setkání. Vytrhl Polwhealovi z rukou kabát, hodil jej na sebe a pospíšil si ke schůdkům na palubu. Lugr tam byl, o tom nemohlo být pochyb, a vznášel se klidně ve vzdálenosti asi dvou mil. Upíralo se na něj púltuctů dalekohledů. Hornblowerovi důstojníci zjevně sdíleli jeho pověřivé obavy.

"Na oplachtění té lodi je něco strašidelného," mumlal Gerard.

"Je to jen obyčejný španělský hlídkový člun," říkal Crystal. "Takových jsem viděl už tucty. Vzpomínám si, že u Havany..."

"Kdo z nás je neviděl?" odsekl Gerard. "Jenom jsem říkal... Holá! Odráží od něj veslice."

Rozhlédl se a uviděl kapitána vycházejícího na palubu.

"Lugr posílá veslici, pane."

Hornblower se ze všech sil snažil, aby si zachoval nepohnutou masku lhostejnosti. Opakoval si pro sebe, že se jako velitel nejrychlejší a nejmocnější lodi na tichomořském pobřeží nemá čeho obávat. Byl vybaven a připraven na cestu kolem poloviny světa a schopen bojovat s každou lodí do padesáti děl. Pohled na lugr by v něm neměl vyvolávat žádnou stísněnost, ale přesto ji vyvolával.

Dlouhé minuty sledovali veslici poskakující k nim po vlnách. Nejdříve to byla jen černá tečka vykukující občas mezi vlnami. Potom dokázali zahlédnout občasné záblesky vesel, odrážejících paprsky slunce těsně nad obzorem, a potom rozeznali samotná vesla. Veslice se zvětšovala jako nějaký velký černý vodní brouk lezoucí po hladině a konečně byla na doslech.

Za několik minut se mladý španělský důstojník ve své oslnivé uniformě potřetí vyšplhal na palubu Lydie a odpověděl na Hornblowerovu úklonu. Nepokusil se skrýt svou zvědavost ani obdiv, jenž se s ní mísil. Zpozoroval, že náhradní stěžeň zmizel a byl vystřídán novým ráhnem stejně přesně posazeným a výkonným, jako kterýkoliv stěžeň zasazený v loděnicích. Viděl, že díry po zásazích byly odborně zaceleny. Všiml si, že čerpadla již nejsou v provozu a že loď vlastně byla za těch šestnáct dní, kdy ji neviděl, zcela znovu vystrojena - navíc podle jeho nejlepšího vědomí bez jakékoliv pomoci z pevniny a přístavu.

"Překvapuje mě, že vás zde znovu vidím, pane," řekl. "Pro mě," řekl Hornblower s dokonalou dvorností, "je to jak překvapující, tak potěšující."

"Také mě to velice těší," řekl Španěl rychle, "ale domníval jsem se, že už jste dávno na cestě domů."

"Jsmě na cestě domů," řekl Hornblower, jenž se za žádnou cenu nechtěl dopustit nějaké urážky, "ale jak vidíte, pane, dosud jsem daleko nedoplul. Kromě toho jsem provedl určité nezbytné opravy, jak jste si možná povšiml, ale teď už mě nic nezdrží v cestě do Anglie co možná nejrychlejším tempem. Ledaže by, pane, došlo k novému vývoji situace, jenž by vyžadoval mou další přítomnost v těchto vodách ve společném zájmu našich zemí."

Hornblower pronesl tato slova úzkostlivě a již vymýšlel omluvy, jež by ho zbavily následků této nabídky, kdyby snad byla přijata. Ale Španělova odpověď jej uklidnila.

"Děkuji vám, pane," řekl, "ale nemám zapotřebí využívat vaší laskavosti. Dominia Jeho nejkatoličtějšího Veličenstva se docela dobře dokáže ubránit sama. Jsem si jist, že Jeho britské Veličenstvo rádo uvidí, že se takováhle pěkná fregata vrací podpořit jeho zájmy."

Dva kapitáni se po této výměně zdvořilostí opět jeden druhému hluboce uklonili a Španěl se vrátil ke své řeči.

"Myslel jsem si, pane," pokračoval, "že byste mi možná mohl prokázat tu velikou čest a navštívit mě na okamžik na mé lodi. Mohli bychom využít dočasného bezvětří a já bych mohl předvést Vaší Excelenci něco zajímavého, co by mohlo demonstrovat naši schopnost pokračovat bez vaší laskavé asistence." "Co je to?" zeptal se podezřívavě Hornblower. Španěl se usmál.

"Bylo by pro mě potěšením, kdybych vám to mohl předvést jako překvapení. Prosím, pane, neposlechnete mě?"

Hornblower se automaticky rozhlédl po obzoru. Zkoumal Španělovu tvář. Ten Španěl nebyl žádný blázen. A jedině blázen by mohl uvažovat o zradě, když byl téměř na dostřel fregaty, jež mohla jeho loď potopit jedinou boční salvou. I když většina Španělů byla dost bláznivá, přeci jenom nebyli takoví blázni, aby se dopustili násilí na britském kapitánovi. Kromě toho, těšil se při pomýšlení na výrazy svých důstojníků, až jim oznámí, že se odebírá na palubu lugru.

"Děkuji vám, pane," odpověděl. "Bude mi velkým potěšením vás následovat."

Španěl se znovu uklonil a Hornblower se otočil ke svému prvnímu důstojníkovi.

"Hodlám navštívit lugr, pane Bushi," řekl. "Budu pryč jen krátce. Necháte spustit kutr a pošlete jej, aby mě přivezl zpátky."

Hornblowera potěšilo, když viděl, s jakou námahou se Bush snaží skrýt své zděšení nad těmi novinkami.

"Aye, aye, pane!" vykřikl. Otevřel pusu a zase ji zavřel. Chtěl protestovat, ale neodvážil se a nakonec chabě opakoval: "Aye, aye, pane!"

V malé veslici odvázející je k lugu byl Španěl vzorem dvornosti. Zdvořile tlachal o počasí. Zmínil se o posledních zprávách z války ve Španělsku - bylo zcela nepochybné, že se francouzská armáda vzdala Španělům v Andalusii a že se španělská a britská armáda shromažďovaly k pochodu do Francie. Popsal řádění žluté zimnice na pevnině. Přesto však nedovolil, aby mu unikl jediný náznak o povaze překvapení, jež hodlal Hornblowerovi předvést na palubě lugu. Oba kapitáni byli uvítáni se španělskou dvorností, jakmile se přehoupili přes zábradlí lugu. Nastal velký ruch a shon, přehlídka posádky, dvě trubky a dva bubny falešně spustily břeskňý marš.

"Vše na této lodi je vaše, pane," pravil Španěl s kastilskou dvorností, a aniž by shledával ve své další větě nějaký rozpor, zeptal se: "Dá si Vaše Excelence nějaké občerstvení? Šálek čokolády?"

"Děkuji vám," odpověděl Hornblower. Nehodlal ohrozit svou důstojnost dotazem, jaké to překvapení zde na něj čeká.

Mohl čekat - zvláště když viděl, že jeho člun je teprve v polovině cesty k lugu.

Španěl nijak nespěchal se svým odhalením. Zjevně se kochal v očekávání Angličanova zaručeného ohromení.

Upozornil ho na jisté zvláštnosti v takeláži lugu. Zavolal své důstojníky, aby je Hornblowerovi představil. Rozmlouval o zásluhách své posádky, většinou samých roditelů Indiánů, jako na palubě Natividad.

Nakonec Hornblower vyhrál. Byl to Španěl, který již déle nevydržel čekat na dotaz.

"Šel byste laskavě se mnou tudy, pane?" vybídl jej. Vedl jej na před a tam stál připoután řetězy v pase a s pouty na rukou a na nohou el Supremo. Na sobě měl jen cáry - vlastně byl napůl nahý a jeho vousy a vlasy byly rozježené a spleené a všude kolem byly jeho vlastní výkaly.

"Domnívám se," řekl španělský kapitán, "že už jste měl to potěšení, pane, seznámit se s Jeho Excelencí, donem Julianem Maria de Jesus de Alvarado y Moctezuma, jenž se sám nazývá Všemohoucí?"

El Supremo se poškleváním nikterak nezdál vyveden z konceptu.

"Kapitán Hornblower mi už byl samozřejmě představen," prohlásil nadutě. "Pracoval pro mě dlouho a oddaně. Doufám, že se těšíte znamenitému zdraví, kapitáne."

"Děkuji vám, pane," řekl Hornblower. Navzdory cářům, špíně a řetězům se el Supremo choval se stejně dokonalou důstojností, s jakou se u něj Hornblower setkal tehdy před tolika týdny.

"Já také," řekl el Supremo, "se mám tak dobře, jak jen si svět může přát. Je mi zdrojem neutuchajícího uspokojení, že moje záležitosti pokračují tak dobře."

V tu chvíli se na palubě objevil černošský sloužící s podnosem čokolády. Další přinesl pár židlí. Hornblower se na vyzvání svého hostitele posadil. Přivítal to, protože se mu náhle roztřásla kolena, ale úplně jej přešla chuť na čokoládu. Španělský kapitán nápoj hlučně uskrával a el Supremo jej při tom pozoroval. Tváří se mu mihl záblesk žádostivosti. Rty mu zvlhly a měkce mlaskly, zorničky se mu rozšířily, ruce napřáhly. Ale v příštím okamžiku už byl zase klidný a bez zájmu.

"Doufám, že ta čokoláda je podle vašeho gusta, pane," řekl. "Objednal jsem ji speciálně pro vás. Mě chuť na čokoládu už dávno přešla."

"No aby ne," zasmál se hlasitě španělský kapitán. Znovu se mlaskavě napil.

El Supremo jej ignoroval a promluvil k Hornblowerovi: "Jak vidíte, mám na sobě tyhle řetězy," řekl. "Je to takový zvláštní rozmar - můj a některých mých služebníků. Doufám, že se mnou souhlasíte, že se k mé postavě docela skvěle hodí?"

"A- ano, pane," zakoktal Hornblower.

"Cestujeme do Panamy, kde dosednu na světový trůn. Oni mluví o pověšení. Tihle mládenci tady říkají, že tam na nás čeká šibenice na baště citadely. To bude rámec mého zlatého trůnu. Bude zlatý, s diamantovými hvězdami a velkým tyrkysovým měsícem. Právě odtud hodlám vydávat své příští rozkazy světu."

Španělský kapitán se znovu rozkuckal smíchy, ale el Supremo stále stál s tichou důstojností, pohupuje svými řetězy, zatímco slunce páliło na jeho rozčuchanou hlavu.

"V téhle náladě dlouho nevydrží," řekl španělský kapitán Hornblowerovi s rukou před ústy. "Poznávám už příznaky blížící se změny. Jsem opravdu potěšen, že budete mít příležitost zažít jej v obou jeho náladách."

"Slunce narůstá ve své nádheře každý den," řekl el Supremo. "Je velkolepé a hrozné, stejně jako já. Může zabít - zabít - zabít, jako zabíjelo lidi, které jsem mu vystavil - kdy to bylo? A Moctezuma je mrtev a celá jeho rodová linie, až na mě, už po stovky let. Já jediný zůstávám. A Hernandez je mrtev, ale jeho nezabilo slunce. Hernandez pověsili, přestože z jeho ran ještě kapala krev. Pověsili jej ve městě San Salvador a ještě když ho věšeli, pořád volal jméno el Supremo. Pověsili muže a pověsili ženy, v dlouhých řadách v San Salvadoru. Jedině el Supremo zůstává, aby vládl ze zlatého trůnu. Ze svého trůnu! Ze svého trůnu!"

El Supremo se teď kolem sebe rozhlížel. Tváří se mu mihl náznak užaslého prohlédnutí, když zatřásl svými řetězy. Nechápal na ně zírál.

"Řetězy! To jsou řetězy!" Začal hulákat a křičet. Pomateně se smál, potom se rozplakal a všechny proklínal, mlátil sebou po palubě, zakusoval se do řetězů. Jeho slova přestala být artikulovaná, kroutil se a slintal vzteky.

"No, není to zajímavé?" promluvil španělský kapitán. "Dokáže takhle vyvádět a řvát třeba i dvacet čtyři hodin bez přestávky."

"Bah!" Hornblower se vztyčil, až se židle za ním skácela. Bylo mu na zvracení. Španěl si všiml jeho bledé tváře a chvějících se rtů a nesnažil se skrýt mírné pobavení.

Ale Hornblower nemohl připustit, aby vychrlil tu záplavu protestů, jež se mu drala na jazyk. Ve své obezřetlosti si uvědomoval, že šílenec na takhle malé lodi musí být na palubě rozhodně připoután řetězy a jeho svědomí mu nepříjemně připomínalo mučení, jež el Supremo bez váhání nařizoval a jehož byl svědkem. Španělský zvyk udělat ze šílenství a velikosti cirkusovou podívanou byl dost odporný, ale i v anglické historii by se k němu našla řada paralel. Jeden z největších anglických spisovatelů a ještě k tomu církevní hodnostář byl svého času ukazován ve své stařecké

senilitě dokonce za peníze. Hornblower mohl vznést pouze jedinou námitku.

"To jej pověsí, když je šílený?" zeptal se. "Aniž by měl možnost smířit se s Bohem?" Španěl pokrčil rameny.

"Ať už je šílený nebo přičetný, rebelové musejí viset. Vaše Excelence to jistě ví stejně dobře jako já."

Hornblower to samozřejmě dobře věděl. Stál tu už bez jediného argumentu a zmohl se jedině na zajímavé koktání, i když se za to nenáviděl. Jediné, co ještě mohl udělat, když už ztratil veškerou důstojnost ve vlastních očích, bylo pokusit se uchovat si její zbytky alespoň v očích publika. Sebral všechny síly s vědomím, jaký je to prázdný humbuk.

"Musím vám velice poděkovat, pane," začal, "za to, že jste mi umožnil shlédnout nanejvýš zajímavé představení. Ale nyní se budu bohužel muset s opětovnými díky a s lítostí rozloučit. Zdá se, že vane příznivý vítr."

Sešplhal po boku lugu tak upjatě, jak jen dokázal, a usedl ve veslici na záďovou lavičku. Musel se znovu vzchopit, aby dal rozkaz odrazit, a na zpáteční cestě k Lydii seděl tiše a zachmuřeně. Bush, lady Barbara i Gerard jej pozorovali, když vystupoval na palubu. Rozhlédl se kolem sebe, nevidoucí a neslyšící, a potom spěšně seběhl do podpalubí skrýt své utrpení. Dokonce uronil s tváří v dlaních několik slz, než se opět vzpamatoval a vynadal si do slabošských bláznů. Ale trvalo ještě celé dny, než mu z tváře zmizel ten mrtvolný výraz, a celou tu dobu zůstával uzavřený ve své kajutě, neschopen připojit se k veselé společnosti na záďové palubě, jejíž bezstarostný halas k němu doléhal světlíkem. Pro něj to byl další důkaz slabosti a pošetilosti, že se nechal tak vyvést z míry pohledem na zločinného šílence, kterého potká osud, jaký si po právu zaslouží.

KAPITOLA XXII.

Lady Barbara a poručík Bush seděli spolu za teplé měsíční noci u zábradlí a rozmlouvali. Bylo to poprvé, že Bushe svedla náhoda s lady Barbarou tak říkajíc téte-a-téte a upadl do této situace proti své vůli. Kdyby ji dokázal předvídat, pravděpodobně by se jí vyhnul, ale teď, když už byl do rozhovoru s lady Barbarou pohroužen, radoval se z něj beze stopy jakéhokoli nervozity. Seděl na hromadě polštářů napěchovaných cupaninou, které pro lady Barbaru nechal ušít Harisson, kolena měl přitisknutá k bradě a lady Barbara se opírala ve svém lehátku. Lydie se měkce zvedala a klesala do jemného rytmu vln doprovázeného hudbou, již bríza vyluzovala v lanoví jako ve strunách harfy. Bílé plachty odrážely jasné měsíční světlo. Nad hlavami jim s udivující jasností zářily hvězdy. Bush ale nemluvil o sobě, jak by za tropické měsíční noci učinil každý rozumný muž, sedící vedle mladé ženy.

"No ano, milostivá paní," říkal. "Je jako Nelson. Je nervózní, stejně jako byl Nelson, a ze stejného důvodu. Pořád přemýšlí - byla byste překvapená, milostivá paní, kdybyste věděla, jak moc pořád přemýšlí."

"Myslím, že ani ne," řekla lady Barbara.

"To proto, že vy také přemýšlíte, paní. To nás hlupáky to překvapuje, chtěl jsem říct. Má víc filipa než my všichni tady na lodi dohromady, kromě vás, milostivá paní. Je zatraceně chytrý, to vás ujišťuji."

"Tomu ráda věřím."

"A je z nás nejlepší námořník, a co se týče navigace - no, Crystal je ve srovnání s ním pitomec, milostivá paní."

"Opravdu?"

"Samozřejmě, někdy se na mě utahuje, stejně jako na kohokoliv jiného, ale prosím vás, milostivá paní, co jiného můžete čekat. Dobře vím, co všechno mu dělá starosti, a přitom není silný, stejně jako nebyl Nelson. Někdy si o něj dělám starosti, milostivá paní."

"Máte ho rád."

"Jestli ho mám rád?" Bushův přemýšlivý anglický mozek se chopil toho slova se všemi jeho sentimentálními významy a Bush se poněkud v rozpacích zasmál. "Když to říkáte, asi to tak bude. Nikdy předtím mne nenapadlo, že ho mám rád, ale asi mi na něm opravdu záleží, milostivá paní."

"Tak jsem to myslela."

"Chlapi ho zbožňují, paní. Udělali by pro něj cokoli. Podívejte se, co všechno dokázal jen během téhle plavby, a bič se nepoužil ani jednou za týden, milostivá paní. Právě proto je jako Nelson. Nemilují ho proto, co dělá nebo říká, ale proto, jaký je."

"Je hezký, svým způsobem," řekla lady Barbara. Byla natolik ženou, aby vzala v úvahu i toto hledisko.

"Když jste na to narazila, milostivá paní, máte vlastně pravdu. Ale co se nás týče, mohl by být šeredný jako hřích a nám by to nevadilo."

"No jistěže ne."

"Ale nevěří si, milostivá paní. Nikdy mu nedojde, jak je chytrý. Tohle mě na něm pořád znovu překvapuje. Nevěřila byste tomu, milostivá paní, ale má sebejistoty stejně málo jako... stejně málo jako já, jestli mohu použít tohle přirovnání. Dokonce ještě méně."

"Jak podivné!" řekl lady Barbara. Byla zvyklá na neochvějnou sebejistotu svých bratrů, nemilovaných a lásku nevzbuzujících vůdců mužů, ale vyslovila svou poznámku jenom ze zdvořilosti - ve skutečnosti jí to podivné nepřipadalo.

"Podívejte se, milostivá paní," řekl Bush náhle přitlumeným hlasem.

Hornblower vyšel na palubu. Rozeznávali jeho tvář bílou v měsíčním světle, rozhlízející se, zdali je na jeho lodi všechno v pořádku, a četli v ní zmučené myšlenky, kterými byl posedlý. Těch pár vteřin, kdy se zdržel na palubě, vypadal jako ztracená duše.

"To bych moc rád věděl," pronesl Bush, když se Hornblower znovu ponořil do osamění své kajuty, "co mu ti ďáblové udělali nebo řekli, když vstoupil na palubu toho lugu. Hooker, co byl v kutru, říkal, že tam slyšel někoho rvát jako šílence. Ti ďábelští mučitelé! Určitě to byla jedna z těch jejich bestialit. Vždyť vidíte, jak ho to vzalo."

"Ano," řekla lady Barbara jemně.

"Byl bych vám vděčen, kdybyste se mohla pokusit vytáhnout ho trochu z té jeho ulity, nezlobte se, milostivá paní. Hádám, že by potřeboval trochu rozptýlení. Možná byste mohla vy... jestli mi prominete, milostivá paní."

"Pokusím se," řekla lady Barbara. "Ale pochybuji, že budu mít úspěch tam, kde vy jste pohořel. Kapitán Hornblower mi nikdy nevěnoval moc pozornosti, pane Bushi."

Avšak naštěstí písemné pozvání k večeři s lady Barbarou, které Hebe předala Polwhealovi a ten svému kapitánovi, dorazilo právě ve chvíli, kdy se Hornblower snažil dostat z pochmurné nálady, do níž zabředl. Četl pozvání stejně pečlivě, jak je lady Barbara psala - však také věnovala kompozici těch několika řádek hodně péče. Hornblower četl roztomilou omluvu lady Barbary za to, že jej ruší v čase, kdy je očividně zavalen prací, a další řádky, v nichž se lady Barbara zmiňovala o tom, jak jí pan Bush řekl o blížícím se překročení rovníku, a že ji napadlo, že by si taková událost zasloužila nějakou drobnou oslavu. Kdyby tedy kapitán Hornblower udělal lady Barbaře radost svou společností u večeře a naznačil jí, které z důstojníků by měla rovněž pozvat, lady Barbara by byla potěšena. Hornblower odepsal, že kapitán Hornblower s velkým potěšením přijímá laskavé pozvání lady Barbary k večeři a doufá, že lady Barbara dále pozve kohokoliv se jí uráčí.

Avšak i radost z návratu do společnosti měla svůj kaz. Hornblower byl vždycky chudý člověk a v době, kdy mu bylo svěřeno velení Lydie, byl u konce s nápady, kde vzít peníze na zabezpečení Marie. Následkem toho se sám nevybavil dostatečně uspokojivě a nyní, po všech těch měsících, byla jeho garderoba v posledním stadiu rozpadu. Kabáty měl všechny záplatované a odsouzené k zániku, epolety prozrazovaly svým ošoupaným mosazným leskem, že začaly svůj život jako pouhopouhé pozlacené stříbro, dvourohé klobouky byly už jen vraky. Neměl ani spodky ani ponožky vhodné k předvádění, jeho kdysi bílé šály byly teď zhrublé a nikdy už nikoho neošálí, že jsou z hedvábí. Jedině kord "v ceně padesáti guineí" si zachoval svůj zlatý lesk, ale právě k večeři si jej nemohl vzít.

Uvědomoval si, že bílé plátěné kalhoty, spíchnuté na palubě Lydie, nemají ten módní vzhled, na který je lady Barbara zvyklá. Vypadal otrhaně, cítil se jako trhan, a když se prohlížel v zrcátku, byl si jist, že lady Barbara nad ním bude ohrnovat nos. V hnědých kudrlinách se mu objevovaly šedé vlasy a potom, když si upravoval pěšinku, si zděšeně všiml růžového proužku kůže. Jeho lysina se od poslední zase zvětšila. Díval se na sebe s naprostým zhnusením, a přesto si jasně uvědomoval, že by klidně dal končetinu nebo i zbývající vlasy výměnou za jednu stužku s hvězdou, která by lady Barbaru oslnila. Avšak ani to by nemělo význam, protože lady Barbara žila celý život v prostředí plném Podvazkových a Bodlákových řádů, o nichž nikdy nemohl ani snít.

Málem už poslal lady Barbaře vzkaz, že si to rozmyslel a nebude s ní dnes večeřet, dokud si neuvědomil, že kdyby to udělal, Polwheal, který už všechno připravil, by uhádl, že důvodem je jeho otrhanost, a vysmál by se jemu i té jeho otrhanosti. Šel tedy k večeři a pomstil se světu tím, že seděl v čele stolu mlčky, ponořený v myšlenky, a dusil v zárodku každý pokus o konverzaci svými chmurami, takže slavnostní večírek od začátku vypadal jako katastrofa. Byla to ubohá pomsta, ale jistou útěchou mu bylo vědomí, že lady Barbara k němu vysílá starostlivé pohledy. Nakonec přišel i o ně, neboť lady Barbara se náhle usmála a začala se bezstarostně bavit svým okouzlujícím způsobem. Přiměla Bushe, aby popsal své zážitky z bitvy u Trafalgaru, ačkoliv to byly historky, o nichž Hornblower najisto věděl, že je slyšela už nejméně dvakrát.

Rozhovor byl povšechný a tak živý, že Gerard nedokázal snést, aby si veškerou konverzaci přisvojil Bush, a tak jej přerušil se svým zážitkem z dob, kdy sloužil na otrokářské lodi, a vyprávěl o své srážce s alžírským korzárem u mysu Spartel. To už Hornblower se svou náturou nedokázal vydržet mlčky, když každý takhle vykládal své historky. Zjistil, že se proti své vůli zapojil do konverzace a bezelstná otázka lady Barbary o siru Edwardu Pellewovi jej stáhla ještě hlouběji do rozhovoru. Hornblower totiž na Pellewově lodi sloužil jak jako kadet, tak jako poručík, a byl na to nesmírně pyšný. Vzpamatoval se teprve až na konci večeře a po přípitku na královo zdraví odmítl pozvání lady Barbary k partičce whistu. Alespoň tohle, pomyslel si, na ni udělá dojem. Rozhodně to udělalo dojem na jeho důstojníky, protože si všiml, jak si Bush s Gerardem vyměnili ohromené pohledy, když slyšeli, že jejich kapitán odmítá hrát whist. Ve své kajutě potom naslouchal přes přepážku halasněmu veselí při hře zvané oko, kterou lady Barbara navrhla místo whistu. Téměř si přál, aby hrál s nimi, ačkoliv považoval oko za hru pro slabomyslné.

Avšak večeře splnila svůj účel, neboť mu znovu umožnila vyhledávat na palubě pohledy lady Barbary. Mohl s ní také rozmlouvat, probírat zdravotní stav několika raněných, kteří zůstávali na ošetřovně, a po několika ranních setkáních bylo snadné pustit se s ní do rozhovoru během těch úchvatných odpolední a magických tropických nocí, když Lydie brázdila klidný Tichý oceán. Už si přivykl na své otrhané pláště a beztvaré kalhoty. Zapomněl na záštiplné plány, které se mu kdysi honily hlavou, když chtěl lady Barbaru uzamknout v její kajutě. A z paměti se mu už milosrdně vytrácely vzpomínky na el Suprema připoutaného řetězy k palubě, na umírajícího Galbraitha a na bezhlavé tělo ubohého Claye, roztažené na zakřivených prknech. Když už se ty vzpomínky vynořily, alespoň se už neobviňoval ze slabosti, že mu těch lidí bylo líto.

Byly to rozhodně šťastné dny. Režim na palubě Lydie klapal jako hodinky. Téměř každou hodinu každého dne byl dost dobrý vítr, aby se loď dala snadno kormidlovat, a někdy váł dost prudce na to, aby porušil jednotvárnost. Během nekonečné poslušnosti zlatistých dnů se nestrhl žádná bouře a v poklidu se dalo uvažovat o nekonečnu, neboť padesátý stupeň zeměpisné šířky se zdál nekonečně daleko. Mohli se radovat z požehnání nekonečna bez ohledu na neustálá varování, které k nim vysílalo slunce, stojící každé poledne na obloze níže, a Jižní kříž, který byl každou půlnoc výše.

Mohli být přáteli za těch nebesky krásných nocí, kdy se brázda lodi táhla jako dlouhá stopa ohně na slabě světélkujících vodách. Naučili se spolu donekonečna rozprávět. Bezstarostně mu vykládala o frivolitách místokrálova dvora v Dublinu, o intrikách, do kterých se mohl zaplést generální guvernér v Indii, o francouzských emigrantech bez krejcaru, kteří dokázali odkázat hutní magnáty, pyšné zbohatlíky ze severu, do patřičných mezí, o výstřednostech lorda Byrona a o hlouposti královských vévodů. A Hornblower se naučil poslouchat bez špetky závisti.

Dokázal jí na oplátku vyličít atmosféru měsíců strávených blokádou v boji s nemilosrdnými bouřemi u skalnatého biskajského pobřeží, jak Pellew zajel se svými fregatami až do samého příboje a potopil Droits-de-l'homme s dvěma tisíci muži na palubě, o tvrdosti a krutosti kaperského řemesla - o monotónním životě plném dřiny, který jí připadal stejně fantastický, jako jemu připadal její. Dokázal se jí dokonce přiznat, ačkoliv se jeho sebevědomí při tom propadalo bůhvíkam, ke svým ambicím, ačkoliv věděl, že jí budou připadat stejně dětské jako touha po houpacím koni. Mluvil o dvou tisícovkách liber kořistného, jež by mu úplně stačily jako přilepšení k polovičnímu platu kapitána nuceného trčet na pevnině, o několika arech půdy, o venkovském domě a policích plných knih.

Ona mu však naslouchala bez ironie, dokonce se jí klidnou tváří míhla stopa závisti, jak si všiml v měsíčním světle, které je zalévalo. Neboť její citizádost byla daleko neurčitější a její uskutečnění daleko méně pravděpodobné. Sama neměla skoro ponětí, co vlastně chce, ale věděla, že ať je to cokoliv, může doufat v uskutečnění své naděje, jedině když polapí nějakého manžela. Poznání, že by mohla dcera hraběte závidět nemajetnému kapitánovi fregaty, které Hornblower vyčetl z její tváře zalité měsíčním světlem, jej nevýslovně ohromilo. Těšilo ho, i když byl kvůli tomu nešťastný, že lady Barbara vůbec mohla někomu něco závidět.

Dokázali rozmlouvat o knihách a o poezii a Hornblower při těch rozhovorech stranil klasické škole, jež se hlásila ke starým časům královny Anny, proti barbarským vůdcům revolty, pro které zřejmě nebylo většího potěšení než bořit všechna zavedená pravidla. Trpělivě jej vyslechla, dokonce s ním souhlasila, když hovořil o Gibbonovi (jehož upřímně obdivoval), Johnsonovi a Swiftovi, když citoval Popa a Graye, ale dokázala obhájit i barbary. Existoval jistý šílenec jménem Wordsworth, jehož revoluční názory na literaturu vzbuzovaly v Hornblowerovi neurčitou hrůzu. Lady Barbara se domnívala, že se něco dá říct i na jeho obhajobu. Jemně použila proti Hornblowerovi jeho vlastní názory tvrzením, že Gray je vlastně předchůdcem téže školy. Citovala Campbella a toho gotického novátora Scotta, získala Hornblowerův bručivý souhlas s onou těžkopádnou básní Píseň starého námořníka, i když tvrdošíjně hájil poslední pozici a trval na tom, že jedinou předností básně je její obsah. Byla by neskonale lepší, kdyby její téma pojednal v nějakém svém hrdinském kupletu Pope - zvláště kdyby Popeovi asistoval někdo, kdo ví víc o navigaci a námořním umění než ten chasník Coleridge.

Lady Barbara se někdy bezděčně podivila, jak je to zvláštní, že se nějaký námořní důstojník může opravdu vážně zabývat literaturou, ale učila se rychle. Námořní kapitáni nebyli všichni jednoho zrna, jak by mohli nepoučení lidé neuváženě soudit. Od Bushe, Gerarda, Crystala, ale i od Hornblowera slyšela o kapitánech, kteří psali řecké elegie, o kapitánech, kteří přecpávali své kajuty mramory ukořistěnými na řeckých ostrovech, o kapitánech, kteří určovali v moři nalezené amfory a dopisovali si s Cuvierem, známým to zoologem. To byl jeden druh kapitánů, stejně jako existovali další, kteří si libovali v bičování námořníků devíticásou kočkou, zpíjeli se každý večer do němoty a na svých lodích vyvolávali opravdové peklo v záchvatech deliria po pitkách. Jiní kapitáni dokázali vyhladovět své posádky, anebo probouzeli své posádky každou hodinu, při každém úderu zvonu, ve dne v noci. Zjistila však, že naprosto jistě považuje Hornblowera za výjimečného příslušníka té třídy, které suchozemci zdaleka nepřisuzují tolik schopností, kolik jich ve skutečnosti má.

Hornblowerova společnost ji těšila od okamžiku, kdy poprvé vstoupila na palubu. Teď si už jeden na druhého zvykli do té míry, že pro sebe byli navzájem jakousi zákeřnou drogou. Cítili se celí nesví, když si nebyli nablízku. Putování bylo dost jednotvárné, neboť Lydie stále plula neochvějně na jih, a společné návyky se tak rodily velmi snadno. Zvykli si vyměnit si úsměv, kdykoliv se potkali ráno na záďové palubě - úsměv prozářený tajnou vzpomínkou na důvěrný rozhovor uplynulého večera. Hornblower si zvykl vždy po poledním měření probírat s ní postup lodí a odpoledne s ní vypít šálek kávy, ale především si zvykli scházet se při západu slunce u zábradlí na zádi, ačkoliv si nedomlouvali žádnou schůzku a nikdo setkání také nenavrhoval. Hověli si ve vlhké temnotě a přitom se zvolna rozproudil rozhovor, zdánlivě z ničeho, až vykvetl do exotických tvarů, zatímco nad nimi magicky zářily hvězdy. Nakonec se rozcházel se stěží uvědomovanou neochotou hodiny po půlnoci.

Teď už dokázali dokonce sedět spolu mlčky a beze slova sledovat špičky stěžňů, opisující mezi hvězdami křivky podle pohybů lodí, naslouchat tichému koncertu v lodním lanoví a sladit své myšlenky tak, že když jeden z nich promluvil, bylo to v dokonalém souladu s tím, co měl na mysli druhý. V takových chvílích pokládala lady Barbara jako každá zdravá žena ruku podél těla tak, že se jí šlo bez námahy dotknout. Když o to nestála, tak ji muži často brali za ruku, na londýnských plesech, během recepcí u generálního guvernéra, ale teď, ačkoliv si uvědomovala, jak lehkomyšlné a neopatrné by bylo podněcovat nejslabší fyzický kontakt během cesty, která měla trvat ještě měsíce, přesto tak lehkomyšlné a neopatrné činila, aniž by se snažila analyzovat, co ji k tak riskantnímu počínání vede. Ale nezdálo se, že by si Hornblower té ruky všiml. Pozorovala jeho mírumilovnou a nepohnutou tvář zvednutou ke hvězdám, měla radost, že se s ním udala taková zněna od onoho večera, kdy o něm mluvila s Bushem a kdy měl tvář tak zmučenou, a radovala se, že na tom má sama zásluhu.

Neboť šťastné týdny této fáze putování trvaly a Lydie stále směřovala na jih a ještě hlouběji na jih, dokud se večery neochladily a rána nezačala být mlhavá. Modrá obloha zešedla a palubu Lydie zmáčel první déšť za tři týdny, západní vítr začal vát daleko bouřlivěji a výrazně zesílil, takže se lady Barbara musela zabalit do lodního pláště, aby vůbec dokázala vydržet na palubě. Večery u záďového zábradlí vzaly nepostřehnutelně za své a Lydie se probíjela kupředu napůl v bouři. Bylo stále chladněji, přestože zde u protinožců bylo léto. Poprvé v životě uviděla lady Barbara Hornblowera oblečeného do nepromokavé plachtoviny a námořnického klobouku a náhle si ohromeně uvědomila, jak úžasně mu ta neforemná výstroj sluší. Stávalo se, že k ní zabloudil jen tak do kajuty s rozzářenými očima a s tvářemi rozpálenými větrem a ona cítila, že jí krev pulsuje ve stejném rytmu jako jemu.

Věděla, že si počíná pošetile. Říkala si, že tahle její slabost vyplývá pouze z toho, že Hornblower je jediný kulturní člověk, jediný žádoucí muž na palubě Lydie, že život v nepřetržitém těsném kontaktu s ním ji za čtyři měsíce buď přiměje jej milovat nebo nenávidět, a protože v jejím srdci není místo pro nenávisť, byla druhá možnost nevyhnutelná. Také si

říkala, že jakmile se vrátí do civilizace, jakmile uvidí Hornblowera na pozadí svého obvyklého prostředí, které jí za ty dlouhé měsíce téměř vymizelo z paměti, ztratí pro ni přitažlivost a půvab.

Na palubě lodi vidí člověk věci ve falešné perspektivě, přesvědčovala se. Solené hovězí a solené vepřové, červivý chléb a naložený hrášek, dvakrát týdně sklenice citrónové šťávy - to bylo k uzoufání jednotvárné. Když člověk vedl takový život, získávaly maličkosti přehnaně na významu. Stejně jako bolest zubů zmizí, když něco jiného rozptýlí mysl, tak také tahle její bolest srdce zmizí, jakmile bude mít v hlavě jiné věci. To všechno byla náramná pravda, ale kupodivu to její současné city neovlivňovalo ani v nejmenším.

Dosáhli teď oblasti ostrých západních větrů. Každý den burácely prudčeji a prudčeji a každý den bylo moře vzdutější.

Lydie se probíjela kupředu báječně. V některých dnech dokonce urazila za čtyřadvacet hodin dvě stě čtyřicet námořních mil. Bylo chladno a z oblohy se lily přivaly deště, na hlavní palubě bylo někdy po kolena vody. V některých dnech nezbývalo lady Barbaře nic jiného než se uchýlit na lůžko, neboť loď se zmítala a převalovala, jako by se každým okamžikem měla převrátit, zatímco Hebe (která nikdy nedokázala doopravdy překonat mořskou nemoc) kňučela pod pokrývkami na zemi a zuby jí drkotaly zimou. Nesměl se zapalovat žádný oheň, nesmělo se nic vařit a sténání lodních trámů dosahovalo takového stupně, že to připomínalo nařikání kostelních varhan.

Když se na svém putování přiblížili nejjihnějšímu vrcholu své cesty, ukázaly se výstřední rozmary počasí v blízkosti Hornova mysu v plné síle. Když jednou ráno lady Barbara vstala, zjistila, že se loď opět zvedá a klesá v pravidelném rytmu; Polwheal zaklepal na dveře a přinesl vzkaz od kapitána, že dnes dopoledne může lady Barbara, pokud bude chtít, využít uklidnění počasí a nadýchat se čerstvého vzduchu na palubě. Uvítalo ji modré nebe a čistý vzduch, ačkoliv vítr byl natolik čerstvý, že od Gerarda s povděkem přijala teplý vlněný kabát. Vítr se ztišil do pouhé mořské brízy, v níž Lydie vesele rozvinula všechny plachty až po královské. Všude kolem nich zářilo jasné slunce. Byla to nádhera, opět se procházel po palubě. Snad ještě větší nádhera byla popíjet vřelou kouřící kávu, kterou lady Barbaře a důstojníkům servíroval na velitelské palubě zubící se Polwheal. Jaká trýznivá rozkoš, naplnit si plíce zase čistým vzduchem, po dnech strávených vdechováním smrdutých výparů podpalubí! Zachytila Hornblowerův pohled a vyměnili si rozradostněné úsměvy. Na všem lodním lanoví rozvěsili námořníci spěšně prádlo, aby jim uschlo, a tak teď jakoby tisíc rukou a nohou mávalo samou radostí v jiskřivém vzduchu.

Hornův mys jim dopřál právě jenom jedno příjemné dopoledne. Ještě před polednem zakryl slunce tenký mrak, vítr opět zesílil a z návětrné strany se přihnál ohromný černý mrak, který je rychle zahalil.

"Skasejte královské plachty, pane Bushi," zavrčel Hornblower hledící nasupeně k zádi. "Lady Barbaro, obávám se, že se budete muset znovu uchýlit do své kajuty."

Bouře se na ně s ječením vrhla, ještě než lady Barbara do kajuty došla. Hnala je před sebou celé odpoledne a k večeru dokázala lady Barbara odhadnout podle pohybů lodi (tak zkušený námořník už byla), že Hornblower musel s lodí přilehnout k větru. Celých třicet šest hodin se Lydie nechala unášet proudem, zatímco kolem ní se nebesa trhala na kusy, ale útěchu přinášelo vědomí, že západní vichřice je i tak snáší na východ, tam, kam vedl jejich kurs. Lady Barbara teď nedokázala pochopit, jak lidé vůbec dokáží obeplout Hornův mys západním směrem. Tím spíše souhlasila s Hornblowerem, že nebude určitě dlouho trvat, určitě nejpozději po uzavření všeobecného míru, a celý svět se sjednotí v požadavku prokopat Panamskou šíjí kanál. Zatím mohli jenom čekat na ten šťastný den, kdy Lydie dopluje k ostrovu Svaté Heleny. Potom si opět dopřejí čerstvého masa, zeleniny a dokonce - jakkoliv se ta myšlenka mohla zdát neskutečná - mléka a ovoce.

KAPITOLA XXIII.

Jako nejdramatičtější změna celé plavby působila změna počasí po obeplutí Hornova mysu. Lady Barbaře to připadalo, jako by to bylo v jediném dni, kdy se ztěžka prodírali šedivými vlnami vzpínajícími se až k ráhnum před studenou a nevlídnou jihozápadní bouří, a pak se rázem těšili z modré oblohy a z něžného jihovýchodního vánku. Vlastně měli štěstí, protože poslední hromová bouře z jihozápadu je zanesla hluboko do oblasti pasátů vanoucích v jižním Atlantiku. Za sebou zanechávali podzimprotinožců a ze severu k nim na uvítanou přicházelo v patách slunce jaro. Moře bylo opět modré tou svou báječnou modří, která tak pěkně kontrastovala s bílou pěnou. Jeho lesklý povrch brázdily létající rybky. Strádání a nepohodlí Hornova mysu byly bleskem zapomenuty.

Bylo tou nejpřirozenější věcí na světě, že jakmile se snesla noc, lady Barbara opět seděla jako vždy u zádového zábradlí a stejně přirozeně se vedle ní vynořil v houstnoucím šeru Hornblower a využil její nabídky, aby se posadil vedle ní.

Bylo zcela přirozené, že důstojníci přijali tento stav věcí jako něco již dávno existujícího a že velitel směny omezil svou pochůzku jenom na přední část velitelské paluby. Při osmém úderu zvonu přišel Gerard vystřídat Raynera. Rayner jej pohybem palce a trhnutím hlavy upozornil na tmavou dvojici u zábradlí. Gerard se zašklebil a ve snědé tváři mu v záři hvězd zablyskly bílé zuby.

On vyzkoušel ctnost té dámy již dávno předtím, ještě než si kapitán vůbec uvědomil její existenci. Nepředpokládal, že by Hornblower uspěl tam, kde on sám neuspěl, a v každém případě byl hrdý na to, že má dostatek soudnosti, aby nesoutěžil s vlastním kapitánem. Gerard měl na kontě dost milostných vítězství, na něž mohl vzpomínat během osamělých nočních hlídek, a bral věc natolik filozoficky, že dokázal přát svému kapitánovi hodně štěstí a stát k oběma otočen zády a právě na takovou vzdálenost, aby byl mimo doslech.

Ale pro Hornblowera - a pro lady Barbaru - už to zde v Atlantiku nebylo stejné jako v Tichomoří. Na Hornblowerovi bylo znát, že cítí napětí, které si předtím neuvědomoval. Možná že právě obeplutí Hornova mysu mu připomnělo, že i putování plachetní lodí musí jednoho dne skončit, že ani těch pět tisíc dlouhých mil, které ležely mezi nimi a Portsmouthem, nebude trvat věčně. V Tichém oceánu ve společnosti lady Barbary zcela přirozeně nacházel mír. Tady v Atlantickém oceánu si uvědomoval, že je stejně nesvůj, jako když v zrcadlově nehybných vodách Karibského moře

rychle klesal barometr.

Ze stejné příčiny - možná jen proto, že myslel na Anglii - mu poslední dobou stále více přicházela na mysl Marie. Malá a zavalitá Marie se skvrnami ve tváři, se svým oblíbeným slunečníkem z černého hedvábí, anebo Marie ve flanelové noční košili a papírovými natáčkami ve vlasech a se slůvky něžností vyslovovanými ochraptělým hlasem. Marie hádající se s domácím a Marie na palubě lodi v Portsmouthu s výrazem, který vůbec neskrýval její špatné mínění o obyčejných námořnících. Nebylo pěkné takhle o Marii uvažovat. Raději by si ji měl připomínat v tu horečnatou noc v podnájmu v Southsea, s rudýma očima od pláče, statečně přemáhající chvění rtů, když malý Horatio umřel v jejím náručí na neštovice a malá Marie ležela mrtvá ve vedlejší místnosti.

"He - ehm," odkašlal si chraptivě Hornblower a neklidně se zavrtěl v lehátku.

Lady Barbara se mu v hvězdném svitu zahleděla do tváře. Měl opět ten temný, osamělý výraz, kterého se začínala bát.

"Můžete mi říct, co se stalo, kapitáne?" zeptala se jemně.

Hornblower chvíli mlčky seděl, než zavrtěl hlavou. Ne, nemůže jí to říct. Sám nevěděl, co se stalo. Přestože se vyznal dost ve svém nitru, neodvážil se sám sobě připustit, že srovnává někoho malého a zavalitého s někým vysokým a štíhlým, někoho s červenými líčemi s někým s klasickým profilem.

Tu noc spal Hornblower špatně a svou ranní procházku nevěnoval účelu, pro kterou byla původně určena. Nedokázal udržet svou mysl zaměstnanou problémy lodních zásob a vody, či otázkou, jak zaměstnat posádku tak, aby neměla čas na lumpárny, nedokázal myslet na vítr a kurs, tak jak byl zvyklý vyřešit všechny problémy po ránu, aby po zbytek dne působil jako rozhodný muž. Určitou dobu mu v soustředěném myšlení bránilo to, že se cítil nešťastný, a zbytek času v duchu zápasil s tak strašlivými podezřeními, že jej vyděsila. Cítil nutkání činit lady Barbaře návrhy, alespoň to si připouštěl. V hrudi mu žhnula ta nejpálčivější žádost, když o tom uvažoval.

Nejděsivější na jeho myšlenkách bylo podezření, že by jej lady Barbara patrně neodmítla. Připadalo mu to nemyslitelné, ale přesto možné, jako nějaká strašidelná noční můra. Báł se, že by jí mohl položit rozpálenou ruku na chladná ňadra. Při té myšlence se otřásl neznámou mučivou úzkostí. Touha ochutnat její líbeznost byla trýznivá. Byl už téměř rok uvězněn na palubě Lydie a za rok nepřirozeného života se vylihnou podivné představy. Někde za temným obzorem Hornblowerova rozumu se vynořovaly ještě divočejší představy. Temné přízraky znásilnění a vraždy.

Ale navzdory tomu, že si Hornblower takto zahrával se šílenstvím, jeho prokleté analytické schopnosti zatím zpracovávaly jiná pro a proti. Ať už by lady Barbaru urazil nebo svedl, zahrával si s ohněm. Rodina Wellesleyů by jej dokázala zničit ve chvilkovém rozmaru jedním rázem. Mohli by jej zbavit velení a nechat jej shnit na břehu s polovičním platem. A co horšího, kdyby jejich nepřítelství bylo opravdu silné, mohli by dokonce najít někde v jeho minulosti důvody pro válečný soud. A válečný soud pod nátlakem Wellesleyů by jej mohl zbavit důstojnické hodnosti a ponechat jej jako žebráka odkázaného na dobročinnost farnosti. To bylo to nejhorší, co by se mohlo stát, snad s výjimkou souboje, v němž by zahynul - a ta mírnější varianta nebyla o moc lepší. Předpokládáme, pokud tobylo vůbec myslitelné, že by Wellesleyovi tolerovali svedení své sestry, předpokládáme, že kdyby byli postaveni před fait accompli, že by se to rozhodli vyřešit co možná nejvýhodněji. Ne, o tom se nedalo vůbec uvažovat. Musel by se s Marií rozvést, a to by vyžadovalo výnos parlamentu a výdaj pěti tisíc liber.

Zaplést se s lady Barbarou by znamenalo riskovat naprosté zničení - profesionální, sociální a finanční. A dobře věděl, že si nemůže věřit, když jde o riziko. Když nechal Lydii vléci na dostřel k Natividad a bojoval s ní bok po boku, tak se právě dopustil takového rizika, že ještě dnes mu při vzpomínce na to běhal mráz po zádech. Riziko a nebezpečí jej vábily, přestože věděl, že je blázen, když je podstupuje. Uvědomoval si, že jakmile se pustí do nějaké akce, žádné riziko už ho nikdy neodradí. Dokonce i v tuto chvíli, když o tom chladnokrevně uvažoval, ho nebezpečně uchvacovala představa, že by celé Wellesleyově rodině vytřel zrak a dohnal je tak k nejhoršímu.

A potom byly všechny ty chladnokrevné rozvahy smeteny do nicotnosti jedinou do běla rozžhavenou vlnou vášně při myšlence na ni, štíhlou a pomilováníhodnou, chápající a líbeznou. Třásl se vášní, horká krev mu tepala pod kůží a v mozku mu ve fantastickém sledu vystřelovaly zmatené obrazy. Stál u zábradlí a nevidoucima očima zíral přes modré nebe s pozlacenými skvrnami vodních řas a nevnímal nic jiného než svou rozbouřenou krev a mysl. Když se mu alespoň zpomalil tep a otočil se, aby se rozhlédl po lodi, viděl všechno podivně ostře a jasně. Dokázal rozeznat nejmenší podrobnost na složitém pletenci provazců, jež navazoval jeden z námořníků na přídí čtyřicet metrů od něj. Hned jak si oddychl, že se konečně ovládl, objevila se na palubě lady Barbara a usmála se na něj stejně jako pokaždé, když se s tváří zalitou sluncem vynořila z podpalubí. Brzy byli spolu ponořeni v rozhovoru.

"Dnešní noc se mi zdály divné sny," řekla lady Barbara.

"Opravdu?" řekl upjatě Hornblower. Také jemu se zdály divné sny.

"Ano," pokračovala lady Barbara. "Zdálo se mi většinou o vajíčkách. O smažených vajíčkách a o míchaných vajíčkách. O krajici bílého chleba tlustě pomazaného máslem. A o bílé kávě se spoustou smetany. A o párcích - obyčejných vařených párcích. Nebyly to zas tak fantastické sny, aby se mi zdálo o špenátovém pyré, ale málem jsem snědla talíř čerstvé mrkve. A představte si, dneska ráno mi Hebe přinesla černé kafe s červivým kukuřičným chlebem a Polwheal mi vzkázal, jestli si k obědu dám raději hovězí nebo vepřové. Počítám, že dneska začneme asi tak sedmého bratra toho prasátka, jehož žebírko jsem poprvé ochutnala v Panamě. Já už teď to jeho příbuzenstvo poznám."

Lady Barbara doprovodila svá slova smíchem, při kterém jí v opálené tváři blýskaly bílé zuby a její veselost na okamžik zaplašila Hornblowerovu vášeň. Cítil s ní - měsíce lodní stravy přinutily každého snít o čerstvé potravě - ale její ryzí přirozenost působila na Hornblowera jako otevřené okno na zatuchlou místnost. Právě tento rozhovor o jídle zažehnal krizi na několik příštích dnů - zlatistých dnů, během nichž Lydii provázely na jejím kursu jihovýchodní pasáty, ženoucí ji neúnavně přes jižní Atlantik k ostrovu Svaté Heleny.

Vítr je nezklamal až úplně do posledního večera, kdy západ slunce v celé své zlaté nádheře pozlatil špičku hory posledním zábleskem před setměním a umožnil tak hlídce ve strážním koši zavolat: "Země na obzoru!" Hornblowerovi

se opět jednou podařilo dokonalé přistání. Celý příští den vítr skomíral a za soumraku nastalo mučivé bezvětří, když k ostrovu zbývalo již jen několik hodin plavby. Z paluby nebylo dosud vidět ani kousíček země, a jak Gerard vysvětlil lady Barbaře, bude v její blízkost muset uvěřit, dokud se vítr opět nezvedne. Její zklamání nad tím, že si bude ještě muset odepřít vysněná míchaná vajíčka bylo tak srdceryvné, že Crystal si pospíšil dopředu a zarazil svůj zavírací nůž do hlavního stěžně. To je zaručený způsob, jak přivolat vítr, řekl - a kdyby z nějakého důvodu tentokrát selhal, pošle všechny plavčíky na palubu, aby unisono pískali, a taková nerozvážnost určitě vyvolá z hlubin moře vichřici. Možná že to byla právě tahle dočasná prodleva a její vliv na Hornblowerovo podvědomí, jež uspíšily krizi. Neboť nepochybně pociťoval kradmý strach, že zastavení na ostrově by mohlo přinést nějakou nevíтанou změnu ve vztazích na palubě Lydie. Na druhou stranu, k té události stejně muselo dojít a patrně jenom shoda okolností vybrala pro ni právě tento večer. Byla to jen shoda okolností, že Hornblower vstoupil za soumraku do kapitánské kajuty zrovna v okamžiku, kdy si myslel, že lady Barbara je na palubě, a byla to jen shoda okolností, že zavadil rukou o její nahou paži, zrovna když stáli stěsnáni mezi stolem a truhlicí. Chtěl se omluvit za svůj vpád, ale to už byla v jeho náručí a líbali se a líbali. Objala ho rukou kolem ramen, dotýkala se jeho zátylku a samou vášní se jim točila hlava. Potom jej zakymáčení lodi přinutilo ji pustit a ona dosedla na truhlici. Přitom se na něj usmála, takže přiklekl vedle ní a sloužil jí hlavu na prsa a ona hladila jeho kučery a potom se znovu líbali, jako kdyby to nikdy nemělo skončit. Promluvila na něj s něhou, s jakou na ni mluvila chůva, když byla malá - dosud nikdy ještě nebyla k nikomu něžná.

"Můj drahý," zašeptala. "Moje zlatíčko. Můj broučku." Nedokázala najít slova, kterými by mu řekla, jakou lásku k němu cítí.

"Máš tak krásné ruce," říkala, roztáhla si jednu na dlani a hrála si s jeho dlouhými štíhlými prsty. "Milovala jsem je už tam v Panamě."

Hornblower vždycky považoval své ruce za kostnaté a ošklivé, na levé měl pod kůží skvrnu od střelného prachu, ke které přišel tehdy při abordáži Castillie. Podíval se na Barbaru, jestli nežertuje, ale když viděl, že to myslí vážně, znovu ji políbil. Její rty stále vycházely vstříc jeho polibkům. Bylo to jako zázrak, že chtěla být od něj líbána. Vášně je znovu unesla.

Vstup Hebe je přinutil, aby se odtrhl. Přinejmenším Hornblower vyskočil na nohy a upjatě se posadil celý v rozpacích, zatímco Hebe na ně šelmovsky blýskala očima. Pro Hornblowera to byla strašlivá věc, že byl jako kapitán přistižen při pletkách se ženou na lodi svěřené pod jeho velení. Bylo to porušení vojenských řádů - ještě hůře, bylo to nedůstojné, rozvratné a nebezpečné porušení disciplíny. Lady Barbaru to nikterak nevyvedlo z míry.

"Jdi pryč, Hebe," řekla chladně. "Už tě nebudu potřebovat."

Otočila se znovu k Hornblowerovi, ale magie okamžiku vyprchala. Spatřil se v novém světle, jak se pokradmu muchluje s pasažérkou na pohovce. Tváře mu hořely studem a zlostí na sebe a už přemýšlel, kolik z jejich šeptání asi vyslechli velitel směny a kormidelník otevřeným světlíkem.

"Co budeme dělat?" zeptal se ochable.

"Dělat?" podivila se. "Jsme milenci a svět nám patří. Uděláme, co se nám zlíbí."

"Ale..." hlesl, a znovu "ale..."

Chtěl ji několika slovy vysvětlit komplikace, které ho svazují. Pokoušely se o něj chladné mrákoty. Chtěl jí říct, jak se děsí špatně skrývaného posměchu Gerarda, neprosto netaktní ohleduplnosti Bushe a jak lodní kapitán není zdaleka tolik svým vlastním pánem, jak si patrně myslí, ale bylo to beznadějné. Dokázal se jenom zakoktatvat, ruce se mu třáslly a odvracel od ní pohled. Ve svých šílených snech na všechny praktické podrobnosti zapomněl. Vzala jej za bradu a přiměla ho otočit hlavu.

"Drahý," zeptala se. "Co tě trápí? Řekni mi to, drahoušku."

"Jsem ženatý," pokusil se o zbabělý únik.

"Já vím. Dovolíš, aby to stálo mezi námi?"

"Kromě toho..." pokračoval a ruce se mu znovu roztřáslly v zoufalé snaze vyjádřit všechny pochybnosti, které ho stravovaly.

Napjala síly a ještě víc potlačila svou pýchu.

"Na Hebe je spolehnoutí," řekla jemně. "Zbožňuje mě. Ani by se neodvážila být indiskrétní."

Zahlédla výraz v jeho tváři a prudce vstala. Krev a původ se v ní vzbouřily. Ať už její nabídka byla jakkoliv zastřená, byla odmítnuta. Teď ji ovládala chladná zuřivost.

"Kapitáne, buďte, prosím, tak laskav," pronesla, "a otevřete mi dveře."

Výplula z kajuty se vši důstojností hraběcí dcery, a jestli pak v soukromí kajuty plakala, o tom se Hornblower nikdy nedozvěděl. Měřil donekonečna palubu nad její hlavou, přecházející sem a tam, tam a sem. To byl konec jeho báječných snů. Teď se tedy ukázal jako muž, pro kterého nebezpečí a riziko činí plán ještě přitažlivější. Že je ale dobyvatelem ženských srdcí a ďábelským svůdcem, jen co je pravda! Proklínal se za svůj stud, tropil si sám ze sebe posměšky jako člověk, který dokáže čelit zlobě Wellesleyů v představách a nedokáže se vyrovnat s Gerardovým pobaveným úsměvem v praxi.

Nakonec by se snad všechno urovnalo. Kdyby bezvětří trvalo ještě dva či tři dny, lady Barbara by mohla zapomenout na svůj hněv a Hornblower na své pochyby a ještě by se mohlo ledacos přihodit. Ve vysoké společnosti by mohlo dojít k velkému skandálu. Ale jak už to bývá, o půlnoci začal foukat slabý vítr - možná to způsobil Crystalův zavírací nůž - a Gerard si přišel pro rozkazy. A opět nemohl ohrnout nos nad veřejným míněním. Nedokázal se smířit s myšlenkou, jaké pobouření a skryté otázky by vyvolalo, kdyby nařídil otočit loď a odplout od ostrova Svaté Heleny, když vítr vytrvale vál jeho směrem.

KAPITOLA XXIV.

"Tam je ale zatraceně hustý provoz," mumlal si Bush s dalekohledem u oka, když se před nimi za svítání rozevřela rejda. "K čertu, těch tam ale je. Válečná loď, pane. Ne, je to dopravní plachetník. Válečná loď a dopravní plachetník, pane! Táhle je trojpalubník! To je stará Téméraire, pane, ať se propadnu, a vlaje na ní zástava kontradmirála. To musí být shromaždiště konvoje před cestou do Anglie, pane."

"Vzkažte pro pana Marshe," řekl Hornblower.

Budou se muset vypálit pozdravné salvy, vykonat návštěvy - byl polapen nevyhnutelným kolotočem rutiny válečného námořnictva a v nastávajících hodinách bude příliš zaměstnán, než aby si mohl s lady Barbarou promluvit, i kdyby byla ochotna nějakou rozmluvu vůbec připustit. Nevěděl, jestli má být rád, anebo litovat.

Lydie signalizovala vlajkami své registrační číslo a zátokou se pomalu začala rozléhat ozvěna pozdravných výstřelů. Hornblower se převlékl do své rozedrané parádní uniformy - vybledlého modrého kabátu s mosazně se blyštícími epoletami, obnošených bílých spodků a hedvábných punčoch s nespočtem ok, jež Polwheal nahrubo zalátal. K boku fregaty přirazil přístavní úředník, aby převzal potvrzení o tom, že na palubě nejsou žádné nakažlivé nemoci. O chvíli později se do vody rámusivě spustila kotva a Hornblower nařídil spustit kutr, aby jej odvezl k admirálovi. Právě šplhal přes zábradlí, když na palubu vyšla lady Barbara. Zhlédl ji jenom na okamžik, jak radostně hledí k zeleným úbočím hor a překvapeně se rozhlíží po té spoustě zakotvených lodí. Zatožil vrátit se a promluvit s ní, ale ohled na kapitánskou důstojnost jej opět zarazil. Dokonce ji ani nemohl vzít s sebou. Žádný kapitán vydávající se na oficiální šňůru návštěv nemohl vedle sebe do člunu posadit ženu, dokonce ani kdyby se posléze ukázalo, že jde o Wellesleyovou. Kutr si to namířil k Téméraire.

"Lydie" zavolal kormidelník v odpověď na dotaz z paluby a zvedl čtyři prsty, což znamenalo, že ve člunu je kapitán a je potřeba zajistit odpovídající uvítací ceremoniál.

Sir James Saumarez přijal Hornblowera na zádové galerii své vlajkové lodi. Byl vysoký a hubený, mladistvého vzhledu, dokud nesundal klobouk a neodhalil sněhobílé vlasy. Zdvořile naslouchal, když Hornblower stručně vysvětlil svou přítomnost. Po čtyřiceti letech na moři a šestnácti letech nepřetržitého válčení dokázal uhodnout divoká dobrodružství, která v Hornblowerově ústní zprávě zůstala opomenuta. V jeho pronikavých modrých očích se objevil souhlasný záblesk, když naslouchal, jak Lydie potopila dvoupalubník s padesáti děly v souboji dvou lodí.

"Můžete se připojit se mnou ke konvoji," řekl nakonec. "Nemám pro tenhle východoindický konvoj větší ochranný doprovod než dvě řadové lodě a ani jednu fregatu. Člověk by předpokládal, že vláda konečně pochopí užitečnost fregat, když válka začala už ve třiadvacátém, nemyslíte? Pošlu vám písemný rozkaz ještě dnes dopoledne. A teď mi snad, pane, prokážete tu laskavost a doprovodíte mě ke společné snídani, která se právě podává?"

Hornblower poznamenal, že služební povinnosti mu velí, aby navštívil guvernéra.

"Jeho Excellence snídá se mnou," odpověděl admirál.

Hornblower věděl, že by nebylo vhodné, aby vznášel další námítky vůči admirálovu pozvání, ale musel se zmínit ještě o jedné skutečnosti.

"Na palubě Lydie je žena, pane," řekl, a když admirál zvedl překvapeně obočí, pospíšil si s vysvětlením přítomnosti lady Barbary.

Admirál hvízdal.

"Wellesleyová!" řekl. "A vy jste ji přivezl kolem Hornova mysu? No to musíme hned říct lady Manningtreeové."

Bez obřadnosti jej uvedl do vznešené admirálské kajuty. Stál tam dlouhý stůl pokrytý sněhobílým ubrusem a prostřený stříbrem a křišťálem. U stolu se bavila skupinka mužů a žen v nádherných šatech.

Admirál rychle odbyl představování - Jeho Excellence guvernéra a Její Excellence. Hrabě a hraběnka Manningtreeovi, sir Charles a lady Wheelerovi.

Lady Manningtreeová byla malá a tělnatá žena, již v tváři zářil věčný úsměv. Nedávala najevo důstojnost a zdrženlivost, jak by se dalo očekávat od ženy bývalého generálního guvernéra, který se právě vrací domů na konci svého služebního období.

"Kapitán Hornblower s sebou z Darienu přivezl lady Barbaru Wellesleyovou," oznámil sir James a rychle se pustil do vysvětlování. Lady Manningtreeová naslouchala s dokonalým zděšením.

"A vy jste ji tam nechal? Na té lodičce?" hrozila se. "Ta ubohá ovečka! Nesmí tam zůstat už ani chvíli! Zajedu pro ni a okamžitě ji přivezu! Sire Jamesi, musíte mě omluvit. Nebudu mít chvíli klidu, dokud nebude pohodlně ubytována vedle mě v kajutě na palubě Hanbury Castle. Sire Jamesi, byl byste tak laskav a nechal mi přistavit člun?"

Odkvačila v záplavě omluv a vysvětlování za šustění spodničiek a ohromujícího vodopádu výtek, jež se snášely převážně na Hornblowerovu hlavu.

"Když se velení chopí ženy," povzdchl si sir James filozoficky po jejím odchodu, "pro muže je lepší do ničeho se neplést. Neposadíte se, kapitáne?"

Hornblower kupodivu nedokázal pozřít téměř nic z vybrané snídaně. Byly tu božské skopové kotlety. Káva a čerstvé mléko. Byl tu pšeničný chléb. Bylo tu máslo, čerstvé ovoce a zelenina, všechny ty věci, o nichž Hornblower snil vždy tehdy, když jeho myšlenky nebyly zaujaty lady Barbarou. A teď dokázal pozřít jen tu a tam malé sousto. Naštěstí si jeho nechutenství nikdo nevšiml, protože musel pořád odpovídat na otázky, jež na něj pršely ze všech stran - o lady Barbaře, o svých dobrodružstvích v Tichomoří, o obeplutí Hornova mysu a potom znovu o lady Barbaře.

"Její bratr koná úžasné věci ve Španělsku," řekl sir James. "Ne ten nejstarší, markýz, ale Arthur - to je ten, co vyhrál bitvu u Assaje. Z toho vyšetřování po bitvě u Vimeira vyšel dobře. Teď vypakoval Soultu z Portugalska, a když jsem opouštěl Lisabon, byl už na pochodu k Madridu. Od té doby, co Moore padl, je to nejslibnější voják celé armády."

"Hmmm!" zabručela lady Wheelerová. Vyslovit jméno Wellesley bylo pro určité kruhy anglické společnosti v Indii ještě pořád nepatřičné. "Mám dojem, že ta lady Barbara je o hodně mladší než on, ne? Pamatuji si ji z Madrasu, to byla

ještě úplné dítě."

Všichni pohlédli na Hornblowera, ale lord Manningtree se svou laskavou povahou jej ušetřil ofresného zážitku, aby musel vysvětlovat věk lady Barbary.

"Už žádné dítě není," řekl neomaleně. "Je to velice nadaná mladá dáma. Mimochodem, v Indii odmítla tučet velmi dobrých důstojníků, a Bůh ví, kolika jich dala košem od té doby."

"Hmmm!" řekla opět lady Wheelerová.

Ta snídane snad nikdy neskončí, pomyslel si Hornblower. Když se společnost konečně začala chystat k rozchodu, opravdu se mu ulevilo. Guvernér využil příležitosti a probral s ním záležitosti zásob, na něž bude muset Lydie vystavit žádanku - rutina válečného námořnictva stále vyžadovala jeho plnou pozornost.

Byl nejvyšší čas, aby se vrátil ke svým povinnostem na lodi. Omluvil se siru Jamesovi a rozloučil se se zbytkem společnosti.

Admirálova bárka byla stále ještě přivázána k bokům Lydie, když se na loď vrátil. Její posádka byla oblečena v purpurově rudých kazajkách a kloboucích se zlatými prýmkami. Hornblower znal i některé kapitány fregat, kteří oblékali tímhle fantastickým způsobem posádky svých člunů, ale to byli bohatí lidé, kteří měli to štěstí, že získali velké kořistné, a ne chudáci bez krejcaru jako on. Vyšplhal na palubu. Na palubním ochozu se kupila zavazadla lady Barbary, připravená k naložení do bárky. Z kapitánské kajuty se ozývalo nepřetržité brebentění ženských hlasů. Lady Manningtreeová s lady Barbarou seděly hluboce zabrány do rozhovoru. Očividně toho měly hodně na srdci, co nemohlo počkat do jejich příjezdu na palubu Hanbury Castle. Jedno vzrušující téma vyvolávalo druhé, a tak zapoměly jak na čekající bárku, tak na zavazadla a dokonce i na snídani.

Lady Barbara zjevně využila příležitosti, když byla její zavazadla vyzvednuta ze skladiště, aby si vybalila nové šaty. Měla na sobě róbu, kterou Hornblower ještě nikdy předtím neviděl, nový turban a závoj. Teď to byla bezpochyby velká dáma. Když vstala, ohromenému Hornblowerovi připadala o hlavu větší, než když ji viděl naposled. Jeho příchod, který přetřhl nit dámského rozhovoru, pro ně také podle všeho znamenal signál k odjezdu.

"Lady Barbara mi vyprávěla o vaší cestě," řekla lady Manningtreeová, když si zapínala rukavičky. "Zasloužíte za to hromadu díky, jak jste se o ni celou dobu staral."

Ta laskavá stará dáma patřila k lidem, kteří si nikdy nepomyslí nic špatného. Rozhlédla se po malé ošklivé kajutě.

"Přesto," pokračovala, "si myslím, že je nejvyšší čas, aby si užila trochu víc pohodlí, než jí zde můžete nabídnout."

Hornblowerovi se podařilo vykoktat pár slov o nesrovnatelných podmínkách, jaké mají pasažéři na palubě luxusního východoindického plachetníku.

"Nechtěla jsem tím říct, že to snad je vaše vina, kapitáne," protestovala spěšně lady Manningtreeová. "Vaše loď je určitě moc pěkná. Je to fregata, vidíte? Ale fregaty se nikdy nestavěly s tím účelem, aby se na nich vozily dámy, a to je všechno, co se k tomu dá říct. A teď se musíme rozloučit, kapitáne. Doufám, že budeme mít potěšení přijmout vás někdy později na palubě Hanbury Castle. Během té nudné cesty domů k tomu určitě příležitost bude. Sbohem, kapitáne."

Hornblower se uklonil a nechal ji projít ven. Lady Barbara ji následovala. "Sbohem," řekla. Hornblower se opět uklonil, když zdvořile naznačila pukrle. Díval se přímo na ni, ale nějak nerozeznával podrobnosti její tváře - viděl jenom bílou skvrnu.

"Děkuji vám za všechnu vaši laskavost," dodala lady Barbara.

Bárka odrazila od boků lodi a posádka usilovně zabrala do vesel. Také veslaři vypadali jako mazanice purpurových a zlatých skvrn. Hornblower si všiml, že vedle něj stojí Bush.

"Signalizuje nám něco proviantní důstojník, pane," upozornil ho.

Hornblowerovy povinnosti si žádaly jeho pozornost. Když se otáčel od zábradlí, aby se do nich zabral, přistihl se při idiotské myšlence, že za dva měsíce uvidí znovu Marii. Než se ten nápad z jeho hlavy znovu vytratil, cítil při tom pomyšlení neurčitou radost. Nad

hlavou mu zářilo jasné slunce a před ním se zvedala strmá zelená úbočí ostrova Svaté Heleny.